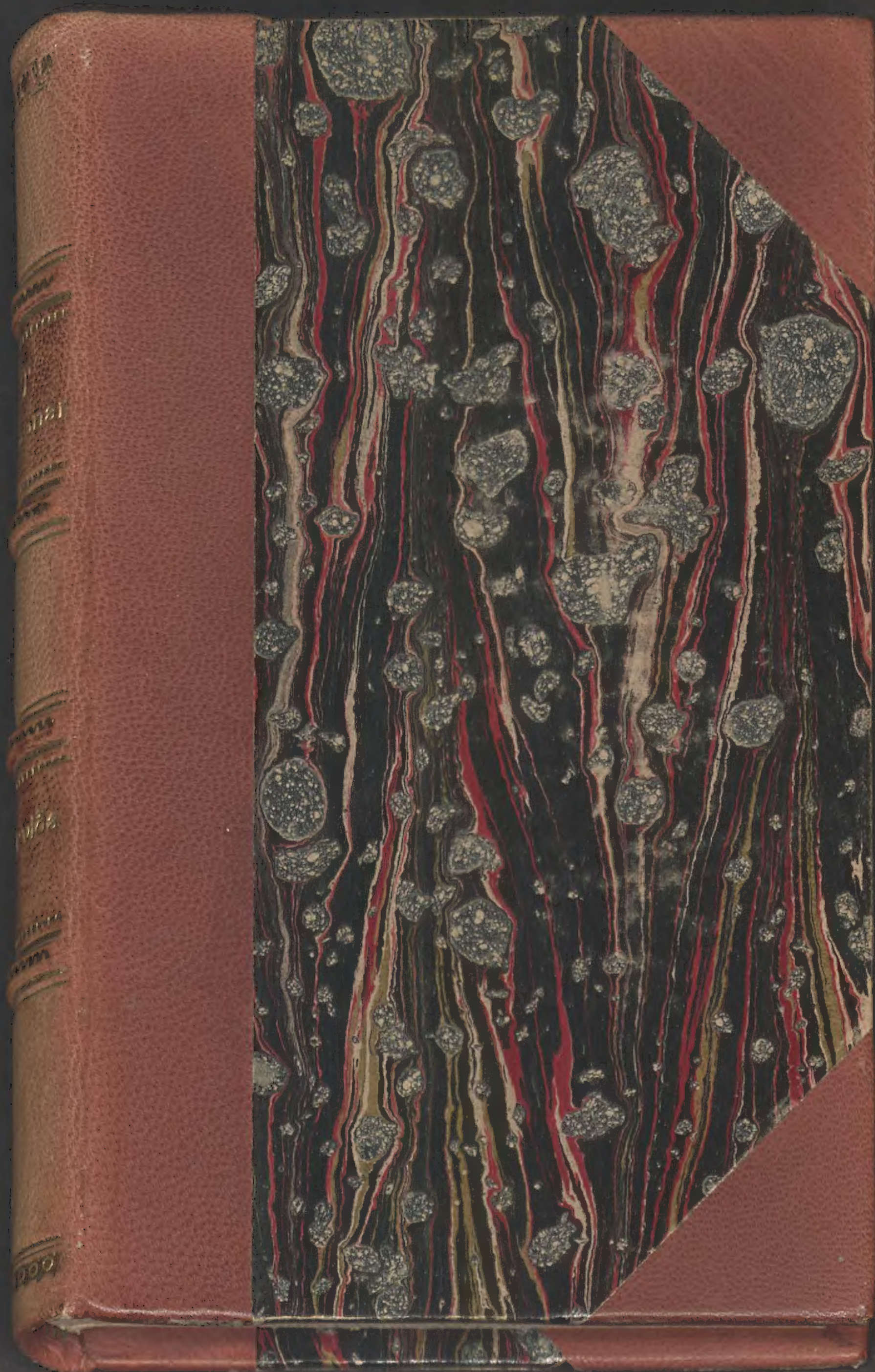

RIT

SVEINBJARNAR EGILSSONAR

REKTORS OG DRS. THEOL.

FYRSTA BINDI.

ÞÝÐÍNG ILÍONS-KVIÐU.

ÚTGEFENDUR:
TH. JOHNSEN. E. ÞÓRÐARSON. E. JÓNSSON.
J. ÁRNASON.

REYKJAVÍK.
PRENTUÐ Í PRENTSMIÐJU ÍSLANDS, HJÁ E. ÞÓRÐARSYNI.
1855.

ILÍONS-KVIÐA

HÓMERS.

SVEINBJÖRN EGILSSON,

REKTOR OG DR. THEOL.,

ÍSLENZKAÐI.

FYRRI DEILD,

I.—XII. ÞÁTTUR.

ÚTGEFENDUR: TH. JOHNSEN. E. ÞÓRÐARSON.
E. JÓNSSON. J. ÁRNASON.

REYKJAVÍK.
PRENTUÐ Í PRENTSMIÐJU ÍSLANDS HJÁ E. ÞÓRÐARSYNI.
1855.

Um leið og fyrri deild Ilíons-kviðu kemur fyrir almennings-sjónir, sem er hið fyrsta af ritum drs. S. Egilssonar, er prentað er eptir hann látinn, viljum vèr geta þess, að oss þókti betur eiga við, að prenta fyr þessa kviðu, en Odysseifs-kviðu, er vèr höfðum reyndar sett fyrsta í boðsbrèfinu, bæði af því, að efnið í báðum kviðunum bendir til þess, að Ilíons-kviðan eigi að gánga á undan, og einnig af því, að landar vorir hafa þegar fengið Odysseifs-kvæðið fagra, auk þess sem margir eiga sögumáls-þýðínguna eldri af þeirri kviðu eptir doktorinn sáluga; hèldum vèr því, að löndum vorum væri meiri forvitni á að sjá þessa kviðu, þar eð hún er flestum mönnum hèr á landi ókunnug, nema vísindamönnunum einum. Þó hefðum vèr fyrst látið prenta kvæði drs. S. Egilssonar, ef vèr hefðum verið búnir að fá þau öll, er vèr áttum von á, og er það því í ráði, að þau verði prentuð næst á eptir kviðu þessari.

Til eru fleiri þýðíngar Ilíons-kviðu eptir dr. S. Egilsson, og eru þær nokkuð ólíkar þessari, enda eru þær allar eldri, og skrifaðar upp eptir honum af lærisveinum hans, en eigi af honum sjálfum; en að þessari þýðíngu vann hann sjálfur, þegar honum varð á milli með skólastörfin 1847—48. Eptir því handriti hans er kviðan prentuð, og vandlega borin saman við það; því vèr vildum, að þar sem menn sæu kviðu þessa prentaða, þar sæu menn og handrit þýðandans. Það er því eingin breytíng af vorri hálfu, þó sumar einkunnir og einkunna-fornöfn sèu prentuð með tvöföldu r-*i að niðurlagi, þar sem höfundurinn þó tvöfaldaði aldrei* r *í ritum sínum. En þessari reglu hefir hann stöðugt fylgt í þýðíngu þessari að dæmum fornmanna; eins og það mun ekki heldur dyljast, að þýðandinn hafi ekki óvíða við haft ýms fornyrði, en öllu slíku þókti ótækt að víkja við í handriti því, sem var albúið frá hans hendi til prentunar, nema fyrirsagnarblaðið, og yfirlit efnisins, sem kandídat. philos.* B. Gröndal *hefir samið.*

Vèr skiptum kviðunni í tvær deildir til þess, að þeir, sem vilja, geti látið binda hana í tvent, af því hún mundi fara illa með sig í einu lagi. Vèr ætlumst svo til, að síðari deildin verði fullprentuð fyrir lestir í sumar; þeirri deild munum vèr láta fylgja nafnaregistur.

Þótt töluverðu ómaki hafi verið varið til að

leiðrètta prófarkirnar, höfum vèr þó orðið varir við nokkrar prentvillur, og skal þeirra getið aptan við síðari deildina.

Reykjavík, 29. dag marzm. 1855.

Útgefendurnir.

YFIRLIT EFNISINS

í

ILÍONS-KVIÐU.

FYRSTI ÞÁTTUR. Drepsóttin. Reiðin.

Skáldið heitir á saunggyðjuna, að hún kveði um mannfallið við Ilíonsborg og um reiði Akkils (1—7). Krýses, hofgoði Appollons, kemur til þíngs Akkea, og vill heimta aptur dóttur sína, þá er þeir höfðu tekið hernámi og gefið Agamemnoni (8—21). En er Agamemnon lætur hann fara við svo búið, heitir Krýses á Febus Appollon, og kemur þá sótt mikil í lið Akkea (22—52). Stefnir Akkilles þá þíng, og vill blíðka guðinn; á því þíngi kveður Kalkas spámaður Akkea munu komast úr nauðunum, ef dóttur Krýsess sè skilað aptur (53—129). Þá reiðist Agamemnon ákaflega, og yrðast þeir Akkilles; vill Nestor miðla málum; en þó skilar Agamemnon konunni aptur, en tekur Brísesdóttur frá Akkilles (130—347). Geingur Akkilles nú úr bardaga og er hinn reiðasti; hann hittir Þetis, móður sína, og heitir hún honum hefnd og rauna-bót (348—427). Er nú herinn hreinsaður og blótað Appolloni á meðan (312—317); en Krýsesdóttir er látin fara heim með sónarblóti, og er þá bætt fyrir glæpinn (428—487). Þetis fer til Ólymps, og heitir Seifur henni því, að Tróverjum skuli gánga betur orusturnar, þángað til Akkilles sè fullu bætt (488—533).

Hera yrðist við Seif fyrir þessa sök (534—567), en Hefestus gerir gaman úr öllu saman (568—611).

ANNAR ÞÁTTUR. Draumurinn. Beóta-bálkur, eða skipatalið.

Seifur ætlar að taka hefndir fyrir Akkilles, og sendir Agamemnoni draum-guðinn, til þess að tæla hann til bardaga (1—40). Segir Agamemnon foríngjum Akkea drauminn, og stefnir allsherjarþíng (41—100). Vantreystir hann samt liðsmönnum, og vill freista þeirra; lætur því sem þeir muni halda heim, er Trójuborg ekki náist; ryðjast þá allir niður til skipanna og hyggja á braut (101—154). Odysseifur stöðvar þá, eptir áminníngu Aþenu, suma með góðu, en suma með harðyrðum (155—210), og setur ofan í við Þersítes, illan mann og ósvífinn (211—277). Tala þeir Odysseifur og Nestor þá á þá leið, að ekki sè vert að snúa heim við svo búið, og leiða rök að því; en Agamemnon lýsir yfir, að berjast skuli, og eggjar til framgaungu (278—393). Taka menn nú vopn sín, og er veizla að Agamemnons; þá er fylkt liðinu (394—484). Þá hefur upp skipatal og höfðíngjatal Akkea, og hverjar þjóðir hafi geingið með þeim í Trójustríð (485—785); þá eru taldir Trójumenn, og gánga þeir fram til bardaga (786—877).

ÞRIÐJI ÞÁTTUR. Eiðar. Helena á borgarveggi. Einvíg Alexanders og Menelåss.

Alexander (Paris) geingur fram fyrir liðið og skorar á einhvern hinn hraustasta af Akkeum til að berjast við sig; sèr hann þá, að Menelás vill gánga fram; verður hann þá hræddur og rennur (1—37). Ávítar Hektor þá bróður sinn, en þá býðst Alexander til að þreyta einvíg við Menelás, og skuli það skera úr ófriðinum; er boði því tekið, en Menelás

heimtar, að blótað sè, og Príamus sjálfur sè við, því sonum hans sè ekki trúandi (38—110). Leggja menn þá niður vopnin og búast til blóta, Akkear og Trójumenn; stendur Helena á borgarveggi, og sýnir Príamusi konúngi og Trójustjórum höfðíngja Akkea, þar sem þeir eru á vígvellinum með fylkíngunum (111—244). Þá er gert boð eptir Príamusi, og fer hann, og Antenor með honum; er það þá eiðum og blótum bundið, að sá skuli hafa Helenu og aura alla, er sigur hljóti; og að Trójumenn skuli gjalda sekt, ef Akkear hafi betur (245—301). Fer Príamus nú á brott; en Menelás og Alexander taka vopn sín og berjast; þar verður Alexander að lúta, og flytur Afrodíta hann heilan úr einvíginu inn í svefnsal hans (302—382); síðan leiðir hún Helenu þángað, og ávítar hún fyrst Alexander, en þó sættast þau (383—448). Menelás leitar að Alexander um vígvöllinn, og finnur ekki; kallar Agamemnon nú, að Akkear hafi haft betur, og heimtar fèð og konuna (449—461).

FJÓRÐI ÞÁTTUR. Sáttarof. Liðskönnun Agamemnons.

Guðaveizla. Er Hera reið af því, að Trójumönnum eigi verður gjörsamlegt tjón búið, og yrðast þau Seifur af því (1—49). Fer Aþena nú til Trójumanna eptir boði Heru, og lætur Pandarus skjóta ör til Meneláss, og æsa þannig ófriðinn að nýu (50—104). Ekki særir hann samt Menelás til ólífis, og læknar Makáon hann (105—219). Búast Trójumenn nú til bardaga, en Agamemnon geingur um og eggjar liðið; talar hann við höfðíngjana, og hrósar sumum, en ámælir sumum (220—421). Verður nú ornsta, og eggjar Ares og Appollon Trójumenn; en Aþena og aðrir guðir Akkea; er þá mannfall með hvorumtveggju (422—544).

FIMTI ÞÁTTUR. Afreksverk Díómedess.

Eykur Aþena nú Díómedesi þrótt og þrek um fram alla menn aðra, og lætur Ares gánga úr bardaganum (1—94). Særir Pandarus Díómedes með ör, og æsist hann því meir af því (95—166); vegur hann þá Pandarus (167—296) og særir Eneas með vopnsteini; vildi Eneas hlífa Pandarusi (297—310); fer Afrodíta með Eneas úr orustunni, og særir Díómedes hana á hendi (311—351). Kemur Íris henni þá á brott úr orustunni, og fer Afrodíta til Ólymps á vagni Aresar; tekur Díóna, móðir hennar, þar á móti henni, og hæðast guðirnir að hervastri ástargyðjunnar (352—431). Bjargar Appollon nú Eneasi undan Díómedesi, og kallar Ares aptur til bardagans (432—460). Eggjar Ares nú Trójumenn til framgaungu, og kemur Eneas þá aptur til orustunnar (461—518). Verður nú hörð hríð og mannfall mikið; þar vegur Sarpedon Tlepólemus; en þó hopa Akkear um síðir (519—710). Koma þær Hera og Aþena frá Ólympi til liðs við Akkea (711—777), og æsir Hera þá bardagann; þá særir Díómedes Ares sjálfan, enda er Aþena í ráðum með honum (778—863). Fer Ares til Ólymps, og er í þúngu skapi út af óförum sínum; Hera og Aþena fara einnig úr bardaganum og upp til Ólymps (864—909).

SJÖTTI ÞÁTTUR. Samtal Hektors og Andrómökku.

Snúast Trójumenn nú á flótta; en Helenus spámaður hvetur Hektor til þess, að láta heita á Aþenu (1—101). Fer Hektor þá til borgarinnar, og rèttir bardagann áður; mætast þeir í orustunni, Glákus og Díómedes, og talast við; minnast á forna vináttu feðra sinna; skipta þeir þá vopnum og takast í hendur (102—236). Færir Hekaba og fleiri göfgar konur Aþenu möttul og heita á hana til heilla Trójumönnum (237—311); en Hektor rekur Alexander til þess að gánga í

bardaga (312—368); leitar Andrómakka að Hektori, og talar hann við hana og við Astýanax son sinn; þá tárast Andrómakka, er Hektor vill fara í orustu (369—502). Fer Alexander á eptir, og geingur í bardaga (503—529).

SJÖUNDI ÞÁTTUR. Einvíg Hektors og Ajants. Valgröptur.

Kreppa þeir Hektor og Alexander nú að Akkeum (1—16), og skorar Hektor á einhvern hinn hraustasta til þess að berjast við sig (17—91); vill Menelás gánga fram, en Agamemnon aptrar honum (92—122). Rísa þá upp níu hetjur; var það af Nestors völdum; er þá varpað hlutkesti, og kemur upp hlutur Ajants Telamonssonar, að hann skuli berjast við Hektor (123—205). Gánga þeir nú á hólm, Hektor og Ajant, og berjast snarplega, uns nótt skilur; hefir hvorugur öðrum á knè komið, og skilja þeir með gjöfum (206—312). Þá er veizla með liði Akkea, og býður Nestor, að grafa skuli fallna menn og girða herbúðir; þíng er með Trójumönnum, og kveðst Alexander þar eigi munu skila konunni aptur, en fè hennar kveðst hann skyldu skila, og bæta við þar á ofan (313—364). Lætur Príamus skila orðum þessum til Akkea daginn eptir, og biður, að gert sè vopnahlè, svo brendir verði þeir, er fallnir voru af Trójumönnum (365—420). Eru líkin nú jörðuð með hvorumtveggju, og girða Akkear herbúðirnar með múrum og díki; er Posídon hissa yfir stórvirki þessu, og ekki laust við, að hann renni til þess öfundaraugum (421—464). Síðan dimmir af nótt, og eru þrumur og eldíngar (465—482).

ÁTTUNDI ÞÁTTUR. Hinn endasleppi bardagi.

Guðastefna. Bannar Seifur guðunum að veita Akkeum og Trójumönnum lið; fer síðan til Ída-fjalls (1—52). Horfir

hann þaðan á bardagann og vegur örlög manna; verða Akkear þá undir (53—77). Eru Akkear nú hraktir að víggirðíngunum, og skorar Hera á Posídon, að hann veiti þeim lið, en hann færist undan; en Agamemnon eggjar liðið og heitir á Seif, að hann hjálpi þeim (78—250). Gera Akkear nú hríð, harða og snarpa, og hrekja Trójumenn; banar Tevkrus mörgum þeirra með bogaskotum, en Hektor særir hann (251—334). Snúa Akkear nú aptur á flótta; ætla þær Hera og Aþena þá að fara og halda uppi bardaganum; en Seifur sèr þær og bannar það (335—437). Fer hann síðan til Ólymps og ávítar gyðjurnar harðlega; hótar hann Akkeum feigð og fjörtjóni að degi komanda (438—484). Skilur nótt nú með vegendum, og halda Trójumenn þíng; er þá ráðið að gera launsátur og kynda bál um nóttina (485—565).

NÍUNDI ÞÁTTUR. Sendiför til Akkils. Bænir.

Agamemnon á ráðagjörðir við höfðíngja í her Akkea; kveður hann þá upp, að menn skuli halda á burt um nóttina, því ekki nái þeir Ilíonsborg (1—28). En Díómedes og Nestor ráða honum frá því (29—78). Eru verðir settir fyrir framan víggirðínguna, og höfðíngjunum búin veizla hjá Agamemnoni; er þá talað um að sefa skap Akkils og blíðka hann, og fá hann til þess að koma til liðsins (79—113). Heitir Agamemnon honum Brísesdóttur óspjallaðri og góðum gjöfum, ef hann lægi reiðina til heilla fyrir liðið (114—161). Gera þeir nú út sendimenn til Akkils; kýs Nestor til þess Fenix, Ajant Telamonsson og Odysseif (162—184). Tekur Akkilles þeim vel, en kveðst eigi hirða um loforð Agamemnons; ekki fá á hann ræður sendimanna; heldur hann og Fenix eptir og hótar að fara heim með hann (185—668). Reiðast þeir Odysseifur og Ajant, og fara aptur; ræður Díómedes þá til, að halda áfram bardaganum, og kveður Akkilles gánga munu í orustu, þegar honum sýnist (669—713).

TÍUNDI ÞÁTTUR. Dólons þáttur.

Agamemnon fær ekki sofið um nóttina; kalla þeir Menelás á Nestor og aðra höfðíngja í her Akkea; fara þeir til díkisvarðanna (1—193). Þar halda þeir samkomu, og senda Díómedes og Odysseif á njósn til Trójumanna (194—271); fá þeir heillamerki (272—298). Um sama leyti fer Dólon einnig á njósn; hann var maður tróverskur, og lèt ginnast af loforðum Hektors til að fara þessa för; taka þeir Díómedes og Odysseifur hann á leiðinni (299—381). Beiðist Dólon griða, og segir þeim frá allri afstöðu herbúðanna, og hvar Resus sè hinn þrakneski. Þá vegur Díómedes Dólon fyrir svikin og fréttaburðinn (382—464). Skunda þeir nú þángað, sem Resus var, og vegur Díómedes hann þar og tólf fèlaga hans; en Odysseifur heldur á brott með hesta Resusar (465—503). Þá minnir Aþena kappana á, að þeir hafi eigi leingri dvöl þar; og komast þeir aptur heilir til liðsins; en hins vegar eggjar Appollon Þraka og Trójumenn (504—579).

ELLEFTI ÞÁTTUR. Afreksverk Agamemnons.

Nú herværðist Agamemnon og fylkir liði snemma um morguninn; hið sama gerir og Hektor og höfðíngjar Trójumanna (1—66). Fá Trójumenn þar tjón mikið og mannskaða, og undrast hreysti Agamemnons (67—162). Hopar Hektor þá upp undir Tróju-múra; en Seifur gerir honum boð, að hann skuli firrast orustu, þar til er Agamemnon sè sár orðinn (163—283). Eptir það ryðst Hektor áfram og geysar um vígvöllinn; eykur hann svo sínum mönnum þrek og vígmóð (284—309). Þá riðlast fylkíngar Akkea, en Díómedes, Odysseifur og Ajant rètta þær við; verður Díómedes þá sár af völdum Alexanders og heldur til skipa (310—400); Sókus særir Odysseif; en Odysseifur vegur Sókus; verður hann þá umkríngdur af fjand-

mönnum, en Menelás og Ajant bjarga honum (401—488); þá særir Alexander Makáon og Evrýpýlus með bogaskotum (489—596). Getur Akkilles nú að líta Makáon, er hann ók fram hjá á vagni Nestors, og sendir Patróklus, til þess að komast eptir, hver særður sè (597—617). Segir Nestor þá Patróklusi, í hvert óefni komið sè, og biður hann, að leggja að Akkillesi, að hann komi til liðs við þá, eða þá komi sjálfur í vopnum Akkils og hræði óvinina (618—803). Á heimleiðinni mætir Patróklus Evrýpýlusi; fer hann með hann í tjald sitt og bindur um sár hans (804—848).

TÓLFTI ÞÁTTUR. Skipagarðs-orusta.

Nú verða Akkear að hopa inn fyrir víggarðinn; sjá þeir nú Trójumenn viðbúna að ráðast á skipin og fara yfir díkið (1—59). Eru Trójumenn þá í vanda miklum út af stórvirkjum þessum, og skipta sèr í fimm flokka; eru það ráð Polýdamants (60—107). Ræðst Asíus þá á eitt garðshliðið, en er hrakinn aptur með tjóni miklu af Lapítum tveimur, sem þar eru fyrir (108—194). Þá sýnist Trójumönnum spáfugl; ræður Polýdamant illa þann fyrirburð, en ekki gefur Hektor því gaum (195—250). Verja Akkear víggarðinn vel og hraustlega; gánga Ajantar bezt fram (251—289). Þá ráðast þeir Glákus og Sarpedon á virki Menesteifs; en Ajant og Tevkrus Telamonssynir veita honum lið (290—377). Þar særir Ajant Epíkles, fèlaga Sarpedons; en Tevkrus særir Glákus; brýtur Sarpedon þá vígið (378—399). Vilja Lýkíumenn brjóta múrinn; en Akkear gera harða vörn; þá varpar Hektor steini á eitt garðshliðið, og brýtur upp (400—471).

ÞRETTÁNDI ÞÁTTUR. Bardagi við skipin.

Þá komast Trójumenn sumstaðar yfir múrinn, og verður nú mannfall mikið í liði Akkea; kennir Posídon þá í brjósti um þá, og fer til liðs við þá á laun við Seif (1—42). Eggjar

hann nú Ajanta báða og höfðíngja í liði Akkea, og er í manns-líki (43—124). Þeir Ajantar bægja Hektori frá skipunum (125—205); berjast þeir Idomeneifur og Meriónes hraustlega vinstra megin (206—329). Er nú atgánga hin harðasta af hvorumtveggju; veitir Seifur Trójumönnum, en Posídon Akkeum (330—362). Vegur Idomeneifur margan mann; og enn gángast fleiri kappar að og berjast (363—672). Loksins hopa Trójumenn, og mest fyrir Ajöntum; fer Hektor þá með safnað lið og veitir atgaungu (673—808). Atgánga Ajants Telamonssonar (809—837).

FJÓRTÁNDI ÞÁTTUR. Leikinn Seifur.

Nestor er í tjaldi sínu og hjúkrar Makáoni; furðar hann nú á vopnabrakinu og orustugnýnum, og geingur út, til að hyggja að, hverju gegni (1—26). Mætir hann Agamemnoni, Odysseifi og Díómedesi, öllum sárum; eru þeir í sömu erindum; vill Agamemnon þá enn hætta og fara á brott (27—81), en Odysseifur mælir á móti því; ræður Díómedes þeim þá til að fara og eggja liðið; Posídon huggar Agamemnon (82—152). Þá tekur Hera linda Afrodítu og fer í gælíngarham og til Ída-fjalls, þar sem Seifur var, og lætur hann sofna (153—351). Þá veitir Posídon Akkeum enn öflugri liðveizlu, því þrumuguðinn sefur (352—401). Særir Ajant þá Hektor með vopnsteini, svo hann fellur í óvit og er borinn úr orustu (402—439). Þá flýa Trójumenn, og er framgánga Ajants Öyleifssonar mest lofuð (440—522).

FIMTÁNDI ÞÁTTUR. Orusta við skipin.

Nú vaknar Seifur, og getur að líta Trójumenn á flótta, og Posídon, er hann veitir Akkeum (1—11). Ávítar hann þá Heru, og býður henni að kalla á Íris og Appollon, því með þeirra aðstoð vilji hann hjálpa Trójumönnum; kveður hann nú upp öll örlög þessara hluta, og segir fyrir Tróju-hrun

(12—77). Fer Hera nú til Ólymps, og spyr Ares þá fall sonar síns Askaláfs; verður hann við það óður og uppvægur, en Aþena sefar ofsa hans (78—142). Koma þau síðan til Seifs, Íris og Appollon; verður Posídon þá að hætta liðveizlunni (143—219). Appollon fer með Hektor til bardagans og rèttir hlut Trójumanna (220—280). Geingur Hektor nú fram, og guðinn á undan honum; hefur Appollon ægiskjöldinn, og hræðast Akkear og flýa, en Hektor vegur marga menn (281—389). Þá fer Patróklus til Akkils, og biður hann liðveizlu, því í óefni sè komið fyrir Akkeum (390—404). Er nú atgánga sem hörðust hjá skipunum og mannfall (405—590); hopa Akkear síðan nokkuð; þá veifar Ajant Telamonsson vígási og ver Hektori að kveykja í skipunum (591—746).

SEXTÁNDI ÞÁTTUR. Patróklus-þáttur.

Akkilles leyfir Patróklusi að taka vopn sín og veita Akkeum lið, en ekki fremur, en skipunum verði borgið (1—100). Verður Ajant þá ofurliði borinn, og má eigi aptra eldinum (101—123). Þá rann Akkillesi í skap. Eggjar hann nú Patróklus sjálfur, og fórnar (124—256). Fer Patróklus síðan á stað í vopnum Akkils, og hyggja Trójumenn þetta vera Ajaksnið sjálfan; skýtur þeim nú skelk í bríngu og flýa þeir; er svo skipunum borgið (257—305). Heldur Patróklus nú áfram bardaganum (306—418), og vegur Sarpedon (419—507). Ná þeir Glákus og Hektor líki Sarpedons, og gætir Appollon þess að boði Seifs (508—683). Eltir Patróklus nú Trójumenn og kemst upp á múrinn; þá aptrar Appollon honum (684—711); síðan gángast þeir að, Hektor og Patróklus (712—782); vegur Patróklus nú marga menn, og fellur þó sjálfur að lyktum fyrir Evforbusi og Hektori; síðan eltir Hektor Átómedon (783—867).

SEYTJÁNDI ÞÁTTUR. Afreksverk Meneláss.

Nú vegur Menelás Evforbus (1—60), en Hektor fer á brott með vopn Patrókluss (Akkils); kallar Menelás þá á Ajant Telamonsson, að hann verji lík Patrókluss (61—139). Hopar Hektor nú fyrir Ajanti, en geingur síðan fram í vopnum Akkils, og er hróðugur; verður nú hörð og laung orusta um Patróklus fallinn (140—425). Hestar Akkils glúpna yfir falli Patrókluss, og eykur Seifur þeim fjör, en Átómedon heldur með þá í bardagann (426—483); ráðast þar á hann Hektor, Eneas og fleiri, og vilja ná hestunum; og enn er hríð; þá styrkir Aþena Menelás, en Appollon eggjar Hektor (484—596). Hallast loksins bardaginn á Akkea, og gera þeir nú Akkillesi boð um, að Patróklus sè fallinn og um ófarir þeirra (597—701); síðan fer Menelás og Meríónes með líkið til skipanna, og hepta Ajantar Trójumenn (702—761).

ÁTJÁNDI ÞÁTTUR. Vopnsmíðar-þáttur.

Akkilles fær nú fregn um lát Patrókluss, og harmar hann mjög (1—34). Heyrir Þetis móðir hans kveinstafi þessa, og stígur upp úr sævardjúpi; eru í för með henni sævardísir, og fer hún að hugga Akkilles; er honum þá ákaflega niðri fyrir að hefna Patrókluss, þótt hann viti sèr dauðann vísan; þá heitir Þetis honum vopnum (35—137). Skundar hún síðan til Ólymps; en fundir verða að nýu að líki Patrókluss; mundi Hektor þá hafa náð líkinu, en þá geingur Akkilles fram og Aþena með honum; öskrar Akkilles þá svo hræðilega, að mannfall verður með Trójumönnum, og flýa þeir, en gyðjan glymur að baki honum (138—231). Ná Akkear nú líkinu, og fara með það í tjald Akkils (232—242). Er þá þíng með Trójumönnum; þar ræður Polýdamant, að ekki skuli menn hætta sèr á móti Akkilli, því þá sè dauðinn vís; skuli þeir heldur vera innan múra; líkar Hektori og lýðnum eigi

þetta ráð (243—314). Eru Trójumenn nú undir vopnum um nóttina; en Akkear harma Patróklus ásamt með Akkilli, og veita líkinu umbúnað (315—355). Fer þetis til Ólymps, og smíðar Hefestus vopnin fyrir hana, fögur og guðleg (356—617).

NÍTJÁNDI ÞÁTTUR. Akkilles og Agamemnon sættast.

Nú kemur þetis til Akkils með vopnin um morguninn, og eggjar hann til bardaga; bregður hún síðan ódáinsángan um líkama Patrókluss, svo hann ekki rotni (1—39). Stefnir Akkilles síðan Akkeum á þíng, og lætur reiðina; heimtar hann, að þegar sè geingið í orustu (40—73). Kannast Agamemnon nú við yfirsjón sína, og býður Akkilli, að láta af hendi gjafirnar, sem hann hafði heitið honum; það skeytir Akkilles eigi um, en vill þegar berjast, og koma fram hefndum (74—153). Taka Akkear nú samt morgunverð áður, og eru það ráð Odysseifs; þá tekur og Akkilles við gjöfunum og Brísesdóttur; vinnur Agamemnon þess eið, að hún sè óspjölluð af hans völdum (154—275). Eru þá gjafirnar fluttar í tjald Akkils; grætur hann nú vinarmissinn enn að nýu, og neytir hvorki matar nè drykkjar (276—339). Aþena stígur af himni og eykur honum þrek; hervæðist hann nú vopnunum dýru og stígur á kerru sína, og Átómedon með honum; þá boðar annar hestanna honum sigur og bana síðan (340—424).

TUTTUGASTI ÞÁTTUR. Goðavígs-þáttur.

Hvorirtveggju fylkja nú liði; stefnir Seifur þá guðunum á þíng, og leyfir þeim að veita lið í orustunni, hvorum sem þeir vilji (1—30). Gánga þá í lið með Akkeum: Hera, Aþena, Posídon, Hermes og Hefestus; en með Trójumönnum eru: Ares, Febus, Artemis, Letó, Ksantus og Afrodíta; þessir

guðir gánga að vígum; þá skelfur jörð og dunar himin (31—74). Eggjar Appollon Eneas fram á móti Akkilli; en hinir aðrir guðirnir sitja hjá orustu (75—155). Nú verður fundur með þeim Akkilli og Eneasi, og bjargar Posídon Eneasi, því honum var leingri aldur ætlaður (156—352). Vill Hektor þá ráðast að Akkilli, en Appollon hamlar honum frá því; vegur Akkilles nú marga menn, og Polýdórus Príamsson (353—418). Hektor vill hefna bróður síns, og ræðst á móti Akkilli; en Appollon hylur Hektor í skýi (419—454). Veitir Akkilles Trójumönnum þá atgaungu, og vegur á báðar hendur (455—503).

TUTTUGASTI OG FYRSTI ÞÁTTUR. Bardagi við fljótið.

Við þetta hopa Trójumenn, og fara sumir til borgarinnar, en sumir út í Ksantus (Skamander); drepur Akkilles marga í fljótinu, og geymir tólf menn í fjötrum; það á að vera hefndarfórn fyrir víg Patrókluss (1—33). Þar vegur hann Lýkáon Príamsson (34—135), og enn fleiri að auki; gerir hann gis að máttleysi fljótsguðsins (136—210); þá býður Ksantus (fljótsguðinn) honum að gánga úr ánni. Akkilles gerir svo, en stökkur aptur út í fljótið; veitir fljotsguðinn honum þá atgaungu með öldugángi og vatnavexti (211—271). Brýzt Akkilles nú um í fljótinu, og stoða þau hann, Posídon og Aþena; þá reiðist Ksantus, og fær Símóis til liðs við sig; en Hera lætur Hefestus eyða árvextinum með eldi og eimyrju; má Ksantus eigi standast slíkt forað sem eldurinn er, og hættir Hefestus þá brunanum að boði Heru (272—384). Þá vegast að guðirnir: er Aþena á móti Afrodítu og Aresi, og hefur betur; Appollon berst við Posídon og hefur miður; Hera sigrar Artemis, en Letó Hermes (385—513). Fara guðirnir síðan til Ólymps, nema

Appollon, hann heldur til Trójuborgar; æðir Akkilles nú um vígvöllinn og neytir vopnanna; þá býður Príamus, að loka skuli Tróju-hliðum (514—543). Gerir Appollon þá Akkilli sjónhverfíngar, og tefur fyrir honum, svo borgið verði Trójumönnum (544—611).

TUTTUGASTI OG ANNAR ÞÁTTUR. Fall Hektors.

Hektor bíður Akkils, og vill berjast; en foreldrar hans grátbæna hann frá múrnum að stofna sèr eigi í vanda (1—89). Gefur Hektor því eigi gaum; en er hann getur að líta Akkilles, þá æðrast hann og flýr; eltir Akkilles hann þrívegis í kríng um Tróju-múra (90—166). Heldur Seifur þá uppi skapavog og vegur Hektori örlög; kemur upp feigðarhlutur hans. Þá fer Appollon frá honum; hann hafði stoðað Hektor á flóttanum; en Aþena eggjar Hektor til bardaga við Akkilles, og er þá í líki Deífobuss, bróður Hektors (167—247). Berjast þeir nú af mikilli ákefð, Hektor og Akkilles, og veitir Aþena Akkilli (248—305). Fellur Hektor um síðir, en Akkilles tekur vopn hans, bindur hann við kerruna og dregur niður að skipum (306—404). Þá verður harmakvein um gjörvalla Trójuborg, og Príamus konúngur og drottníng hans grætur; þá harmar Andrómakka, því nú er fallinn Víga-Hektor hinn mikli (405—515).

TUTTUGASTI OG ÞRIÐJI ÞÁTTUR. Leikir eptir Patróklus.

Akkilles fer með Þetis og Myrmídónum í kríng um lík Patrókluss, og boðar gröpt hans að degi komanda (1—58). Um nóttina dreymir Akkilles Patróklus, og biður hann um

útför sína (59—107). Lætur Agamemnon nú bera saman við um morguninn, og hlaða köst; er líkið borið þángað, og fylgir Akkilles og Myrmídónar; er þar blótað mörgum dýrum og tólf mönnum tróverskum; síðan er líkið brent; en Appollon og Afrodíta annast lík Hektors (108—225). Daginn eptir eru tekin bein og aska Patrókluss, og látin í gullskál; eiga þau seinna að blandast beinum Akkils; haugur er orpinn eptir Patrókluss (226—256). Þá lætur Akkilles halda leiki, til heiðurs við Patróklus; er þar ekið á kerrum (257—650); framinn hnefaleikur (651—699); glímt (700—739); hlaupið (740—797); þreytt vopnfimi (798—825); varpað steinkrínglum (826—849); skotið af boga (850—883), og send kastspjót (884—897).

TUTTUGASTI OG FJÓRÐI ÞÁTTUR. Útlausn Hektors.

Gánga Akkear nú að sofa eptir leikina; en Akkilles má eigi sofa; dregur hann lík Hektors snemma um morguninn í kríng um haug Patrókluss (1—18). Fer hann svo þessu fram um hríð; og þykir sumum guðunum fyrir, en sumum vænt um; samt er Appolloni þýngst í skapi (19—54). Lætur Seifur þetisi þá bjóða Akkilli, að hætta grimd þessari, og selja líkið af hendi; býður Íris og Príamusi, að boði Seifs, að hann skuli fá líkið hjá Akkilli (55—186). Tekur Príamus nú fram margar gjafir og góðar, og lætur búa för sína til Akkils (187—282); síðan fórnar hann og heldur á stað (283—330). Hermes mætir honum, og beinir leið hans á milli varðmanna Akkea (331—467). Verður Akkilles nú við bón Príamuss og þiggur gjafirnar, selur honum líkið og veitir ellefu daga grið; síðan lætur hann konúnginn fara með sæmd (468—

676). Fer Príamus þá aptur til borgarinnar; er Hektor harmaður mjög (677—776). Þá er gerð útför og orpinn haugur eptir Víga-Hektor (777—804).

ILÍONS-KVIÐA.

FYRSTI ÞÁTTUR.

Drepsóttin. Reiðin.

Kveð þú, gyðja, um hina fársfullu heiptarreiði *Akkils Peleifssonar*, þá er olli *Akkeum* ótölulegra mannrauna, og sendi til *Hadesar*-heims margar hraustar kappa-sálir, en lèt sjálfa þá verða hundum og alls konar hræfuglum að herfángi, eptir það að þeir höfðu eitt sinn deilt og skilið ósáttir, herkonúngurinn *Atreifsson* og hinn ágæti *Akkilles*. Svo varð fyrirætlan *Seifs* framgeing.

Hverr guðanna var það þá, er hleypti þeim saman, til að eigast við orðadeilu? Það var sonur *Letóar* og *Seifs*. Hann var reiður konúnginum, og lèt koma skæða sótt í herbúðirnar, svo fólkið dó; var það fyrir þá sök, að *Atreifsson* hafði svívirt hofgoðann *Krýses*: því *Krýses* hafði komið til hinna fljótu skipa *Akkea*, og ætlaði að leysa út dóttur[1] sína; hafði hann með sèr ógrynni fjár til útlausnar, og hèlt upp kórónu hins lángskeyta

[1]) Hún hèt Astynoma.

Appollons á gullnum sprota, og bað alla *Akkea,* en einkum báða *Atreifssonu,* er rèðu fyrir hernum: „Þið *Atreifssynir,* og þèr aðrir fagurbrynhosaðir *Akkear,* veiti það guðirnir, er búa í *Ólymps* sölum, að yður auðnist að leggja í eyði *Príams*-borg og komast heilum heim. En látið mèr lausa dóttur mína, og þiggið lausnargjald þetta, af lotníngu fyrir syni *Seifs,* hinum lángskeyta *Appollon!*“ Nú rómuðu allir *Akkear* það vel, að gera skyldi virðulega til hofgoðans, og þiggja hið fríða lausnargjald: nema *Agamemnon Atreifsson,* hann lèt sèr það eigi líka, heldur vísaði honum burt með smán, og lagði heitíngar á ofan: „Láttu mig ekki, gamli maður, hitta þig svo hjá hinum holu skipum, að þú annaðhvort dveljir hèr leingur nú, eða komir híngað aptur síðar; ella mun sproti og kóróna guðsins ekki stoða þig. En dóttur þína mun eg ekki láta lausa; fyrr skal elli yfir hana stíga í húsi voru í *Argverjalandi,* lángt frá föðurlandi hennar; skal hún þar gánga fyrir vef og búa um rekkju mína. En far þú nú, og ert mig ekki, ef þú vilt komast heill heim“. Svo mælti hann, en hinn gamli maður varð hræddur og gerði sem hann bauð. Hann gekk eptir strönd hins stórbrimótta hafs, og mælti ekki orð; en er hann var kominn úr herbúðunum, bað hann ákaflega til hins volduga *Appollons,* er hin hárfagra *Letó* hafði alið: „Heyr bæn mína, *Silfrinbogi,* þú sem ert á gángi í kríng um *Krýsiborg* og hina sannhelgu *Killiborg,* og ræður voldugleg a

yfir *Tenedusey,* þú *Smintu*-goð! Hafi eg nokkuru sinni reist þèr fagurlegt hof, eða hafi eg nokkuru sinni brent feita lærbita til fórnar þèr, þá veit mèr þá ósk mína, að *Danáar* gjaldi tára minna fyrir skeytum þínum". Þannig baðst hann fyrir, en *Febus Appollon* heyrði bæn hans, og stè niður af *Ólymps* tindum, reiður í hug; hann hafði boga á baki alhjúpaðan; af því hann var reiður, þá glömruðu örvarnar á baki hans, þegar hann hreifðist, en hann var líkur nóttu, þar er hann fór. Síðan settist hann áleingdar frá skipunum, og hleypti ör af streing, en hinn silfurlegi bogi gall við ógurlega. Fyrst rèðst hann að múlum og fráum hundum, en síðan skaut hann hinu bitra skeyti á sjálfa mennina og feldi þá, og gekk þá sem tíðast á líkabrennum.

Í 9 daga flugu örvar guðsins um herbúðirnar, en á 10. degi stefndi *Akkilles* hernum til þíngs; hafði hin hvítarmaða gyðja *Hera* skotið honum því í brjóst, því hún aumkvaðist yfir *Danáa,* er hún sá þá falla. En er menn höfðu safnazt saman, og voru komnir allir á einn stað, þá stóð upp hinn fóthvati *Akkilles,* og mælti: „Með því bæði styrjöld og drepsótt verða nú samfara til að vinna á *Akkeum,* þá hygg eg, *Atreifsson,* að vèr munum nú verða að hverfa heim aptur við nýa hrakníngga, ef vèr að eins mættum umflýa dauðann. Heyr nú, látum oss leita frètta hjá einhverjum spámanni, eða blótgoða, eða draumspekíngi (því einnig draumar koma frá *Seifi*); sá mun geta sagt oss, hvað til

þess komi, að *Febus Appollon* er svo stórreiður orðinn, hvort hann muni gramur vera af heitrofi nokkuru eða hundraðsfórn; má vera, að hann afstýri frá oss fári þessu á einhvern hátt, ef hann vildi þiggja fórnarilm gallalausra ásauðarlamba eða kiðlínga". Nú sem hann hafði þetta mælt, settist hann niður; stóð þá *Kalkas* upp á þínginu *Testorsson,* einhverr hinn ágætasti fuglaspámaður: hann vissi bæði það sem var, og það sem verða mundi, og það sem áður hafði verið; hann hafði sagt leið fyrir skipum *Akkea* til *Ilíonsborgar,* sökum spádómsgáfu þeirrar, er *Febus Appollon* hafði veitt honum. Hann var þeim vel viljaður í huga, tók til orða á samkomunni og mælti: „Þú býður mèr, *Akkilles,* ástvinur *Seifs,* að segja, hversu afstandist um heiptarreiði *Appollons,* hins lángskeyta konúngs. Eg skal þá segja það. En þú hygg að, og vinn mèr þess eið, að þú viljir af alhuga vera mèr liðsinnandi í orði og verki. Því það hygg eg víst, að eg muni egna til reiði þann mann, sem ræður með miklu valdi yfir öllum *Argverjum,* og sem *Akkear* hlýða. Því þegar einhverr höfðíngi reiðist sèr minna manni, þá kennir þar ríkismunar; því þó hann sekki reiðina samdægris, þá geymir hann samt heiptina í brjósti sèr áleingdar, uns hann kemur henni fram. En hugsa þú nú eptir, hvort þú viljir vera hjálparmaður minn". Hinn fóthvati *Akkilles* svaraði honum og sagði: „Vertú með öllu óhræddur, og seg þá goðaspá, er þú veizt. Því

það sver eg við *Appollon*, ástvin *Seifs*, er þú heitir á, *Kalkas*, þá er þú birtir *Danáum* goðaspár, að meðan eg lifi og heil eru augu í höfði mèr, þá skal eingi af öllum *Danáum* leggja þúngar hendur á þig hjá hinum holu skipum, og ekki *Agamemnon*, þó þú viljir hann til taka, og er hann þó nú miklu voldugastur af *Akkeum*". Þá varð hinn ágæti spámaður óhræddur, og mælti: „Hvorki er *Appollon* reiður af heitrofi nokkuru, nè hundraðsblóti, heldur vegna hins, að *Agamemnon* svívirti hofgoða hans, og vildi ekki lausa láta dóttur hans, og einga útlausn þiggja. Fyrir þá sök þá hefir hinn lángskeyti guð látið þessi mein að hendi bera, og mun því enn fram fara, og ekki af lètta hinu þúnga áfelli drepsóttarinnar, fyrr en *Agamemnon* hefir aptur skilað hinni kvikeygu mey heim til föður hennar ókeypis og án útlausnar, og fært helga hundraðsfórn til *Krýsiborgar*; því ef vèr á þenna hátt blíðkum *Appollon*, munum vèr fá snúið skapi hans". Nú sem hann hafði þetta mælt, settist hann niður. Þá stóð upp á samkomunni kappinn *Atreifsson*, hinn víðlendi konúngur *Agamemnon*; honum var þúngt í skapi; hans koldimma hjarta-fylgsni fyltist miklum móði, og augu hans voru lík eldi blossanda. Hann talaði fyrst til *Kalkasar*, og var þá augnaráð hans illvænlegt: „Þú óheilla-spámaður, kvað hann, ekki hefir þú enn nokkuru sinni mælt það, er mèr væri gagn í; er þèr jafnan hugljúft, að fara með hrakspár; hefir þú enn ekki

nokkuð gott orð mælt eða nokkuru góðu til leiðar komið. Og nú ber þú upp þá goðaspá á samkomu *Danáa*, að hinn lángskeyti guð láti þeim þessar raunir að hendi bera einmitt fyrir þá skuld, að eg vildi ekki þiggja hið fríða lausnargjald fyrir meyna, *Krýsesdóttur;* því eg vil miklu heldur hafa hana heima, og tek hana jafnvel fram yfir *Klýtemnestru*, eiginkonu mína, því hún er henni ekki síður að vænleik eða atgjörfi, hvorki að hugviti nè hannyrðum. En alt að einu vil eg þó skila henni aptur, ef þá mætti um batna; vil eg heldur, að hernum sè borgið, en hann drepist niður. En hafið þá nú þegar til reiðu handa mèr aðra heiðursgjöf í staðinn, að eg verði ekki einn sæmdarlaus af *Argverjum;* er það ekki viðurkvæmilegt; því það sjáið þèr allir, að hún fer annað, sú heiðursgjöf, sem eg á". Hinn fóthvati, ágæti *Akkilles* svaraði honum: „Frægasti *Atreifsson*, þú fègjarnasti allra manna! Hversu mega enir hugstóru *Akkear* veita þèr heiðursgjöf? Vèr vitum alls ekki til, að nokkurstaðar sè talsvert af almannafè fyrirliggjanda; því það sem vèr höfum rænt úr borgunum, það er til skipta komið; er það eigi tilhlýðilegt, að liðsmenn safni því saman á einn stað aptur. Ger þú guðnum það til sæmdar, að þú lát lausa meyna, en vèr *Akkear* munum bæta þèr aptur þrennum og fernum gjöldum, ef *Seifur* lætur oss þess einhvern tíma auðið verða, að leggja í eyði hina veggsterku *Trójuborg*". *Agamemnon* konúngur svaraði hon-

um: „Goðumlíki *Akkilles,* sem ert svo vel að þèr gjör, vert eigi svo undirförull, því ekki muntu hlaupa um horn mèr eða fá blekt mig. Eða ætlastu til, að þú haldir sjálfur heiðursgjöf þinni, en eg skuli sitja við svo búið og ekkert hafa, er þú ræður til, að eg skuli skila meyunni aptur? þó mun eg gera það, ef hinir hugstóru *Akkear* gefa mèr aðra heiðursgjöf, og velja hana að mínu skapi, svo jafnkosta sè. En geri þeir það ekki, þá mun eg fara til sjálfur og velja mèr hana, og taka annaðhvort heiðursgjöf þína, eða *Ajants,* eða *Odysseifs,* og hafa á burt með mèr; hygg eg, að þeim manni muni í skap renna, er eg sæki heim. En um þetta skal eg hugsa síðar meir. En nú skulum vèr setja fram svart skip á djúpan sæ, og ráða menn til, svo fullskipað sè; síðan skulum vèr láta hundraðsfórnina upp í, og leiða svo á skip út hina kinnfögru *Krýsesdóttur;* en einhverr einn af höfðíngjunum skal vera formaður, annaðhvort *Ajant* eða *Idomeneifur* eða hinn ágæti *Odysseifur,* eða þá þú, *Peleifsson,* ógnarbíldur allra manna, svo þú færir hinum fjærvirka guði fórnir og þiggir hann í frið við oss“. Hinn fóthvati *Akkilles* leit til hans með reiðisvip, og mælti: „Heyr á endemi, þú hinn ósvífni og fláráði maður! Hversu fær nokkurr af *Akkeum* gegnt þèr með góðu geði, annaðhvort til þess að fara för nokkura, eða til þess að berjast af orku í fólkorustu? Ekki var það vegna hinna spjótfimu *Trójumanna,* að eg fór híngað til að

berjast; eg átti ekkert varhent við þá; þeir höfðu aldrei rekið á burtu uxa mína eða hesta, og aldrei rænt ávöxtum í hinu jarðfrjófa, fjölbygða *Fiðjulandi,* því milli mín og þeirra eru mjög mörg dimm fjöll og gnýanda haf. Nei, vèr gerðum það þèr til geðs, svo ósvífinn sem þú ert, að fylgjast með þèr, til þess að heimta bætur af *Trójumönnum, Menelási* til handa, og þèr, hundinum þínum. En þú metur þetta að eingu, og lætur sem þú sjáir ekki; og nú hótar þú að taka frá mèr sjálfur þá heiðursgjöf, er eg hefi mikið erviði fyrir haft, og synir *Akkea* hafa gefið mèr. Aldrei er eg vanur að fá heiðursgjöf til jafns við þig, þegar *Akkear* leggja í eyði einhverja fjölbygða borg fyrir *Trójumönnum.* Nei, mínar hendur vinna mest að hinni róstusömu styrjöld, en þó fær þú miklu stærri heiðursgjöf, þegar loksins kemur til skipta; en sú gjöf, sem eg hefi með mèr til skipa, þegar eg em þreyttur orðinn í orustunni, þá er hvortveggja, að hún er lítil, enda verð eg litlu feginn. Nú ætla eg að fara til *Fiðjuborgar,* því miklu betra er að halda heim á hinum stafnbjúgu skipum; því ekki dettur mèr það í hug, að draga hèr saman auð fjár handa þèr, þar sem eg verð fyrir slíkum vansa". Herkonúngurinn *Agamemnon* svaraði honum: „Flý þú gjarna, ef þèr er það meir í mun. Ekki bið eg þig að vera hèr eptir mín vegna; hefi eg hèr aðra hjá mèr, sem munu virða mig, og einkum hinn ráðvísi *Seifur,* en þú ert mèr leiðastur allra konúnga, fóstursona

Seifs, því þèr eru jafnan kærar deilur, orustur og bardagar. Þó þú sèrt hraustur, þá muntu eiga það guði að þakka. Far þú heim með skip þín og fèlaga þína, og ráð þú yfir *Myrmídónum!* Eg skipti mèr ekkert af þèr, og hirði ekki um, þó þú heiptist; en því mun eg hóta þèr, að með því *Febus Appollon* tekur *Krýsesdóttur* frá mèr, þá mun eg láta hana af hendi og flytja hana á mínu skipi og með mínum fèlögum; en svo skal eg sjálfur gánga til búðar þinnar, og taka þaðan heiðursgjöf þína, hina kinnfögru *Brísesdóttur,*[1] svo þú komist að raun um, hve miklu eg em þèr voldugri, skal eg svo leiða öðrum, að teljast jafnsnjalla mèr og fara við mig í mannjöfnuð".

Þannig mælti hann, en *Peleifssyni* varð skapfátt, og hjartað í hinu loðna brjósti hans lèk á tveim áttum um það, hvort hann skyldi draga hið bitra sverð frá hlið sèr, reisa upp þíngheiminn móti honum, og drepa *Atreifsson,* eða skyldi hann leggja niður bræðina og hepta skap sitt. Meðan hann hreifði þessu í huga sèr og hjarta, og meðan hann dró hið mikla sverð úr slíðrum, kom *Aþena* af himni; sendi hana hin hvítarmaða *Hera,* er elskaði þá báða jafnt, og var jafnant um hvorntveggja. Hún nam staðar að baki *Peleifssonar,* og tók í hið bleika hár hans; sá hana eingi, nema hann einn. *Akkilles* varð forviða, snèrist við, og kendi þegar *Pallas Aþenu;* sýndust augu hennar óttaleg; hann talaði

---

[1]) Hún hèt Hippodamía.

til hennar skjótum orðum og mælti: „Hví ertu enn híngað komin, dóttir *Seifs* ægisskjalda? Ertu komin til að horfa á ofstopa *Agamemnons Atreifssonar?* Eg segi þèr fyrir satt, og það mun eptir gánga, að ekki mun á laungu líða, áður hann lætur lífið fyrir ofstopa sinn“. Hin glóeyga gyðja *Aþena* svaraði honum: „Eg kem af himni til að lægja hugmóð þinn, ef þú vilt láta að orðum mínum; sendi mig hin hvítarmaða *Hera*, er elskar ykkur jafnt báða, og er jafnant um hvorntveggja. Heyr nú, lát af kappi þessu, og bregð eigi sverðinu, en smána máttu hann í orðum, svo sem verða vill; því það skal eg segja þèr fyrir satt, og það mun eptir gánga, að fyrir þessa svívirðíngu muntu einhvern tíma fá jafnvel þrennar bætur slíkar í fögrum gjöfum. En þú hept þig og lát að orðum mínum“. Hinn fóthvati *Akkilles* svaraði henni og sagði: „Að vísu byrjar hverjum manni, hversu reiður sem hann er í hug, að geyma, gyðja, orð ykkar hvorrartveggju; því slíkt er heilladrjúgara. Guðirnir bænheyra fúslega sèrhvern þann, er hlýðir þeim“. Svo mælti hann, og stöðvaði hina þúngu hönd sína á enum silfurbúna meðalkafla. Hann gerði sem *Aþena* bauð honum, og rak hið stóra sverð aptur í slíðrirnar; en *Aþena* fór til *Ólymps* í hallir *Seifs* ægisskjalda, þar sem hinir aðrir guðir voru. *Peleifssonur* talaði því næst heiptarfullum orðum til *Atreifssonar*, og var enn ekki af látinn reiðinni: „Þú vínsvelgur, með hunds-augun og

hindar-hjartað![1] Aldrei hefir þú borið áræði til að herklæðast með öðrum mönnum til bardaga, eða til að fara í launsátur með enum hraustustu köppum *Akkea*, því það þykir þèr jafnt sem hel. Hitt er þèr miklu makara, að taka gjafir í hinum víðu herbúðum *Akkea* frá hverjum þeim, er mótmælir þèr. Þú svelgir í þig eigur þjóðarinnar, af því undirmenn þínir eru dáðlausir; því væri það ekki, mundi það nú verða í síðasta sinni, *Atreifsson*, að þú legðir öðrum svívirðíngar til. Nú skal eg segja þèr fyrir satt, og þar dýran eið við leggja: eg sver við þenna sprota, er aldrei mun skjóta blöðum nè kvistum, nè blómgast af nýu, úr því hann eitt sinn er viðskila orðinn við stofn sinn á fjöllum uppi, því eirvopnið hefir flett hann blöðum og berki; en nú bera hann synir *Akkea* í höndum sèr, dómendur þeir, er lögum eiga vörð að veita í umboði *Seifs*: skal þetta vera þèr dýr eiður, að svo víst munu allir synir *Akkea* einhvern tíma sakna *Akkils*; muntu þá í eingu geta dugað þeim, þó þig taki það sárt, þegar þeir falla hrönnum dauðir fyrir *Víga-Hektor*; þá muntu særa hjartað í brjósti þèr og verða gramur sjálfum þèr, að þú hefir einskis virt, þann er hraustastur er af *Akkeum*“. Þannig mælti *Peleifsson*, og varpaði sprotanum til jarðar; hann var negldur gullnöglum; settist niður síðan, en annars vegar var *Agamemnon* og var hinn reiðasti. Þá spratt upp hinn sætmáli *Nestor*, hinn

[1]) Hèrahjarta, Á. bps., bls. 118⁹.

snjallrómaði málsnillíngur *Pýlusmanna;* flaut mál af túngu hans, hunángi sætara; höfðu yfir hann liðið tveir mannsaldrar mæltra manna, þeirra er fyrr meir höfðu fæðzt og upp alizt ásamt honum í hinni sannhelgu *Pýlusborg,* en þá var hann konúngur yfir þriðja mannsaldri. Hann var þeim vel viljaður, tók til orða á þínginu og mælti: „Skelfíng er slíkt! Mikill harmur sækir *Akkealand!* Víst mundi *Príamus* gleðjast, og synir *Príamuss* og aðrir *Trójumenn* verða stórum fegnir, ef þeir frèttu alla þessa rimmu, er þið eigið ykkar í milli, þið sem eruð öðrum *Danáum* framar á ráðstefnu og í bardögum. Farið nú að mínum ráðum, því þið eruð báðir mèr ýngri. Hefi eg áður fyrr meir verið með hraustari mönnum, en þið eruð, og fyrirlitu þeir mig þó aldrei. Því ekki hefi eg enn sèð, og mun ekki heldur sjá, aðra eins menn og þeir voru, *Píríþóus,* þjóðhöfðínginn *Drýant, Keneifur, Exadíus* og hinn goðumlíki *Pólýfemus;* þeir hafa verið sterkastir jarðneskra manna, þeirra er uppfæðzt hafa: voru bæði sjálfir enir sterkustu, og börðust við hina sterkustu menn, við bergrisana, og eyddu þeim ógurlega. Eg var þar þá með þeim; var eg kominn lángt að úr fjarlægu landi, frá *Pýlusborg,* því þeir höfðu gert mèr boð. Barðist eg þar einn mèr; því eingum þeirra manna, sem nú eru uppi á jörðu, mundi duga við þá menn að keppa, og þó hlýddu þeir á tillögur mínar, og gegndu orðum mínum. Gerið þið eins, og hlýðið mèr, því

það er hollara að fara að mínum ráðum. Ekki skaltú, með því þú ert slíkur ágætismaður, taka af honum meyna; lát hann heldur halda henni, fyrst synir *Akkea* hafa eitt sinn gefið honum hana að heiðursgjöf. Ekki skalt þú heldur, *Peleifsson,* etja kappi í þrá við konúnginn; því aldrei hefir nokkurr konúngur, er með veldissprota fer, sá er *Seifur* hefir metorð veitt, öðlazt jafna tign honum. Og þó þú sèrt hraustur, þó gyðja sè móðir þín, sú er þig hefir alið, þá er hann þó meiri en þú, því hann ræður yfir fleirum. En þú, *Atreifsson*, still hugarákafa þinn; ger fyrir mín orð, og gef upp *Akkilli* reiðina. því hann er mikill varnargarður öllum *Akkeum* í hinni grimmu styrjöld". *Agamemnon* konúngur svaraði honum og sagði: „Víst hefir þú, gamli maður, talað alt þetta með sanngirni. En þessi maður, hann vill vera fyrir öllum, hann vill ráða öllum, ríkja yfir öllum, bjóða yfir öllum; ætla eg, að fáir muni þola honum það. Því þó hinir eilífu guðir hafi gjört hann góðan bardagamann, hvort leyfa þeir honum fyrir það, að tala smánarorðum"? Hinn ágæti *Akkilles* tók þá fram í, og svaraði: „Eg skal þá heita hvers manns níðíngur, ef eg skal láta undan þèr í hverju því, sem þú segir. Bjóð þú öðrum, en yfir mèr skaltu ekki bjóða, því eg hygg, að eg muni ekki hlýða þèr framar. En eitt ætla eg að segja þèr, taktu eptir því: ekki mun eg berjast með vopnum um meyna, hvorki við þig, nè við nokkurn annan, úr því þèr

takið frá mèr, það sem þèr hafið gefið. En af öðrum fjárhlutum, sem eg á hjá enu fljóta, svarta skipi, skaltu ekkert taka á burt með þèr að óvilja mínum; því, ef þú gerir það (komdu til, reyndu, svo þessir, sem hèr eru, horfi á!), þá skal þitt svarta blóð laga á spjóti mínu“.

Þá þeir höfðu þannig deilt hvorr við annan, stóðu þeir upp, og brugðu þínginu hjá skipum *Akkea;* gekk *Peleifsson* til búða sinna og hinna jafnbyrðu skipa með *Menoitssyni* og fèlögum sínum, en *Atreifsson* lèt fram setja gángfljótt skip til sjóar, valdi þar til 20 ræðara, lèt svo upp í skipið hundraðsfórn þá, er guðnum var ætluð, leiddi síðan hina kinnfögru *Krýsesdóttur* á skip og fèkk henni þar sæti; þá gekk hinn ráðagóði *Odysseifur* út á skipið; hann var formaðurinn. En er þeir voru á skip komnir, sigldu þeir yfir vota vega. Þá bauð *Atreifsson* hernum að hreinsast; þá hreinsuðu menn sig, og köstuðu hinu óhreina laugarvatni í sjóinn, færðu síðan *Appollon* gallalausar hundraðsfórnir í griðúngum og geitfè á strönd hins ófrjófa hafs, og lagði fórnarilminn í reyknum til himins. Þetta sýsluðu menn í herbúðunum. Þó lèt *Agamemnon* ekki fyrir farast að koma því fram, sem hann eitt sinn hafði hótað *Akkilli.* Hann mælti til *Taltybíuss* og *Erýbatess,* þeir voru kallarar hans og ötulir þjónustumenn: „Gángið til búðar *Akkils Peleifssonar,* takið í hönd hinnar kinnfögru *Brísesdóttur,* og leiðið hana til mín. En vilji hann ekki láta

hana, þá mun eg fara til með fleiri menn og taka hana sjálfur, og mun honum falla það sárara". Þá hann hafði sagt þetta, og bætt á ofan þessum hótunarorðum, þá lèt hann þá fara; geingu þeir ófúsir eptir strönd hins ófrjófa hafs, og komu til búða og skipa *Myrmídóna*. Þeir fundu *Akkilles*, þar sem hann sat hjá búð sinni og hinu svarta skipi; varð hann lítt feginn, er hann sá þá. Kallararnir numu staðar af ótta og lotníngu fyrir konúnginum, urpu ekki orði á hann og spurðu einskis. Hann vissi, hvert erindi þeirra mundi vera, og mælti: „Komið heilir, kallarar, þèr sendiboðar *Seifs* og manna! Gángið nær! Eg á einga sök á ykkur, heldur á *Agamemnoni*, sem sendi ykkur til að sækja meyna *Brísesdóttur*. Heyr þú, seifborni *Patróklus*, leiddu meyna út, og fá þeim í hendur. Því, fari svo, sem eg ætla, að eitt sinn verði þörf á mèr síðar, til að verja aðra fyrir illum óförum, þá skulu þeir báðir vera sjálfir vitni fyrir hinum sælu guðum og fyrir dauðlegum mönnum og fyrir þessum hinum harðráða konúngi; því sannlega æðir hann nú með fársfullum huga, og hefir hvorki þá fyrirhyggju nè framsýni, sem þyrfti til þess, að *Akkear*, er hann á yfir að ráða, mættu verja skip sín án manntjóns". Svo mælti hann, en *Patróklus* gerði, sem vinur hans bauð, leiddi hina kinnfögru *Brísesdóttur* út úr búðinni, og fèkk þeim í hendur. Fóru þeir nú aptur til skipa *Akkea*, og gekk konan með þeim, þó henni væri það nauðugt. Þá grèt

Akkilles. Hann skildist þegar við fèlaga sína, og settist á strönd hins gráa sæfar og horfði út á hið dimmbláa haf. Hann rètti út hendur sínar, og bað ákaflega til móður sinnar: „Móðir mín, fyrst þú ólst mig skammlífara en aðra menn, þá átti þó *Ólymps-guð,* hinn háþrumandi *Seifur,* að veita mèr sæmd að minnsta kosti. En nú hefir hann ekki veitt mèr hinn minnsta sóma, þar sem hinn víðlendi *Agamemnon Atreifsson* hefir svívirt mig, er hann hefir nú komið höndum á heiðursgjöf mína, er hann hefir af einræði sínu látið taka frá mèr". Þannig mælti hann, og feldi tár. En hans tignarlega móðir heyrði til hans, þar sem hún sat í sjáfardjúpinu hjá sínum aldraða föður. Hún skauzt skyndilega upp af enum gráa sæ, sem þoka, og settist frammi fyrir honum, þar sem hann jós út tárum; hún klappaði honum með hendi sinni, tók til orða og mælti: „Hví grætur þú, barn? Hví sækir harmur heim hjarta þitt? Seg mèr alt af lètta, og leyn eingu af, svo við vitum bæði". Hinn fóthvati *Akkilles* andvarpaði þúngan og sagði til hennar: „Þú veizt það. Hví skal eg segja þetta, þar sem þú veizt alt? Vèr fórum til *Þebu,* ennar helgu *Etjóns*-borgar, rændum hana, og tókum þaðan alla fjárhluti; skiptu synir *Akkea* þeim að jafnaði milli sín, en völdu *Atreifssyni* af óskiptu hina kinnfögru *Krýsesdóttur. Krýses* var hofgoði hins lángskeyta *Appollons,* hann kom til enna gángfljótu skipa hinna eirbrynjuðu *Akkea,* vildi hann leysa

út dóttur sína, og hafði með sèr ógrynni lausnarfjár; hann hèlt upp kórónu hins lángskeyta *Appollons* á gullnum sprota, og bað alla *Akkea,* en einkum báða *Atreifssonu,* er rèðu fyrir hernum. Gerðu þá allir *Akkear* góðan róm að máli hans, og kváðu, að gera skyldi virðulega til hofgoðans, og þiggja hið fríða lausnargjald. En *Agamemnon Atreifsson* lèt sèr það ekki líka, heldur vísaði hann goðanum burt með smán, og lagði ógnarorð á ofan. Fór hinn aldraði maður svo burtu, að hann var reiður, og hèt á *Appollon. Appollon* heyrði bæn hans, því hann var honum mjög kær. Hann skaut hættulegu skeyti á *Argverja,* og fèllu menn þá hverr á fætur öðrum; flugu örvar guðsins alla vega um hinar víðu herbúðir *Akkea.* En spámaður nokkurr, sem vel var að sèr, sagði oss spádóma hins lángskeyta guðs; varð eg þegar fyrstur til, og lagði það til, að mýkja skyldi reiði guðsins. En þá brást *Atreifsson* reiður við, stóð upp þegar, og hótaði því, sem nú er fram komið; því enir snareygu *Akkear* flytja nú meyna á örskreiðu skipi til *Krýsiborgar,* og færa hinum volduga guði fórnir; en kallarar geingu nýlega frá búð minni, og höfðu burt með sèr *Brísesdóttur,* er synir *Akkea* höfðu gefið mèr. Hjálpa þú nú þínum hrausta syni, því þess ertu megnug. Far til *Ólymps,* og bið *Seif,* svo framarlega sem þú hefir nokkuru sinni gladt hjarta hans í orði eða verki; því opt heyrði eg þig hrósa því í húsum föður míns, að þú kvaðst alein hafa

komið *Kronussyni*, svartskýa-guði, úr óhaglegu vandræði meðal hinna ódauðlegu guða, þegar hin önnur *Ólymps*-goð vildu leggja fjötur á hann, bæði *Hera* og *Posídon* og *Pallas Aþena*. Gekkstu þá til, gyðja, og frelsaðir hann frá fjötrunum, því þú hafðir kallað upp á hinn háfa *Ólymp* þann hundraðhenda risa, er guðirnir nefna *Bríarós*, en allir menn kalla *Egeon;* sá var og að kröptum enn meiri, en faðir hans. Hann settist hjá *Kronussyni*, dáðum-hróðugur, urðu hinir sælu guðir smeykir við hann, og lögðu ekki fjöturinn á *Seif*. Minn hann nú á þetta, sezt hjá honum og umfaðma knè hans; má vera, að hann vilji þá á einhvern hátt hjálpa *Trójumönnum*, en reka *Akkea* að skutstöfnum skipanna og að sjó fram, og láta þá drepast þar niður, svo þeir allir njóti konúngs síns, og svo hinn víðlendi *Agamemnon Atreifsson* kannist við glæpsku sína, er hann virti einskis, þann er hraustastur var af *Akkeum*". *Þetis* svaraði honum grátandi: „Æ, hví fæddi eg þig upp, barn mitt, er eg ól þig svo illu heilli? Eg vildi óska, að þú sætir ógrátinn og vansalaus hjá skipum þínum, úr því þèr átti skammra, og ekki lángra lífdaga auðið að verða. En nú ertu orðinn ekki að eins skammlífur, heldur og ógæfusamastur allra manna; hefi eg því illu heilli alið þig í húsum mínum. Nú skal eg fara sjálf til hins snjófga *Ólymps*, og nefna þetta fyrir þig við hinn þrumuglaða *Seif*, ef hann vill verða við bón minni. En þú skalt nú sitja hjá hinum örskreiðu skipum,

og alt af vera reiður *Akkeum,* og halda þèr með öllu frá styrjöldinni. Því *Seifur* fór í gær út að *Jarðarstraumi* til enna ágætu *Epíópa,* og situr þar að veizlu, og allir guðirnir með honum. Mun hann koma aptur til *Ólymps* á 12. degi; þá skal eg fara fyrir þig til ennar eirföstu hallar *Seifs* og knèfalla honum, og vona eg, að hann verði við bón minni". Þá hún hafði sagt þetta, gekk hún burt, og skildi hann þar eptir reiðan í huga sökum hinnar fagurbeltuðu konu, er frá honum hafði tekin verið með valdi nauðugum.

Nú kom *Odysseifur* til *Krýsiborgar* með hina helgu hundraðsfórn. En er þeir voru komnir inn á hinn djúpa vog, tóku þeir saman seglin, og lögðu þau niður í hið svarta skip, lètu síðan siglutrèð síga niður á framstögunum og hleyptu því skjótlega í siglustokkinn; þá rèru þeir skipinu upp að lendíngunni, köstuðu út stjóra og bundu skutfestar, fóru svo sjálfir út í sjáfar-lána, og tóku upp úr skipinu hundraðsfórn þá, er ætluð var enum lángskeyta *Appollon.* Þá steig og *Krýsesdóttir* á land af hinu haffæra skipi, og leiddi hinn ráðagóði *Odysseifur* hana að blótstallanum, fèkk hana í hendur föður hennar, og mælti til hans: „*Krýses!* Herkonúngurinn *Agamemnon* sendi mig til að færa þèr dóttur þína, og til að fórna *Febusi* helgu hundraðsblóti fyri hönd *Danáa,* að vèr mýkjum reiði hins volduga guðs, sem nú hefir látið *Argverjum* sára harma að hendi bera". Að því mæltu

fèkk hann hana í hendur honum, en hann tók fagnandi við dóttur sinni. Síðan skipuðu þeir hinni frægu hundraðsfórn umhverfis í kríng um hinn velhlaðna blótstalla, og lètu hvert blótdýr standa við hlið annars; því næst þógu þeir hendur sínar og tóku upp blótbyggið; þá fórnaði *Krýses* upp höndum og bað rækilega fyrir þeim: „Heyr bæn mína, *Silfrinbogi,* þú sem ert á gángi kríng um *Krýsiborg* og hina sannhelgu *Killiborg,* og ræður voldulega yfir *Tenedus-ey!* Fyrr meir, þá eg hèt á þig, heyrðir þú bæn mína, veittir mèr sóma, og gerðir *Akkeum* mikið manntjón. Veit mèr og enn að þessu sinni þessa ósk mína: afstýr nú loks hinu illa fári frá *Danáum*". Þessum orðum baðst hann fyrir, og heyrði *Febus Appollon* bæn hans. En er þeir höfðu beðizt fyrir og dreift blótbygginu, þá hnakkakertu þeir fyrst blótdýrin, skáru þau svo á háls og flógu, þá skáru þeir úr lærbitana, huldu þá í mör og lètu tvö vera mörlögin, lögðu svo hráa bita þar ofan á. Þetta brendi hinn aldraði maður yfir skíðum, og dreypti þar yfir skæru víni, en sveinar stóðu hjá honum og hèldu á fimmyddum eldskörum. En er lærbitarnir voru brunnir, og menn höfðu etið iðrarnar, þá brytjuðu þeir hitt kjötið, stúngu því upp á teina og steiktu gætilega, og tóku svo alt af teinunum. En er þeir höfðu lokið því starfi, matreiddu þeir og settust að veizlu, og skorti ekkert, það er ákjósa mátti að skamtveizlu. En er þeir höfðu sadt lyst sína á mat og

drykk, fyltu sveinarnir skaptkerin á barma með drykk, skeinktu á drykkjarkerin til dreypifórnar handa hverjum og skömtuðu öllum. Sveinar *Akkea* blíðkuðu guðinn með saung allan daginn, kváðu fagurt þakkarkvæði og súngu enum fjærvirka guði lof, en hann hafði gaman af að hlýða þar á. En er sól var runnin og rökkur á komið, lögðu þeir sig til svefns hjá skutfestum skipsins. En er hin árrisula, rósfíngraða *Morgungyðja* kom í ljós, fóru þeir aptur til hinna víðu herbúða *Akkea;* sendi hinn fjærvirki *Appollon* þeim hagstæðan byr. Þeir reistu siglutrèð, og breiddu út hin hvítu segl; þandi vindurinn seglin milli jaðra, en mórauð bylgjan glumdi hátt í kríng um stefnið, þá skipið gekk, en það hljóp eptir öldunni og fór leiðar sinnar. En er þeir komu til hinna víðu herbúða *Akkea,* settu þeir hið svarta skip á land, hátt upp á sandana, og reistu undir það lángar skorður; en sjálfir fóru þeir, síns vegar hverr, til búða sinna og skipa.

En hinn fóthvati *Akkilles, Peleifs* seifborni sonur, sat hjá hinum örskreiðu skipum, og var alt af reiður. Hvorki gekk hann nokkuru sinni á mannamót, nè í orustu; hann mæddi hjarta sitt á því að vera kyrr á sama stað, en ávalt lángaði hann eptir hergný og styrjöld. En er kominn var hinn 12. dagur þaðan frá, fóru hinir eilífu guðir allir saman upp til *Ólymps,* og gekk *Seifur* á undan þeim. *Petis* gleymdi ekki erindum sonar síns; hún kom upp úr bylgju sjáfarins, og gekk árla

morguns upp á hinn háfa himin og til *Ólymps.* Hún fann hinn víðskygna *Kronusson,* þar sem hann sat einn sèr á efsta hnúki hins tindótta *Ólymps.* Hún settist frammi fyrir honum, ok tók vinstri hendi um knè hans, en hægri hendi tók hún undir höku hans; hún bað hinn volduga *Seif Kronusson,* og mælti: „Faðir *Seifur,* hafi eg nokkuru sinni veitt þèr fulltíngi í orði eða verki meðal hinna ódauðlegu guða, þá veit mèr þessa bæn mína: veit syni mínum, sem allra manna er bráðfeigastur; hefir nú herkonúngurinn *Agamemnon* gert honum þá vansemd, að hann heldur hjá sèr og vill ei aptur skila þeirri heiðursgjöf, er hann hefir af einræði sínu tekið frá honum. Veit þú honum þó sóma, *Ólymps*-guð, ráðvísi *Seifur:* lát *Trójumönnum* veita betur, uns *Akkear* virða son minn, og sýna honum meiri sóma, en áður". Þannig mælti hún, en *Seifur* skýbólstraguð ansaði henni eingu, heldur sat leingi og mælti ekki; en *Þetis* hèlt fast sömu tökum og hún hafði tekið um knè hans, og tók aptur til orða: „Lofa þú mèr þessu með vissu og hneig höfði til, eða neita því með öllu, því nú þarftu eingan að óttast; má eg þá gjörst vita, hversu eg hefi minnsta virðíngu allra guða". *Seifi* skýbólstraguði varð mjög þúngt í skapi, og mælti til hennar: „Ílt mun af því hljótast, ef þú kemur mèr til að fjandskapast við *Heru,* því hún mun erta mig með brigzlyrðum. Hún átelur mig jafnan, hvort sem heldur er, meðal hinna ódauðlegu guða,

og kveður mig veita *Trójumönnum* lið í orustunni. En far þú nú burt aptur, að *Hera* verði þín ekki vör, en eg mun láta mèr um hugað, að koma þessu til leiðar. Heyrðu! ef þú vilt, þá skal eg hneigja niður að þèr höfði mínu, svo þú trúir; því það er sú skírasta jarteikn, er eg má veita með hinum ódauðlegu guðum, því hverju sem eg heit með hneigðu höfði, það má eigi aptur takast, og eigi verða að hègómamáli eða lokleysu“. Að því mæltu hneigði *Kronusson* hinum dökkvu brúnum sínum; hreifðust þá enir himnesku lokkar á hinu ódauðlega höfði ens volduga guðs; og þá skelfdi hann hinn háfa *Ólympus*. Nú sem þau höfðu ráðið þetta með sèr, skildu þau: stökk *Þetis* ofan af hinum skínanda *Ólympi* niður í hinn djúpa sæ, en *Seifur* gekk til hallar sinnar; risu þá upp allir guðir í einu úr sætum sínum, til að gánga móti föður sínum, og þorði eingi að vera kyrr í sæti sínu, þá hann kom, heldur geingu allir til móts við hann. Settist hann svo þar í hásæti sitt. Jafnskjótt og *Hera* sá hann, vissi hún, að hin silfurfætta *Þetis*, dóttir hins aldraða sjáfarguðs, hafði verið á tali við hann um einhverjar ráðagjörðir. Talaði hún þegar til *Seifs Kronussonar* þessum móðgunarorðum: „Hverr guðanna hefir enn verið í ráðagjörðum með þèr, vèlráður? Jafnan er þèr kært, að ráða launráðum á bak við mig, og enn hefir þú ekki feingið af þèr, að segja mèr af alhuga, hvað þú hafir í hyggju“. Faðir manna og guða svaraði henni: „Ekki skaltu

ætlast til þess, *Hera,* að þú fáir að vita allar ráðagjörðir mínar; það mun ekki vera svo holt fyrir þig, þó þú sèrt húsfreya mín. Sèrhverja þá ráðstöfun, sem heyra má, hana skal eingi fyrr fá að vita en þú, hvorki guðir nè menn; en ekki skaltu spyrja eða forvitnast um þær ráðstafanir mínar, sem eg vil gera á laun við guðina". Hin mikileyga drottníng *Hera* svaraði honum því næst: „Þú harðráðasti *Kronusson,* en að þú skulir mæla slíkum orðum! Fjærri fer það, að eg sè með jafnaði vön að spyrja þig eða forvitnast um nokkuð; mátt þú gjarna ráða í náðum fyrir mèr, hverju sem þú vilt. En nú em eg mjög hrædd um, að hin silfurfætta *Þetis,* dóttir hins aldraða sjáfarguðs, hafi blekt þig með vèlum; því hún sat hjá þèr í morgun og hèlt um knè þín; grunar mig, að þú hafir heitið henni fastlega með hneigðu höfði, að þú viljir rètta hlut *Akkils,* en týna mörgum *Akkea* við skipin". *Seifur* skýbólstraguð svaraði henni og sagði: „Undarlega kona, ávalt grunar þig eitthvað, og ekki fæ eg dulizt fyrir þèr. Þó muntu eingu fá áleiðis komið fyrir það, nema þú munt verða mèr enn fjær skapi, en áður, og muntu þar hafa verr af; því auðvitað er, að sè þetta, sem þú segir, þá hlýtur það að vera vilji minn. En ger nú, sem eg segi þèr: sezt niður, og mæl ekki orð; því ella er hætt við, að þèr verði það ekki að liði, þó allir þeir guðir, sem á *Ólympi* eru, komi til, ef eg fer að leggja á þig hinar óárennilegu hendur mínar". Þannig mælti

hann, en hin mikileyga drottníng *Hera* varð hrædd; hún beygði lund sína, settist niður og mælti ekki orð; en guðirnir, himinsbúar, voru með þúngu skapi í höll *Seifs*. Þá tók fyrstur til máls *Hefestus*, hinn frægi hagleiks-guð, því hann var meðmæltur móður sinni, hinni hvítörmuðu *Heru*: „Ílt mun af því hljótast, og óbærilegt mun það verða, ef þið tvö deilið svo um dauðlega menn og vekið hávaða meðal guðanna, og verður þá eingi skemtun að góðri veizlu, þegar það ræður meira, er verr gegnir. Nú vil eg ráða móður minni, þó hún hafi sjálf vit á því, að hún láti til við *Seif*, föður minn, svo faðir minn fari ekki aptur að deila og spilli svo veizlunni fyrir oss; því hægt veitir hinum ólympska eldíngaguði, að hrinda oss úr sætum, ef hann vill, því hann er vor miklu máttugastur. Far þú heldur að honum með mjúkum orðum; mun þá hinn ólympski guð brátt verða oss miskunsamur“. Þá hann hafði þetta mælt, spratt hann upp, og rètti tvíker að móður sinni, og sagði til hennar: „Vertu þolinmóð og hughraust, móðir mín, þó þú eigir bágt, svo eg ekki horfi á það með augum mínum, að þú, sem ert mèr svo kær, verðir slegin: mun eg þá alls ekki lið mega veita þèr, hversu sárt sem mig tekur til þín; því torvelt er að setja sig á móti hinum ólympska guði. Því það var einu sinni forðum, þegar eg vildi hjálpa þèr, að hann tók í fót minn, og kastaði mèr út af hinum himneska þröskuldi; var eg allan daginn á fluginu, og lenti um

sólarlag niður í *Lemney;* var þá lítið líf í mèr. *Sintíar,* sem þar bjuggu, tóku mig upp, þar sem eg lá fallinn, og hjúkruðu mèr". Þannig mælti hann, en hin hvítarmaða gyðja, *Hera,* brosti, og tók brosandi við kerinu af syni sínum. En hann jós hið sæta ódáins-vín af skaptkerinu, og skeinkti öllum hinum öðrum guðum til hægri handar. Kom þá upp óstöðvandi hlátur með hinum sælu guðum, er þeir sáu *Hefestus* þjóna sem frammistöðumann í höllinni. Þannig sátu þeir þá að veizlu allan daginn til sólseturs, og var einskis vant að skamtveizlu þeirri: þar var hljómfögur harpa, hèlt *Appollon* á henni, og þar voru saunggyðjurnar; þær súngu með fagri rödd, og svöruðu hvor annari á víxl. En er hið skæra sólarljós var geingið undir, geingu þeir til hvílu, og fór hverr heim til sín, þar sem hinn víðfrægi fótlamur, *Hefestus,* hafði smíðað hverjum herbergi af hugvitsömum hagleik sínum. En *Seifur,* hinn ólympski eldíngaguð, gekk til rekkju sinnar, þar sem hann jafnan var vanur að hvíla, þegar sætur svefn rann á hann; stè hann upp í rekkjuna og ætlaði að sofna, og *Hera* gullinstóla hjá honum.

ANNAR ÞÁTTUR.

Draumurinn. Beóta-bálkur, eða skipatalið.

Allir guðir og hermenn sváfu af um nóttina, nema *Seifur;* hann gat eingan blund fest, því hann var að velta því í huga sèr, hversu hann mætti rètta hlut *Akkils* og láta marga af *Akkeum* falla hjá skipunum. Leizt honum þá ráðlegast, að senda *Agamemnon Atreifssyni* hinn meinsama *Draum;* talaði hann þá til *Draums* skjótum orðum og mælti: „Heyr þú, meinsami *Draumur,* far þú til enna fljótu skipa *Akkea,* gakk til búðar *Agamemnons Atreifssonar,* og seg honum greinilega alt, það er eg legg fyrir þig. Seg honum að herbúa hina hárprúðu *Akkea* sem ákaflegast; mun hann nú fá tekið hina strætabreiðu borg *Trójumanna,* því hinir ódauðlegu guðir, er búa í *Ólymps* höllum, eru nú ekki leingur sundurþykkir; hefir *Hera* snúið hugum þeirra allra með bænum sínum; eru nú *Trójumönnum* búnar miklar mannraunir“. Þannig mælti hann, en *Draumur* fór af stað, þá hann hafði heyrt þessi boð. Hann kom skjótt til enna fljótu skipa *Akkea;* hann gekk til *Agamemnons Atreifssonar,* og fann hann sofandi í búð sinni; hafði himneskur svefn breidt sig yfir hann allan. Hann nam staðar uppi yfir höfði hans, og var þá í líki *Nestors Neleifssonar,* er *Agamemnon* virti mest af höfðíngjunum; í hans líki talaði hinn guðlegi *Draumur* til

hans: „Sefur þú, sonur hins herkæna riddara *Atreifs?* Ekki má sá höfðíngi sofa alla nóttina gegnum, sem hefir á hendi mannaforráð og á um svo margt að annast. Tak nú skjótt eptir því, sem eg segi, því eg em sendur til þín frá *Seifi;* er honum mjög ant um þig og kennir í brjósti um þig, þó hann sè þèr fjærverandi. Hann segir þèr að herbúa hina hárprúðu *Akkea* sem ákaflegast; muntu nú fá tekið hina strætabreiðu borg *Trójumanna,* því hinir ódauðlegu guðir, er búa í *Ólymps* höllum, eru nú ekki leingur sundurþykkir; hefir *Hera* snúið hugum þeirra allra með bænum sínum; eru *Trójumönnum* nú miklar raunir búnar að ráðstöfun *Seifs.* Geym þetta í hjarta þínu, og gleym því ekki, þegar hinn sæti svefn rennur af þèr“. Að því mæltu gekk hann burt, og skildi þar við hann; var *Agamemnon* þá að hugsa um það í huga sèr, er ekki átti fram að koma: ætlaði hann, fávís maður, að hann mundi tekið fá *Príamsborg* þann dag, en vissi ekki þá fyrirætlun, er *Seifur* hafði í hyggju, því hann ætlaði að láta mannraunir og hörmúngar enn koma yfir *Trójumenn* og *Danáa* í hörðum orustum. *Agamemnon* vaknaði af svefninum, og hljómaði þá hin guðlega rödd enn í eyrum hans. Síðan settist hann upp, fór í mjúkan kyrtil, fagran og nýgjörvan; hann kastaði yfir sig stórri yfirhöfn, batt fagra sóla undir sína hraustlegu fætur, og varp um herðar sèr silfurnegldu sverði; hann tók í hönd sèr veldissprota þann, er lángfeðgar hans höfðu átt

og aldrei fyrntist; við þann sprota gekk hann til skipa hinna eirbrynjuðu *Akkea.*

Morgungyðjan stè nú upp á hinn háfa *Ólymp*, til að boða *Seifi* og öðrum ódauðlegum guðum dagsbirtuna. *Agamemnon* bað hina snjallrómuðu kallara að kveðja hina hárprúðu *Akkea* til þíngs, en þeir kvöddu þíngs, og söfnuðust menn brátt. En fyrst settust enir stórhuguðu höfðíngjar á ráðstefnu hjá skipi *Nestors* konúngs, er ættaður var frá *Pýlusborg;* og sem *Agamemnon* hafði kallað þá saman, bar hann upp eitt viturlegt ráð: „Heyrið, vinir (kvað hann), hinn guðlegi *Draumur* kom til mín í svefni á hinni himnesku nótt; var hann einna líkastur enum ágæta *Nestori* að yfirlitum, vexti og skapnaði. Hann nam staðar uppi yfir höfði mèr og talaði til mín þessum orðum: „„Sefur þú, sonur ens herkæna riddara *Atreifs?* Ekki má sá höfðíngi sofa alla nóttina í gegnum, sem hefir á hendi mannaforráð og á um svo margt að annast. Tak nú skjótt eptir því, sem eg segi þèr: því eg em sendur til þín frá *Seifi;* er honum mjög ant um þig og kennir í brjósti um þig, þó hann sè þèr fjærverandi; muntu nú fá tekið hina strætabreiðu borg *Trójumanna,* því hinir ódauðlegu guðir, er búa í *Ólymps* höllum, eru nú ekki leingur sundurþykkir sín í milli; hefir *Hera* snúið hugum þeirra allra með bænum sínum; eru *Trójumönnum* nú miklar raunir búnar að ráðstöfun *Seifs.* Geym þú þetta í hjarta þínu!““ Þá hann hafði sagt þetta,

flaug hann burt, en hinn sæti svefn rann af mèr. Heyrið nú, látum oss reyna til að herbúa sonu *Akkea*. En fyrst vil eg þó freista þeirra með orðum, eins og vera ber, og ráða þeim til að flýa á hinum margþóptuðu skipum, en þá skuluð þèr aptra þeim með orðum, hverr í sínum flokki". Nú sem hann hafði þetta mælt, settist hann niður; stóð þá *Nestor* upp, er konúngur var í hinni sendnu *Pýlusborg*. Hann var þeim vel viljaður, tók til orða og mælti: „Góðir vinir, þèr fyrirliðar og höfðíngjar *Argverja*, ef einhverr annar maður af *Akkeum* hefði sagt þenna draum, þá mundum vèr kalla þann draum hègóma-draum, og síður marka þann mann eptir, en áður; en nú hefir þann mann dreymt drauminn, sem miklu er ágætastur af *Akkeum*. Látum oss því reyna til að hervæða sonu *Akkea*". Að því mæltu gekk hann fyrstur af ráðstefnunni, en hinir veldissprota-berandi konúngar stóðu upp í móti þjóðhöfðíngjanum, og hlýddu honum.

Nú þusti fólkið að. Svo sem flokkar þèttra býflugna þjóta fram úr bergholu, og koma æ fram nýar og nýar, fljúga í riðlum uppi yfir vorblómunum, sem vínber á kló, og flögra hnapparnir ýmist hèr, ýmist þar: svo geingu margar sveitir hermanna frá skipunum og búðunum flokkum saman á þíngið eptir endilángri sjáfarströndinni. Flugufregnin, sendimær *Seifs*, fór á meðal þeirra, sem logi í sinu, og rak eptir þeim að fara, en þeir söfnuðust saman; var þíngheimurinn mjög ókyrr, en jörðin stundi

undir, er fólkið var að setjast niður; gerðist þá málkliður mikill; fóru þá til 9 kallarar og æptu, til að stöðva þá og þagga niður í þeim óhljóðin, svo þeir mættu heyra mál konúnganna, fóstursona *Seifs*. Um síðir settust menn niður, hættu glaumnum og sátu kyrrir í sætum sínum. Þá stóð upp *Agamemnon* konúngur; hann hèlt á sprota; þann sprota hafði *Hefestus* smíðað af miklum hagleik; gaf *Hefestus* hann hinum volduga *Seifi Kronussyni*, en *Seifur* gaf hann hinum hvatfæra *Argusbana*; hinn voldugi *Hermes* gaf hann hinum reiðkæna *Pelópi; Pelóps* gaf hann aptur þjóðhöfðíngjanum *Atreifi;* á deyanda degi lèt *Atreifur* hann eptir sig hinum fjárauðga *Þýesti*, en *Þýestes* eptirlèt sprotann *Agamemnoni*, að hann bæri hann og rèði yfir mörgum eyum og yfir öllu *Argverjalandi*. Hann studdist nú við þenna sprota, og mælti þeim orðum til *Argverja:* „Kærir vinir, þèr öðlíngar *Danáa*, þjónar *Aresar! Seifur Kronusson* hefir fastlega fjötrað mig með þúngu meini, sá hinn grimmi guð, er lofaði mèr í fyrstu, og hèt með hneigðu höfði, að eg skyldi leggja í eyði hina ramveggjuðu *Ilíonsborg*, áður eg færi heim; en nú hefir hann gabbað mig illa, er hann býður mèr að fara heim í *Argverjaland* frægðarlausum, eptir að eg hefi látið marga menn. Mun þetta vera vilji hins afarsterka *Seifs*, er rofið hefir höfuðvirki margra borga, og mun enn rjúfa, því hans er mátturinn mestur. Nú er það að vísu svívirðilegt til afspurnar hjá eptir-

komandi mönnum, að svo frítt og mikið lið, sem *Akkear* hafa, skuli eiga hèr í ófriði til ónýtis, og berjast við sèr færri menn, svo að ekki sèr enn, hverr endir á verður. Og er þó svo mikill liðsmunur, að ef vèr, *Akkear* og *Trójumenn*, vildum, að gjörvum tryggum sættum, telja hvortveggja liðið, og tækjum fyrst alla *Trójumenn*, þá er heimili hafa í borginni, skiptum oss síðan, *Akkeum*, í tugasveitir, og veldum einn *Trójumann* til að byrla vín fyrir hverja sveit, þá mundi þó margar tugasveitir skorta byrlara. Svo miklu fleiri ætla eg *Akkea* vera, en *Trójumenn*, þá er í borginni búa. En þeir hafa liðsmenn frá mörgum borgum, spjótfima menn, er mjög tálma fyrir mèr, og meina mèr að leggja í eyði hina fjölbygðu *Ilíonsborg*, þó mèr leiki hugur á því. Nú eru þegar liðin níu ár hins mikla *Seifs*, og viðurinn í skipunum orðinn fúinn, og reiðinn ónýtur. Konur vorar og úngbörn sitja heima, og bíða vor, en erindi það, sem vèr áttum híngað, er eingu nær en áður. Heyrið nú, gerum allir, svo sem eg segi fyrir: flýum burt á skipum vorum heim til vors kæra föðurlands, því ekki munum vèr framar fá tekið hina strætabreiðu *Trójuborg*". Þannig mælti hann, ok hrærði hjörtu í brjóstum allra manna á samkomunni, þeirra er ekki vissu af ráðagerðinni. Ókyrðist nú þíngheimurinn, svo sem enar stóru haf-öldur á *Íkars-flóa*, þegar þeir Austri og Suðri stökkva á þær ofan úr skýum föður *Seifs*, og æsa þær upp. Svo sem þá vest-

anstormur kemur, og steypist óður ofan á hávaxinn akur, og skekur hann svo, að akurinn með öxunum leggst út af: svo ókyrðist gjörvallur þíngheimurinn. Þeir þustu með fagnaðarópi til skipanna, en moldarstrokan stóð í lopt upp undan fótum þeirra; eggjaði þá hverr annan, að taka skipin og draga þau fram á enn djúpa sæ; tóku þeir nú til að grafa fram bakkaskurðina; var þá svo mikill áhugi þeirra að komast heim, að óhljóðin tóku til himins; fóru þeir nú og tóku skorðurnar undan skipunum.

Nú hefði heimför *Argverja* orðið fyrir forlög fram, ef *Hera* hefði ekki mælt við *Aþenu*: „*Atrýtóna*, dóttir *Seifs* ægisskjalda! Mikil fyrn eru slíkt! Skulu þá *Argverjar* flýa við svo búið heim í sitt kæra föðurland yfir sjáfarins breiðu hryggi? Skulu þeir eptir skilja *Príami* og *Trójumönnum* óskina sína, hina argversku *Helenu*, er fyrir hennar skuld margir *Akkear* hafa látizt í *Trójulandi* fjærri föðurjörðu sinni? Nei, far þú til herliðs hinna eirbrynjuðu *Akkea*, aptra hverjum manni með blíðum orðum, og banna þeim að draga hin borðrónu skip til sjáfar“. Þannig mælti hún, en hin glóeyga gyðja *Aþena* gerði, sem hún bauð; hún fór brunandi ofan af *Ólymps* tindum, og kom skjótt til hinna fljótu skipa *Akkea*, síðan fann hún *Odysseif*; hann var jafnráðsnjall *Seifi*; hann stóð, og snart ekki hendi hið þóptusterka, svarta skip, því harmur var kominn í hjarta hans og huga. Hin glóeyga *Aþena*

gekk til hans og mælti: „Seifborni *Laertesson*, ráðagóði *Odysseifur!* ætlið þèr við svo búið að stökkva á hin margþóptuðu skip og flýa til yðar kæra föðurlands? ætlið þèr þá að eptir skilja *Príami* og *Trójumönnum* óskina sína, hina argversku *Helenu*, er fyrir hennar sakir margir *Akkear* hafa látizt í *Trójulandi*, fjærri föðurjörðu sinni? Nei, far til herliðs *Akkea*, og dvel ekki leingur; aptra hverjum manni með blíðum orðum, og banna þeim að draga hin borðrónu skip til sjáfar". Þannig mælti hún, en hann kannaðist við gyðjuna, þegar hún lèt heyra rödd sína. Hann kastaði yfirhöfninni og hljóp af stað, en kallarinn *Evrýbates* hinn íþakski, sem fylgdi honum, tók upp skikkjuna og bar hana. *Odysseifur* gekk til fundar við *Agamemnon Atreifsson*, og fèkk hjá honum veldissprota þann, er lángfeðgar *Agamemnons* höfðu átt og aldrei fyrntist. Við þann sprota gekk *Odysseifur* til skipa hinna eirbrynjuðu *Akkea*. Þegar hann hitti einhvern af höfðíngjunum og yfirmönnunum, þá gekk hann til hans og aptraði honum með blíðum orðum: „Ekki sæmir þèr, vinur (kvað hann), að æðrast, svo sem værir þú huglaus; sezt heldur niður, og bið aðra að setjast líka; því þú veizt enn ekki með vissu, hver að sè ætlan *Atreifssonar;* hann gerir þetta til raunar, en bráðum mun hann láta sonu *Akkea* kenna á hörðu. Vèr heyrðum ekki allir, hvað hann sagði á ráðstefnunni. Hræddur er eg um, að hann reiðist sonum *Akkea* og misbjóði þeim eitthvað; því í

konúnginum, fóstursyni *Seifs*, er mikið skap, og tign sína hefir hann af *Seifi*, og hinn ráðvísi *Seifur* hefir hann í miklum kærleikum“. En sæi *Odysseifur* einhvern alþýðumann, og kæmi að honum, þar sem hann var að kalla, þá barði hann hann með sprotanum og ávítaði hann harðlega: „Sittu grafkyrr, heilla-karl (mælti hann), og hlýð orðum annara, sem þèr eru meiri menn; því þú ert ragmenni og þreklaus, og að eingu nýtur, hvorki til orustu, nè til ráðagerðar. Vèr *Akkear* eigum ekki allir að vera hèr konúngar: ekki er gott, að margir ráði; einn á að ráða; sá einn á að vera konúngur, sem sonur hins bragðvísa *Kronusar* vill svo vera láta“. Þannig kom hann góðri skipun á herinn með hervaldi sínu. Menn þustu nú aptur á þíngið frá skipunum og búðunum með miklum gný, sem þá alda hins brimótta hafs gnýr við bratta sjáfarströnd, svo að undir drynur í hafinu.

Nú settust allir, og sátu kyrrir, hver í sínu sæti, nema *Persítes;* hann einn gerði enn mikinn hávaða og kunni ekki hóf orðum sínum. Mörg ósæmileg orð átti hann í vitum sínum innan brjósts; hann jafnkítti höfðíngjunum, talaði heimskulega og án allrar siðsemi, og helzt það, sem hann hèlt að *Akkeum* mundi þykja hlægilegt. Hann kom maður ljótastur til *Ilíonsborgar:* hann var kiðfættur og haltur á öðrum fæti; herðarnar hoknar, og beygðust saman á bríngunni; höfuðið uppmjótt, og gisið strý á. *Akkilles* og *Odysseifur* höfðu á honum hið

mesta hatur, því það var vandi hans að munnhöggvast við þá. Hann valdi nú enum ágæta *Agamemnon* smánaryrði, og æpti upp ámátlega; voru *Akkear* honum ákaflega reiðir, og þókti stórlega fyrir; en hann kallaði hástöfum, og smánaði *Agamemnon* í orðum: „Hvað þykir þèr nú að, *Atreifsson*, eða hvers er þèr enn vant? Þú átt fullar búðir af eiri, og í búðum þínum eru margar konur, er vèr *Akkear* gefum þèr fyrstum að afnámi, þegar vèr náum einhverri borginni. Eða lángar þig til, að einhverr enna reiðkænu *Trójumanna* komi frá *Ilíonsborg*, og færi þèr gull til útlausnar syni sínum, þann er annaðhvort eg, eða einhverr annar af *Akkeum*, kann að hafa flutt híngað fjötraðan? Eða leikur þèr hugur á einhverri úngri konu, til að hafa eptirlæti af henni og halda henni handa þèr einum? Nei, að steypa *Akkeum* í ógæfu, það sæmir þeim illa, sem er yfirmaður þeirra. Miklar bleyður eruð þèr, *Akkear*, mínkun er að dáðleysi yðar, konur eruð þèr, en karlmenn ekki framar! Hana þá, förum nú heim aptur á skipum vorum, en látum hann liggja á meltunni yfir heiðursgjöfum sínum hèr í *Trójulandi*, svo hann sjái, hvort það er nokkuð lið, eða ekki neitt, sem vèr veitum honum hèr. Hann hefir nú og svívirt *Akkilles*, sem þó er miklu meiri maður en hann, er hann hefir af sjálfræði sínu tekið frá honum heiðursgjöf hans, heldur henni hjá sèr, og vill ei aptur skila. En það er bótin, að lítið kveður að reiði *Akkils*, og

að hann lætur ekki til sín taka, því ella mundi þetta verða í síðasta sinni, að þú, *Atreifsson,* gerðir mönnum svívirðíngar". Slíkum smánarorðum talaði *Persítes* til þjóðhöfðíngjans *Agamemnons.* Hinn ágæti *Odysseifur* snaraðist þá að honum, leit til hans með reiðisvip, og átaldi hann harðlega: „Óorðvandur maður ertu, *Persítes,* þó þú sèrt nógu snjallmæltur. Stiltu þig, vertu ekki einn að deila á konúngmenn; því ekki ætla eg nokkurn verri mann til vera, en þig, af öllum þeim, er farið hafa með *Atreifssonum* til *Ilíonsborgar.* Það er því ekki vert fyrir þig, að hafa konúnga á gómi í ræðum þínum, hreyta smánaryrðum að þeim, og hafa ávalt augun á heimförinni. Vèr vitum alls ekki með vissu, hversu því muni af reiða, ef vèr, synir *Akkea,* höldum heim aptur, hvort það verður oss til gæfu eða ógæfu. En það skal eg segja þèr fyrir víst, og það skal framgeingt verða, að ef eg hitti þig aptur fara með slíka vitleysu og þú fer með nú, þá skal ekki framar höfuð sitja á herðum *Odysseifs,* og eg skal ekki framar heita faðir hans *Telemakkuss,* ef eg skal ekki taka þig og færa þig af klæðum þínum, yfirhöfninni, kyrtlinum og nærbeltinu, berja þig óþyrmilega, og reka þig svo skælandi af þínginu til skipanna". Að því mæltu lamdi hann sprotanum um bak og herðar á *Persítes,* en hann eingdi sig saman, og tárin flóðu af augum hans; en blóðug kúla hljóp upp á hryggnum undan hinum gullna sprota; settist *Persítes* þá niður og

var felmtsfullur; hann kendi til og þurkaði af sèr tárin; var þá á honum ógerðarsvipur. Hinir, þó þeim þækti súrt í brotið, hlógu dátt að honum, og þá tók einhverr þeirra til orða, og leit til þess, er næstur honum var: „Mikil undur! Sannlega hefir *Odysseifur* unnið ótal-mörg ágætisverk, komið fyrstur upp með góð ráð og eggjað fram liðið til orustu; en þó er það miklu ágætast, er hann nú gerði með *Argverjum*, er hann vandi þenna lastsama orðhák af málsemdinni; mun hann víst ekki hèr eptir láta ofdirfskuna eggja sig aptur til að smána konúnga með lastmælum.

Þannig mælti lýðurinn, en *Odysseifur* borgabrjótur stóð upp, og hèlt á sprota. Hin glóeyga *Aþena* stóð hjá honum, hún var í kallara-líki, og þaggaði lýðinn, svo bæði hinir fremstu og öptustu af sonum *Akkea* gætu heyrt, hvað talað væri, og skilið það, sem til ráðs væri tekið. Hann var þeim vel viljaður, talaði á þínginu og mælti: „*Atreifsson!* víst ætla *Akkear* sèr nú að fá þèr, konúngur, hinnar mestu smánar meðal allra mæltra manna, er þeir efna eigi við þig það loforð, er þeir gerðu, þá er þeir voru á leið híngað frá enu hestauðga *Argverjalandi*, að þú skyldir ekki fyrr frá hverfa, en þú hefðir í eyði lagt hina veggsterku *Ilíonsborg*; því nú óska þeir sèr hverr með öðrum grátandi, að komast heim, svo sem úngbörn, eða konur, sem mist hafa menn sína. Að vísu er það þúngt, að fara með sárt ennið heim aptur. Því óþolinmóður

verður hverr sá maður, sem hrekst á margþóptuðu skipi í stormum og æstum sjó á vetrardegi, þó hann hafi ekki verið leingur en einn mánuð í burtu frá konu sinni. En nú er þegar liðið hið níunda ár, og vèr dveljumst hèr enn. Lái eg því ekki *Akkeum*, þó þeir eiri ekki hjá hinum stafnbognu skipum; og er þó hvortveggja óvirðíng fyrir þig, bæði að dveljast hèr leingi og fara tómhendur heim. Verið þolinmóðir, vinir, og bíðið enn nokkura stund, svo vèr vitum, hvort *Kalkas* spáir rètt, eða ekki. Vèr vitum allir, hvað það var. Allir þèr, sem valkyrjur dauðans ekki hafa á burt hrifið, eruð vottar þess, að forðum, þegar skip *Akkea* söfnuðust saman í *Ális-höfn, Príami* og *Trójumönnum* til tjóns, þá stofnuðum vèr hinum ódauðlegu guðum gallalaus hundraðsblót undir fögrum hlyn við lind nokkura, hvaðan tært vatn rann. Hèr birtist mikil jarteikn: ógurlegur dreki, blóðrauður á baki, er sjálfur *Ólymps-guð* hafði látið í ljós koma, skauzt undan blótstallanum og stökk upp í hlyninn. Þar, á efsta kvistinum, voru titlíngs-úngar, nýkomnir úr eggi, og grúfðu sig af hræðslu niður undir laufblöðin; þeir voru átta, en móðirin, sem úngana átti, var hin níunda. Drekinn át nú úngana, og tístu þeir aumkvunarlega á meðan. Móðirin flaug kveinandi kríng um börn sín, en meðan hún var að saungla í kríng um úngana, hleypti drekinn sèr í bugður, tók í væng hennar og greip hana. En er hann hafði etið titlíngs-úngana og móðurina með, þá lèt

guð, sem hafði leidt hann í ljós, hann verða auðkennilegan; því sonur hins brögðótta *Kronusar* gerði hann að steini, en vèr stóðum fullir undrunar yfir þessum atburði. Þegar nú þessa óttalegu undursjón bar fyrir mitt í blóti goðanna, þá kvað *Kalkas* þegar upp svo felda goðaspá: „„Þèr hárprúðu *Akkear,* hví eruð þèr svo hljóðir? Hinn ráðvísi *Seifur* hefir birt oss þetta hið mikla teikn, sem á sèr lángan aldur og síðar mun rætast, þó seint verði, og minníng þess aldrei undir lok líða. Eins og dreki þessi át titlíngs-úngana og móður þeirra (þeir voru átta, en móðirin, sem úngana átti, hin níunda): svo munum vèr eiga þar eins mörg ár í ófriði, og taka hina strætabreiðu borg á tíunda árinu““. Svo mælti *Kalkas,* og mun nú alt þetta að vísu fram koma. Heyrið nú, þèr fagurbrynhosuðu *Akkear,* verið hèr allir kyrrir, uns vèr fáum tekið hina miklu *Príams-borg*“. Þannig mælti hann, en *Akkear* æptu hástöfum, og rómuðu vel mál hins ágæta *Odysseifs,* en ógurlega tók undir í skipunum, er *Akkear* æptu. Þá talaði hinn gerenski riddari *Nestor* til þeirra: „Mikið er til þess að vita, að þèr skuluð tala sem úngbörn, er ekki kunna til hernaðar! Hvað verður þá úr samtökum vorum og eiðum? Allar ráðagerðir og fyrirætlanir manna, hinar óblönduðu dreypifórnir, og handsöl þau, er vèr treystum, eiga þá að verða sem á bál borin! Því vèr þráttum með orðum til einskis, og getum eingan útveg fundið, svo lángan tíma sem vèr höf-

um verið hèr. *Atreifsson*, vertú fyrirliði *Argverja* í hinum hörðu orustum, og halt enn stöðugu því ráðlagi, sem þú hefir fyrr haft. Tröll hafi þá einn eða tvo, er ekki vilja verða öðrum *Akkeum* samráða, en hafa það ráð með höndum, að fara heim til *Argverjalands*, áður en þeir hafa komizt að raun um, hvort loforð *Seifs* ægisskjalda verður að hègómamáli, eða það rætist; munu þeir eingu fá til leiðar komið. Því það hygg eg, að hinn afarvoldugi *Kronusson* hafi staðfest heit sitt, þann dag er *Argverjar* stigu á hin örskreiðu skip, til að færa *Trójumönnum* dauða og feigð, með því hann lèt þá leiptur koma hægra megin, og birti þar með fyrirboðandi jarteiknir. Flýti sèr því eingi heim, fyrr en hann hefir geingið í rekkju hjá einhverri af konum *Trójumanna*, og hefnt harma og andvarpana *Helenu*. En vilji nokkurr ákaft fara heim, þá taki hann sitt þóptusterka, svarta skip, svo hann bíði bana og hitti skapadægur sitt, fyrr en aðrir menn. En þú, konúngur, vert nú bæði sjálfur ráðagóður, og ráðþæginn við aðra. Ekki mun það með öllu ónýtt, er eg mun til leggja. Skipt liðinu, *Agamemnon*, í ættkvíslir og frændbálka, svo hverr frændbálkur hjálpi öðrum, og hver ættkvísl annari. Ef þú gerir svo, og ef *Akkear* hlýða þèr, þá muntu komast að raun um, hverr fyrirliðanna, og svo hverr liðsmanna, sè huglaus, og hverr hugdjarfur, því þá berjast hvorir sèr; þá muntu og fá sèð, hvort það er að guðlegri ráðstöfun, að

þú fær ei unnið borgina, eða það er að kenna ódugnaði manna og óherkænsku". *Agamemnon* konúngur svaraði honum og sagði: „Enn sèr það á, sem fyrr, gamli maður, að þú ert allra *Akkea* ráðsnjallastur. Faðir *Seifur, Apena* og *Appollon*, eg vildi óska, að eg hefði tíu slíka ráðsnillínga meðal *Akkea!* þá mundi borg *Príamuss* konúngs skjótt hníga, tekin og lögð í eyði af oss. En *Seifur* ægisskjaldi *Kronusson* hefir skapað mèr miklar raunir, þar sem hann kastar mèr inn í ónýtar þrætur og deilur; því við *Akkilles* áttum orðadeilu hvorr við annan út af meynni, og hafði eg þó upptökin til þeirrar rimmu. En ef við einhvern tíma leggjumst á eitt báðir, þá mun *Trójumönnum* ekki frestur á illu verða. Gángið nú til dagverðar, áður en vèr hefjum orustuna: hvetji hverr vel spjót sitt og hafi til taks skjöld sinn, gefi og hinum fótfráu hestum vel að eta, gái vel að kerru sinni hvervetna og leggi allan hug á bardagann, svo vèr getum þreytt hina óttalegu styrjöld allan daginn; því ekki mun hin minnsta hvíld á verða, fyrr en nótt kemur og slítur áhlaup manna. Hlífskjaldar-fetillinn mun löðra í svita á bríngu hvers manns, höndin lýast á spjótinu, og hesturinn svitna af því að draga hina velsköfnu kerru. En verði eg þess var, að nokkurr vilji dveljast eptir niðri við hin stafnbjúgu skip og ekki vera í orustu, þá skal honum ekki verða það til lífs, að hann kemst undan hundum og hræfuglum".

Þannig mælti hann, en *Argverjar* æptu hástöfum, svo sem alda æpir við klettsnös á brattri sjáfarströnd, þegar sunnanvindur kemur og rekur hana af stað; gánga aldrei af klettinum öldur ýmissra vinda, er koma hèðan og hvaðan. Þeir stóðu upp og hlupu af stað, hverr til síns skips, kveiktu upp eld í búðum sínum og tóku dagverð. Þeir færðu fórnir hinum ódauðlegu guðum, sínum guði hverr, og báðu, að þeir mættu lífs af komast úr orustunni. Herkonúngurinn *Agamemnon* slátraði feitum uxa fimm vetra gömlum til fórnar hinum alvolduga *Kronussyni*. Hann bauð til hinum ágætustu höfðíngjum af alþjóð *Akkea*, fyrst *Nestori* og *Idomeneifi* konúngi, því næst hvorumtveggja *Ajanti* og *Týdeifssyni; Odysseifur* var hinn sjötti; hann var jafnráðsnjallur *Seifi*. Hinn rómsterki *Menelás* kom óboðinn, því hann vissi, hve bróðir sinn átti ant. Þeir stóðu í hríng um uxann og tóku upp blótbyggið. Þá tók *Agamemnon* konúngur til orða: „*Seifur*, þú hinn vegsamlegasti og mesti, þú svartskýa-guð, sem býr í uppheimsloptinu! Lát ekki sólu fyrr í ægi renna og rökkur ekki fyrr á koma, en eg hefi hrundið ofan hinu sótuga þaki *Príamuss* og brent dyr hans í loganda eldi, en rist í sundur brynstakkinn á brjósti *Hektors*, og margir fèlagar hans liggja á grúfu í kríng um hann í moldinni og þrífa í jörðina með tönnunum“. Svo mælti hann, en *Kronusson* veitti honum ekki bæn sína; hann þág að sönnu blótið,

en jók honum stórmikla þraut. En er þeir höfðu beðizt fyrir og dreift blótbygginu, þá kertu þeir fyrst uxann á bak aptur, skáru hann svo á háls og flógu, þá skáru þeir blótbitana úr lærunum, huldu þá í mör og lètu tvö vera mörlögin, lögðu svo hráa bita þar ofan á. Þetta brendu þeir við þurr skíði, en iðrunum stúngu þeir á teina og hèldu uppi yfir eldinum. En er lærbitarnir voru brunnir, og þeir höfðu etið iðrarnar, þá brytjuðu þeir hitt kjötið og stúngu því á teina, steiktu það gætilega, og tóku svo öll stykkin fram af teinunum. En er þeir höfðu lokið því starfi, matreiddu þeir og settust svo að veizlu, og skorti ekkert, það er ákjósa mátti í skamtveizlu. En er þeir höfðu sadt lyst sína á mat og drykk, tók hinn gerenski riddari *Nestor* fyrstur til máls: „Frægasti *Atreifsson, Agamemnon* herkonúngur! vèr skulum nú ekki hafa hèr mikla málaleingíng úr þessu, og ekki fresta leingi þeim starfa, sem guð felur oss nú á hendur. Heyr nú, kallarar hinna eirbrynjuðu *Akkea* skulu stefna saman lýðnum við skipin, en vèr skulum gánga allir saman svo búnir til enna víðu herbúða *Akkea*, að vèr getum sem fyrst vakið snarpa orustu“. Þannig mælti hann, en herkonúngurinn *Agamemnon* hlýddi honum. Hann bauð þegar hinum snjallrómuðu köllurum að kalla hina hárprúðu *Akkea* til orustu. Þeir kölluðu, en *Akkear* söfnuðust að bragði. *Atreifssonur* og aðrir höfðíngjar, fóstursynir *Seifs*, óðu um herinn og fylktu liðinu. Þar var með

þeim hin glóeyga *Apena,* hún hafði ægisskjöldinn þann hinn dýra, hinn eilífa og ódauðlega; þar hèingu á hundrað skúfar úr algulli, allir vel flèttaðir, og var hverr skúfurinn 100 uxalög. Með voðalegu augnaráði rann hún um her *Akkea* með þenna skjöld, og eggjaði liðið af stað, hún vakti styrk í brjósti hvers manns til að stríða og berjast án afláts; gerðist þeim nú skjótt kærari styrjöldin, en að hverfa aptur til ættjarða sinna á enum holu skipum. Svo sem bjarminn sèst lángar leiðir af voveiflegum eldi, er brennir upp ógnastóran skóg uppi á fjallstindi: svo lagði skínandi ljóma af enum dýrlegu eirvopnum, gegnum uppheimsloptið til himins, þar er þeir geingu. En svo sem stórflokkar af fljúgandi fuglum, gæsum eða krákum eða hálslaungum svönum, fljúga hèr og hvar á hinni asnesku veitu við *Kaýsters*-strauma, baða vængjunum hróðugir, og setjast hvorr fram fyrir annan glammandi, svo undir tekur í veitunni: svo streymdu stórflokkar *Akkea* frá skipunum og búðunum fram á *Skamanders-völl,* en jörðin dunaði ógurlega undir af fótatökum mannanna og hestanna. Þeir numu staðar á enu blómlega eingi *Skamanders,* ótölulegir, sem laufblöðin og blómin, er þjóta upp á vorin. Svo sem stórflokkar áfjáðra mýflugna sveima í kríng á kvíabóli um vortíma, þegar mjólkin fyllir skjólurnar: svo stóðu margir hárprúðir *Akkear* á vellinum til móts við *Trójumenn,* og lángaði ákaft til að eyða þeim gjörsamlega. Svo sem geitahirð-

um verður lítið fyrir að skilja sundur stórar geithjarðir, þegar svo ber við, að þeim lendir saman í haganum: svo skipuðu fyrirliðar hernum til bardaga, hverr á sínum stað. Meðal þeirra var hinn voldugi *Agamemnon*, hann var líkur hinum þrumuglaða *Seifi* til höfuðsins og augnanna, *Aresi* um mjaðmirnar, en *Posídoni* um brínguna. Svo sem griðúngur í nautahjörð er lángtíguglegastur allra nautanna, og ber af þeim, þegar þau koma saman: svo gerði *Seifur Atreifsson* á þeim degi frábæran og framúrskarandi meðal margra kappa.

Segið mèr nú, þèr saunggyðjur, er búið í *Ólymps* höllum, því þèr eruð gyðjur, eruð hvervetna viðstaddar og vitið alt, en vèr höfum sögusögn eina til og vitum ekkert: hverjir voru fyrirliðar og yfirmenn *Danáa*. Eg mundi ekki geta sagt eða tilgreint allan þann fjölda, og það jafnvel ekki þó eg hefði tíu túngur og tíu munna, óslítandi rödd og eirhjarta innan brjósts, nema þèr, ólympsku saunggyðjur, dætur *Seifs* ægisskjalda, mintuð mig á, hversu margir þeir voru, sem komu til *Ilíonsborgar*. Nú mun eg telja upp formenn skipanna og öll skipin.

Þeir *Penelás, Leitus, Arkesílás, Proþonór* og *Kloníus* voru fyrir *Böyótum*, bæði þeim er bjuggu í *Hyrju,* hinni klettóttu *Álisborg,* í *Skön, Skóla* og hinni skógóttu *Eteonsborg,* í *Þespíu, Graju,* og hinni rúmlendu *Mýkalessu,* og fyrir þeim, er bjuggu í *Harmi, Eilesíu* og *Erýþru,* og þeim sem

bygðu *Eleonsborg, Hýlu* og *Peteonsborg, Ókalíu* og hina velsettu *Medeonsborg,* í *Kópu, Evtresis* og hinni dúf-auðgu *Þispu;* fyrir þeim er bygðu *Koróneu,* hina grösugu *Halíartusborg* og *Plateu* og *Glísantsborg,* og þeim er bjuggu í hinni velsettu borg *Undirþebu,* í hinni helgu *Onkestusborg,* enum fagra *Posídons*-lundi, og þeim er bygðu hina vínberjóttu *Örnu, Mídeu,* hina sannhelgu *Nísu* og *Anþedonsborg,* er lá á landamæri. Frá þeim borgum komu 50 skip, og voru 120 sveinar *Böyóta* á hverju.

Þeir sem bjuggu í *Aspledon* og *Orkomenus Minýaborg,* fyrir þeim rèðu þeir *Askaláfur* og *Jalmenus,* synir *Aresar.* Hin heiðvirða mær *Astýoka* hafði geingið upp í loptsal sinn í höll *Aktors Azeifssonar;* þar hvíldi hinn sterki *Ares* hjá henni á laun, og átti hún þá bræður við honum. Með þeim komu 30 skip.

Þeir *Skedíus* og *Epístrofus,* synir hins hugstóra *Ifítuss Nábolssonar,* rèðu fyrir *Fókverjum,* er áttu heima í *Kýparissu,* í hinni klettóttu *Pýþó,* í hinni sannhelgu *Krísu, Dális* og *Panopsborg,* og fyrir þeim, er bjuggu í kríng um *Anemóríu* og *Hýampólis,* og þeim, sem bjuggu við hið helga *Kefísus*-fljót, og þeim er áttu heima í *Líleu,* við uppsprettur *Kefísuss.* Þeim fylgdu 40 dökk skip. Þeir bræður voru í óða-önn að skipa niður fylkíngum *Fókverja,* og stóðu herbúnir næst *Böyótum* til vinstri handar.

Hinn skjóti *Ajant Öyleifsson* rèð fyrir *Lokrum;* hann var hvergi nærri eins stór og *Ajant Telamonsson,* heldur miklu minni; hann var lítill maður vexti og hafði línbrynju, en hann bar af alþjóð *Hellena* og öllum *Akkeum* að spjótfimi. *Lokrar* bjuggu í *Kýnus, Ópunti* og *Kallíarus,* í *Besu, Skarfsborg* og hinni fögru *Ágíu,* í *Torfu* og *Þrónsborg* hjá *Boagríus*-straumum. Honum fylgdu 40 svört skip, er *Lokrar* áttu, þeir er búa gagnvart *Evböyu.*

Hinir móðrökku *Abantar,* þeir er bjuggu á *Evböyu,* í *Kalkis, Eretríu* og hinni vínberjóttu *Histíeu,* í sæborginni *Kerintuborg* og hinni hálendu *Díusborg,* og þeir er heima áttu í *Karystus* og bjuggu í *Styrsborg:* fyrir þeim rèð *Elefenor Kalkódontsson,* afsprîngur *Aresar,* fyrirliði hinna hugstóru *Abanta;* honum fylgdu hinir vösku *Abantar;* þeir lètu vaxa hár í hnakka sèr, voru bardagamenn miklir og hlupu með framrèttum spjótum til að rjúfa brynjur af brjóstum óvina sinna. Honum fylgdu 40 svört skip.

Þeir sem áttu heima í hinni velbygðu *Apenuborg,* og bjuggu í landi hins hugstóra *Erekteifs;* móðir hans var hin kornfrjófa *Sáðjörð,* en *Apena,* dóttir *Seifs,* hafði forðum fóstrað hann, og sett hann í sitt auðuga hof í *Apenuborg;* þar hylla sveinar *Apenumanna* hann að sèr á ári hverju með griðúngablótum og sauðablótum: fyrir þeim rèð *Menesteifur Peteósson;* hefir enn eingi jarðneskur maður orðið hans jafníngi í því að fylkja kerruliði og

skjaldmannaliði; *Nestor* einn jafnaðist við hann í því, því hann var eldri. Honum fylgdu 50 svört skip.

Ajant hafði 12 skip frá *Salamsey,* [og þegar hann kom með þau, skipaði hann þeim, þar er flokkar *Apenumanna* stóðu].

Þeir sem bjuggu í *Argverjaborg,* og í hinni vegg-girtu *Tíryntsborg, Hermíónu* og *Asínu,* er liggja við hinn djúpa fjörð, í *Tröyzenuborg, Eionsborg* og hinni vínviðóttu *Epídársborg,* og þeir sveinar *Akkea,* er bjuggu í *Egínu* og *Masetsborg:* fyrir þeim rèð hinn rómsterki *Díómedes,* og *Stenelus,* sonur hins fræga *Kapaneifs;* með þeim fór hinn þriðji maður, *Evrýalus,* ágætur maður; hann var sonur *Mekisteifs* konúngs *Talajonssonar;* en hinn rómsterki *Díómedes* var fyrir þeim öllum saman. Þeim fylgdu 80 dökk skip.

Þeir sem bjuggu í hinni velbygðu borg *Mýkenu,* hinni auðugu *Korintuborg* og hinni fjölbygðu *Kleónsborg,* þeir sem bjuggu í *Orneu,* hinni fögru *Arepýreu,* og í *Sikýon,* þar er *Adrestus* var fyrst konúngur, þeir sem bjuggu í *Hýperesíu,* hinni hálendu *Gonóessu,* í *Pellenu,* og í kríng um *Egíonsborg,* og með allri *Strönd,* og umhverfis ena víðlendu *Helíku:* þeir höfðu 100 skip, og var fyrir þeim hinn voldugi *Agamemnon Atreifsson;* honum fylgdu lángflestir menn og hraustastir; sjálfur var hann búinn skínanda eirbúnaði og var hinn tígulegasti; hann bar af öllum köppunum, því hann

var hinn ágætasti maður, og hafði með sèr lángflesta menn.

Þeir sem bjuggu í hinu hola og gjáótta *Lakverjalandi,* í *Faris* og *Spörtu,* og hinni dúf-auðgu *Messu,* í *Brýseu* og hinni fögru *Ágeu,* í *Amyklu* og sjáfarborginni *Helos,* í *Las* og *Öytýlus:* þeir höfðu 60 skip; fyrir þeim rèð bróðir *Agamemnons,* hinn rómsterki *Menelás.* Þeir bjuggust til orustu fjarri öðrum mönnum; en *Menelás* var í liðinu, treysti áhuga sínum, og eggjaði liðið til bardaga; var honum helzt í mun að hefna harma og andvarpana *Helenu.*

Þeir sem bjuggu í *Pýlusborg* og hinni fögru *Arenu,* og í *Þrýonsborg,* þar sem vaðið er á *Alfeus,* í hinni velbygðu *Epý,* í *Kyparisses* (Sýpresb.) og *Amfigeníu* og *Pteleu* og *Helos* og *Dóríonsborg;* þar hittu saunggyðjurnar *Þamýris* hinn þrakneska, er hann kom frá *Öykalíu,* frá *Evrýtus* hinum öykalska, og tóku þar frá honum saunglistar-gáfuna; því hann hafði hrósað því, að hann skyldi hafa betur í saung, enn þótt sjálfar saunggyðjurnar sýngi, dætur *Seifs* ægisskjalda; en þær reiddust og gerðu hann sjónlausan, tóku frá honum hina frábæru saunglistar-gáfu, og lètu hann gleyma hörpuslættinum: hinn gerenski riddari *Nestor* var fyrir þeim; honum fylgdu 90 skip.

Þeir sem bjuggu í *Arkadalandi* undir enu háfa *Kyllenu*-fjalli hjá *Epýts*-haugi, þar voru miklir höggorustumenn; þeir er bjuggu í *Feneons-*

borg og í hinni epl-auðgu *Orkomenusborg,* og í *Rípu,* og *Stratíu* og enni veðurnæmu *Enispu,* og í *Tegeu* og hinni fögru *Mantíneu,* og í *Stymfalus* og í *Parrasíu:* þeir höfðu 60 skip, og rèð fyrir þeim hinn voldugi *Agapenor Ankeusson;* voru margir herkænir *Arkadar* á hverju skipi, en herkonúngurinn *Agamemnon Atreifsson* hafði lèð þeim hin þóptusterku skip til að sigla á yfir hið dimmbláa haf, því þeir lögðu eigi hug á sjóferðir.

Þeir sem bjuggu í *Búprasíu* og hinu ágæta *Elealandi,* svo vítt sem *Hyrmína* ræður og *Myrsínus,* sem liggur á landamæri, og *Ólens*-hamar og *Aleisíon:* fyrirliðar þeirra voru fjórir, og fylgdu hverjum þeirra tíu fljót skip; voru þar á margir *Epear.* Fyrir þeim voru þeir *Amfímakkus* og *Þalpíus;* var hinn sonur *Kteatuss,* en þessi son *Evrytuss, Aktorssona;* fyrir þriðju sveit rèð hinn sterki *Díóres Amarynkesson,* en fyrir hinni fjórðu hinn goðumlíki *Polyxenus,* sonur *Agasteness* konúngs *Ágeassonar.*

Þeir sem voru frá *Dúliksey* og enum helgu *Ekina*-eyum, er liggja fyrir handan haf, gagnvart *Elealandi:* fyrir þeim rèð *Meges Fýleifsson,* jafnmaki *Aresar.* Faðir hans var riddarinn *Fýleifur,* ástvinur *Seifs*; hann flutti sig forðum til *Dúlikseyar,* þegar hann varð ósáttur við föður sinn. Honum fylgdu 40 svört skip.

Odysseifur rèð fyrir enum hugstóru *Kefallenum:* þeir bjuggu á *Íþöku* og hinu laufkvika *Nerítons-*

fjalli, í *Krókylju* og hinni óslèttu *Egilípu*, og þeir er bjuggu í *Sakyntsey* og á *Sámsey*, svo og þeir er bjuggu á meginlandinu og á handari ströndinni: fyrir þeim rèð *Odysseifur*; hann var jafnmaki *Seifs* að ráðsnild. Honum fylgdu 12 hlýrroðin skip.

Þóant Andremonsson var fyrir *Etólum*, er bjuggu í *Plevron*, *Ólenus* og *Pýlenu*, á *Kalkis*-strönd og í hinni klettóttu *Kalýdonsborg*; því þá voru þeir ekki leingur á lífi synir hins hugstóra *Öynefs*, og ekki heldur sjálfur hann; þá var og dáinn hinn bleikhári *Meleager*. Voru *Þóanti* falin á hendur öll yfirráð yfir *Etólum*. Honum fylgdu 40 svört skip.

Hinn spjótfimi *Idomeneifur* rèð fyrir *Kríteyíngum*; þeir er bjuggu í *Knósus*, í hinni vegggirtu *Gortúnsborg*, í *Lyktus*, *Míletus* og hinni hvítu *Lýkastus*, í *Festus* og *Rytion*, sem voru fjölbygðar borgir, og aðrir, er bjuggu á *Krítarey*, þar sem eru 100 borgir: fyrir þeim rèð hinn spjótfimi *Idomeneifur* og *Meríónes*, sem var jafnmaki (*Enýaliuss*) hins mannskæða vígaguðs. Þeim fylgdu 80 svört skip.

Hinn hrausti og mikli *Tlepólemus Heraklesson* kom frá *Roðey* með 9 skip, er áttu hinir framgjörnu *Roðeyíngar*; þeir áttu bygð á *Roðey*, og var þeim þar skipt í 3 borgir, í *Lindus*, *Jalýsus* og hina hvítu *Kamíru*. Fyrir þeim rèð hinn spjótfimi *Tlepólemus*, er *Astýokea* hafði getið við enum sterka *Heraklesi*. Hana hafði *Herakles* numið frá *Effýru*,

við fljótið *Selleis,* eptir það hann hafði lagt í eyði margar herkonúnga borgir, fóstursona *Seifs.* En er *Tlepólemus* vóx upp í hinni traustsmíðuðu höll, drap hann skyndilega *Likymníus,* móðurbróður föður síns, afspríng *Aresar,* er þá var farinn að eldast. Hann smíðaði þegar skip og rèð til marga menn, og flýði á haf út, því hinir aðrir synir og sonasynir hins sterka *Herakless* ógnuðu honum. Hann hraktist til *Roðeyar* og varð miklar raunir að þola. Þeir bjuggu þar í þrennu lagi eptir ættkvíslum, og urðu kærir *Seifi,* er ræður yfir guðum og mönnum, og lèt *Kronusson* afarmikinn auð renna til þeirra.

Níreifur hafði þrjú jafnbyrð skip frá *Sýmey. Níreifur* var sonur *Aglaju* og *Karóps* konúngs. *Níreifur* var fríðastur af öllum *Danáum,* þeim er til *Ilíonsborgar* komu, næst hinum ágæta *Peleifssyni;* eingi var hann hermaður, og fylgdu honum fáir menn.

Þeir sem bjuggu í *Nisýru, Karpatus* og *Kasus,* í *Kóey,* ríki *Evrýpýluss,* og í *Kalydnas*-eyum: fyrir þeim rèðu þeir *Fidippus* og *Antífus;* þeir voru báðir synir *Þessaluss Heraklessonar.* Með þeim komu 30 skip.

Nú mun eg telja þá, er bjuggu í *Argverjalandi Pelasga;* þeir bjuggu í *Alos* og *Alópu* og í *Trakis,* í *Fiðju,* og í hinni kvennfögru *Helluborg;* þeir kölluðust *Myrmídónar, Hellumenn* og *Akkear:* þeir höfðu 50 skip; fyrir þeim rèð *Akkilles.* Þeir

áttu nú eingan hlut að hinni róstusömu styrjöld, því eingi var til að gángast fyrir að skipa þeim í fylkíngar; því hinn fóthvati, ágæti *Akkilles* lá niðri við skip sín; var hann reiður sökum hinnar hárfögru meyar, *Brísesdóttur,* er hann hafði tekið að herfángi í *Lýrnesborg,* og miklar þrautir fyrir haft, lagt í eyði *Lýrnesborg* og brotið veggi *Pebuborgar,* og að velli lagt *Mýnes* og *Epistrofus,* sonu *Evenus* konúngs *Selepíassonar.* Sorgbitinn hennar vegna lá hann þar, en bráðum átti hann að rísa á fætur aptur.

Þeir sem bjuggu í *Fýlaksborg* og hinni blómlegu *Pýrasborg,* hofteigi *Demetru,* og í *Ítonsborg,* móður sauðanna, í strandborginni *Antron* og enni grasgefnu *Pteleosborg:* fyrir þeim rèð hinn herskái *Prótesílás,* meðan hann var lífs, en þá huldi hann jörðin rauð; kona hans hafði eptir orðið í *Fýlaksborg* með sárar kinnar, og hús hans var hálfgert; en einhverr dardanskur maður drap hann, í því hann hljóp fyrstur allra *Akkea* á land af skipi sínu. Ekki urðu þeir samt forustulausir fyrir það, þó þeir söknuðu foríngja síns, því *Podarkes* skipaði þeim í fylkíngar, afspríngur *Aresar,* sonur hins sauðauðuga *Ifíkluss Fýlakssonar,* albróðir ens hugstóra *Prótesíláss;* var hann ýngri að aldri, en hinn hergjarni öðlíngur, *Prótesílás,* eldri og hraustari; vantaði liðsmenn ekki fyrirliðann, en söknuðu þó hins, því hann hafði verið hraustur maður. Honum fylgdu 40 svört skip.

þeir sem bjuggu í *Feruborg* við *Böybuvatn,* í *Böybu* og *Glafýru* og hinni fjölbygðu *Jólkusborg:* þeir höfðu 11 skip; fyrir þeim rèð *Evmelus Aðmetusson;* hafði hin ágæta kona *Alkestis,* hin fríðasta af dætrum *Pelíasar,* átt hann við *Aðmetusi.*

þeir sem bjuggu í *Meþónu* og *Þámakíu,* í *Melíböyu* og hinni óslèttu *Olízonsborg:* fyrir þeim rèð *Fíloktetes;* hann kunni vel við boga; þeir höfðu 7 skip, voru 50 ræðarar á hverju, og kunnu þeir vel með boga að fara og börðust snarplega. En hann lá þá á einni ey, og þoldi harðar raunir, hann lá í hinni sannhelgu *Lemney;* höfðu synir *Akkea* skilið hann þar eptir sóttveikan af illu sári eptir banvænan eiturorm; lá hann þar þúngt haldinn, en *Argverjar,* þeir er við skipin voru, áttu bráðum að muna til *Fíloktetes* konúngs. Ekki voru þeir forustulausir, þó þeir söknuðu foríngja síns, því *Medon* skipaði þeim í fylkíngar, launsonur *Öyleifs,* er *Rena* átti við *Öyleifi* borgabrjót.

þeir sem bjuggu í *Trikku* og hinni grýttu *Íþómu,* og í *Öykalíu,* borg *Evrýtusar* hins öykalska: fyrir þeim rèðu tveir synir *Asklepíusar,* báðir góðir læknar, *Podaliríus* og *Makáon;* þeim fylgdu 30 skip.

þeir sem bjuggu í *Ormeníu* og við *Hýperíu*-lind, og í *Asteríu* og á hinum hvítu *Títanus*-tindum: fyrir þeim rèð *Evrýpýlus, Evemons* frægi son; honum fylgdu 40 skip.

þeir sem bjuggu í *Argissu* og *Gyrtónu, Orþu,*

Elónu og hinni hvítu *Olossonsborg:* fyrir þeim rèð hinn hergjarni *Polýpöytes,* sonur *Píríþóuss,* er hinn ódauðlegi *Seifur* hafði átt; en hin ágæta *Hippódamía* átti *Polýpöytes* við *Píríþóusi,* þann dag er hann hefndi sín á hinum loðnu *Ferum* (bergrisum), rak þá burt af *Pelíons*-fjalli, og hrakti þá til *Epíkulands.* Ekki var *Polýpöytes* einn fyrir þeim; með honum var *Leonteifur,* afspríngur *Aresar,* sonur hins ofurhugaða *Korónuss Keneifssonar.* Þeim fylgdu 40 skip.

Gúnefur kom með 22 skip frá *Kýfsborg;* honum fylgdu *Eníanar* og hinir hergjörnu *Perebar,* er sett höfðu bygð sína í kríng um hina vetrarríku *Dódónu,* og áttu land í kríng um hið fagra *Títaresus*-fljót; það fljót rennir sínu straumfagra vatni í *Peneus*-fljót, en blandast þó ekki saman við hinn silfrinsveipótta *Peneus,* heldur flýtur ofan á honum, eins og viðsmjör; því *Títaresus* er kvísl af *Stýgar*-fljóti, hinu óttalega eiðsvatni.

Proþóus Tenþredonsson var fyrir *Magnesíumönnum;* þeir bjuggu í kríng um *Peneus* og hið laufkvika *Pelíons*-fjall; fyrir þeim var hinn skjóti *Proþóus;* honum fylgdu 40 skip.

Þessir voru fyrirliðar og yfirmenn *Danáa.* En seg mèr nú, saunggyðja, hverjir voru ágætastir kappanna, og hverjir voru beztir hestar í liði *Atreifssona?* Af hestunum voru beztar hryssur þær, er *Evmelus* ók með: þær voru fótfráar, sem fuglar væru, samlitar á hár (eins í háralagi), jafngamlar,

þráðjafnar á herðakamb; hafði *Appollon* silfrinbogi alið upp báðar þessar hryssur í *Períu,* og stóð af þeim *Aresar*-ótti. En af hermönnum var *Ajant Telamonsson* miklu ágætastur, þann tíma er *Akkilles* var reiður, því *Akkilles* var lángframast allra, og svo hestar þeir, er drógu hinn ágæta *Peleifsson.* En hann lá nú niðri við hin stafnbjúgu, haffæru skip, afarreiður þjóðhöfðíngjanum *Agamemnon Atreifssyni;* menn hans skemtu sèr á sjáfarströndinni með töfluleik, spjótkasti og bogaskoti; hestarnir stóðu hverjir við sínar kerrur, og átu smára og mýrvaxna steinselju, og kerrur þeirra, er þeir áttu, lágu í búðunum, og breidt vandlega yfir, en liðsmenn söknuðu fyrirliðans, ástvinar *Aresar,* og reikuðu híngað og þángað um herbúðirnar og börðust ekki. En *Akkear* geingu áfram, og var sem öll jörðin væri að brenna af eldi: jörðin stundi undir þeim, eins og hún stynur fyrir enum þrumuglaða *Seifi,* þegar hann í reiði sinni lýstur jörðina alt í kríng um *Týfon* á *Aríma*-fjöllum, þar er mælt er að sè bæli *Týfons:* í þá líkíng stundi jörðin þúngan undir fótum þeirra, þá er þeir geingu, og bar þá mjög skjótt yfir völlinn.

Sendigyðjan, hin vindfætta *Íris,* kom frá *Seifi* ægisskjalda með ófagnaðar-tíðindi til *Trójumanna.* Þeir voru þá að mæla málum sínum við hallardyr *Príamuss;* voru þángað allir samankomnir, bæði úngir og gamlir. Hin fóthvata *Íris* gekk til þeirra, og gerði sig líka í máli *Polítesi Príamssyni;* hann

var sjónvörður *Trójumanna,* og sat efst uppi á haugi *Esýets* hins gamla, því hann treysti á fráleik sinn; þaðan gætti hann að, hve nær *Akkear* mundu dynja frá skipunum. Í hans líki mælti hin fóthvata *Íris:* „Gamli maður, ávalt hefir þú gaman af endalausum ræðum, jafnt nú sem fyrr, meðan friður var. En nú er upp risinn óvægur ófriður. Margsinnis hefi eg þar komið, er menn hafa barizt, en aldrei hefi eg enn sèð svo frítt og svo mikið lið. Þeir koma neðan völlinn til að herja á borgina, næsta jafnmargir laufblöðum eða sandi. En þèr ræð eg einkum, *Hektor,* að fara svo að: Með því hèr eru margir liðsmenn saman komnir í hinni miklu *Príamsborg,* og tala ýmsir ýmsum túngum, er mannmergðin er mikil, þá skal sèrhverr fyrirliði fylkja landsmönnum sínum, þeim er hann ræður yfir, skipa fyrir þeim, og fara með þá út af borginni“. Þannig mælti hún, en *Hektor* tók vel eptir því, er gyðjan sagði, og brá þegar þínginu, en menn þustu til vopna; öllum hliðum var slegið opnum, og fólkið ruddist út, fótgaungumenn og riddarar; reis þá upp mikill gnýr.

Fyrir framan borgina er hár hóll, lángt úti á vellinum; má hlaupa umhverfis í kríng um hann; þenna hól kalla menn *Batíu,* en hinir ódauðlegu guðir kalla hann haug hinnar stórhlaupasömu *Myrínu.* Þar var *Trójumönnum* fylkt í það sinni, og liðsmönnum þeirra. Fyrir *Trójumönnum* var hinn mikli, hjálmkviki *Hektor Príamsson;* með

honum brynjuðust lángflestir menn og hraustastir, þeir voru spjótmenn góðir. Fyrir *Dardansmönnum* var hinn vaski *Eneas Ankísesson;* hin ágæta *Afrodíta* hafði átt hann við *Ankíses* á hálsum *Ída*-fjalls; þar hvíldi gyðjan hjá dauðlegum manni. Eigi var hann einn fyrir liðinu; með honum voru tveir synir *Antenors, Arkelokkus* og *Akamant;* þeir kunnu vel til alls hernaðar. Þeir auðugu *Tróar,* er bjuggu í *Selju* undir neðstu rót *Ída*-fjalls, og drukku hið bláa vatn úr *Esepus:* fyrir þeim var *Pandarus, Lýkáons* frægi son; honum hafði sjálfur *Appollon* gefið boga. Þeir sem bjuggu í *Adrestíu* og í *Apesus*-fylki, í *Pitýju,* og á hinu háfa *Teríu*-fjalli: fyrir þeim var *Adrestus* og hinn línbrynjaði *Amfíus;* þeir voru synir *Meróps Perkósussonar,* er allra manna var spávitrastur; hann bannaði sonum sínum að fara í hinn mannskæða ófrið, en þeir gegndu honum ekki, því valkyrjur hins dimma dauða ráku eptir þeim. Þeir sem bjuggu í kríng um *Perkótu* og *Praktíus,* og áttu heima í *Sestus* og *Abýdus* og hinni ágætu *Arisbu:* fyrir þeim var *Asíus Hyrtaksson,* og var í öndverðu brjósti manna sinna; þann *Asíus Hyrtaksson* báru rauðir hestar, miklir vexti, frá *Arisbu* við *Selles*-fljót. *Hippopóus* var með sveitir hinna spjótfimu *Pelasga,* þeirra er bjuggu í hinni landfrjófu *Larissu:* fyrir þeim voru þeir *Hippopóus* og *Pýleus,* afspríngur *Aresar;* þeir voru báðir synir *Lepuss Pelasga Tevtamssonar. Akamant* og kappinn *Píróus* komu með alla þá *Þraka,*

er búa fyrir innan hið fagurrennanda *Hellusund.* *Evfemus* var fyrirliði hinna hervönu *Kíkóna;* hann var sonur *Tröyzeníuss Keassonar,* fóstra *Seifs.* *Pyrekmes* kom með hina bogsterku *Peóna;* þeir komu lángt að, frá *Amýdonsborg* við hið straumvíða *Axíus*-fljót, er rennir hinu fegursta vatni yfir jörðina. Hinn loðhjartaði *Pýlemon* var fyrir *Paflagónum;* hann var frá *Enetalandi;* þaðan er komið kyn enna viltu hálf-asna. *Paflagónar* bjuggu umhverfis *Kýtórus* og *Sesamus;* þeir áttu nafnkunna bústaði við *Parpeníus*-fljót í *Krómnu,* á *Strönd* og á hinum háfu *Rauðhólum.* *Ódíus* og *Epístrofus* voru fyrir *Halizónum;* þeir komu lángt að, frá *Alýbu;* þar hefir silfur upptök sín. *Krómíus* og fuglaspámaðurinn *Ennómus* voru fyrir *Mýsum;* þó gat *Ennómus* ekki með fuglaspá sinni forðazt hina svörtu *Valkyrju,* því hinn fóthvati *Eaks-niðji* drap hann í fljótinu, þar sem hann banaði öðrum fleirum *Trójumönnum.* *Forkunnur* og *Askaníus* voru fyrir *Frýgum;* þeir voru lángt að, frá *Askaníu,* og ólmir bardagamenn. Þeir rèðu fyrir *Meónum,* *Mestles* og *Antífus Talemonssynir;* þeir voru fæddir af *Gýgjar*-vatni; þeir komu með þá *Meóna,* er fæðzt höfðu undir *Tmólus*-fjalli. *Nastes* var fyrir *Kárverjum;* þeir töluðu útlenzka túngu; þeir bjuggu í *Míletus,* á hinu laufþètta *Furufjalli,* við *Meanders*-strauma, og á hinum háfu *Mýkale*-tindum: fyrir þeim voru þeir *Amfímakkus* og *Nastes.* *Nastes* og *Amfímakkus* voru synir *Nomíons;* hann fór og

í herför þessa, og bar gull á sèr, eins og úng mær, og frelsaði það hann ekki, fávísan mann, frá döprum dauða, því hann fèll fyrir hinum fóthvata *Eaksniðja* í fljótinu, en hinn herkæni *Akkilles* náði gullinu. *Sarpedon* og hinn ágæti *Glákus* voru fyrir *Lykíu*-mönnum; þeir voru komnir lángt að, frá *Lykíu*, frá hinu sveipótta *Ksantus*-fljóti.

ÞRIÐJI ÞÁTTUR.

Eiðar. Helena á borgarveggi. Einvíg Alexanders og Meneláss.

En er þeir höfðu skipað sèr í fylkíngar, hverjir með sínum fyrirliðum, þá geingu *Trójumenn* með glaum og háreysti, sem fuglar, í þá líking sem glaumur mikill verður undir himinhvolfinu af trönum, þeim er flúið hafa undan vetrarnauð og stórhríðum, fljúga þær þá með glaumi miklum út að *Ókeans*-straumum, færa á hendur *Pygmeum* bana og feigð, og hefja að morgni dags skæða rimmu. En *Akkear* geingu þegjandi, en blèsu af hugmóði, höfðu þeir á því allmikinn hug að duga hverr öðrum. Svo sem sunnanvindur sveipar fjallshnúka þoku svo þykkri, að ekki má frá sèr sjá leingra en steinsnar; er sú þoka smalamönnum allmeinleg, en haglegri þjófnum, enn þó nótt væri: í þá líking reis

upp rykmökkur mikill undan fótum þeirra, þá er þeir geingu, og bar þá mjög skjótt yfir völlinn. En er þeir áttu skamt hvorir til annara, þá var hinn goðumlíki *Alexander* fremstur í flokki *Trójumanna;* hann hafði á herðum sèr pardus-feld, sveigðan boga og sverð, en í hendi sèr veifaði hann tveimur spjótum eirslegnum; hann skoraði á hvern af *Argverjum,* þann er hraustastur væri, að berjast við sig til þrautar í einvígi. En er *Menelás,* ástvinur *Aresar,* gat að líta, hvar *Alexander* gekk fremstur í flokki, og heldur stórstígur, þá varð hann glaður við, svo sem ljón verður fegið, þegar það hittir fyrir sèr mikla bráð, og finnur annaðhvort hyrndan hjört eða villigeit, þá hvomar það í sig gríðarlega, enn þótt fljótir hundar og hraustir sveinar vilji reka það í burtu: svo varð *Menelás* glaður, er hann kom auga á hinn goðumlíka *Alexander,* hugsaði nú með sèr, að hann skyldi hefna sín á svikaranum, og stökk þegar af kerrunni til jarðar í herklæðunum. En er hinn goðumlíki *Alexander* sá, að *Menelás* var frammi í brjósti fylkíngar, þá skelfdist hjarta hans, hörfaði hann þá aptur í flokk fèlaga sinna og forðaði lífi sínu. Eins og maður, sem sèr dreka í fjallakvos nokkurri, hrökkur frá þaðan, skjálfandi á fótum, og hörfar á bak aptur, með fölar kinnar: svo gekk hinn goðumlíki *Alexander* aptur inn í flokk hinna framgjörnu *Trójumanna* af ótta fyrir *Atreifssyni.* En er *Hektor* sá hann, átaldi hann *Alexander* með smánarorðum:

„Ólánsmaður ertu, *París,* manna fríðastur sýnum, en hleypur sem galinn eptir hverri konu og ginnir þær. Eg vildi óska, að þú hefðir aldrei verið kvennnýtur, og hefðir dáið ókvæntur. Þess vildi eg óska, og það hefði verið þèr miklu betra, en að hafa á þèr spott og fyrirlitníng annara manna. Hinir hárprúðu *Akkear,* sem gera sèr í hug, að þú munir vera hraustasti maður til forgaungu, er þú ert svo fríður yfirlits, munu víst hlæa dátt, þegar eingi reynist kjarkur í þèr, og ekkert þrek. Eða varst þú það, ragmenni þitt, sem rèðst til þín örugga fylgdarmenn, sigldir um haf á haffærum skipum, fórst á fund útlendra manna, og namst í burtu fríða konu, venzlaða hraustum hermönnum, til að verða föður þínum og borginni og allri þjóðinni til tjóns, óvinum til fagnaðar, en sjálfum þèr til niðurlægíngar og svívirðu? Viltu ekki bíða eptir *Menelási,* ástvini *Aresar?* Þá muntu komast að raun um, hvað manni það er, sem átti þá úngu konu, er þú hefir nú tekið. Það hygg eg, að þá muni ekki hörpuslátturinn stoða þig, og ekki ástgjafir *Afrodítu,* hárið og fríðleikurinn, þegar þú værir að veltast í moldinni. Væru *Trójumenn* ekki svo huglausir, sem þeir eru, mundir þú fyrir laungu kominn í grjótstakk fyrir slysin, sem af þèr hafa hlotizt“. Hinn goðumlíki *Alexander* svaraði honum: „Öll von er, þó þú ávítir mig, og er það ekki um skör fram. Ávalt er hjarta þitt sem ósljóf öxi, sú er smýgur í gegnum trèð, í höndum þess

manns, er laglega kann að höggva skipatimbur, og ríður hún því betur að, sem maðurinn beitir sèr betur: svo er hugurinn í brjósti þèr öruggur og óskelfur. Bregð mèr ekki um ástgjafir hinnar gullfögru *Afrodítu*. Eingi skyldi drepa hendi við þeim veglegu gjöfum, er guðirnir veita manni, því þær tekur eingi af sjálfum sèr. Nú ef þú vilt, að eg gángi aptur í orustu og berjist, þá lát aðra *Trójumenn* og alla *Akkea* setjast, en látið okkur *Menelás*, ástvin *Aresar*, gánga fram og skiptast vopnum við, og berjast um *Helenu* og alt fèð: hvorr okkar sem sigrar og ber hærra hlut, sá skal taka alt fèð og fá konuna, og hafa heim með sèr; en hinir geri vináttu milli sín og tryggar sættir; skuluð þèr búa í hinni landfrjófu *Trójuborg*, en hinir skulu fara aptur til hins hestauðga *Argverjalands* og hins kvennprúða *Akkealands*". Þannig mælti hann, varð *Hektor* mjög glaður, er hann heyrði orð hans, gekk fram milli herfylkínganna, hèlt um mitt spjótskaptið og þokaði aptur á bak flokkum *Trójumanna*, settust þeir þá allir niður; en hinir hárprúðu *Akkear* skutu á hann á meðan, sumir af bogum með örvum, sumir köstuðu steinum. Þá kallaði *Agamemnon* herkonúngur hátt: „Hættið, *Argverjar*, skjótið ekki, sveinar *Akkea!* Hinn hjálmkviki *Hektor* vill mæla nokkuð". Svo mælti hann, en þeir lèttu atsókninni, og höfðu þegar hljótt um sig. Þá mælti *Hektor*, svo hvorirtveggju heyrðu: „Heyrið, *Trójumenn* og

þèr vel brynhosuðu *Akkear*, eg vil segja yður orð *Alexanders*, er þessi rimma hefir af risið. Hann biður aðra *Trójumenn* og alla *Akkea* að leggja af sèr hin fögru vopn niður á hina margfrjófu jörð, en hann skuli sjálfur og *Menelás*, ástvinur *Aresar*, gánga fram og berjast tveir einir um *Helenu* og alt fèð: hvorr þeirra, sem sigri og beri hærra hlut, skuli taka alt fèð og fá konuna og hafa heim með sèr, en hinir gera frið milli sín og veita hvorir öðrum eiðfestar trygðir". Þannig mælti hann, en þeir höfðu allir hljótt um sig og þögðu. Þá mælti hinn rómsterki *Menelás:* „Heyrið nú einnig mál mitt, því næst geingur harmurinn mèr til hjarta. Vona eg, að nú skilji með ykkur, *Argverjum* og *Trójumönnum;* hafið þèr margt ílt þolað sökum rimmu þeirrar, er eg hefi vakið, en *Alexander* haft upptökin til. Deyi sá okkar, er dauði og skapadægur er ætlað, en þèr hinir skiljist að sem bráðast. Komið nú með lömb tvö, hvítt hrútlamb og svarta gimbur, til fórnar *Jörð* og *Sól*, en vèr skulum koma með annað hrútlamb *Seifi* í fórn. Sækið svo hinn sterka *Príamus*, að hann geri sættina sjálfur, því synir hans eru yfirgángsmenn miklir og ótrúir; eingi skal ónýta sáttmál *Seifs* með offrekju. Hjörtu úngra manna eru jafnan óstöðug; en sè hinn gamli maður sjálfur við staddur, þá hefir hann forsjá og framsýni til þess, að hvorumtveggjum gegni sem allra-bezt". Þannig mælti hann, en *Akkear* og *Trójumenn* urðu glaðir, væntu nú, að enda

mundi taka hinn hörmulegi ófriður: þokuðu nú kerrunum aptur, hverri í sína röð, og stigu sjálfir af, fóru úr vopnum sínum, og lögðu þau niður á jörðina, hver skamt frá öðrum, og var skamt bil milli hvorratveggju. *Hektor* sendi tvo kallara til borgarinnar, að sækja lömbin í flýti og kalla á *Príamus*. En *Agamemnon* konúngur sendi *Taltybíus* til enna hveldu skipa og bað hann sækja lambið, en hann gerði, sem hinn ágæti *Agamemnon* bauð.

Á meðan kom sendigyðjan *Íris* til ennar hvítörmuðu *Helenu* í líki mágkonu hennar *Laódíku;* sú var fríðust af dætrum *Príamuss;* hana átti hinn voldugi *Helíkáon Antenorsson.* Hún fann hana í stofu; var hún þar að vefa mikinn vef, tvískikkju af purpura; óf hún þar á marga bardaga enna reiðkænu *Trójumanna* og hinna eirbrynjuðu *Akkea,* er þeir höfðu átt í hennar vegna af völdum *Aresar.* Hin fóthvata *Íris* gekk til hennar og mælti: „Kom, kæra frú, að sjá hin frábæru afreksverk enna reiðkænu *Trójumanna* og hinna eirbrynjuðu *Akkea.* Fyrir stundu voru þeir fúsir á mannskæðan ófrið, og gerðu hvorir öðrum grátlega styrjöld á vellinum, en nú sitja þeir þegjandi, því ófriðnum er lokið; þeir styðjast fram á skjöldu sína, en hin laungu spjót standa hjá þeim í vellinum. En þeir *Alexander* og *Menelás,* ástvinur *Aresar,* ætla að berjast um þig með laungum spjótum, og áttú að verða kona þess, er sigurinn hlýtur“. Með þessum orðum kom gyðjan í brjóst henni sætri laungun eptir

hennar fyrra manni, eptir borginni og foreldrum hennar. Hún lagði þegar yfir sig hvíta línskikkju, gekk út úr herberginu og feldi mjúkt tár af augum. Eigi var hún ein, henni fylgdu tvær þjónustumeyar, *Epra Pitteifsdóttir* og hin mikileyga *Klýmena;* þær komu brátt þángað, þar sem *Skehlið* voru. Þeir höfðíngjarnir, *Príamus, Panþóus, Þýmeytes, Lampas, Klytíus,* og *Híketáon,* afspríngur *Aresar,* svo og þeir *Úkalegon* og *Antenor,* er báðir voru vitrir menn, sátu uppi yfir *Ske-hliðum;* þeir höfðu þá lagt af hernað fyrir elli sakir, en voru ágætir málsnillíngar, líkir eikifroskum, þeim er sitja í skógarviði og láta til sín heyra unaðsfulla rödd. Slíkir voru höfðíngjar *Trójumanna,* þeir er uppi sátu í turninum. En er þeir sáu *Helenu* gánga upp í turninn, töluðu þeir hljótt sín í milli, og sögðu: „Eigi er það láandi, þó *Trójumenn* og hinir fagurbrynhosuðu *Akkear* hafi lángan tíma raunir þolað fyrir sakir slíkrar konu, þar sem hún er mjög lík í sjón hinum ódauðlegu gyðjum. En ei að síður, þó hún sè svo fríð, þá fari hún heim aptur á skipunum, og verði hèr ekki eptir, oss til óheilla og börnum vorum eptir oss“. Svo mæltu þeir. Þá kallaði *Príamus* á *Helenu:* „Kom híngað, dóttir góð, og sezt frammi fyrir mèr, svo þú sjáir þinn fyrra mann, og mága þína og vini. Ekki ásaka eg þig, guðina ásaka eg, þá er sent hafa á hendur mèr hinn grátlega ófrið við *Akkea.* Seg mèr, hvað þessi hinn furðulega stóri

maður heitir, sem hèr er, hverr hann er, sá hinn akkneski maður, hinn ágæti og mikli. Að vísu eru aðrir menn meiri vexti en hann, en aldrei hefi eg augum litið jafnfríðan mann eða jafn-öldurmannlegan; því hann er líkur konúngmanni". Hin ágæta kona *Helena* svaraði honum: „Kæri tengdafaðir, bæði áttu að mèr virðíngu skilið og lotníngu. Eg vildi óska, að eg hefði heldur dapran dauða kosið, heldur en að fylgjast híngað með syni þínum, og skilja við brúðarsal minn og frændur mína, mína ástkæru dóttur, og jafnöldrur mínar; er mjög voru elskuverðar. En ekki varð af því samt, og því er eg aldrei ógrátandi. Nú mun eg segja þèr, það er þú spyr og þig forvitnar að vita: þessi maður er hinn víðlendi *Agamemnon Atreifsson;* hann er hvortveggja, góður konúngur og hraustur hermaður. Hann var mágur minn, ósvífinnar konu; en nú er það af, sem áður var". Þannig mælti hún, en hinn gamli maður undraðist hann og tók til orða: „Sæll ertu, *Atreifsson,* og góðu heilli borinn og hamíngjumaður mikill, er svo margir sveinar *Akkea* gáfu sig undir vald þitt. Eg kom og forðum til hins vínviðótta *Frýgalands;* þar sá eg flesta *Frýga* saman komna; það var hervagnalið, menn *Otreifs* og hins ágæta *Mygdons;* þeir höfðu þá herbúðir sínar á *Sangars*-bökkum; var eg þá í her þeirra sem einn af liðsmönnum; það var í þann tíð, er hinar manngildu *Skjaldmeyar* komu. Þó voru *Frýgar* þá ekki eins margir

og hinir snareygu *Akkear* eru“. Því næst sá hinn gamli maður *Odysseif;* þá spurði hann: „Seg mèr og, dóttir kær, um þenna mann, hver sá er; hann er að vísu minni vexti en *Agamemnon Atreifsson,* en hann er að sjá herðabreiðari og bríngubreiðari; vopn hans liggja á hinni margfrjófu jörð, en sjálfur geingur hann um fylkíngar kappanna, sem hrútur: virðist mèr hann líkur þèttfíldum forustusauð, sem geingur í gegnum stóra hjörð hvítra ásauða“. *Helena,* dóttir *Seifs,* svaraði honum: „Þessi maður er hinn ráðagóði *Odysseifur Laertesson;* hann er uppfæddur í hinu mjög grýtta *Íþökulandi,* og kann alls konar vèlar og viturleg ráð“. Hinn vitri *Antenor* ansaði henni: „Satt er það, er þú sagðir þar, kona. Því eitt sinn kom hinn ágæti *Odysseifur* híngað ásamt með *Menelási,* ástvini *Aresar,* í erindagjörðum þinna vegna. Þá gisti eg þá báða og veitti þeim góðar viðtökur í húsi mínu; lærði eg þá að þekkja vaxtarlag og ráðkænsku beggja þeirra. En þegar þeir komu þar, er *Trójumenn* voru saman komnir, og er þeir stóðu báðir, þá var *Menelás* hærri á herðarnar, en er þeir sátu báðir, þá var *Odysseifur* öldurmannlegri. En er þeir báru upp erindi sín og viturlegar tillögur í fjölmenninu, þá var *Menelás* gagnorður í ræðu sinni, var hann fátalaður, en mjög slèttmáll; því þó hann væri ýngri, þá var hann ekki margorður og ekki óorðhittinn. En í hvert sinn er hinn margráðugi *Odysseifur* spratt upp, þá stóð hann

fyrst, horfði niður fyrir sig og blíndi á jörðina, bærði sprotann hvorki fram nè aptur, heldur hèlt honum fast, svo hann bifaðist ekki; var hann þá líkur manni þeim, er ekki kann sig, og mundir þú ætla, að þar stæði eitthvert fól eða eintómt fífl. En er hann skaut upp frá brjósti sèr röddinni miklu, þá drifu orðin sem snæfok á vetrardegi, og þurfti þá eingi maður við *Odysseif* að keppa úr því; hættum vèr þá að furða oss á útliti *Odysseifs*, eins og vèr áður gerðum, þá vèr litum hann". Í þriðja lagi, þá hinn gamli maður sá *Ajant*, þá spurði hann: „Hverr er nú hinn akkneski maður, sá hinn ágæti og mikli, er enn er hèr, hærri vexti og herðabreiðari, en aðrir *Argverjar?*" Hin síðmöttlaða *Helena*, sú hin ágæta kona, svaraði honum: „Þessi maður er hinn afar-stóri *Ajant*, víggarður *Akkea;* en hins vegar í flokki *Krítarmanna* stendur *Idomeneifur*, svo sem væri hann einhverr af goðunum, og safnast í kríng um hann fyrirliðar *Kríteyínga*. *Menelás*, ástvinur *Aresar*, veitti honum opt gistíng í höll vorri, þá hann kom frá *Krít*. Nú sè eg alla aðra snareyga *Akkea*, er eg gæti gert deili á og nafngreint, nema tvo herforíngja get eg ekki komið auga á, hinn reiðtama *Kastor* og hinn ágæta hnefleikara *Polýdevkes*, albræður mína, sammæðra mèr. Hvort fylgdust þeir ekki með öðrum frá hinni fögru *Lakverjaborg?* Eða fylgdust þeir með híngað á enum haffæru skipum, en vilja nú ekki gánga í orustu

með öðrum köppum, af því þeim rís hugur við þeirri svívirðíngu og smán, er á mèr liggur?“ Þannig mælti hún, en þeir hvíldu þá í skauti hinnar lífgandi jarðar heima í *Lakverjaborg* á föðurjörðu sinni.

Kallararnir fóru nú um borgina með hina helgu dóma, tvö lömb og hressandi vín, ávöxt jarðarinnar, í geitbelg; en kallarinn *Ídeus* bar skínanda skaptker og drykkjarker af gulli; hann gekk til hins aldraða konúngs, og bað hann koma með þessum orðum: „Upp, *Laómedonsson!* Höfðíngjar hinna reiðkænu *Trójumanna* og eirbrynjuðu *Akkea* biðja þig að gánga ofan á völlinn, svo að þèr gerið þar eiðfest sáttmál yðar í milli. En *Alexander* og *Menelás,* ástvinur *Aresar,* ætla að berjast um konuna með laungum spjótum; skal konan fylgja þeim, er sigur hefir, en hinir skulu gera vináttu sín í milli og binda tryggar sættir hvorir við aðra; munum vèr þá búa í hinni landfrjófu *Trójuborg,* en *Akkear* fara heim aptur í hið hestauðga *Argverjaland,* og til hins kvennprúða *Akkealands*“. Þannig mælti hann, en hinn gamli maður varð óttafullur. Hann bað sveina sína beita hestum fyrir kerru sína, og gerðu þeir skjótlega, það er hann bauð. *Príamus* steig upp í kerruna og hèlt stríðum taumunum; stè þá *Antenor* upp í hinn fagra kerrustól hjá honum. Þeir fóru út um *Ske-hlið* og stýrðu hinum fráu hestum fram á völlinn. En er þeir komu til *Trójumanna* og *Akkea,* stigu þeir ofan af kerrunni niður á hina

margfrjófu jörð, geingu síðan í kvína milli *Trójumanna* og *Akkea*. Þá reis upp herkonúngurinn *Agamemnon*, þá reis og upp hinn fjölráði *Odysseifur*, en hinir ágætu kallarar færðu þángað hina helgu dóma, heltu saman víninu í skaptkerið, jusu síðan vatni á hendur konúngunum. Þá brá *Atreifsson* saxi, er jafnan hèkk við hinar stóru sverðslíðrir hans, og sneið hárlokka af höfðum lambanna, síðan skiptu kallararnir þeim meðal höfðíngja *Trójumanna* og *Akkea*. Þá fórnaði *Atreifsson* höndum upp, og bað hástöfum: „Faðir *Seifur*, þú sem ríkir á *Ídafjalli*, þú hinn vegsamlegasti og mesti! Þú *Helíus*, sem alt sèr og alt heyrir! Þèr *Fljót*, og þú *Jörð*, og þið tvö, sem hegnið mönnum þeim, er máttlausir hvíla í undirheimi, ef nokurr þeirra hefir svarið meinsæri, verið hèr vottar að, og verndið hið eiðfesta sáttmál: Ef *Alexander* drepur *Menelás*, þá skal hann eignast *Helenu* og alt fèð, en vèr skulum fara heim aptur á hinum haffæru skipum. En ef hinn bleikhári *Menelás* drepur *Alexander*, þá skulu *Trójumenn* skila *Helenu* aptur og öllum fjárhlutunum, og gjalda *Argverjum* bætur, svo þeir sèu vel sæmdir af; skulu þær bætur vera til minnis eptirkomandi mönnum. En ef *Príamus* og *Príamssynir* vilja ekki gjalda mèr bæturnar, ef *Alexander* fellur, þá mun eg vera hèr kyrr eptir og berjast til bótanna, uns eg fæ ófriðnum af lokið“. Að því mæltu skar hann lömbin á háls með hinu harða eirvopni, og lagði þau á jörðina; þau sprikl-

uðu, en voru þó örend, því eirvopnið hafði tekið frá þeim alt fjör. Síðan jusu þeir vín úr skaptkerinu á drykkjarkerin, og dreyptu, og hètu á hina eilífu guði, og tók hverr af *Akkeum* og *Trójumönnum* svo til orða: „*Seifur,* þú hinn vegsamlegasti og mesti, og þèr aðrir ódauðlegir guðir! Hvorir okkar sem brjóta á móti þessu eiðfesta sáttmáli, fljóti heili þeirra til jarðar, eins og vín þetta, heili þeirra sjálfra og barna þeirra, en konur þeirra verði öðrum mönnum háðar“. Svo mæltu þeir, en *Kronusson* lèt ekki ósk þeirra verða framgeinga. Þá tók *Príamus Dardans-niðji* til orða: „Heyrið mèr, þèr *Trójumenn* og vel brynhosuðu *Akkear,* nú fer eg aptur til hinnar veðurnæmu *Ilíonsborgar,* því eg get ei af mèr feingið að horfa á með eigin augum son minn berjast við *Menelás,* ástvin *Aresar.* Það veit *Seifur* og aðrir ódauðlegir guðir, hvorum þeirra á feigðar auðið að verða“. Að því mæltu lèt hinn guðumjafni kappi lömbin upp á kerruna, stè svo sjálfur upp í, og hèlt hestunum aptur með taumunum; steig þá *Antenor* upp í hinn fagra kerrustól til hans; fóru þeir svo báðir aptur til *Ilíonsborgar.*

Hektor Príamsson og hinn ágæti *Odysseifur* mældu fyrst út orustustaðinn, tóku síðan hluti, lètu í eirhjálm og hristu, til að vita, hvorr þeirra fyrri skyldi skjóta enu eirslegna spjóti. Þá fórnuðu menn höndum til guðanna og báðust fyrir, og tók sèrhverr af *Akkeum* og *Trójumönnum* svo til orða: „Faðir

Seifur, þú sem ríkir á *Ída*-fjalli, þú hinn vegsamlegasti og mesti! Hvorr þeirra sem valdið hefir þessum hernaði meðal hvorratveggju, lát þann örendan fara niður í *Hadesar* híbýli, en veit, að vinátta og tryggar sættir komist á með oss“. Þannig mæltu þeir, en hinn mikli, hjálmkviki *Hektor* hristi hjálminn, og horfði aptur fyrir sig á meðan; stökk þá út hlutur *Parisar.* Síðan settust menn niður, hverr í sínum flokki, þar sem hinir lèttfættu hestar og hin fjölskreyttu vopn þeirra voru. En hinn ágæti *Alexander,* eiginmaður hinnar hárprúðu *Helenu,* fór í hinn fagra herbúnað: fyrst lagði hann fagrar brynhosur um fótleggi sèr, kræktar silfurlegum öklapörum; því næst færði hann sig í brynju *Lýkáons,* bróður síns, og var hún honum mátuleg; hann varpaði um herðar sèr silfurnegldu eirsverði, og því næst stórum og þykkum skildi; á hið tígulega höfuð sitt lèt hann velgerðan hjálm fextan, og slútti faxburstin fram óttalega; þá tók hann í hönd sèr sterkt spjót, sem honum var greiphæft. Hinn vígkæni *Menelás* herklæddi sig á sama hátt. En er þeir höfðu herklæðzt sinn hvoru megin í liðinu, þá geingu þeir fram í kvína milli *Trójumanna* og *Akkea;* var augnaráð þeirra ógurlegt; urðu hinir reiðkænu *Trójumenn* og hinir fagurbrynhosuðu *Akkear* forviða, er þeir sáu þá. Nú stóðu þeir báðir á hólmgaungustaðnum, skóku spjótin, og höfðu heiptarhug hvorr til annars. *Alexander* skaut fyrst lángskeptu spjóti, og kom í hinn krínglótta skjöld

Atreifssonar, og gekk ekki í gegnum eirið, því spjótsoddurinn bognaði í enum sterka skildi. *Menelás Atreifsson* reiddi því næst upp eirvopnið, og hèt á föður *Seif:* „Voldugi *Seifur,* veit, að eg hefni mín á hinum ágæta *Alexander,* er að fyrra bragði gerði á hlut minn, og lát hann falla fyrir mèr, svo einnig hverr eptirkomandi manna fælist frá því að misbjóða gestvini sínum, þeim er veitir honum góðar viðtökur". Að því mæltu reiddi hann aptur hið lángskepta spjót, og skaut; kom spjótið í hinn krínglótta skjöld *Príamssonar,* og flaug hið sterka spjót í gegnum hinn fagra skjöld, og gekk inn úr hinni gersemlegu brynju, og skar spjótið sundur kyrtilinn þar fyrir innan við huppinn; en *Paris* lèt hallast undan laginu og forðaði sèr svo dimmum dauða. Þá brá *Atreifsson* hinu silfurneglda sverði, reiddi sig til höggs, og hjó í hjálmbóluna, brotnaði sverðið á henni í þrjá og fjóra hluti, og fèll úr hendi hans. Þá leit *Atreifsson* upp í hinn víða himin, og kveinaði: „Faðir *Seifur,* eingi goðanna er skaðvænlegri, en þú! Eg þóktist nú viss um, að eg mundi hefna mín á *Alexander* fyrir illvirki hans; en nú brotnaði sverðið í höndum mèr, og spjótið flaug til ónýtis úr hendi mèr, svo eg særði hann ekki". Að því mæltu stökk hann að honum, og greip um hinn þèttfexta hjálm hans, snèri sèr við, og ætlaði að draga hann til hinna fagurbrynhosuðu *Akkea;* hertist þá að hans mjúka hálsi hið fjölsaumaða ólarband, er lá úr hjálminum

undir kverkina, og lá við sjálft, að bandið mundi kyrkja hann; og þar hefði *Menelás* náð honum til sín og feingið hinn frægasta sigur, hefði ekki *Afrodíta,* dóttir *Seifs,* vitað glögt, hvað leið, og slitið hina sterku nautsleðurs-ól, svo hann varð laus; fylgdi þá hjálmurinn tómur hinni þykku hönd *Menelásar;* veifði kappinn þá hjálminum í kríng og þeytti honum til hinna fagurbrynhosuðu *Akkea,* en hinir trúu fèlagar hans tóku upp hjálminn. Stökk þá *Menelás* enn aptur fram, og vildi drepa *Paris* með hinu eirslegna spjóti.

Afrodíta rykti *Parisi* burt; veitti henni það mjög hægt, er hún var gyðja; hún brá yfir hann miklum myrkva og kom honum inn í herbergi sitt; þar var sætur ilmur og góð ángan. Síðan fór hún að kalla á *Helenu,* og fann hana uppi í hinum háfa turni; voru þar margar tróverskar konur hjá henni. Hún tók með hendi sinni í hina ilmandi skikkju hennar og hristi, og mælti til hennar; var hún þá lík aldraðri konu nokkurri, er kunni ullarvinnu; sú hafði verið vön að vinna fallega ullarvinnu hjá henni, meðan *Helena* bjó í *Lakverjaborg,* og hafði *Helena* hana í mestu kærleikum. Í hennar líki talaði *Afrodíta* til *Helenu,* og mælti: „Kom þú með mèr! *Alexander* biður þig að koma heim; hann er nú í herbergi sínu á hinum fagurrenda legubekk, allur ljómandi af fegurð og klæðum; ekki mundi þèr í hug detta, að hann væri kominn úr einvígi, heldur að hann ætlaði í dansleik, eða

sæti þar nýkominn úr dansi". Þannig mælti hún, og hrærði hjartað í brjósti hennar. En er *Helena* sá hinn fagra háls gyðjunnar, hin lystilegu brjóst hennar og hin ljómandi augu, þá varð hún forviða, tók til orða, og mælti: „Þú óheilla-gyðja, hví viltu gabba mig svo? Eða ætlarðu að flytja mig enn leingra í burtu, til einhverra fjölbygðra borga, annaðhvort í *Frýgalandi* eða hinu fagra *Meónalandi,* ef þú átt þar einhvern kæran þèr mæltra manna, sem annarstaðar? Ertu nú komin híngað til mín, vèlafull í huga, einmitt sökum þess að *Menelás* hefir sigrað hinn ágæta *Alexander,* og vill flytja mig öllum leiða heim til sín? Far þú til hans og sit hjá honum, vík burt af vegi guðanna, og stíg aldrei fótum framar á *Ólymp;* stumra heldur alt af yfir honum, þar til er hann gerir þig að konu sinni, eða hann lætur þig vera ambátt sína. En eg mun ekki fara þángað til að búa um rekkju hans; það væri von, þó mèr yrði láð það; allar tróverskar konur munu álasa mèr fyrir það á eptir, og þar að auk liggja óbættir harmar á hjarta mèr". Hin ágæta *Afrodíta* reiddist, og mælti til hennar: „Ert mig ekki, ófyrirlátsama kona, að eg ekki fyrirláti þig í reiði minni, og leggi hèr eptir eins mikið hatur á þig, og eg hefi unt þèr ákaflega hèr til, og veki sárbeittan fjandskap milli hvorratveggju, *Trójumanna* og *Danáa,* og deyir þú svo illum dauðdaga". Þannig mælti hún, en *Helena,* dóttir *Seifs,* varð hrædd; hún gekk af stað þegjandi,

og hafði fyrir andliti sèr hvíta blæu, skínandi; varð eingin af hinum tróversku konum hennar vör, en gyðjan gekk á undan henni. En er þær komu til ennar fögru hallar *Alexanders,* þá fóru þjónustumeyarnar þegar til verka, en hin ágæta kona gekk til hins háþakta svefnherbergis. Hin brosmilda *Afrodíta* tók stól handa henni; bar gyðjan stólinn og setti hann gagnvart *Alexander.* Á þann stól settist *Helena,* dóttir *Seifs* ægisskjalda; hún snèri augum sínum undan og átaldi mann sinn: „Þú ert kominn frá einvíginu! Það væri betur þú hefðir látizt fyrir þeim hinum hrausta kappa, er var frumver minn. Þú hrósaðir því þó áður, að þú værir fremri *Menelási,* ástvini *Aresar,* að styrkleik, handafli og spjótfimi. Far nú, og skora aptur á *Menelás,* ástvin *Aresar,* að berjast við þig! Nei, eg vil heldur ráða þèr að láta vera kyrt, og gera ekki þá heimsku að gánga í orustu móti hinum bleikhára *Menelási;* væri betur, að þú fallir ekki svo skjótt fyrir spjóti hans“. *Paris* svaraði henni aptur, og mælti: „Sær eigi hjarta mitt, kona, með þúngum brígzlum! *Menelás* hafði nú að vísu sigur yfir mèr með tilbeina *Aþenu,* en eg mun annað sinn yfir honum, því guðirnir eru og með mèr. En heyr nú, gaungum til hvílu og njótum yndis saman; því aldrei hefir elskan nokkuru sinni breidt sig svo yfir alt hjarta mitt, jafnvel ekki eptir það eg var nýbúinn að ræna þèr, og eg sigldi burt úr hinni fögru *Lakverjaborg,* á hinum haffæru skip-

um, og hafði við þig samlag og yndi á eynni *Kranáu:* eins og eg elska þig nú, sigraður af sætri eptirlaungun". Svo mælti hann og gekk til hvílu; fór hann á undan, en kona hans fylgdist með honum á eptir; lögðu þau sig þar bæði til svefns á útskornum legubekkjum.

Atreifsson gekk híngað og þángað um herinn, eins og óarga-dýr, ef hann gæti nokkurstaðar komið auga á hinn goðumlíka *Alexander.* En eingi *Tróverja* eða hinna frægu liðsmanna gat þá vísað *Menelási,* ástvini *Aresar,* á *Alexander;* var það ekki af vinskap, að þeir leyndu honum; sagt mundu þeir hafa til hans, ef einhverr hefði sèð hann, því allir hötuðu hann jafnt sem hina svörtu *Valkyrju.* Þá tók *Agamemnon* herkonúngur til orða: „Heyrið mál mitt, þèr *Tróverjar* og *Dardanar* og þèr liðsmenn! Það er ljóst, að *Menelás,* ástvinur *Aresar,* hefir haft sigurinn. Skilið nú aptur *Helenu* hinni argversku og fjárhlutum hennar með henni, og gjaldið bætur, svo vèr sèum sæmdir af; skulu þær bætur til minnis vera eptirkomandi mönnum". Svo mælti *Atreifsson,* og rómuðu hinir aðrir *Akkear* mál hans.

FJÓRÐI ÞÁTTUR.

Sáttarof. Liðskönnun Agamemnons.

Guðirnir söfnuðust hjá *Seifi*, og sátu í hinni gulllegu höll. Hin tignarlega *Heba* skeinkti ódáinsvín fyrir þá, en þeir drukku hverir öðrum til af gullnum drykkjarkerum, og horfðu á borg *Tróverja*. Leitaðist *Kronusson* þá þegar við að egna skap *Heru* með móðgunar-orðum, og skaut þessu eitt sinn fram á goðafundinum: „Tvær eru þær af gyðjunum, er veita lið *Menelási, Hera, Argverja*-goð, og *Aþena, Alalkómenu*-goð, sitja þó og þykir gaman að horfa á, en koma hvergi nærri. Ólík er hin brosmilda *Afrodíta* þeim; hún hefir ávalt komið *Parisi* til hjálpar, og ver hann fyrir *Valkyrjunum*, og nú forðaði hún honum, þegar hann sá ekki annað sýnna, en hann mundi deya; en *Menelás*, ástvinur *Aresar*, hafði þó sigurinn. Nú skulum vèr ráðgast um, hversu þessi mál skulu fara, hvort vèr eigum að vekja aptur illan ófrið og ógurlegan hergný, eða skulum vèr koma á vináttu milli hvorratveggju. Sè nú svo, að þetta sè öllum yður kært og ljúft, þá haldist enn mannbygðin í borg *Príamuss* konúngs, en *Menelás* fari aptur heim með *Helenu* hina argversku“. Þannig mælti hann, en þær ýskruðu við, *Aþena* og *Hera*; þær sátu hvor hjá annari og höfðu illan hug til *Trójumanna*. *Aþena* þagði og mælti ekki orð; var hún reið *Seifi*,

föður sínum, og grimm heipt bjó í brjósti henni. En *Hera* hafði ekki rúm fyrir reiðina í brjósti sèr, og því mælti hún til *Seifs:* „Harðráðasti *Kronusson,* en að þú skulir mæla slíkum orðum! Hví viltu gera ónýta og endasleppa fyrirhöfn mína, og sveita þann, er eg hefi sveizt með miklu erviði? Hestar mínir urðu þreyttir, þá eg var að safna liðinu móti *Príami* og sonum hans. Ger, sem þèr lízt; en ekki munum vèr, hinir guðirnir, verða allir á þínu máli“. *Seifi* skýbólstraguði varð mjög þúngt í skapi, og mælti til hennar: „Undarleg ertu! Hvað hefir þá *Príamus* og *Príamssynir* gert þèr ílt þess, að þú skulir svo ákaft vilja leggja í eyði hina rambygðu *Ilíonsborg?* Ef þú mættir gánga inn um borgarhliðin og inn fyrir hina laungu veggi borgarinnar, og rífa í þig *Príamus* kvikan og *Príamssyni* og aðra *Trójumenn,* þá mundir þú svalað geta heipt þinni! Ger þú, sem þèr lízt; þessi keppni skal ekki verða að stóru deiluefni síðar meir milli okkar beggja, þín og mín. En eitt vil eg segja þèr; legg það á hjarta þèr. Hve nær sem eg vil í bræði minni leggja í eyði einhverja þá borg, þar sem ástvinir þínir búa, þá máttu í eingu tálma heipt minni, heldur láta mig sjálfráðan, fyrst eg veiti þèr þetta fús, enn þótt það sè móti skapi mínu. Því af öllum þeim borgum jarðneskra manna, er bygðar eru undir sólunni og undir enum stirnda himni, virti eg mest af alhuga ena helgu *Ilíonsborg* og *Príamus* og menn hins spjótfima *Príamuss,*

því aldrei brast þar á stalla mínum jafndeildan blótskamt, dreypifórn eða mörfórn, sem er sú heiðursgjöf, er oss guðunum ber“. Hin mikileyga, tignarlega *Hera* svaraði honum því næst: „Þrjár eru borgir þær, er mèr eru kærstar allra, *Argverjaborg*, *Sparta* og hin strætabreiða *Mýkena*; þær borgir máttu í eyði leggja, hve nær sem þèr rennur mjög í skap við þær; skal eg þá ekki fyrir þeim standa eða meina þèr; því þó eg fyrirmuni þèr og vilji ekki lofa að leggja þær í eyði, þá kem eg eingu til leiðar að heldur, þar sem þú ert mèr miklu máttkari. En þú átt heldur ekki að gera starfa minn árángurslausan, því eg em guð, eins og þú, og sömu ættar, sem þú: eg em dóttir hins brögðótta *Kronusar*, og hin veglegasta, hvortveggja af ætt minni, og sökum þess að eg em kona þín, sem ert yfirkonúngur hinna ódauðlegu guða. En við skulum láta til hvort við annað í þessu, eg við þig, og þú við mig; munu þá hinir aðrir ódauðlegir guðir verða á okkar máli. Bjóð þú nú skjótt *Aþenu* að fara til hinna óttalegu hersveita *Tróverja* og *Akkea*, og freista, að *Trójumenn* geri að fyrra bragði á hluta hinna frægðarfullu *Akkea* gegn hinu eiðfesta sáttmáli“. Svo mælti hún, en faðir manna og guða hlýddi henni, og mælti þegar skjótum orðum til *Aþenu*: „Far þú skjótt til herliðs *Trójumanna* og *Akkea*, og freista, að *Trójumenn* geri að fyrra bragði á hluta hinna frægðarfullu *Akkea* gegn hinu eiðfesta sáttmáli“. Með þessum orðum

eggjaði hann *Aþenu*, og var hún þó áður allfús að fara. Hún fór brunandi ofan af *Ólymps*-tindum, eins og stjarna sú, er sonur hins brögðótta *Kronusar* sendir til jarteiknar sjófarendum eða stórum herflokkum, skín hún skært, og skjótast út frá henni margir gneistar. Lík slíkri stjörnu brunaði *Pallas Aþena* til jarðar, og stökk niður í miðjan herinn; en hinir reiðkænu *Trójumenn* og hinir fagurbrynhosuðu *Akkear* urðu forviða, er þeir sáu hana. Mælti þá margur, í því hann leit til þess, er hjá honum stóð: „Annaðhvort er, að aptur mun rísa illur ófriður og ógurlegur hergnýr, eða *Seifur*, sem stjórnar ófriði manna, gerir vináttu meðal hvorratveggju“. Svo mæltu margir af *Akkeum* og *Trójumönnum*, en hún gekk í flokk *Trójumanna* í líki hins hrausta bardagamanns *Ládoks Antenorssonar*, og leitaði að hinum goðumlíka *Pandarus*, ef hún gæti fundið hann nokkurstaðar. Hún fann hinn ágæta og hrausta *Lýkáonsson*, þar sem hann stóð, en í kríng um hann voru harðsnúnir flokkar skjaldmanna þeirra, er fylgzt höfðu með honum frá *Eseps*-straumum. Hún gekk að honum og mælti til hans skjótum orðum: „Gerðu nú nokkuð fyrir mig, herkæni *Lýkáonsson*. Hug muntu hafa til að hleypa skjótri ör að *Menelási*. Muntu þá fá þökk og sæmd af öllum *Trójumönnum*, og allra-helzt af *Alexander* konúngi; muntu fyrst fá hjá honum fagrar gjafir, ef hann sèr hinn hergjarna *Menelás Atreifsson* verða á bál borinn, fallinn fyrir skeyti þínu.

Heyr nú, skjót öru að hinum fræga *Menelási*. En heit á hinn fræga bogaguð *Appollon*, er fæddur er í *Lýkíu*, að fórna honum veglegri hundraðsfórn frumborinna ásauðarlamba, þegar þú kemur heim aptur til hinnar helgu *Zelíu*-borgar".

Þannig mælti *Apena*, og fèkk talið hann á þetta óráð. *Pandarus* tók fram boga sinn; hann var gerður af slèttfáguðu horni ólmrar villigeitar, er hann hafði sjálfur felt; hafði hann sætt henni á einni snös, í því hún gekk ofan hamar nokkurn, gerði hæfíng að henni undir brínguna, og kom skotið framan í brjóstið, og fèll geitin upp í lopt á hamarinn. Horn þau, er stóðu úr höfði geitarinnar, voru 16 þverhandir á leingd. Þessi horn telgdi hornsmiðurinn og skeytti þau saman, lèt alt vera fágað og slètt, og gerði á gullbúinn álmbaug. *Pandarus* tók bogann og benti, lagði hann svo gætilega niður á jörð skáhallan. Hinir vösku fèlagar hans hèldu skjöldum fyrir honum á meðan, svo hinir vígamannlegu synir *Akkea* skyldu ekki bregða við, fyrr en hinn víglegi *Menelás Atreifsson* væri skotinn. *Pandarus* tók nú lokið af örvamælinum, og tók þaðan fjaðraða ör, er aldrei hafði verið skotið með, undirstöðu banvænna sárinda. Hann bar nú skjótt hina bitru ör við bogastreinginn, og hèt á hinn fræga bogaguð, hinn lýkborna *Appollon*, að fórna honum veglegri hundraðsfórn frumborinna ásauðarlamba, þá hann kæmi heim aptur til ennar helgu *Zelíu*-borgar. Hann tók jafnframt um örvarskor-

urnar og sintaugarnar og togaði, dró þá bogastreinginn upp að brjósti sèr, en örvarfleininn að bogarifinu. En er hann hafði bent hinn mikla boga, svo að hann var hríngbeygður, þá gall boginn og þaut hátt við í bogastreingnum, en hin flugbeitta ör hrökk af streingnum, og lángaði ólmt til að fljúga fram í flokkinn. En hinir sælu, ódauðlegu guðir gleymdu þèr ekki heldur, *Menelás,* og sízt hin hlutsæla dóttir *Seifs,* er stóð fyrir framan þig, og bægði frá þèr hinu bitra skeyti: hún hèlt því lítið eitt frá hörundinu, eins og þegar móðir bandar flugu frá barni sínu, þá það liggur og sefur vært; en sjálf stýrði hún skeytinu, þángað sem hinar gullnu brynbeltis-speingur tóku saman og báðir brynjuboðángarnir mættust; kom hin bitra ör í hið nærskorna brynbelti, flaug í gegnum hið gersemlega brynbelti og í gegnum hina hagsmíðuðu brynju og í gegnum bryndregilinn, er hann bar til hlífðar sèr til að verja sig spjótalögum; hlífði dregillinn honum optast, en þó gekk örin þá einnig í gegnum hann, og risti skinnsprett á hörundi kappans, og lagaði þegar dökt blóð úr undinni. Svo sem þegar meónsk eða kárversk kona litar fílsbein í purpuralit, til að hafa í kinnbjargir á hestabeizlum; er það fílsbein geymt í gripahirzlu, og vilja margir reiðmenn eignast það, en það er geymt þar sem kostgripur handa einhverjum konúngi, því það er jafnt hestinum til búníngsbótar, og til ágætis þeim, er keyrir (ekur): í þá líkíng lituðust í blóði bæði

hin velvöxnu lær þín, *Menelás,* og fótleggirnir þar fyrir neðan, og svo öklarnir. Þá varð herkonúngurinn *Agamemnon* skelkaður, er hann sá hið dökkva blóð renna úr undinni; og þá skelfdist einnig sjálfur *Menelás,* ástvinur *Aresar;* en er hann sá, að girnið og krókarnir stóðu út úr, þá safnaðist aptur hugur í brjósti hans. En *Agamemnon* herkonúngur stundi þúngan og mælti þessum orðum, og hèlt um hönd *Menelásar,* en fèlagar hans andvörpuðu við: „Þar gerði eg það sáttmál, kæri bróðir, er þèr verður að bana, er eg lèt þig einan gánga fram til að berjast við *Trójumenn* fyrir *Akkea,* því *Trójumenn* skutu þig og rufu hið eiðfesta sáttmál. Víst verður ekki til ónýtis sáttmálið og blóð lambanna og hinar óblönduðu dreypifórnir og handsöl þau, er vèr treystum á. Því jafnvel þó hinn ólympski guð hafi ekki fullkomnað sáttmálið nú þegar, þá mun hann þó fullkomna það síðar, og þá hafa þeir þúngu fyrir goldið, látið höfuð sín og konur sínar og börn sín. Því það veit eg með vissu í hug mèr og hjarta, að sá dagur mun einhvern tíma koma, að hin helga *Ilíonsborg* og *Príamus* og menn hins spjótfima *Príamuss* munu að velli hníga; mun þá öndvegisguðinn *Seifur Kronusson,* er býr í uppheimsloptinu, skaka sjálfur að þeim öllum hinn ógurlega ægisskjöld, reiður af svikum þessum. Þetta mun ekki bregðast. En stór sorg verður það fyrir mig, *Menelás,* ef þú deyr og bíður nú skapadægur þitt. Þá mætti svo fara, að eg yrði með

mestu óvirðíngu að hverfa aptur til hinnar vatnslausu *Argverjaborgar:* því *Akkear* munu þegar verða heimfúsir til föðurjarðar sinnar; mætti þá svo fara, að vèr lètum *Príami* og *Trójumönnum* eptir óskina sína, *Hèlenu* hina argversku, en jörðin mun feya bein þín hèr í *Trójulandi,* þar er þú liggur fallinn, án þess þú hafir getað fram komið fyrirætlan þinni. Þá mun margur maður af hinum dramblátu *Tróverjum* segja, í því hann stökkur upp á haug hins fræga *Meneláss:* „„Það væri betur, að *Agamemnon* kæmi svo fram heipt sinni í öllu, sem hann fór nú híngað ónýtisför með her *Akkea* og hèlt heim aptur tómum skipum til föðurjarðar sinnar, en skildi hèr eptir hinn hrausta *Menelás*"". Þannig munu menn einhvern tíma að orði kveða, og heldur en það yrði, vildi eg að hin víða jörð brysti undir mèr og sylgi mig". Hinn bleikhári *Menelás* hughreysti hann og mælti: „Vert ókvíðinn, og ger ekki her *Akkea* enn hræddan. Hin bitra ör kom ekki á mig banvænu sári, því hið liðuga brynbelti hlífði mèr að framan, og þar undir brynskyrtan og bryndregillinn, er eirsmiðirnir gerðu". *Agamemnon* konúngur svaraði honum og sagði: „Eg vildi óska, að svo væri, kæri *Menelás.* En læknirinn skal kanna sárið og leggja við lyf, er taki úr hina sáru verki". Að því mæltu sagði hann við *Taltybíus,* hinn ágæta kallara: „*Taltybíus,* kalla híngað sem skjótast á kappann *Makáon,* son *Asklepíuss,* hins ágæta læknis, til að skoða

Menelás, hinn hergjarna foríngja *Akkea,* því einhverr vel bogfær maður af *Tróverjum* eða *Lýkverjum* hefir sært hann með ör, sèr til ágætis, en oss til ángurs“. Svo mælti hann, en kallarinn gerði, sem hann bauð, gekk þángað er fyrir var safnaður enna eirbrynjuðu *Akkea,* og skygndist um eptir öðlíngnum *Makáon.* Hann sá, hvar hann stóð, og í kríng um hann hraustar sveitir skjaldaðra manna, er fylgdu honum frá hinni hestauðgu *Trikkaborg.* Hann gekk til hans, og mælti til hans skjótum orðum: „Kom, *Asklepíusson; Agamemnon* konúngur kallar á þig til að skoða *Menelás,* hinn hergjarna fyrirliða *Akkea,* því einhverr *Tróverja* eða *Lýkíu-*manna, sem vel er bogfær, hefir sært hann með öru, sèr til ágætis, en oss til ángurs“. Þannig mælti hann, og hrærði hugann í brjósti hans. Þeir fóru þegar til enna víðu hersveita *Akkea,* og geingu inn um mannfjöldann, og komu þar, er hinn bleikhári *Menelás* var, er særður hafði verið; voru þar saman komnir í hríng utan um hann allir hinir hraustustu ágætismenn, en hinn goðumlíki kappi stóð mitt á milli þeirra. *Makáon* dró þegar örina út úr hinu nærskorna brynbelti, en er örinni var kipt út aptur, brotnuðu af hinir hvössu krókar; þá spretti hann hinu liðuga brynbelti, og brynskyrtunni þar undir og bryndreglinum, er eirsmiðirnir höfðu búið til. En er hann hafði skoðað sárið, þar sem hin bitra ör hafði á komið, saug hann út blóðið, og

þar á mýkjandi lyf, er hann þekti, og sem *Kíron* hafði forðum gefið föður hans í velvildar-skyni.

Meðan þeir stumruðu yfir hinum rómsterka *Menelási,* geingu að hersveitir enna tróversku skjaldmanna; fóru *Akkear* þá aptur í vopn sín og hugðu á bardaga. Þá skyldi eingi maður sjá, að hinn ágæti *Agamemnon* væri sofandi eða hugdeigur eða tregur að berjast; á hinu bar heldur, að hann flýtti sèr út í hinn mannsæma bardaga. Hann lèt eptir hesta sína og hina eirbúnu kerru sína; hèlt sveinn hans *Evrýmedon,* sonur *Tólemeuss Píreussonar,* hestunum sèr; voru þeir frísandi af fjörinu; lagði *Agamemnon* ríkt á við hann að halda kerrunni í nánd við sig, ef hann yrði þreyttur af að gánga með hervaldi meðal svo margra manna. En hann fór á fæti og leit yfir hersveitir kappanna, um leið og hann gekk um herinn. Og sæi hann nokkura af riddurum *Danáa* flýta sèr til bardagans, þá nam hann staðar hjá þeim, og upphvatti þá með þessum orðum: „*Argverjar,* látið ekki dvína yðar hamslausa þrek, því ekki mun faðir *Seifur* verða liðsinnandi griðníðíngunum. Nei, gammar munu slíta hræ þeirra, er að fyrra bragði rufu sáttmálið, en vèr munum flytja heim með oss á skipunum konur þeirra og úngbörn, þá er vèr höfum náð borginni“. En ef hann sá nokkura slá slöku við hina óttalegu styrjöld, þá átaldi hann þá mjög, og var reiður í orðum: „*Argverjar,* þèr örvaþrjótar, eingin dáð er í yður, og ekki skammizt þèr yðar!

Hví standið þèr svo agndofa, eins og hindarkálfar, sem hafa hlaupið sig þreytta út um víðan völl, og standa síðan með öllu þróttlausir. Svo standið þèr agndofa, og berjizt ekki. Eða bíðið þèr þess, að *Trójumenn* komi nær, þángað sem hin skutfögru skip eru sett upp á strönd hins gráa hafs, svo þèr vitið, hvort *Kronusson* vilji halda hendi yfir yður?" Þannig gekk hann um herinn með hervaldi, og kannaði hersveitir kappanna. En er hann fór um herskarann, kom hann þar, er *Kríteyíngar* voru; voru þeir að herklæðast í kríngum hinn herkæna *Idomeneif*; *Idomeneifur* bjó sig meðal frumherjanna; hann hafði galtar-afl, en *Meríones* rak á eptir enum öptustu flokkum í liði hans. Herkonúngurinn *Agamemnon* varð glaður, er hann sá þá, og talaði þegar blíðum orðum til *Idomeneifs*: „*Idomeneifur*, eg virði þig um fram aðra reiðfima *Danáa*, bæði í hernaði og annars konar starfi, og svo í veizlum, þar sem ágætismenn *Argverja* blanda í skaptkerum hið skæra höfðíngjavín; því þó aðrir hárprúðir *Akkear* drekki mælt, þá stendur þó ker þitt jafnan fult, sem mitt, svo þú megir drekka, þegar þig lystir til. Fram nú, í orustuna, og vert slíkur sem þú segist hafa verið fyrrum". *Idomeneifur*, foríngi *Krítarmanna*, svaraði honum: „Víst skal eg veita þèr eins örugga fylgd, og eg lofaði þèr í fyrstu. En eggja þú fram aðra hárprúða *Akkea*, svo vèr megum sem fyrst byrja bardagann; því *Trójumenn* hafa rofið sáttmálið; munu þeir bíða

bana og hörmúngar, er þeir hafa brotið móti sáttmálinu að fyrra bragði". Þannig mælti hann, en *Atreifsson* gekk fram hjá, glaður í hjarta. Hann fór um mannfjöldann, og kom þángað sem *Ajantar* voru; þeir bjuggust til orustu, og fylgdi þeim urmull fótgaungumanna. Eins og þá geitahirðir sèr ofan af einhverju leiti ský reka yfir haf fyrir vestanvindi; af því hann er sjálfur lángt í burtu, sýnist honum það svartara, en það á að sèr, eins og bik, þar sem það geingur yfir hafið, og færir með sèr mikið óveður; en er hann sèr skýið, verður hann hræddur og rekur fè sitt inn í einhvern helli: í þá líking fluttust hinar þèttu, blásvörtu fylkíngar enna seifbornu kappa fram í hinn mannskæða bardaga kríng um þá *Ajanta,* reistar með skjöldum og spjótum. Varð *Agamemnon* herkonúngur glaður, er hann sá þá, tók til orða og mælti til þeirra skjótum orðum: „Þèr *Ajantar,* foríngjar enna eirbrynjuðu *Argverja,* yður býð eg ekkert, því óþarfi er að eggja yður, þar þèr af sjálfum yður eggið liðið til að berjast af afli. Faðir *Seifur* og *Aþena* og *Appollon,* eg vildi óska, að allir ættu slíkan hug í brjósti sèr, þá mundi borg *Príamuss* konúngs bráðum að velli hníga, tekin verða og lögð í eyði af oss". Að því mæltu gekk hann frá þeim, og fór til annara. Þá fann hann *Nestor,* hinn snjallmælta snillíng *Pýlverja;* var hann að fylkja fèlögum sínum, og eggja til framgaungu þá *Pelagon, Alastor* og *Kromíus, Hemon* konúng og þjóðhöfð-

íngjann *Bías*. Hann skipaði fyrstum riddurunum með hestum og kerrum, en aptast setti hann marga hrausta fótgaungumenn, svo sem vörzlugarð í orustunni, en ragmennin rak hann í miðja fylkíngu, svo hverr yrði neyddur til að berjast, þó hann vildi ekki. Hann áminti fyrst riddarana, og bað þá halda aptur hestum sínum, og riðlast ekki í mannfjöldanum: „Eingi treysti svo reiðkænsku sinni og karlmennsku, að hann hleypi einn saman fram fyrir aðra til að berjast við *Trójumenn;* eingi hörfi heldur á hæl aptur, því við það verðið þèr aflaminni. En hverr maður, sem nær öðrum vagni, sæti spjótalögum af sínum vagni sjálfs, og er þetta miklu betra, og með því móti lögðu fyrri menn í eyði borgir og múrveggi, að þeir geymdu það ráðlag og þá ætlun í brjósti sèr“. Hinn gamli maður, er vanur var bardögum frá fyrri tíð, eggjaði þannig liðið; en herkonúngurinn *Agamemnon* gladdist, er hann sá hann, og talaði til hans skjótum orðum: „Eg vildi óska, gamli maður, að styrkurinn í knjám þínum væri að því skapi, sem hugur er í hjarta þèr, og að kraptar þínir væru óskertir. En nú beygir ellin þig, sem aðra þína líka; væri betur, að einhverr annar manna minna væri á þínu reki, en þú á ýngra skeiði!“ Hinn gerenski riddari *Nestor* svaraði honum: „Þess mundi eg og sjálfur óska, *Atreifsson,* að eg væri nú líkur því, er eg var, þá er eg vo hinn ágæta *Erevþalíon.* En guðirnir veita mönnunum ekki alt ávalt. Þó

eg væri úngur þá, hefir þó ellin yfirstigið mig nú. En alt fyrir það mun eg fylgja riddaraliðinu, og segja fyrir með ráðum og orðum, því það er ellinnar sómi; en spjótunum skulu skjóta hinir ýngri menn, sem mèr eru vopnfærari og treysta á krapta sína". Þannig mælti hann, en *Agamemnon* gekk þaðan, glaður í hjarta. Hann fann riddarann *Menesteif Petásson;* hann stóð, og í kríng um hann hinir herkænu *Apenumenn.* Skamt þaðan stóð hinn ráðagóði *Odysseifur,* og umhverfis um hann stóðu flokkar *Kefallena* ekki all-árennilegir. Höfðu menn þeirra enn ekki spurt um ófriðinn, því þá var nýkomin hreifíng á herflokka hvorratveggju, hinna reiðkænu *Tróverja* og *Akkea,* er þeir tóku til að þokast fram til orustu; þeir *Menesteifur* stóðu því, og biðu þess, að einhver önnur sveit *Akkea* rèðist á *Trójumenn* og vekti bardagann. En er herkonúngurinn *Agamemnon* sá þá, átaldi hann þá, og talaði til þeirra skjótum orðum: „Þú sonur *Petáss* konúngs, fóstursonar *Seifs,* og þú *Lævís,* frábærlegur í meinlegum slægðum! Hví standið þið áleingdar óttafullir, og bíðið annara? Sæmra er ykkur að standa fremstir í flokki og gánga út í hinn brennheita bardaga. Því ávalt þegar vèr *Akkear* efnum til veizlu handa höfðíngjum, þá eruð þið báðir jafnan í boði mínu. Þá þykir ykkur gaman að eta steikt kjöt og drekka sætt vín af borðkerum, svo leingi sem ykkur lystir; en nú sæuð þið gjarna, þó tíu sveitir *Akkea* berðust fyrir fram-

an ykkur með hörðum eirvopnum". Hinn ráðagóði *Odysseifur* leit til hans með reiðisvip, og mælti: „Hvaða orð kom þèr af vörum, *Atreifsson?* Hversu getur þú sagt, að við sèum afskiptalausir af orustunni? Þegar vèr *Akkear* vekjum snarpan bardaga við hina reiðkænu *Trójumenn,* þá muntu sjá, ef þú vilt, og sè þèr nokkuð um það hugað, að faðir *Telemakkuss* á vopnaskipti við frumherja hinna reiðkænu *Trójumanna.* En þetta, er þú talar nú, er hègómamál". *Agamemnon* herkonúngur brosti, þá hann varð þess var, að hann reiddist; vèk hann þá á aðra leið orðum sínum og mælti til hans: „Seifborni *Laertesson,* ráðagóði *Odysseifur!* Hvorki þarf eg að átelja þig svo mjög, eða eggja þig fram; því eg veit, að hjartað í brjósti þínu er mèr vel viljað, og hugarfar þitt hið sama sem mitt. En heyr þú, hafi nú eitthvert meinsyrði verið mælt, þá munum við jafna það með okkur síðar; en láti guðirnir það alt að eingu verða". Að því mæltu skildist hann við þá, og gekk til annara. Hann fann *Týdeifsson,* hinn ofurhugaða *Díómedes,* þar sem hann stóð uppi á hinni málmbúnu kerru sinni, og hjá honum *Stenelus Kapaneifsson.* Og er *Agamemnon* herkonúngur sá hann, þá ávítti hann hann, talaði til hans skjótum orðum og mælti: „Sonur hins herkæna riddara *Týdeifs,* hví æðrast þú? hví gónir þú á herkvíarnar? Ekki var það vandi *Týdeifs,* að æðrast svo, heldur að berjast við óvinina fremstur í flokki fèlaga sinna. Svo sögðu þeir, er

sáu atfarir hans; því okkar fundum bar aldrei saman, svo að eg sæi hann; en það segja menn, að hann væri afbragð annara manna. Hann fór eitt sinn frá hernum og kom til *Mýkenu* sem gestfèlagi, ásamt hinum goðumlíka *Polýníkes;* var hann þá í liðsbón, því þeir höfðu þá herbúðir sínar hjá hinum helgu veggjum *Þebuborgar;* skoruðu þeir *Polýníkes* á *Mýkenumenn* að fá þeim góða liðveizlumenn; voru *Mýkenumenn* fúsir á það, og hètu þeim liði, svo sem þeir mæltust til; en *Seifur* aptraði þeim frá því, með því hann lèt þeim birtast óheillavænlega fyrirburði. Eptir það hèldu þeir þaðan og fóru leiðar sinnar, en er þeir komu á hina sefgrónu og gras-vöxnu *Asóps*-bakka, þá sendu *Akkear Týdeif* aptur á njósn; fór hann og hitti fjölda af *Kadmeum,* þar er þeir sátu að veizlu í höll hins volduga *Eteókless.* Ekki lèt riddarinn *Týdeifur* sèr bilt við verða, þó hann, útlendur maður, væri einn sèr meðal margra *Kadmeumanna,* heldur skoraði hann á þá til kappleiks; vann hann sigur og tók upp öll verðlaunin; veitti honum það hægt, því *Aþena* var bjargvættur hans. Þá reiddust hinir reiðkænu *Kadmear,* fóru til fjölmennir og gerðu honum fyrirsátur á heimleiðinni; það voru fimm tugir manna; voru tveir fyrirliðar fyrir þeim, *Meon Hemonsson,* er líkur var hinum ódauðlegu guðum, og hinn vígrakki *Polýfontes Átofonsson.* En *Týdeifur* lèt þá fara sneypuför, og drap þá alla, nema einn, sem hann sendi heim; það var *Meon;*

gerði hann það af hlýðni við fyrirburði þá, er guðirnir sendu. Slíkur maður var *Týdeifur* hinn etólski. En þessi sonur hans, sem hann átti, er minni bardagamaður en hann, þó hann sè mælskari". Þannig mælti hann, en hinn sterki *Díómedes* ansaði eingu; svo mikils virti hann átölur hins virðulega konúngs. Þá svaraði sonur hins fræga *Kapaneifs:* „Far þú ekki með ósannindi, *Atreifsson,* þar er þú veizt sannara að segja. Svo þykir okkur, sem við sèum stórum ágætari, en feður okkar. Við tókum hina sjöhliðuðu *Þebuborg,* og geingum fámennir upp undir *Aresar*-vegg, því við treystum jarteiknum guðanna og fulltíngi *Seifs;* en feður okkar týndust fyrir sakir offrekju sinnar. Eg bið þig því, að taka aldrei feður okkar að virðíngu til jafns við okkur". Hinn sterki *Díómedes* leit til hans með reiðisvip, og mælti: „Hlýddu orðum mínum, gamli maður, þegi þú og sezt niður. Eg lái ekki þjóðhöfðíngjanum *Agamemnon,* þó hann eggi fram hina fagurbrynhosuðu *Akkea* til að berjast; því hann mun hljóta frægð af því, ef *Akkear* sigra *Trójumenn* og ná hinni helgu *Ilíonsborg;* en aptur verður honum það mikil raun, ef *Akkear* verða sigraðir. Heyr þú, látum okkur einnig sýna af okkur hamslausa hreysti!" Í því er hann sagði þetta, hljóp hann ofan af kerrunni í herbúnaðinum; glamraði þá ógurlega í eirbrynjunni á brjósti konúngsins, þá hann stökk ofan, svo jafnvel hugdjarfasta manni hefði mátt blöskra við.

Eins og hafalda, sem æsist upp hvað eptir annað við brimótta strönd af vestanstormi, er rekur hana af stað; fyrst tekur hún sig upp úti á rúmsjó, brotnar síðan við landið og drynur hátt, en við útskagana þeytist upp holgeyfla, og spýr úr sèr sjóarfroðunni: í þá líkíng sóktu herflokkar *Danáa* án afláts hvorr eptir annan fram á vígvöllinn; skipaði hverr sveitarhöfðíngi fyrir sinni sveit, en hermennirnir geingu þegjandi og óttuðust yfirboðara sína í hljóði, og ekki mundir þú geta leidt þèr í hug, að svo mikill mannfjöldi, sem þá fylgdi þeim, hefði nokkurt hljóð í brjósti sèr. En alla vega lit vopnin glóuðu á öllum, þar er þeir geingu í herskrúðinu. Aptur voru *Trójumenn* líkir ótallegum fjölda af ám, er standa í kvíum auðugs fjárbónda, og eru sí-jarmandi, meðan verið er að mjólka úr þeim hina hvítu mjólk, af því þær heyra til lambanna: eins reis upp herglaumur mikill um hinar stóru hersveitir *Trójumanna.* Þó var ekki glaumurinn í öllum hinn sami eða raustin söm, því túngumál þeirra var blandað, er þeir voru víða að komnir. *Akkea* eggjaði fram hin glóeyga *Apena,* en *Tróverja Ares* og *Óttinn* og *Flóttinn* og *Prætan;* hún geysaði án afláts, og var systir og lagskona hins mannskæða *Aresar;* hún er í fyrstu lítil, en magnast svo, að höfuð hennar nemur um síðir við himni, en hún geingur á jörðunni; hún fór þá um mannfjöldann, skaut jöfnu kífi inn milli hvorratveggju, og jók á andvörpun mannanna. En er þeir voru

komnir saman á einn stað, þá laust saman skjöldum og spjótum og afli hinna eirbrynjuðu kappa, hinir búnguðu skildir skullust á, og mikill hergnýr hófst. Gerðist þar þá bæði vein og fagnaðaróp af mönnum þeim, er drápu og drepnir voru, en jörðin flaut í blóði. Eins og tvö fljót, sem vöxtur kemur í á vetri, falla fram úr stórum vatns-stæðum, og renna ofan eptir fjöllunum í gljúfrum, og steypa saman stríðu vatnsmegni niður í fjallhvilft, svo smalamaður heyrir niðinn í fjöllunum lángt í burtu: líkur því var sá gnýr og sú ógn, er af þeim stóð, þá þeim lenti saman.

Fyrstur drap *Antílokkus* einn mann tróverskan, hertýaðan, hraustan frumherja, *Ekepólus Þalysíusson:* hitti hann fyrstur í bóluna á hinum fexta hjálmi hans, og festi eiroddinn í enninu og gekk inn í bein; sè þá sorti fyrir augu hans, og fèll hann í hinum harða bardaga, svo sem þá turn hrapar. *Elfenor* konúngur *Kalkódontsson,* foríngi hinna hugstóru *Abanta,* tók í fætur hans, er hann fèll, og tók til í ákafa að draga hann úr skotfæri, svo hann gæti flett hann vopnum sem fyrst. En sá ákafi hans varði skamma stund, því þá er hinn hugstóri *Agenor* sá, að hann dró hinn dauða, og að skjöldinn bar frá síðunni, er hann laut, þá lagði hann eirslegnu spjóti í síðu hans og gerði limu hans lèmagna; lèt hann svo líf sitt, en ofan á líki hans áttu *Trójumenn* og *Akkear* erviðlegt starf; stukku hvorir á aðra, sem úlfar, og feldi þar maður mann.

Ajant Telamonsson skaut þar *Símóisíus Anþemíonsson,* úngan kappa; móðir hans ól hann á *Símóis*-bökkum, þá hún eitt sinn gekk ofan frá *Ída*-fjalli; hafði hún fylgzt með foreldrum sínum til að skoða sauðfèð; og því kölluðu þau hann *Símóisíus.* En ekki galt hann foreldrum sínum fósturlaunin, því hann varð skammlífur og fèll fyrir spjóti hins hugstóra *Ajants:* skaut *Ajant* í brjóst honum, þar er hann gekk fremstur, við hægri geirvörtuna, og kom eirspjótið út um öxlina hins vegar; en hann fèll niður í moldina, eins og ösp sú, er vaxin er upp í stórri mýrarveitu; er bolur hennar greinalaus, en efst á henni vaxa kvistir; þessa ösp höggur kerrusmiðurinn upp með fagri járnöxi, til að gera af hjólbaug undir fagra kerru, liggur svo öspin þar uppþornuð á árbakkanum: í þá líkíng feldi hinn seifborni *Ajant Símóisíus Anþemíonsson.* Þá skaut hinn brynkviki *Antífus Príamsson* bitru spjóti til hans í flokkinn, og misti hans, en spjótið kom í nárann á *Levkusi,* hinum hrausta fèlaga *Odysseifs;* hann var þá að draga dauðan mann sín megin; valt hann þá um náinn og misti hann úr hendi sèr. *Odysseifur* varð reiður í skapi, er fèlagi hans var drepinn; hann gekk í gegnum frumherjana, búinn skínanda eirskrúði; hann gekk mjög að fram, litaðist um, og skaut fögru spjóti, en *Trójumenn* hrukku undan, er kappinn skaut. Ekki misti *Odysseifur,* þar er hann skaut til; kom skotið í *Demókóon,* launson *Príamuss;* hann hafði komið til hans,

frá *Abýdus,* frá hinum fljótu hryssum. *Odysseifur* skaut til hans spjótinu, reiður af falli fèlaga síns; kom spjótið í gagnaugað, og gekk eiroddurinn út um hitt gagnaugað; sè þá sorti fyrir augu hans; varð dýnkur mikill, er hann fèll, og glömruðu vopnin ofan á honum. Þá hörfuðu þeir undan, forvígsmennirnir og hinn frægi *Hektor,* en *Argverjar* æptu hátt og drógu til sín þá, er fallið höfðu, og sóktu fram miklu leingra. Þá reiddist *Appollon,* er hann leit niður af *Pergamus,* og kallaði hátt til *Trójumanna:* „Upp, upp, þèr hestfimu *Trójumenn,* og víkið ekki úr orustu fyrir *Argverjum;* því ekki er líkami þeirra steinn eða járn, að þeir fái staðizt bitvænlegt eirvopn, ef á þá kemur. *Akkilles,* sonur hinnar hárfögru *Petisar,* er nú heldur ekki í orustunni, heldur meltir hann með sáran hug bræði sína niðri hjá skipunum“. Þannig mælti hinn óttalegi guð frá borginni, en *Trítógenía,* hin veglega dóttir *Seifs,* eggjaði fram *Akkea,* gekk um mannfjöldann, og hvatti liðið, þar sem hún sá einhverr lá á liði sínu. Þá fjötraði skapanornin *Díóres Amarynkeifsson;* hann fèkk steinshögg í hægra fótlegginn við öklann af hrufóttum vopnsteini; þeim steini kastaði foríngi þrakneskra manna, *Piróus Imbrasusson,* er komið hafði frá *Enusborg;* marði hinn ofsalegi steinn í sundur báðar aflsinarnar og beinin; fèll maðurinn þá upp í lopt til jarðar, og fórnaði báðum höndum til vina sinna í andarslitunum; en *Píróus,* sem kastað hafði, hljóp

til og hjó með spjóti á naflann; ultu þá út öll iðrin, en sorti sè fyrir augu mannsins. En meðan *Píróus* ruddist áfram, skaut *Þóant* hinn etólski hann með spjóti í brjóstið fyrir ofan geirvörtuna, og gekk eirvopnið á kaf inn í lúngun; gekk *Þóant* þá nær honum, og kipti hinu sterka spjóti út úr brjóstinu, en brá svo hinu bitra sverði, og hjó með því um þveran kviðinn, og varð það hans bani. Ekki fletti *Þóant* hann vopnum, því fèlagar *Píróuss,* hinir kollhærðu *Þrakverjar,* stóðu í kríng um hann með laung spjót í höndum; hrundu þeir *Þóanti* frá sèr, þó hann væri mjög stór og hraustur og vaskur, og fór hann þá undan þeim í flæmíngi. Þannig lágu þeir báðir að velli lagðir hvorr hjá öðrum, fyrirliði *Þrakverja (Píróus)* og foríngi hinna eirbrynjuðu *Epea (Díóres),* og kríng um þá fèllu og margir menn aðrir. Þar hefði eingi maður getað álasað neinum fyrir framgaungu, þó hann hefði mátt gánga þvert um herinn fram og aptur, óskotinn og ósærður af bitru eirvopni, og leiddi *Pallas Aþena* hann við hönd sèr og verði hann fyrir skotum; því þann dag lágu margir *Trójumenn* og *Akkear* flatir á grúfu hvorr hjá öðrum á vígvellinum.

FIMTI ÞÁTTUR.

Afreksverk Díómedess.

Nú veitti *Pallas Aþena Díómedes Týdeifssyni* styrk og áræði, svo hann yrði auðkendur um fram alla *Argverja* og öðlaðist góðan orðstír. Hún lèt óaflátlegan eld brenna af hjálmi hans og skildi, líkan frumhausts-stjörnunni, er skín skærast, þá hún hefir laugað sig í útsænum. Slíkan eld lèt hún brenna af höfði hans og herðum, og hleypti honum fram á vígvöllinn, þar sem ösin var mest. Með *Trójumönnum* var maður nokkurr, að nafni *Dares;* hann var auðugur maður og göfugur, hofgoði *Hefestuss.* Hann átti tvo sonu, *Fegeif* og *Ídeus;* þeir kunnu báðir vel alls konar herskap. Þeir skildu sig frá sínum mönnum og sóktu báðir móti honum; óku þeir á kerru, en hann var á velli fótgángandi, og reiddi hátt vopnin. Og er þeir áttu skamt hvorir til annara, þá skaut *Fegeifur* fyrst laungu spjóti, og kom spjóts-oddurinn fyrir ofan vinstri öxl *Týdeifssonar,* og varð hann ekki sár. Því næst reiddi *Týdeifssonur* eirvopnið, og misti hann ekki, þar er hann skaut til; kom spjótið í brjóstið milli geirvartnanna, og hratt honum ofan af kerrunni. Þá hljóp *Ídeus* af kerrunni og stökk á burt, og þorði ekki að verja lík bróður síns, og jafnvel hefði hann ekki undan stýrt hinni svörtu *Valkyrju,* nema *Hefestus* hefði komið honum undan og frelsað hann,

með því að bregða yfir hann myrkva, svo hinn aldraði maður, hofgoði hans, yrði eigi um of harmþrúnginn. Sonur hins hugstóra *Týdeifs* rak nú burt hestana, og fèkk þá fèlögum sínum, til að flytja þá til enna holu skipa. En er hinir hugstóru *Trójumenn* sáu, að annar *Daressona* flýði, en hinn lá dauður hjá kerrunni, þá fèllst þeim öllum hugur; en hin glóeyga *Aþena* tók í hönd hins ólma *Aresar* og mælti til hans: „*Ares, Ares,* mannskæði guð, blóðflekkaði guð, veggjabrjótur! Mundi ekki bezt, að við lètum *Trójumenn* og *Akkea* berjast eina sèr, svo við sjáum, hvorum þeirra faðir *Seifur* veitir sigur, en að við bæði víkjum burt og forðumst reiði *Seifs?*" Að því mæltu leiddi hún hinn ólma *Ares* úr orustunni, og lèt hann setjast niður á *Skamanders*-bökkum. En *Danáar* snèru *Trójumönnum* á flótta, og sèrhverr af fyrirliðum þeirra feldi þá einn mann. Fyrst steypti *Agamemnon* herkonúngur hinum mikla *Ódíus,* höfuðsmanni *Alizóna,* ofan úr kerrustólnum; því *Ódíus* snèrist fyrstur á flótta; lagði *Agamemnon* þá spjóti á honum; kom lagið í bakið milli herðanna og gekk út um brjóstið; fèll hann þá, og varð dýnkur mikill, en vopnin glömruðu ofan á honum. *Idomeneifur* drap *Festus Bórusson* hins meónska; hann hafði komið frá hinni frjólendu *Törnuborg.* Hinn spjótfimi *Idomeneifur* lagði hann með laungu spjóti í hægri öxlina, í því hann vildi stíga á kerru sína; hraut hann þá ofan af kerrunni, og sveif yfir hann hræði-

legt myrkur, en sveinar *Idomeneifs* flettu hann vopnum. *Menelás Atreifsson* vo hinn veiðikæna *Skamandríus Strófíusson* með beittu spjóti; hann var ágætur veiðimaður, því *Artemis* hafði kent honum sjálf að skjóta alls konar villidýr, er skógar ala á fjöllum uppi. En hin örvumglaða *Artemis* varð honum þá ekki að liði, og ekki lángskeyti hans, er hann hafði fyrrum um fram alla menn aðra; því hinn spjótfrægi *Menelás Atreifsson* lagði spjóti í bak hans meðal herðanna, þá hann flýði á undan honum; gekk lagið út um brjóstið, en hann fèll á grúfu, og glömruðu vopnin ofan á honum. *Meríónes* drap *Fereklus Harmonsson* smiðs; hann var hagur á alls konar völundarsmíði, því *Pallas Aþena* unni honum meir en öðrum mönnum; hann hafði smíðað fyrir *Alexander* hin jafnbyrðu skip, þau er upphaf voru til ógæfunnar og urðu *Trójumönnum*, svo og sjálfum honum, til óhamíngju, því hann vissi ekki goðaspárnar. *Meríónes* elti hann og náði honum, og lagði í hægra þjóhnapp honum, og gekk oddurinn þvers í gegnum blöðruna fyrir neðan beinið, en hann fèll á knè hljóðandi, og sveif dauðinn yfir hann. *Meges* drap *Pedeus Antenorsson*; hann var laungetinn, en hin ágæta *Peanó* ól hann upp með allri virkt jafnt börnum sjálfrar hennar; gerði hún það manni sínum til geðs. Hinn spjótfimi *Fýleifsson* gekk að honum, og lagði beittu spjóti í höfuð hans í hnakkabeinið; gekk eirvopnið í gegnum tennurnar og skar úr túnguna, en hann fèll til jarðar

og beit tönnum kaldan málminn. *Evrýpýlus Evemonsson* drap hinn ágæta *Hypsenor,* son hins ofurhugaða *Dolópíons,* sem var hofgoði *Skamanders* og virtur af landslýðnum sem einhverr goðanna. Hinn frægi *Evrýpýlus Evemonsson* hljóp eptir honum, þar sem hann flýði á undan honum, óð að honum með sverðið og hjó á öxlina, og sneið af honum hina sterku hönd; fèll höndin blóðug til jarðar, en dökkrauður dauðinn og hin sterka skapanorn gagntók augu hans.

Þannig börðust þeir í hinni römmu orustu. En ekki mátti sjá, með hvorum *Týdeifsson* var, hvort hann var í flokki *Trójumanna* eða *Akkea;* því hann æddi um völlinn, líkur bakkafullu vatnsfalli, sem rennur hart og ryður burt flóðgörðunum; því hvorki hamla því hlaðnar stýflur, nè girðíngar í kríng um hina blómlegu aldingarða, þegar það kemur alt í einu, og þúnga-rigníng *Seifs* steypist ofan í það; falla þá um koll mörg fögur andvirki manna fyrir vatnsflóðinu. Þannig riðluðust hinar þèttu fylkíngar *Trójumanna* fyrir *Týdeifssyni,* og biðu þeir hans ekki, þó þeir væru mannmargir. En er *Lýkáons* frægi son varð þess var, að hann hamaðist um völlinn og hrakti á undan sèr flokkana, þá brá hann við og benti hinn bjúga boga móti *Týdeifssyni,* skaut til hans, í því hann óð fram, og hitti í hægri öxl hans, í brynjuboðánginn; flaug hin bitra ör í gegn og kom út hins vegar, en brynjan litaðist blóði. Þá kallaði *Lýkáons* frægi

son hátt upp: „Upp, þèr hugstóru *Trójumenn*, hesta-keyrendur! því nú er skotinn hinn hraustasti maður *Akkea;* hygg eg hann ekki muni af bera leingi hið sterka skeyti, svo framarlega sem hinn voldugi guð, sonur *Seifs*, sendi mig af stað, þá eg fór frá *Lýkíu*". Þannig mælti hann og hældist um; en hið fljóta skeyti vann ekki á *Díómedes* að fullu, heldur hörfaði hann aptur og nam staðar fyrir framan kerru sína og hesta, og mælti til *Stenelus Kapaneifssonar:* „Upp, kæri *Kapaneifsson*, stíg niður af kerrunni og drag hina bitru ör úr öxl minni". Svo mælti hann, en *Stenelus* stökk ofan af kerrunni til jarðar, gekk til hans og kipti hinu fljóta skeyti út úr öxlinni, stóð þá blóðboginn út um þá hríngofnu brynjustúku. Þá bað hinn rómsterki *Díómedes:* „Heyr bæn mína, *Atrýtóna*, dóttir *Seifs* ægisskjalda! Hafir þú nokkurn tíma hugaðlátlega verið hjástoð föður míns í ófriði við óvini hans, þá vert mèr nú einnig unnandi, *Aþena;* gef, að eg vinni á þeim manni, og að sá maður komi í skotfæri mitt, er fyrri varð til að særa mig, og hælist nú um, og segir, að eg muni ekki leingi hèr eptir líta hið skæra ljós sólarinnar." Svo mælti hann biðjandi, en *Pallas Aþena* heyrði bæn hans, og gerði liðuga limu hans, hendur og fætur; hún gekk að honum og mælti til hans skjótum orðum: „Berst nú öruggur, *Díómedes*, móti *Trójumönnum*, því nú hefi eg komið í brjóst þèr óskelfdum hugmóð föður þíns, slíkum er hafði hinn skjaldfimi

riddari *Týdeifur.* Eg hefi og numið burt frá augum þèr hulu þá, er áður var yfir þeim, svo þú getir gert deili á guði og manni. Þú skalt því nú ekki gánga í berhögg við ódauðlega guði, þó svo verði, að einhverr guð komi hèr og leiti á þig, nema ef *Afrodíta,* dóttir *Seifs,* kemur í orustu, þá skaltu særa hana með hvössu eirvopni". Að því mæltu gekk hin glóeyga *Aþena* burt, en *Týdeifsson* fór aptur þángað, sem frumherjarnir voru, og svo ákafur sem hann hafði áður verið að berjast við *Trójumenn,* þá kom nú í hann þrefalt meiri hugmóður, eins og í ljón, er stokkið hefir inn yfir sauðhússgarð, þegar smalamaður, er gætir hinna ullarmiklu sauða á landsbygðinni, veitir því skeinu, en drepur það ei til fulls; hann æsir upp í því ofsann, gefur síðan upp alla vörn og skríður inn í smalahúsin; flýa þá sauðirnir, þegar eingi er hjá þeim, og liggja dauðir hverr hjá öðrum, en ljónið stökkur geyst út yfir hinn háfa sauðhússgarð. Slíkur móður var í hinum sterka *Díómedes,* þá hann rèðst á *Trójumenn.* Þar drap hann *Astýnóus* og þjóðhöfðíngjann *Hýpíron;* annan þeirra skaut hann með eirslegnu spjóti fyrir ofan geirvörtuna, en hjó með stóru sverði á viðbein hinum við öxlina, og sneið öxlina frá hálsinum og hryggnum. Síðan lèt hann þá liggja þar, en sókti að þeim *Abanti* og *Polýídus,* sonum *Evrýdamants,* hins aldraða draumaspámanns; hafði hinn aldraði maður ekki útþýdt fyrir þeim drauma sína, áður þeir fóru heiman, og

því drap hinn sterki *Díómedes* þá. Síðan fór hann eptir þeim *Ksantus* og *Póni Fenópssonum;* þeir voru báðir elligetnir; var faðir þeirra þá hrumur af elli, og átti eingan son, fyrir utan þá, til að láta erfíngja eptir sig að eigum sínum. *Díómedes* drap þá og tók hvorntveggja af lífi, en eptirlèt föður þeirra harm og sárar sorgir, því hann heimti þá ekki lífs aptur úr orustunni, en útarfar skiptu með sèr eigunum. Þá náði hann tveimur sonum *Príamuss Dardans-niðja,* þeim *Ekemon* og *Kromíus;* þeir voru báðir á einni kerru. Svo sem ljón stökkur í nautaflokk, og hálsbrýtur þar kvígu eða kálf, sem eru á beit í einhverjum skógarrunni: svo steypti *Týdeifsson* þeim báðum ofan af kerrunni nauðugum, og fóru þeir illa för; síðan fletti hann þá vopnum, en fèkk sveinum sínum hestana, að reka þá til skipanna.

En er *Eneas* sá, að *Díómedes* eyddi herflokkana, þá gekk hann fram í bardagann og spjótadrífuna, og leitaði, ef hann fyndi einhverstaðar hinn goðumlíka *Pandarus.* En er hann fann hinn ágæta og hrausta *Lýkáonsson,* gekk hann fyrir hann og mælti: „Hvað er nú orðið, *Pandarus,* af boga þínum og hinum fjöðruðu örvum, og af atgjörvi þinni? Eingi maður, sem hèr er, jafnast við þig í þeirri íþrótt, og jafnvel þykist eingi í *Lýkíu* vera þèr fremri. Heyr nú, fórna upp höndum til *Seifs,* og skjót ör að manni þeim, sem þar er, hverr sem hann er, sem veður hèr yfir og hefir þegar gert

Trójumönnum margt ílt, því hann hefir mörgum hraustum manni á knè komið; nema þessi maður sè einhverr guð, sem sè reiður *Trójumönnum* og hafi á þeim heiptarhug sökum einhverra blóta: því reiði guðs leggst þúngt á". *Lýkáons* frægi son svaraði honum: „*Eneas,* höfðíngi hinna eirbrynjuðu *Trójumanna!* Mèr sýnist hann vera að öllu líkur hinum herkæna *Týdeifssyni;* þekki eg hann af skildinum og pípuhjálminum og af hestunum; þó er eg ekki viss um, nema vera kunni einhverr af guðunum. En sè þessi maður hinn herkæni *Týdeifsson,* sem eg hygg vera, þá kæmi ekki á hann þessi berserksgángur, nema einhverr goðanna væri með honum; mun víst einhverr hinna ódauðlegu guða standa hjá honum, sveipaður skýi um herðar; hefir hann stýrt hinu fljóta, hæfna skeyti frá þessum manni og stefnt því eitthvað annað. Því nýlega sendi eg honum skeyti, og kom skotið í hægri öxl hans og gekk í gegnum brynjuboðánginn; hugði eg, að eg mundi senda hann til *Hadesar,* en eg vann þó ekki á honum að fullu, og mun víst einhverr guð vera mèr reiður. Hèr er nú eingin kerra með hestum, þó eg vildi aka; en í höll *Lýkáons* eiga að vera ellefu fagrar kerrur, sterkar, nýsmíðaðar, og er tjaldað dúkum umhverfis þær; hjá hverri kerru standa tveir samoks-hestar, og eta þeir hvítabygg og einkorn. Hinn aldraði maður, hinn spjótfimi *Lýkáon* lagði að vísu ríkt á við mig, áður eg fór heiman, að eg skyldi stýra liði *Trója-*

manna á kerru; en eg gegndi honum ekki, því var verr, þar eg var hræddur um, að hestana mundi skorta fóður, er borgin var umsetin, en þeir vanir að hafa nóg að eta. Varð þá svo, að eg skildi þá eptir, en fór fótgángandi til *Ilíonsborgar,* og reiddi eg mig á boga minn; en hann átti ekki að verða mèr að liði, því nú hefi eg skotið að tveimur hinum hraustustu mönnum, *Týdeifssyni* og *Atreifssyni,* og særði eg hvorntveggja svo, að víst var, að þeim blæddi báðum, en eg æsti þá upp enn meir við það. Tók eg því illu heilli hinn bjúga boga ofan af naglanum, þann dag er eg gerði það hinum ágæta *Hektor* til vilja, að fara fyrir *Tróverjum* til hinnar fögru *Ilíonsborgar.* En fari svo, að eg komist heim aptur og líti augum föðurland mitt og konu mína og mitt mikla, háreista hús, þá skal útlendur maður höggva höfuð af mèr, ef eg ekki skal brjóta sundur þenna fagra boga handa milli og kasta honum á eld; því það er til einskis, að hann fylgi mèr". *Eneas,* foríngi *Trójumanna,* svaraði honum: „Mæl ekki svo, en ekki mun hèr fyrr önnur skipan á verða, en við förum báðir vopnaðir á kerru móti þessum manni og reynum okkur við hann eptir megni. Heyr nú, stíg á kerru mína, svo þú sjáir, hve góðir *Trós*-hestar eru, og hve fimir þeir eru bæði í skjótum eltíngum víðs vegar á vígvelli, og svo til að hörfa aptur og flýa; munu þeir geta komið okkur heilum aptur til borgarinnar, ef svo fer, að *Seifur* veitir *Díómedes Týdeifssyni*

sigur aptur. Tak nú við svipu minni og hinum glæsilegu taumum, en eg skal stíga á kerruna og berjast; eða taktú móti þessum manni, en eg skal annast hestana“. *Lýkáons* frægi son svaraði honum: „*Eneas,* haltú sjálfur taumunum og stýr hestum þínum; þeir munu betur draga hina bjúgu kerru, ef sá hefir taumhaldið, sem vanur er hestunum, ef svo fer, að við þurfum að flýa fyrir *Týdeifssyni.* Eg er hræddur um, ef hestarnir sakna málróms þíns, að þeir verði ragir og staðir, og vilji ekki hlaupa með okkur úr orustunni, en sonur hins hugstóra *Týdeifs* ráðist svo á okkur og drepi okkur báða, en taki hina einhæfðu hesta. Þú skalt því heldur aka kerru þinni og keyra hesta þína sjálfur, en eg mun taka móti honum með hvössu spjóti, þegar hann kemur að okkur“. Þá þeir höfðu þetta mælt, stigu þeir upp á hina margbrotnu kerru og stýrðu hinum fljótu hestum móti *Týdeifssyni* með miklum vígahug. Hinn frægi *Stenelus Kapaneifsson* gat að líta þá, og mælti þegar skjótum orðum við *Týdeifsson:* „Hjartkæri *Díómedes Týdeifsson,* eg sè tvo hrausta menn afarsterka, er ákaft vilja berjast við þig; annar þeirra er *Pandarus Lýkáonsson,* hann kann vel við boga; hinn er *Eneas;* hann er sonur hins ágæta *Ankísess,* en *Afrodíta* er móðir hans. Látum okkur nú hörfa aptur; ger það fyrir mig, æddu ekki svona meðal frumherjanna, að þú ekki týnir lífi þínu!“ Hinn sterki *Díómedes* leit til hans með reiðisvip og mælti:

„Ráddu mèr ekki til að flýa, því eg hygg, að jafnvel þú munir ei fá talið mig á það. Mèr er það ekki ættgeingt, að gánga í bardaga, og flýa svo eða æðrast. Eg hefi enn óbilaðan krapt. Ekki nenni eg að stíga á kerru, heldur mun eg gánga móti þeim, eins og eg stend; *Pallas Aþena* bannar mèr að skelfast. Þó nú svo fari, að annar þeirra flýi, þá skulu þó hinir fráu hestar ekki hlaupa með þá báða aptur til baka frá okkur. En eitt vil eg segja þèr, sem þú skalt hugfesta. Fari svo, að hin fjölvitra *Aþena* veiti mèr þá frægð, að eg drepi hvorntveggja þeirra, þá skaltu binda taumana um kerruboganu og halda aptur þessum hestum hèrna, að þeir sèu kyrrir, þar sem þeir eru, en mun mig svo um, að stökkva á hesta *Eneasar* og reka þá frá *Trójumönnum* og til hinna fagurbrynhosuðu *Akkea*; þeir eru kynjaðir frá þeim hestum, er hinn víðskygni *Seifur* gaf *Trós* í bætur fyrir *Ganýmedes*, son hans; þeir eru hesta beztir, þeirra er til eru í dagsheimi og sólheimi. Herkonúngurinn *Ankíses* fèkk sèr á laun hesta af þessu kyni, með því að hann hleypti merum til hestanna, svo *Lámedon* vissi ekki af; fèkk hann undan merunum sex fola í höll sinni, hèlt þar af sjálfur eptir fjórum og ól þá á stalli, en tvo gaf hann *Eneasi*; voru það hinir flóttfimustu hestar. Ef við náum hestum þessum, munum við öðlast ágætan orðstír“. Þannig töluðust þeir við um þetta. Nú bar þá *Eneas* skjótt að, er þeir keyrðu hina fráu hesta. Þá tók *Lýkáons*

frægi son fyrri til máls og mælti við *Díómedes:* „Hugsterki, herkæni son hins ágæta *Týdeifs!* Hið fljóta skeyti mitt, örin hvassa, vann ekki á þèr til fulls. Nú skal eg freista, hvort eg hitti þig með spjóti“. Að því mæltu reiddi hann aptur hið lángskepta spjót og skaut, og kom í skjöld *Týdeifssonar;* flaug eiroddurinn í gegnum skjöldinn og nam brynjuna. Þá kallaði hinn frægi *Lýkáonsson* hátt upp: „Þar fèkkstu skot í gegnum nárann, og hygg eg, að þú munir ekki leingi uppi standa; hefir þú nú veitt mèr það, sem eg hefi mjög óskað eptir“. Hinn sterki *Díómedes* svaraði honum óskelfdur: „Þú mistir mín og hittir ekki; en það hygg eg, að þið munuð ekki fyrr af láta, en annarhvorr ykkar fellur og seður *Ares,* hinn þrásama bardagaguð, með blóði sínu“. Að því mæltu skaut hann, en *Aþena* stýrði skotvopninu á nefið við augað, og gekk hið ósljófa eirvopn í gegnum hinar hvítu tennur, og skar úr túnguna í túngurótunum, en oddurinn hljóp út hjá kverkinni. *Pandarus* fèll þá ofan af kerrunni, og glömruðu hin kviku, skínandi vopn ofan á honum; hrukku þá hinir fótfráu hestar út á hlið, en líf hans og fjör leið í burtu. Þá stökk *Eneas* ofan; hann hafði skjöld og lángt spjót; var hann hræddur um, að *Akkear* mundu draga til sín líkið. Hann gekk í kríng um líkið, sem ljón það, er treystir á afl sitt; rètti hann fram spjótið og hèlt fyrir sèr hinum krínglótta skildi, og hugði að drepa hvern þann, er að líkinu kæmi; hann

æpti ógurlega. *Týdeifsson* tók vopnstein í hönd sèr; það var svo stórt bjarg, að ekki mundu tveir menn valda, slíkir sem nú gerast, en hann þeytti honum einn, og varð ekki mikið fyrir. Hann kastaði steininum á mjöðm *Eneasi*, þar sem lærið leikur í mjöðminni; það er kallað augnakarl; braut hinn hrufótti steinn augnakarlinn, og enn sleit hann báðar sinarnar og hruflaði af skinnið. Þá fèll kappinn á knè, en stóð þó, og studdi sinni þreknu hönd við jörðina, en svört nótt seig fyrir augu hans. Þar mundi nú þjóðhöfðínginn *Eneas* hafa látizt, ef móðir hans hefði ekki orðið þessa skjótt vör, *Afrodíta*, dóttir *Seifs*, er átt hafði *Eneas* við *Ankísesi*, þá hann sat að nautum. Hún lagði báða hina hvítu arma sína utan um sinn kæra son, og breiddi fyrir hann skaut hinnar skínandi blæu til að verja hann við skotum, að eingi hinna reiðfimu *Danáa* næði að reka eirvopn í brjóst honum, og taka hann svo af lífi. Fór hún svo af stað með sinn kæra son, til að koma honum burt úr orustunni.

Sonur *Kapaneifs* gleymdi ekki því erindi, er hinn rómsterki *Díómedes* hafði falið honum á hendi: hann hèlt hinum einhæfðu hestum sínum áleingdar frá orustugnýnum, og batt taumana við kerrubogann, hljóp síðan að hinum faxprúðu hestum *Eneasar*, rak þá frá *Trójumönnum* til hinna fagurbrynhosuðu *Akkea*, og fèkk þá fèlaga sínum *Deípýlusi*, er hann virti um fram alla jafnaldra sína, sökum þess að hann var honum skaplíkur, og bað

hann reka hestana til hinna rúmgóðu skipa. Síðan hljóp öðlíngurinn upp í kerru sína, tók hina glæsilegu tauma og hèlt hinum hófasterku hestum eptir *Týdeifssyni;* var á honum mikill ákafi. *Díómedes* var þá að elta *Kýprisi* með óvægnu eirvopni, því hann þekti hana, að hún var kjarklaus gyðja, og ekki ein af þeim gyðjum, sem ráða fyrir í orustum manna, hvorki *Apena,* nè *Enýó* borgrofa. Sonur hins hugstóra *Týdeifs* elti hana nú innan um mannþraungina, og er hann fann hana, lagði hann fram hinu hvassa spjóti, stökk á eptir henni og hjó framanvert á hennar veiku hönd; gekk spjótið þegar í gegnum hina himnesku blæu, er sjálfar *Fegurðargyðjurnar* höfðu búið til handa henni, og í gegnum hörundið ofan til við lófann; rann þá hið ódauðlega blóð gyðjunnar, ef blóð skal kalla glætu þá, er rennur af hinum sælu guðum; því þeir eta eigi brauð og drekka eigi hið skæra vín, og eru því blóðlausir, og kallast ódauðlegir. Hún hljóðaði hátt, og fleygði frá sèr syni sínum, tók *Febus Appollon* hann upp og barg honum í dimmu skýi, svo eingi hinna reiðfimu *Danáa* næði að reka eirvopn í brjóst honum og taka hann af lífi. Þá kallaði hinn rómsterki *Díómedes* hátt: „Vík burt, dóttir *Seifs,* úr bardaganum og orustunni! Nægir þèr ekki að ginna kjarklausar konur? Ef þú geingur optar út í orustu, þá hygg eg, að þig ói við ófriðnum, enda þó þú eigir lángt til að spyrja“. Þannig mælti hann, en hún fór í burt, og var ekki

með sjálfri sèr, því hún kendi mikils sársauka. Hin vindfráa *Íris* tók hana og leiddi út úr þraunginni; var hún þúngt haldin af verkjum, og hennar fríða hörund sortnaði. Því næst fór hún á fund hins óðláta *Aresar;* hann sat vinstra megin vígvallarins, og var spjót hans myrkva hulið, og svo hinir fráu hestar. Hún kastaði sèr á knè, og bað innilega um hina gullbeizluðu hesta bróður síns: „Kæri bróðir (kvað hún), bjarga þú mèr, og ljá mèr hesta þína, svo eg komist til *Ólymps,* þar sem er aðsetur hinna ódauðlegu guða. Eg er mjög þúngt haldin af sári því, er einn dauðlegur maður særði mig; það var *Týdeifsson,* sem eg held að nú þyrði að berjast jafnvel við föður *Seif*". Svo mælti hún, en *Ares* lèði henni hina gullbeizluðu hesta; stè hún nú upp í kerrustólinn, sorgbitin í huga. *Íris* stè upp í kerruna hjá henni, tók taumana í hönd sèr og keyrði hestana af stað, en þeir tóku viljugir á rás; komu þeir skjótt til hins háfa *Ólymps,* aðseturs guðanna. Þar stöðvaði hin vindfætta, skjóta *Íris* hestana, leysti þá frá kerrunni og kastaði fyrir þá ódáins-fóðri. En hin ágæta *Afrodíta* hneig í kjöltu *Díónu,* móður sinnar; hún tók dóttur sína í fáng sèr, klappaði henni með hendinni, tók til orða og mælti: „Hverr himinbúanna hefir farið svo ósæmilega með þig, dóttir kær, svo sem hefðir þú gert eitthvað ílt af þèr opinberlega?" Hin brosmilda *Afrodíta* svaraði henni: „Sonur *Týdeifs,* hinn ofurhugaði *Díómedes,* særði mig, af því eg

þar *Eneas*, son minn, sem er mèr lángkærstur allra, burt úr orustunni; því hinn ógurlegi hergnýr er nú ekki milli *Tróverja* einna og *Akkea*, heldur berjast nú *Danáar* einnig við hina ódauðlegu guði". Hin ágæta gyðja *Díóna* svaraði henni: „Vertu þolinmóð, dóttir, og ber þig vel, þó þú sèrt sárt leikin. Margir af oss, sem búum í *Ólymps* höllum, hafa orðið margt ílt að þola af mönnunum, þegar vèr höfum viljað skapa hverir öðrum harðar raunir. Þetta varð *Ares* að þola, þegar synir *Alóeifs*, hinn sterki *Ótus* og *Efíaltes*, bundu hann sterkum fjötri; lá hann fjötraður í eirdýflissu 13 mánuði, og þar mundi hinn vígólmi *Ares* látizt hafa, ef stjúpmóðir þeirra, hin afbragðs-fríða *Eríböya*, hefði ekki sagt *Hermesi* til hans; kom *Hermes* honum þá leynilega úr dýflissunni; var *Ares* þá orðinn þrekaður, því hinn harði fjötur hafði dregið úr honum kjarkinn. Þetta varð *Hera* að þola, þegar hinn sterki *Amfitrýonsson* skaut hana í hægra brjóstið með þríeggri ör; fèkk hún þá þann sársauka, að hún beið hans seint bætur. Í sama sinn varð hinn afarstóri *Hades* að kenna á hinni skjótu ör, þegar hinn sami maður, sonur *Seifs* ægisskjalda, skaut hann í valnum hjá *Pýlusborg*, og gerði honum þann sársauka, að hann gekk til hallar *Seifs* og hins háfa *Ólymps*, harmþrúnginn í hjarta og gagntekinn af verkjum, en örin hafði flogið í hans þreknu öxl, og kvaldi sálu hans; en *Peon* reið verkeyðandi smyrslum á hann og læknaði hann, því *Hades* var ekki dauð-

legur. Ofdirfskufullur og stórvirkjasamur var sá maður, sem ekki sveifst að fremja þá óhæfu, að særa með bogaskoti þá guði, er á *Ólympi* búa. En þenna mann hefir hin glóeyga gyðja *Aþena* eggjað fram móti þèr. Fávís er *Týdeifssonur*, er hann veit ekki, að sá maður verður ekki lánggæður, sem berst við ódauðlega guði, og að börn þess manns kalla ekki pápa við knè honum, heimkomnum úr orustu og grimmum bardaga. Þess vegna skyldi *Týdeifsson*, þó hann sè mjög hraustur, vara sig, því vera kann, að einhverr berjist við hann, sem er meiri fyrir sèr, en þú ert. Vera kann, að ekki líði á laungu, að hin vitra *Egíalía Adrastusdóttir*, sú skörulega kona hins reiðfima *Díómedess*, hrökkvi upp af svefni og veki heimilisfólk sitt, kveinandi af söknuði eptir eiginmann sinn, er hraustastur var af öllum *Akkeum*". Svo mælti hún, og þerraði báðum höndum blóðglætuna af hendi hennar; varð höndin þá heil, og hinir sáru verkir sefuðust. En er þær sáu það, þær *Aþena* og *Hera*, ertu þær *Seif Kronusson* með móðgunar-orðum, og tók hin glóeyga gyðja *Aþena* svo fyrri til máls: „Faðir *Seifur*, muntu nokkuð reiðast því, er eg segi? Nú hefir víst *Kýpris* verið að ginna einhverja akkneska konu til fylgilags við *Trójumenn*, er hún elskar nú svo ákaft; hefir hún nú verið að klappa einhverri af hinum síðmöttluðu konum *Akkea*, og rispað um leið sína mjúku hönd á gyltu krókapari". Þannig mælti hún, en faðir manna og guða brosti,

kallaði til ennar gullfögru *Afrodítu,* og mælti: „Þèr er ekki gefið, barn mitt, að stunda það, sem til hernaðar heyrir; fást heldur við þau störf, er viðkoma unaðsfullum giptumálum, en hinn óðláti *Ares* og *Apena* skulu stunda hitt". Þannig töluðust þau við um þetta.

Hinn rómsterki *Díómedes* sókti nú eptir *Eneasi,* enn þótt hann vissi, að sjálfur *Appollon* hèlt hendi yfir honum. En nú skeytti hann jafnvel ekki hinum mikla guði, heldur sóktist jafnt eptir að drepa *Eneas* og fletta hann hinum ágætu vopnum hans. Hann rèðst þrisvar að honum og vildi drepa hann, en *Appollon* stakk þrisvar við hinum fagra skildi hans. En er hann stökk fram fjórða sinn, líkur einhverjum guði, þá hastaði hinn fjarvirki *Appollon* á hann, og mælti: „Vara þig, *Týdeifsson,* hörfa þú aptur; dirf þig ei að vera jafnstórhuga, sem guðirnir; því aldrei jafnast kyn mannanna, þeirra er á jörðu gánga, við kyn guðanna, sem eru ódauðlegir". Svo mælti hann, en *Týdeifssonur* hopaði á hæl lítt það, því hann vildi forðast heiptarreiði hins lángskeyta *Appollons.* En *Appollon* kom *Eneasi* úr mannþraunginni, og upp á hið helga *Pergams*-vígi; þar átti *Appollon* hof eitt. *Letó* og *Artemis* örvumglöð græddi hann í hinum mikla helgidómi, og veittu honum aptur veglega fegurð. En *Appollon* silfrinbogi bjó til manns-svip, líkan sjálfum *Eneasi* og eins vopnum búinn, og í kríng um þenna svip ónýttu *Trójumenn* og hinir ágætu

Akkear krínglótta nautsleðurs-skildi og lèttar hráskinnstjörgur hvorir á brjóstum annara. Þá mælti *Febus Appollon* við hinn óðláta *Ares:* „*Ares, Ares,* þú mannskæði, blóðflekkaði guð, þú veggjabrjótur! Viltú ekki fara til og koma manni þessum, *Týdeifssyni,* burt úr orustunni, því nú er svo komið, að hann mundi jafnvel berjast við föður *Seif.* Fyrst særði hann *Kýprisi* með höggvopni á hendinni í úlnliðnum, og þar eptir óð hann að mèr sjálfum, líkur einhverjum guði“. Að því mæltu settist hann hæst upp á *Pergams*-vígi. En hinn skaðvæni *Ares* gekk um hersveitir *Trójumanna* og eggjaði liðið; var hann þá í líki hins skjóta *Akamants, Þraka* foríngja. Hann kallaði til *Príamssona,* fóstursona *Seifs:* „Þèr synir *Príamuss* kon-úngs *Seifs*-fóstra, hve leingi ætlið þèr að láta fólkið drepast niður fyrir *Akkeum?* eða á þessu að gánga, uns þeir berjast fyrir hinum ramgjörvu borgarhliðum? Nú er fallinn sá maður, er vèr virtum jafnt hinum ágæta *Hektori, Eneas,* sonur hins hugstóra *Ankísess.* Komið til, látum oss frelsa þenna hrausta liðsmann úr orustugnýnum!“ Með þessum orðum vakti hann hug og dug hvers manns. Þá veitti *Sarpedon* stórar átölur hinum ágæta *Hektori:* „*Hektor* (kvað hann), hvað er nú orðið af hugmóð þeim, er þú hafðir fyrr meir? Þú hyggst einn munu varið fá borgina með mágum þínum og bræðrum, án styrks borgarmanna og liðsmanna; en nú get eg eingan þeirra sèð eða orðið var við. Þeir hlaupa

í felur, eins og hundar í kríng um ljón. En vèr, sem erum liðsmenn, höldum uppi bardaga. Eg, sem er einn af liðsmönnum, er kominn mjög lángt að, því *Lýkía* er lángt hèðan, við hið sveipharða *Ksantus*-fljót; lèt eg þar eptir konu mína og barnúngan son, og miklar eigur, sem betra er að eiga en án vera. Ei að síður eggja eg þó *Lýkíumenn* til orustu, og vil sjálfur gjarna eiga manni að mæta, og á eg þó ekkert hèr, það er *Danáar* gæti tekið eða haft burt með sèr. En þú stendur, og gerir ekki svo mikið sem að segja mönnum að veita viðnám og verja konur sínar. Er hætt við, að þèr verðið óvinum yðar að bráð og herfángi, eins og þèr væruð veiddir í feingsælu neti; munu óvinir yðar brátt leggja í eyði yðar fjölbygðu borg. Um alt þetta verður þú að hugsa nætur og daga, og biðja fyrirliða hinna lángt aðkomnu liðsmanna, að standa stöðuga, og liggur þèr nú á að leggja niður stóryrðin". Þannig mælti *Sarpedon*, og sveið *Hektori* ræða hans. Hann stökk þegar í öllum herbúnaði ofan af kerrunni til jarðar, hafði hvöss spjót í hendi sèr, og gekk alla vega um herinn og eggjaði liðið til bardaga, og vakti hann ógurlegan manngný; snèrust *Trójumenn* skjótt við og stóðu öndverðir við *Akkeum*, en *Argverjar* biðu við í samfeldum flokkum og æðruðust ekki. Svo sem vindur feykir sáðum um hina helgu láfa, þá er menn þreskja, og hin bleikhára *Demetra* skilur korn og sáðir í hvössum vindi, og hvítna þá sáðhrúgurnar: svo urðu

Akkear þá hvítir upp yfir höfuð af moldrokunni, sem hestafæturnir þeyttu upp á hið eirfasta himinhvolf á meðal þeirra, þegar flokkarnir sigu saman aptur; snèru kerrusveinarnir þá við, en hermennirnir tóku þá til að neyta vopna sinna. Hinn óðláti *Ares* breiddi náttmyrkur yfir orustustaðinn; gekk hann alla vega um kríng og liðsinti *Trójumönnum;* rak hann svo erindi hins gullsvarðaða *Febusar Appollons,* því *Appollon* hafði boðið honum að vekja hugmóð *Trójumanna,* þegar hann sá, að *Pallas Aþena* var farin burt, því hún var bjargvættur *Danáa.* En *Appollon* fór sjálfur til og lèt *Eneas* út úr hinum auðsæla helgidómi, og kom hugrekki miklu í brjóst þjóðhöfðíngjanum; gekk *Eneas* þá í flokk fèlaga sinna, og urðu þeir glaðir, er þeir sáu hann koma lífs og heilan og hugfullan; eingra tíðinda spurðu þeir hann, því það máttu þeir ekki, sökum þess að *Silfrinbogi* og hinn mannskæði *Ares* og hin hamslausa *Eris* hafði þá feingið þeim annað að starfa.

Báðir *Ajantar* og *Odysseifur* og *Díómedes* eggjuðu *Danáa* til orustu; voru þó *Danáar* sjálfir hvorki hræddir við áhlaup nè hergný *Trójumanna,* heldur biðu kyrrir, eins og fastur skýmokkur, er *Kronusson* lætur staðnæmast á háfjöllum í logni, þegar hinn sterki norðanvindur sefur og aðrir hvassir vindar, þeir eð vanir eru að feykja hinum dimmu skýum burtu með hvínanda blæstri: svo biðu *Danáar Trójumanna* stöðugt og óttuðust

ekki. *Atreifsson* gekk þá um herinn og eggjaði liðið ákaft. „Verið karlmenn, góðir hálsar (kvað hann), og takið til yðar móð og manndóm. Blygðizt hvorr fyrir öðrum í hinum hörðu orustum, því af blygðunarsömum mönnum verða þeir fleiri, er heilir af komast, en hinir, er falla; en eptir flýandi menn liggur hvorki nokkur orðstír, nè heldur stendur af þeim nokkur vörn". Að því mæltu skaut hann spjóti snarlega; kom það í einn mann af frumherjum, fèlaga hins hugstóra *Eneasar, Deíkóon Pergasson,* er *Trójumenn* virtu jafnt *Príamssonum,* því hann var fimur að berjast í broddi fylkíngar. *Agamemnon* konúngur skaut spjótinu í skjöld hans; stóðst skjöldurinn ekki spjótið, og gekk eirvopnið í gegnum; keyrði hann spjótið í gegnum brynbeltið og í kviðinn neðanverðan. Varð dýnkur mikill, er hann fèll, og glömruðu vopnin ofan á honum. Þar drap *Eneas* tvo hina hraustustu menn af *Danáum, Krepon* og *Orsílokkus, Díóklessonu;* bjó faðir þeirra í hinni velbygðu *Feruborg;* hann var auðugur af fè, og kynjaður frá fljótinu *Alfeus,* er rennur með breiðum straumi um *Pýlverjaland.* Sonur *Alfeusar* var *Orsílokkus;* hann var konúngur yfir mörgum mönnum. *Orsílokkus* átti hinn hugstóra *Díókles. Díókles* átti tvo sonu, tvíbura, *Krepon* og *Orsílokkus;* þeir kunnu báðir vel alls konar herskap. Þegar þeir voru orðnir frumvaxta, fóru þeir með *Argverjum* til hinnar hestauðgu *Ilíons*borgar, til að beiðast bóta til handa þeim *Atreifs-*

sonum, Agamemnon og *Menelási;* höfðu þeir þar bana, báðir þeir bræður. Eins og tveir ljónshvolpar, sem alizt hafa upp undir ljónsmæðru í þèttum skógarrunni á fjallstindi, ræna fjárhús manna, og grípa þaðan naut og feita sauði, þar til er þeir verða sjálfir drepnir af mannavöldum með hvössu eirvopni: eins urðu báðir þeir bræður sigraðir af *Eneasi,* og fèllu til jarðar, sem hávaxin furutrè. *Menelás,* ástvinur *Aresar,* kunni illa falli þeirra bræðra; hann gekk fram fyrir frumherjana, búinn skínanda eirmálmi, og skók spjótið. *Ares* æsti upp ákafa hans, því hann ætlaði svo til, að *Menelás* skyldi falla fyrir *Eneasi.* En er *Antílokkus,* sonur hins hugstóra *Nestors,* sá *Menelás,* gekk hann fram í gegnum frumherjana, því hann var mjög hræddur um, að þjóðhöfðínginn, ef honum yrði nokkuð, mundi gera endaslept alt starf þeirra. Þeir *Menelás* mund-uðu nú hin hvössu spjót hvorr að öðrum, og voru báðir í vígahug. Þá gekk *Antílokkus* til þjóðhöfð-íngjans og stóð hjá honum. En er *Eneas* sá tvo menn móti sèr, hvorn hjá öðrum, þá beið hann ekki úr stað, þó hann væri vaskur hermaður. Drógu þeir *Menelás* þá lík bræðranna inn í flokk *Akkea,* og feingu þau fèlögum sínum, snèru síðan aptur og börðust í broddi fylkíngar. Þar vógu þeir *Pýlemenes,* jafnmaka *Aresar,* foríngja hinna stór-huguðu, skjaldfimu *Paflagóna.* Hinn spjótfrægi *Menelás Atreifsson* lagði hann spjóti, þar sem hann stóð, og kom lagið í viðbeinið; en *Antílokkus* hæfði

með vopnsteini kerrusvein hans, hinn hrausta *Mýdon Atymníusson,* í því hann snèri við hinum einhæfðu hestum; kom steinninn á miðjan olnbogann; fèllu þá taumarnir, er lagðir voru hvítu fílsbeini, úr höndum honum til jarðar niður í moldina. *Antílokkus* hljóp þá að honum og hjó með sverði á gagnaugað, en hann steyptist á höfuðið með andköfum ofan af hinni vel smíðuðu kerru niður til jarðar; hann kom niður á skallann og axlirnar, og stóð svo mjög leingi, því hann hitti þar á, sem var djúpur sandur undir, þar til er hestarnir komu við hann og feldu hann ofan í dustið; en *Antílokkus* keyrði á hestana, og rak þá inn í flokk *Akkea.* En er *Hektor* sá þá *Menelás* meðal flokkanna, fór hann móti þeim grenjandi, og fylgdu honum hinir hraustu flokkar *Tróverja;* á undan þeim gekk *Ares* og hin máttuga *Enýó;* hún hafði í för með sèr hinn óvægna *Hergný;* en *Ares* hreifði í hendi sèr ógurlega stóru spjóti, og gekk ýmist á undan *Hektori,* ýmist á eptir. Þá er hinn rómsterki *Díómedes* sá *Hektor,* varð hann skelkaður, eins og maður sá, er geingur yfir stórt slèttlendi, verður úrræðalaus, þegar hann kemur að straumhörðu vatnsfalli, er rennur fram til sjóar, og hrökkur á bak aptur, þá hann sèr ána belja fram með froðukasti: eins hörfaði *Týdeifssonur* þá aptur, og mælti við menn sína: „Hví furðar oss, vinir, þó *Hektor* sè spjótfimur maður og öruggur hermaður, þar sem einn af guðunum er ávalt hjá honum og ver hann fyrir lífs-

háska? Og nú er *Ares* þar hjá honum, líkur dauðlegum manni. Heyrið nú, víkið nú alljafnt á bak aptur fyrir *Trójumönnum*, og snúið þó öndverðir við þeim, en verið ei svo ofurhugaðir, að berjast af kappi við guðina“. Þannig mælti hann, en *Trójumenn* voru þá komnir mjög nærri þeim. Þá drap *Hektor* tvo vígkæna hermenn, *Menestes* og *Ankíalus;* þeir óku báðir á einni kerru. Hinn mikli *Ajant Telamonsson* kunni illa falli þeirra; gekk hann þá nær og skaut fögru spjóti, og kom á *Amfíus Selagusson;* hann átti heima í *Pesusborg;* hann var vellauðugur og átti mörg sáðlönd, en skapanornin leiddi hann með sèr til liðs við *Príamus* og sonu hans. *Ajant Telamonsson* skaut til hans, og kom í brynbeltið, og gekk hið lángskepta spjót inn í kviðinn neðanverðan, og varð dýnkur mikill, er hann fèll. Þá hljóp til hinn frægi *Ajant,* og ætlaði að fletta hann vopnum, en *Trójumenn* lètu hvöss, blikandi spjót drífa á honum, og lentu mörg þeirra í skildi hans. Hann stè þá fæti sínum á náinn, og kipti út eirspjótinu, en eigi mátti hann þá ná hinum fögru vopnum af herðum hans, því skotvopnin stóðu á honum; óttaðist hann og hrausta návörn af hinum framgjörnu *Trójumönnum,* er fyrir stóðu margir og hraustir menn, með spjót í höndum, og hrundu þeir honum frá sèr, þó hann væri mjög stór og sterkur og frægur, en hann fór undan þeim í flæmíngi.

Þannig börðust þeir í hinum harða bardaga.

En hin máttuga skapanorn sendi þá hinn hrausta og mikla *Tlepólemus Heraklesson* móti hinum goðumlíka *Sarpedoni.* Þeir geingust í mót, og er þeir áttu skamt hvorr til annars, sonur og sonarsonur *Seifs* skýsafnara, þá tók *Tlepólemus* svo fyrri til máls: „*Sarpedon,* höfðíngi *Lýkíumanna,* hver nauður rekur þig til, óherkænan mann, að vera hèr og æðrast? Logið er það um þig, að þú sèrt sonur *Seifs* ægisskjalda, skortir þig mikið á við þá menn, er í forneskju voru af *Seifi* komnir. Öðruvísi segja menn að verið hafi faðir minn, hinn sterki, djarfhugaði, ljónhjartaði *Herakles.* Hann kom eitt sinn híngað á sex skipum og við fáa menn, til að heimta hesta *Laomedons,* og þá braut hann borgina og eyddi strætin. En þú ert ragmenni, og menn þínir drepast hrönnum, og lítil vörn hygg eg *Trójumönnum* verði að því, þó þú kæmir frá *Lýkíu,* hvað sterkur sem þú ert. Muntu hníga verða fyrir mèr, og gánga inn um *Hadesar* hlið“. *Sarpedon,* foríngi *Lýkíumanna,* svaraði honum aptur: „Satt var það, *Tlepólemus,* að hann lagði í eyði hina helgu *Ilíonsborg;* var það að kenna óviturleik hins ágæta kappa *Laomedons,* er hann gaf *Herakles* ill orð og greiddi honum ekki hestana, er hann hafði gert sèr ferð eptir lángt utan úr löndum; hafði *Heraklesi* þó farizt vel við *Laomedon* áður. En það hygg eg, að þèr muni hèr af mèr bani búinn og dapur dauði; muntu falla fyrir spjóti mínu og veita mèr ósk mína, en gefa líf þitt

hinum hestfræga *Hadesi*". Svo mælti *Sarpedon*, en *Tlepólemus* reiddi á lopt eskiviðarspjótið, og flugu hin laungu spjót jafnsnemma úr höndum beggja þeirra; kom spjót *Sarpedons* í miðjan hálsinn, og gekk hinn sárbeitti oddur þvers í gegn; sè þá dimm nótt fyrir augu *Tlepólems*. Spjót *Tlepólems* kom í vinstra lær *Sarpedons;* flaug oddurinn óðlátur í gegn og inn í beinið, en faðir *Sarpedons* afstýrði því, að meira mein varð að. Hinir ágætu fèlagar báru hinn goðumlíka *Sarpedon* burt úr orustunni, en hið lánga spjót, er hann dró með sèr, gerði honum sársauka; hafði eingum þeirra komið í hug nè hjarta fyrir flýtinum, að kippa eskispjótinu út úr lærinu, að hann gæti stigið á kerru sína; svo voru þeir vant við komnir í bardaganum. Hins vegar báru hinir fagurbrynhosuðu *Akkear Tlepólemus* af vígvellinum. En er hinn ágæti, hugdjarfi *Odysseifur* varð þess var, þá varð óðlátt hjarta hans: kom honum þá tvent til hugar, hvort hann ætti heldur að elta son hins háþrumanda *Seifs* leingra áfram, eða skyldi hann taka meiri hluta *Lýkíumanna* af lífi. En hinum hjartaprúða *Odysseifi* átti það ekki auðið að verða, að drepa hinn hrausta son *Seifs* með hvössu eirvopni. Snèri *Aþena* þá hug hans að flokki *Lýkíumanna*, og þar vo hann þá *Köyranus, Alastor, Kromíus, Alkander, Halíus, Nóemon* og *Prýtanis,* og nú hefði hinn ágæti *Odysseifur* drepið þar enn fleiri af *Lýkíumönnum*, ef hinn mikli, hjálmkviki *Hektor*

hefði ekki orðið hans snögglega var. Hann gekk gegnum frumherjana, búinn skínanda eirmálmi, og skaut með því *Danáum* skelk í bríngu. *Sarpedon*, sonur *Seifs*, varð glaður við, er *Hektor* kom þar, og bar upp við hann kveinstafi sína: „*Príamsson*, lát mig ekki liggja hèr til að verða *Danáum* að herfángi. Veittu mèr nábjörg! þá mun mig einu gilda, þó eg láti líf mitt í yðvarri borg, með því mèr átti þó ekki auðið að verða, að komast heim aptur til míns kæra föðurlands, til að gleðja konu mína og minn barnúnga son“. Þannig mælti hann, en hinn hjálmkviki *Hektor* ansaði honum eingu, heldur steðjaði fram hjá honum ákafur, svo hann gæti sem fyrst rekið af sèr *Argverja* og tekið marga menn af lífi. Hinir ágætu fèlagar lögðu nú hinn goðumlíka *Sarpedon* undir hina forkunnarfögru ætibjörk *Seifs* ægisskjalda. Þá kipti hinn hrausti *Pelagon*, fèlagi hans, er hann unni mjög, eskispjótinu úr læri hans; leið hann þá í ómegin, og sè sorti fyrir augu hans. En hann raknaði við aptur, og andi norðanvindsins, er lèk um hann, glæddi aptur hið örmagnaða lífsfjör. *Argverjar* hörfuðu aldrei á leið til hinna svörtu skipa undan þeim *Aresi* og hinum eirbrynjaða *Hektori;* aldrei hrukku þeir heldur við til mótvarnar í orustu, heldur hopuðu þeir ávalt á hæl, þá er þeir urðu áskynja, að *Ares* var með *Trójumönnum*. Hvern drap *Hektor Príamsson* og hinn eirvopnaði *Ares* þar fyrst, og hvern síðast? Þeir drápu hinn goð-

umlíka *Tevprant,* og enn riddarann *Órestes* og hinn spjótfima *Trekkus* frá *Etólíu,* og *Öynómás* og *Helenus Öynópsson* og hinn gyrðilkvika *Óresbíus;* hann bjó í *Hýlu;* hann var fjárgæzlumaður mikill og bjó við *Kefísa*-vatn; þar voru fleiri *Böyótar* í grend við hann og bjuggu í mjög frjófsömu hèraði.

En er hin hvítarmaða *Hera* varð þess vör, að *Argverjar* fèllu í hinum harða bardaga, þá talaði hún þegar til *Aþenu* skjótum orðum: „*Atrýtóna,* dóttir *Seifs* ægisskjalda! Mikil skelfíng; sannarlega höfum við til einskis veitt *Menelási* það heit, að hann skuli leggja í eyði hina ramveggjuðu *Ilíonsborg* og komast svo heim, ef við látum hinn skaðvæna *Ares* hamast, eins og hann gerir. Komum, látum okkur einnig leggja fram ofur-afl okkar!“ Þannig mælti hún, en hin glóeyga gyðja *Aþena* hlýddi orðum hennar. *Hera,* hin tignarlega gyðja, dóttir hins mikla *Kronusar,* fór til og bjó ena gullóluðu hesta, en *Heba* hleypti bjúgum eirhjólum áttspeluðum beggja vegna upp á hjólása kerrunnar; þeir voru af járni; umgjörð hjólanna var af gulli, og óslítandi, en þar á ofan voru feldar eir-rendur, svo furða var á að líta; hjólnafirnar beggja vegna voru úr silfri, og krínglóttar; kerrustóllinn var reyrður gullböndum og silfurböndum; kerrubogarnir voru tveir og lágu í hríng um kerrustólinn; út frá kerrustólnum gekk kerrustaung af silfri, og fremst á staunginni batt hún fallegt ok úr gulli, og smeygði þar í

fögrum gull-legum okreimum. *Hera* leiddi hina fótfráu hesta undir okið, og lángaði hana ákaft í kíf og háreysti. En *Apena*, dóttir *Seifs* ægisskjalda, steypti af sèr á gólfi *Seifs* hinum voðfelda, marglita möttli, er hún hafði sjálf búið til handa sèr og vandað sig á; þá fór hún í kyrtil skýsafnarans *Seifs*, og herklæddi sig út í hinn hörmulega ófrið; hún varpaði á herðar sèr hinum skúfaða, ógurlega ægisskildi; hann var alsettur ógn alt um kríng: þar var á *Deilan* og *Vörnin*, og hin ískalda *Ofsókn*, þar var á hinn ógurlegi og ófrýnilegi haus *Gorgóar*, hins hræðilega óvættar, ógnarmerki *Seifs* ægisskjalda; hún setti á höfuð sèr bóluhjálm fjórbólaðan, gulllegan, nógu stóran fyrir skjaldaða fótgaungumenn úr 100 borgum. Hún steig fótum sínum upp í hina logandi kerru, og tók í hönd sèr þúngt, stórt og sterkt spjót, er dóttir hins máttuga föður sigrar með herflokka kappanna, ef hún reiðist þeim. Þá snart *Hera* hestana snögt með svipunni, en himin-hliðin hrukku upp sjálfkrafa; þeirra hliða gættu *Misserisgyðjurnar*, þeim er hinn háfi himin og *Ólympus* er til gæzlu feinginn, bæði til að láta upp hið þètta ský, og til að láta það aptur. Þar í gegnum þau hlið hèldu þær hinum sporum-keyrðu hestum. Þær fundu *Kronusson*, þar er hann sat lángt frá öðrum guðum á efsta hnúki hins margtindótta *Ólymps*. Hin hvítarmaða gyðja *Hera* stöðvaði þar hestana; hún mælti við hinn æðsta *Seif Kronusson*, og spurði: „Faðir *Seifur*, mislíkar þèr ekki við *Ares* fyrir þessi

hroðaverk, að hann skuli svo mjög og á slíkan hátt hafa eydt liði *Akkea*, gífurlega og gegndarlaust? Mèr fellur það sárt; en þau hafa þar gaman af í hljóði, þau *Kýpris* og *Appollon* silfrinbogi, er sigað hafa af stað fífli þessu, er eingan rètt kennir. Faðir *Seifur*, muntu nokkuð reiðast mèr, þó eg reki *Ares* með hörðum höggum burt úr orustunni?" Skýsafnarinn *Seifur* svaraði henni og sagði: „Hana þá! Sendu hina rángjörnu *Aþenu* móti honum: hún er helzt vön að leika sárt við hann". Svo mælti hann, en hin hvítarmaða gyðja *Hera* gerði, sem hann bauð; hún keyrði á hestana, en þeir flugu viljugir áfram milli jarðarinnar og hins stirnda himins. Svo lángt sem maður eygir út í bláinn, þegar hann situr á leiti og horfir út til hins dimmbláa hafs, svo lángt leggja þeir undir sig á stökkinu, guðanna hádunandi hestar. En er þær komu til *Trójuborgar* og hinna rennandi vatnsfalla, þar sem *Símóis* og *Skamander* steypa straumum saman, þá stöðvaði hin hvítarmaða gyðja *Hera* þar hestana; hún leysti þá frá kerrunni og brá yfir þá miklum myrkva, en *Símóis* lèt ódáinsgras upp spretta handa þeim að bíta. En þær fóru af stað, líkar í gaungu styggum villidúfum, og höfðu ákafan hug á að hjálpa argverskum mönnum. Þær komu þángað, er hinir flestu og hraustustu af *Argverjum* stóðu í einni þyrpíngu í kríng um hinn sterka riddara *Díómedes*, líkir hráætum ljónum eða villigöltum, er aldrei verður aflfátt. Þá nam hin hvítarmaða gyðja *Hera*

þar staðar, og kallaði; var hún þá í líki hins hugstóra, eirrómaða *Stentors*, er kallaði svo hátt, sem 50 menn aðrir: „Mínkun er þetta, *Argverjar*. Mikil skömm er að yður, svo fríðir menn sem þèr eruð ásýndum! Meðan hinn ágæti *Akkilles* gekk í orustu, stigu *Trójumenn* aldrei út fyrir *Dardans*-hlið, því þeir óttuðust hans sterka spjót, en nú berjast þeir lángt frá borginni niðri við hin holu skip“. Með þessum orðum hvatti hún hug og dug hvers manns. Hin glóeyga gyðja *Aþena* hljóp til *Týdeifssonar;* hún hitti konúnginn hjá kerru sinni og hestum; var hann að kæla sár sitt, það er *Pandarus* hafði skotið hann með örinni, því svitinn undir enum breiða fetli hins krínglótta skjaldar ángraði hann; varð hann af því mæddur og þreyttur í hendinni, er hann hèlt upp fetlinum og þerraði af hið svarta blóð. Gyðjan tók um ok hestanna g mælti: „Víst hefir *Týdeifur* átt sèr lítt líkan son. *Týdeifur* var maður lítill vexti, en góður bardagamaður. Og jafnvel þá, þegar eg bannaði honum að berjast og gera mikið um sig, þá hann fór sendiför frá *Akkeum* til *Þebu*, þar sem margir *Kadmeumenn* voru saman komnir, og eg rèð honum að sitja að veizlu í höllinni með spekt og kyrð, þá hèlt hann þó fram hinu sama kapplyndi, sem fyrr, og skoraði á sveina *Kadmeumanna* til leiks, og vann öll verðlaunin. Að vísu stend eg við hlið þèr og gæti þín, og eggja þig einlæglega að berjast við *Trójumenn*, en þó er annaðhvort, að þú ert

þreyttur orðinn af miklu erviði, eða kjarklaus ótti hefir gagntekið þig, og ertu þá ekki sonur hins herkæna *Týdeifs Öynefssonar*". Hinn sterki *Díómedes* svaraði henni og sagði: „Eg þekki þig, gyðja, dóttir *Seifs* ægisskjalda; eg skal því segja þèr í einlægni og eingu leyna: hvorki hefir kjarklaus ótti gagntekið mig, nè nokkur lúi. En eg man enn eptir þeirri áminníngu, sem þú gerðir mèr: Þú bannaðir mèr að berjast í móti hinum sælu guðum, nema ef *Afrodíta*, dóttir *Seifs*, kæmi í bardagann, þá sagðir þú, að eg skyldi særa hana með hvössu eirvopni. Þess vegna hopa eg nú sjálfur á hæl, og hefi sagt öllum öðrum *Argverjum* að þyrpast híngað, því eg sè, að *Ares* hefir nú öll yfirráð í bardaganum". Hin glóeyga gyðja *Aþena* svaraði honum og sagði: „Minn hjartkæri *Díómedes Týdeifsson!* Ekki skaltu fyrir þá skuld óttast *Ares* eða nokkurn annan af hinum ódauðlegu guðum; slíkur bjargvættur er eg þèr. Heyr nú, halt fyrst hinum einhæfðu hestum þínum móti *Aresi*, högg þú til hans, og hræðst ekki hinn óðláta *Ares*, þenna vitfirríng, þetta sjálfskapaða böl, þenna ýmisgjarna guð. Hann lofaði okkur *Heru* nýlega, þá hann talaði við okkur, að hann skyldi berjast í móti *Trójumönnum*, en hjálpa *Argverjum*; en nú er hann í flokki *Trójumanna*, en hefir gleymt hinum". Að því mæltu kipti hún *Stenelus* á bak aptur, og hratt honum til jarðar ofan af kerrunni, og stökk hann þegar á burt. En gyðjan stè í mikl-

um vígahug upp í kerrustólinn hjá hinum ágæta *Díómedes,* og brakaði mjög í ætibjarkar-ásnum af þúnganum, því hann bar óttalega gyðju og hinn hraustasta mann. *Pallas Aþena* tók svipuna og taumana, og stýrði þegar hinum einhæfðu hestum fyrst móti *Aresi;* hann var þá að fletta vopnum hinn afarstóra *Perífant,* hinn fræga *Okesíusson;* hann var lánghraustastur af *Etólum.* Þenna mann fletti hinn blóðflekkaði *Ares.* Þá lèt *Aþena* á sig *Hadesar*-hjálm (hulins-hjálm), svo hinn sterki *Ares* sæi hana ekki. En er hinn mannskæði *Ares* sá hinn ágæta *Díómedes,* þá lèt hann hinn afarstóra *Perífant* liggja, þar sem hann hafði fyrst drepið hann og tekið af lífi, en gekk móti hinum reiðkæna *Díómedes.* En er þeim lenti saman, þá seildist *Ares* fram, og lagði eirspjóti fyrir ofan okið og taumana, og vildi drepa *Díómedes,* en hin glóeyga gyðja *Aþena* tók spjótið með hendi sinni og skaut því út frá kerrustólnum, svo það flaug út í bláinn. Því næst lagði hinn rómsterki *Díómedes* fram eirspjóti sínu, en *Pallas Aþena* stefndi spjótinu neðanvert í nárann, þar sem bryngyrðillinn lá yfir um hann; þar kom hann lagi á *Ares,* og særði hann, og skar í sundur hið fríða hörund. Hann kipti spjótinu út aptur, en hinn eirvopnaði *Ares* grenjaði svo hátt, sem 9 þúsund eða 10 þúsund menn æpa í bardaga, þegar þeir hefja kappleik *Aresar;* urðu þá *Akkear* og *Trójumenn* hræddir og skulfu af ótta: svo hátt öskraði *Ares,* er aldrei verður saddur

á bardögum. Eins og svört dimma sèst á skýunum, þegar stórviðri brestur á eptir hita: eins var hinn eirvopnaði *Ares* tilsýndar fyrir *Díómedes Týdeifssyni,* þá hann fór upp í skýum á hinn víða himin. Hann kom skjótt til hins háfa *Ólymps,* aðseturs guðanna; hann settist hjá *Seifi Kronussyni,* hryggur í huga, sýndi honum hið ódauðlega blóð, er lagaði úr undinni, og talaði kveinandi til hans skjótum orðum: „Faðir *Seifur,* mislíkar þèr ekki, er þú sèr þessi hroðaverk? Ávalt fáum vèr guðirnir verstu útreið hvorr af völdum annars, þá vèr viljum vera mönnunum til þægðar. Vèr brjótumst allir móti þèr, af því hin óvitra, skaðvæna dóttir, sem þú átt, hyggur jafnan á óhæfuverk. Því allir aðrir guðir, þeir er á *Ólympi* eru, hlýða boði þínu, og sèrhverr af oss er þèr undirgefinn. En hana ávítar þú aldrei, hvorki í orði nè verki, heldur æsir hana upp, því þú hefir sjálfur alið hina skaðvænu mey. Hún æsti nú ofurhugann *Díómedes Týdeifsson* til að æða á móti hinum ódauðlegu guðum. Fyrst særði hann *Kýprisi* með höggvopni á höndina í úlnliðnum, og síðan óð hann að mèr, líkur einhverjum guði; og ef eg hefði ekki með hvatleik hlaupið undan honum, þá hefði eg annaðhvort orðið að þola þar lángar kvalir meðal hinna ógurlegu valkasta, eða eg hefði orðið máttlaus lifandi fyrir höggum eirvopnsins“. Skýsafnarinn *Seifur* leit til hans með reiðisvip, og mælti: „Sit ekki hjá mèr volandi, þú hverflyndi guð! Þú ert mèr leiðastur allra guða, þeirra er á

Ólympi búa; því þèr eru jafnan kærar deilur, orustur og bardagar; hefir þú hið óhemjulega og óvægna skap *Heru,* móður þinnar, er eg varla fæ haldið í taumi með orðum einum, og hygg eg því, að þig hafi hent þetta fyrir hennar tilstilli. Þó má eg ekki þola, að þú kveljist svo leingur, því þú ert þó af mínu bergi brotinn, og við mèr átti móðir þín þig. En ef þú, slík vobeyða, værir sonur einhvers annars af guðunum, þá mundir þú fyrir laungu vera kominn niður fyrir *Úrans-sonu*". Þá hann hafði þetta sagt, bað hann *Peon* að lækna hann. *Peon* bar þá á hann verkeyðandi smyrsl, og græddi hann, því *Ares* var ekki dauðlegur. Eins skjótlega og fíkjulyf hleypa saman hvítri mjólk, sem er þunn og snýst mjög ótt í hríng, þá hrært er í henni: eins fljótt læknaði *Peon* hinn óðláta *Ares. Heba* gerði honum laug og færði hann í fögur klæði. Síðan settist hann dáðum-hróðugur hjá *Seifi Kronussyni.* Þær *Hera Argverja-goð* og *Aþena* hin alalkómenska komu nú aptur til hallar hins mikla *Seifs,* eptir það að þær höfðu komið hinum mannskæða *Aresi* til að láta af manndrápunum.

SJÖTTI ÞÁTTUR.

Samtal Hektors og Andrómökku.

Trójumenn og *Akkear* voru nú orðnir einir sèr í hinum ógurlega hergný; geisaði orustan ákaft hèr og þar um völlinn milli vatnsfallanna *Símóis* og *Ksantus,* og skutu menn eirslegnum spjótum hvorir á aðra. *Ajant Telamonsson,* skjólgarður *Akkea,* rauf fyrstur fylkíngu *Trójumanna* og lèt birta fyrir augum sveitúnga sinna. Hann kom fyrstur lagi á mann þann, er hraustastur var af *Þrakverjum,* hinn vaska og mikla *Akamant Evsórusson;* hann lagði í bólu hins þèttfexta hjálms, og rak spjótið inn í ennið; gekk eiroddurinn inn í bein; sè þá sorti fyrir augu hans. Hinn rómsterki *Díómedes* drap *Axýlus Tevprantsson;* hann átti heima í hinni velbygðu *Arisbu;* hann var auðugur af fè og hafði mikla mannheill, því hann bjó í þjóðbraut og veitti öllum góðan beina. En þá gekk eingi þeirra fram til varnar honum, að firra hann döprum dauða. Tók *Díómedes* þá báða af lífi, hann sjálfan og svein hans, *Kalesíus,* er þá var kerrusveinn hans, og fóru þeir báðir niður í jörðina. *Evrýalus* drap þá *Dresus* og *Ofeltíus,* elti síðan þá *Esepus* og *Pedasus;* þá hafði vatnadísin *Abarbára* átt forðum við hinum fræga *Búkolíon; Búkolíon* var elzti sonur hins ágæta *Laomedons,* og ól móðir hans hann á laun. Eitt sinn er *Búkolíon*

sat að sauðum, gerði hann sèr dátt við vatnadísina og samrekti henni; varð hún barnshafandi og ól tvo sveina, tvíbura; þá sveina tók *Mekisteifsson* af lífi, og fletti þá vopnum. Hinn hugdjarfi *Polýpöytes* drap *Astýalus; Odysseifur* drap *Pidýtes* hinn *perkóska* með eirspjóti; *Tevkrus* hinn ágæta *Aretáon; Antílokkus Nestorsson* vó *Ablerus* með fagri lenzu; herkonúngurinn *Agamemnon* vó *Elatus;* hann bjó í hinni háfu *Pedasus*-borg á bökkum hins straumfagra *Satníóis;* kappinn *Leítus* drap *Fýlakus* á flótta, en *Evrypýlus* drap *Melantíus.* Þessu næst handtók hinn rómsterki *Menelás Adrestus,* því hestar hans fældust á vellinum; höfðu þeir flækzt í pors-kvisti; brutu þeir þá sundur fremra hluta kerrustángarinnar, og fóru til borgarinnar, þángað sem aðrir hestar flýðu, þeir er fælzt höfðu. En *Adrestus* valt úr kerrustólnum niður með hjólinu, og fèll á grúfu niður í moldina; gekk þá *Menelás Atreifsson* að honum með lángskept spjót í hendi. Þá tók *Adrestus* um knè hans, og bað: „Gef mèr líf, *Atreifsson,* og þigg af mèr fult lausnargjald. Faðir minn er auðmaður mikill, og eru margir menjagripir geymdir í húsi hans, bæði eir og gull og seig-unnið járn; mun faðir minn greiða þèr þar af ógrynni fjár til útlausnar mèr, ef hann spyr, að eg er lífs niðri við skip *Akkea*". Þannig mælti hann, og hrærði með þessum orðum huga í brjósti hans, og var nú við sjálft, að *Menelás* feingi hann í hendur sveini sínum, til að fara með hann

ofan til skipa. En þá kom *Agamemnon* hlaupandi móti honum, kallaði til hans og mælti: „Heyr, kæri *Menelás*, hví tekur þig svo sárt til þessara manna? Ágæt munu víst þau verk hafa verið, er *Trójumenn* höfðust að á heimili þínu! Nei, eingi þeirra skal undan komast bráðum bana eða sleppa úr vorum höndum. Ekki einu sinni úngbarnið í móðurkviði skal undan komast, heldur skulu allir jafnt drepnir verða, þeir er í *Ilíonsborg* eru, liggja ógrafnir, og eingi vita, hvað af þeim er orðið“. Með þessum orðum snèri kappinn huga bróður síns, því þetta var heilræði. Stakk *Menelás* þá hendi sinni við *Adrestus* og hratt honum frá sèr, en *Agamemnon* konúngur lagði hann spjóti í nárann; fèll *Adrestus* þá á bak aptur, en *Atreifsson* stè fæti sínum á brjóst honum og kipti út eskiviðar-spjótinu. Þá kallaði *Nestor* hátt, og mælti til *Argverja:* „Kærir vinir, þèr öðlíngar *Danáa,* þjónar *Aresar!* Eingi má nú dveljast eptir og leggjast að valrofi, til þess að komast með sem mest herfáng til skipa, heldur skulum vèr drepa mennina, en síðan munu þèr í tómi ræna hinn felda val, er liggur um vígvöllinn“. Með þessum orðum hvatti hann hug og dug hvers manns. Mundu *Trójumenn* nú hafa hrokkið undan *Akkeum,* ástvinum *Aresar,* og farið inn í *Ilíonsborg,* og einga vörn sýnt af sèr, ef *Helenus Príamsson,* sem var einhverr hinn ágætasti fuglaspámaður, hefði ekki geingið til *Eneass* og *Hektors,* og mælt til

þeirra: „*Eneas* og *Hektor,* herstarfið liggur mest á ykkur af *Trójumönnum* og *Lýkíumönnum*, sökum þess að þið eruð hraustastir til allrar framkvæmdar, bæði til framgaungu og fyrirhyggju. Látið hèr nú staðar numið, og farið um kríng hvervetna, og haldið hermönnunum hèr kyrrum fyrir framan borghliðin, áður en þeir gera þann óvina-fagnað, að stökkva flýandi í fáng konum sínum. En er þið hafið eggjað fram alla herflokkana, þá munum vèr vera hèr eptir og halda uppi bardaga við *Danáa,* þó mjög sè nærri oss geingið; því nú býður nauðsyn til. En þú, *Hektor,* skalt fara til borgarinnar, og koma á tal við móður okkar; hún skal stefna saman höfðíngjakonunum til hofs hinnar glóeygu *Aþenu* í háborginni, og ljúka upp með lykli dyrum goðahússins; hún skal taka þann möttul, er hún þykist eiga mestan og fegurstan í höll sinni og henni þykir sjálfri vænst um, og leggja á knè hinnar hárfögru *Aþenu;* hún skal heita á hana, að fórnfæra henni 12 ársgamlar kvígur ótamdar, og vita, hvort hún vill aumkva sig yfir borgina og yfir konur og úngbörn *Trójumanna,* ef svo má verða, að hún bægi *Týdeifssyni* frá hinni helgu *Ilíonsborg,* þeim hinum trylta bardagamanni, hinum sterka flóttafrömuði; ætla eg hann nú vera hraustastan af *Akkeum,* og aldrei óttuðumst vèr svo þjóðhöfðíngjann *Akkilles,* er menn þó kveða vera gyðju-son; því þessi maður geingur mjög fram, sem óður væri, og má eingi við hann jafnast að hugmóð“. Þannig

mælti hann, en *Hektor* gerði, sem bróðir hans rèð til. Hann varp sèr þegar í öllum herbúnaði ofan til jarðar, gekk með hvöss spjót í hendi hvervetna um herinn og eggjaði liðið til orustu, og vakti ógurlegan hergný. Snèrust menn skjótt við, og stóðu öndverðir við *Akkeum;* hörfuðu *Argverjar* þá undan og lèttu manndrápunum; hugðu þeir einhvern hinna ódauðlegu guða kominn vera ofan af hinum stirnda himni til liðs við *Trójumenn,* er þeir hefðu svo skjótt við snúizt. Þá kallaði *Hektor* hátt, og mælti til *Trójumanna:* „Þèr ofurhuguðu *Trójumenn* og lángt aðkomnu liðsmenn! Verið hraustir karlmenn, góðir hálsar, og leggið fram ofurefli yðvart, meðan eg fer til *Ilíonsborgar,* og segi ráðsöldúngunum og konum vorum að heita á guðina og lofa þeim hundraðsfórnum“. Að því mæltu gekk hinn hjálmkviki *Hektor* burt, en hin svarta leðurrönd, er lá utan um hinn búngaða skjöld, skall á hælum hans og hnakka.

Glákus Hippolokkusson og sonur *Týdeifs* geingu báðir fram milli herfylkínganna hvorratveggju, og voru í miklum vígahug. En er þeir áttu skamt hvorr til annars, tók hinn rómsterki *Díómedes* svo fyrri til máls: „Hvað manna ertú, góður maður? Aldrei hefi eg þig fyrr augum litið í hinum mannsæma bardaga; en þó hefir þú nú sökum ofurhuga þíns geingið helzt til lángt fram fyrir aðra, er þú bíður eptir hinu lángskepta spjóti mínu; því ógæfumanna synir eru það, er verða á götu minni, þegar

á mèr er móðurinn. En ef þú ert einhverr af hinum ódauðlegu guðum, og kominn af himni ofan, þá mun eg ekki berjast við himneska guði. Því ekki varð hinn sterki *Lýkúrgus Drýantsson* lánglífur, þegar hann fór að keppa við hina himnesku guði. Það var einu sinni, að hann hrakti á burt fóstrur hins óðláta *Díónýsuss* á enu sannhelga *Nysíons*-fjalli; köstuðu þær allar undir eins blótstöfum sínum til jarðar, þegar manndráparinn *Lýkúrgus* lamdi þær með nautastafnum, en *Díónýsus* varð forflótta og stakk sèr niður í sjáfarbylgjuna; tók *Þetis* móti honum í kjöltu sèr; var þá í honum skelkur og megn skjálfti af ógnarlátum þessa manns. Hinir hóglífu guðir reiddust honum eptir það, og *Kronusson* gerði hann sjónlausan, og varð hann ekki lánggæður úr því, eptir það hann var orðinn óvinsæll hjá hinum ódauðlegu guðum. Við hina sælu guði vil eg ekki berjast; en sèrtu einn af dauðlegum mönnum, þeim er eta ávöxt jarðar, þá gakk nær, svo þú megir skjótt hreppa fullkominn bana". Hinn frægi *Hippolokkusson* svaraði honum: „Þú stórhugaði *Týdeifsson,* hví spyr þú að ætt minni? Ætt manna er sem ætt laufblaðanna: sumum laufblöðum feykir vindur til jarðar, en önnur spretta í blómlegum skógi, þegar vortíminn kemur. Eins eru ættir manna: sumar vaxa upp, aðrar líða undir lok. En ef þú vilt fræðast um þetta, þá skal eg segja þèr ætt mína, svo þú vitir hana glögt, og þekkja hana þó margir menn. *Effýra* heitir borg;

hún liggur við vog einn í enu hestauðga *Argverjalandi*. Þar var *Sisýfus;* hann var allra manna slægvitrastur; *Sisýfus* var *Eólusson*. Sonur hans var *Glákus,* en *Glákus* átti hinn ágæta *Belleró-fontes* (*Bellerus*-bana); honum höfðu goðin veitt fríðleik og elskuverða karlmennsku, en *Pröytus* ætlaði honum ílt í huga sèr, og rak hann úr landi, því *Pröytus* var einvaldur yfir *Argverjum,* og hafði *Seifur* lagt þá undir ríkisvönd hans. Nú varð hin ágæta *Antea,* kona *Pröytusar,* svo óðfús eptir *Bellerófontes,* að hún vildi eiga við hann samlag leynilega, en til þess gat hún með eingu móti feingið hinn göfuglynda, hergjarna *Bellerófontes*. Hún mælti þá til *Pröytusar* konúngs, og fór með ósannindi: „Betur þú værir dauður, *Pröytus,* ella drep að öðrum kosti *Bellerófontes,* því hann vildi eiga samlag við mig nauðuga“. Svo mælti hún, en konúngur varð stórreiður, er hann heyrði slíkt; þókti *Pröytusi* þó mikið fyrir að drepa hann sjálfur, og sendi hann því til *Lýkíu,* og fèkk honum skaðvænlegar jarteiknir; hafði hann rist mörg lífspell á samanlagt spjald, til að fyrirkoma honum, og bað hann sýna það teingdaföður sínum. *Bellerófontes* fór til *Lýkíu* með góðri leiðsögn goðanna. En er hann kom til *Lýkíu* og til hins rennanda *Ksantus*-fljóts, veitti konúngur hinnar víðlendu *Lýkíu* honum góðar viðtökur, hèlt honum veizlu í 9 daga og slátraði 9 uxum. En er hin rósfíngraða *Morgungyðja* kom í ljós tíunda daginn, þá spurði hann um erindi hans,

og mæltist til að sjá jarteikn þá, er hann hefði með að fara til sín frá *Pröytusi,* dótturmanni sínum. En er hann hafði tekið við hinni illu jarteikn dótturmanns síns, þá lagði hann fyrst fyrir *Bellerófontes* að drepa hina ógna-stóru *Kímeru;* hún var af goðaætt, en ekki manna, ljón að ofanverðu, dreki að neðanverðu, en hauðna í miðju, og blès ógurlega eldsmagni brennanda. *Bellerófontes* drap *Kímeru,* af því hann treysti fyrirburðum goðanna. Þar næst barðist hann við hina frægu *Sólýma,* og kvað það verið hafa hinn harðasta bardaga, er hann hefði í komið við mennska menn. Í þriðja sinni drap hann hinar karlgildu *Skjaldmeyar.* En þá hann var á leið þaðan aptur, gerði konúngur honum annað vèlafult bragð: hann valdi til þá menn, er hraustastir voru í hinni víðlendu *Lýkíu,* og setti fyrir hann launsátur; en aungvir af þeim komu heim aptur; drap hinn ágæti *Belleróontes* þá alla. En er konúngur komst að raun um, að hann væri goðkynjuð hetja, hèlt hann honum þar hjá sèr, og gipti honum dóttur sína; hann gaf honum helmíng alls ríkisins, og skiptu *Lýkíumenn* honum landi til eignar; það var fagurt land, og betra en önnur lönd, gott trèland og plógland. Konúngsdóttir átti þrjú börn við enum herkæna *Belleróontes,* þau *Ísander, Hippolokkus* og *Laódamíu.* Hinn ráðvísi *Seifur* lagðist með *Laódamíu,* og ól hún hinn goðumlíka, eirvopnaða *Sarpedon.* En er *Belleróontes* varð fyrir reiði allra goðanna, þá ráfaði hann einmana um

Alejons-völl, örmæddi hjarta sitt og firðist alla mannavega; því hinn vígsólgni *Ares* hafði drepið *Ísander,* son hans, í bardaga við hina frægu *Sólýma,* en *Artemis* gullintauma hafði reiðzt *Laódamíu* og vegið hana. En *Hippolokkus* átti mig, og hans son em eg sagður. Hann sendi mig til *Trójuborgar,* og lagði ríkt á við mig, að eg væri jafnan afburðamaður og skörúngur annara manna, og ekki ættleri forfeðra minna, er voru lánghraustastir menn í *Effýru* og hinni víðlendu *Lýkíu.* Þessi er ætt mín, og af þessu em eg bergi brotinn". Þannig mælti hann, en hinn rómsterki *Díómedes* varð glaður; hann stakk spjótinu niður í hina margfrjófu jörð, og talaði blíðlega til þjóðhöfðíngjans: „Þú munt þá vera forn lángfeðga-gestfèlagi minn. Því hinn ágæti *Öynefur* gisti eitt sinn hinn fræga *Belleró-fontes* í höll sinni, og hèlt honum hjá sèr 20 daga, og gáfu þeir hvorr öðrum fagrar gestgjafir: *Öynefur* gaf honum brynbelti, litað í fögrum purpura, en *Bellerófontes* gaf honum tvíker af gulli, og lèt eg það eptir í húsi mínu, þá eg fór heiman; en til *Týdeifs* man eg ekki, því eg var þá úngur, er hann skildi við mig, þá er her *Akkea* lèzt hjá *Þebu.* Nú em eg því kær gestvinur þinn hvervetna í *Argverjalandi,* en þú minn í *Lýkíu,* þegar eg kem í það land. Látum oss nú varast, að skjóta skapti hvorr að öðrum, og þó í mannþraung sè; því nóg er handa mèr til að drepa af *Trójumönnum* og hinum frægu liðsmönnum þeirra, ef guð gefur mèr

færi á og eg næ einhverjum þeirra á fæti; nóg er og til handa þèr af *Akkeum* til atvígis, ef þú kemur í færi um. En nú skulum við skiptast vopnum við, svo þeir sjái, sem hèr eru, að við erum lángfeðga-gestfèlagar“. Þá þeir höfðu sagt þetta, stukku þeir ofan af kerrunum, tókust höndum saman og seldust trygðir. En þá glapti *Kronusson Glákusi* vitsmuni, er hann skipti vopnum við *Díómedes Týdeifsson,* og lèt gullvopn fyrir eirvopn, hundrað uxalög fyrir níu uxalög.

Þegar *Hektor* kom til *Ske-hliða* og ætibjarkarinnar, komu konur og dætur *Trójumanna* hlaupandi og þyrptust kríng um hann, og spurðu að sonum sínum, bræðrum, vinum og eiginmönnum. Hann bað þær allar, hverja af annari, að heita á guðina, því margar þeirra áttu harma fyrir höndum. Þá kom *Hektor* til hinnar fögru hallar *Príamuss;* hún var gerð með höggnum svölum; í höllinni voru 50 herbergi af höggnum steini, bygð hvert nálægt öðru; þar hvíldu synir *Príamuss* hjá eiginkonum sínum. En þar gagnvart hins vegar innan hallar voru 12 herbergi af höggnum steini handa dætrum *Príamuss,* þau voru innan húss og bygð hvert hjá öðru; þar hvíldu dótturmenn *Príamuss* hjá hinum heiðvirðu konum sínum. Og er *Hektor* kom þángað, mætti honum hin gjafmilda móðir hans; hún leiddi inn með sèr *Laódíku;* sú var fríðust dætra hennar. *Hekaba* tók í hönd *Hektors,* tók til orða og mælti: „Hví ertu kominn, sonur? hví hefir þú yfirgefið hina

óvægnu orustu? Mjög þreyngja þeir þó að oss, synir *Akkea*, er eg ekki má nefna, þeir er berjast í kríng um borg vora, að hugur þinn skuli hafa hvatt þig að fara híngað, til að fórna höndum upp til *Seifs* frá háborginni. En bíð þú, meðan eg sæki þèr ljúffeingt vín, að þú dreypir fyrst dreypifórn föður *Seifi* og öðrum ódauðlegum goðum, og fáir síðan að hressa þig sjálfur, ef þú getur drukkið nokkuð; því mjög styrkir vín þann mann, sem þreyttur er, eins og þú ert nú þreyttur orðinn af því að verja vini þína og vandamenn“. Hinn mikli, hjálmkviki *Hektor* svaraði henni: „Færðu mèr ekki hið ljúffeinga vín, heiðvirða móðir, svo þú ekki vanmegnir mig, og eg missi hug og þrek. Með óþvegnum höndum þori eg ekki að dreypa *Seifi* hið skæra vín. Á *Seif* svartskýa-guð má eingi heita, sá er ataður er í blóði og dreyrstokknum aur. Heyr þú, kalla saman höfðíngjakonurnar, og gakk til hofs hinnar feingsælu *Apenu* með fórnir; tak möttul þann, er þú átt fegurstan og mestan í herbergi þínu, og þèr þykir lángvænst um sjálfri, legg hann í knè hinni hárfögru *Apenu*, og heit á hana, að fórnfæra henni í hofinu 12 ársgamlar kvígur ótamdar, og vit, hvort hún vill þá aumkvast yfir þorgina og yfir konur og úngbörn *Trójumanna*, ef svo má verða, að hún bægi *Týdeifssyni* frá hinni helgu *Ilíonsborg*, þeim hinum trylta bardagamanni og sterka flótta-frömuði. Far þú, segi eg, til hofs hinnar feingsælu *Apenu*, en eg mun fara á fund

Parisar og kalla á hann, ef hann vill hlýða orðum mínum. Þess mundi eg óska, að jörðin sylgi hann þegar í stað; því hinn ólympski guð ól hann upp til mikils tjóns fyrir *Trójumenn* og fyrir hinn hugstóra *Príamus* og börn hans. Ef eg sæi hann kominn niður í *Hadesar* heim, mundi mèr finnast sem slokknaður væri hinn sárasti harmur hjarta míns“. Þannig mælti hann, en hún gekk til herbergja sinna og kallaði á þjónustumeyarnar, og fóru þær um borgina og stefndu saman höfðíngjafrúnum. En *Hekaba* gekk ofan í hinn ilmanda geymslu-sal; þar átti hún fjölglitaða möttla, er unnið höfðu sættverskar konur, þær er hinn goðumlíki *Alexander* hafði flutt með sèr frá *Sídonsborg (Sætt)*, þá er hann sigldi yfir hið breiða haf, í þeirri ferð er hann flutti hina kyngöfgu *Helenu* heim til sín. *Hekaba* tók upp einn möttulinn til að færa *Aþenu* að gjöf, þann er glitprúðastur var og mestur; lýsti af honum, sem af stjörnu, og lá neðstur af möttlunum. Fór hún nú af stað, og margar höfðíngjafrúr með henni. En er þær komu til *Aþenu*-hofs í háborginni, þá lauk hin kinnfagra *Þeanó* upp dyrum fyrir þeim; hún var dóttir *Kisseifs* og konu hins reiðkæna *Antenors;* hana höfðu *Tróverjar* gert að hofgyðju *Aþenu*. Þær fórnuðu allar höndum til *Aþenu* og æptu hástöfum, en hin kinnfagra *Þeanó* tók möttulinn og lagði í knè hinni hárprúðu *Aþenu*, gerði bæn sína og hèt á dóttur ens mikla *Seifs:* „Máttuga *Aþena*, borgarvörður, ágæta gyðja!

Brjót í sundur spjót *Díómedesar,* og lát hann sjálfan falla á grúfu fyrir framan *Ske-hlið;* skulum vèr þá þegar fórnfæra þèr 12 ársgamlar kvígur ótamdar, ef þú vilt þá aumkvast yfir borgina og yfir konur *Trójumanna* og úngbörn þeirra“. Svo mælti hún biðjandi, en *Pallas Aþena* varð ekki við bæn hennar. Þannig hètu þær á dóttur ens mikla *Seifs;* en *Hektor* gekk til ennar fögru hallar *Alexanders,* er hann hafði sjálfur smíðað, og menn þeir, er beztir smiðir voru í hinu jarðfrjófa *Trójulandi;* höfðu þeir gert honum svefnskála og stofu og forgarð í háborginni, nálægt *Príamus* og *Hektori. Hektor,* ástvinur *Seifs,* gekk inn í höllina; hann hafði í hendi sèr spjót ellefu álna lángt, falurinn fram úr skaptinu var af eiri og lýsti af, og gullhólkur um utan. *Hektor* hitti *Alexander* í skála; hann var að fara með hin fögru vopn sín, og handlèk skjöld sinn og brynju og hinn bjúga boga; en *Helena* hin argverska sat hjá ambáttum sínum, og sagði þjónustumeyum sínum fyrir hannyrðir. En er *Hektor* leit *Alexander,* veitti hann honum þúngar átölur: „Þú undarlegi maður, ekki sæmir þèr að setja þetta ógeð í hug þèr. Hermennirnir falla í orustunni kríng um borgina og hinn háfa borgarvegg; en sökum þín hefir heróp og styrjöld leikið sem logi umhverfis um þessa borg, og mundir þú þó álasa öðrum, ef þú sæir hann liggja svo á liði sínu í hinum geigvænlega ófriði. Heyr nú, rís upp, svo borgin verði ekki brend í óvina-eldi!“ Hinn goð-

umlíki *Alexander* svaraði honum: „Með því þú átelur mig, *Hektor,* með sanngirni og ekki um skör fram, þá skal eg segja þèr nokkuð, en þú tak eptir, og heyr, hvað eg segi: ekki er það svo af ógeði eða óvilja til *Trójumanna,* að eg sit inni í skála, sem af hinu, að eg vil gefa rúm harmi mínum. En nú hefir kona mín farið að mèr með mjúkum orðum og eggjað mig til orustu; sýnist mèr það og sjálfum sæmra, því sigursældin fer frá manni til manns. Heyr nú, bíð nú eptir mèr, meðan eg fer í hervopnin; eða far þú, en eg mun koma á eptir; vonar mig, að eg nái þèr“. Svo mælti hann, en hinn hjálmkviki *Hektor* ansaði honum eingu. Þá talaði *Helena* til hans blíðum orðum: „Mágur minn, ósvífinnar og andstyggilegrar konu, sem völd er orðin mikillar ógæfu. Eg vildi óska, að þann dag, er móðir mín ól mig fyrst, hefði voðalegur vindbylur feykt mèr upp á eitthvert fjall, eða ofan í bylgju hins brimótta hafs, og bylgjan svo skolað mèr burt, heldur en að þessir atburðir hefðu orðið. En með því guðirnir hafa látið þessi mein að hendi bera, þá vildi eg, að eg hefði verið gefin einhverjum betra manni, sem fyndi til þess álass og þeirra svívirðínga, er hann yrði fyrir af öðrum mönnum; því hyggja þessa manns er ekki staðföst nú, og mun ekki verða á síðan, og er spá mín, að hann muni þar ílt af hljóta. Heyr nú, gakk inn, mágur, og sezt á stól þenna, því erviðið leggst þýngst á þig sökum mín, ósvífinnar konu, og sökum glæps

Alexanders; hefir *Seifur* lagt á okkur þau illu álög, að jafnvel eptirkomandi menn munu orð á gera“. Hinn mikli, hjálmkviki *Hektor* svaraði henni: „Vel fer þèr, *Helena,* en bjóð mèr ekki að sitja, mun eg ekki þiggja það, því nú leikur mèr meir í mun að hjálpa *Trójumönnum;* sakna þeir mín mjög, meðan eg em burtu. En rektú heldur eptir *Alexander,* og flýti hann sèr sjálfur, svo hann nái mèr, áður eg fer úr borginni; því eg ætla heim í hús mitt, til að sjá heimafólk mitt, konu mína og minn únga son, því óvíst er, hvort eg kem aptur til þeirra framar, eða guðirnir láta mig falla fyrir *Akkeum*“.

Að því mæltu gekk hinn hjálmkviki *Hektor* burt, og kom skjótt til hinna fagursettu húsa. Hann fann ekki hina hvítörmuðu *Andrómökku* í herbergjunum, því hún stóð þá harmandi og grátandi uppi í turninum ásamt með syni sínum og einni fagurmöttlaðri þjónustumey. En er *Hektor* fann ekki sína ágætu konu heima, gekk hann upp á þröskuldinn, stóð þar og sagði til ambáttanna: „Heyrið, ambáttir, segið mèr satt frá! Hvert gekk hin hvítarmaða *Andrómakka* úr herbergi sínu? Gekk hún til mágkvenna sinna, eða til hinna fagurmöttluðu svilkvenna sinna, eða til *Aþenu*-hofs, þar sem aðrar fagurlokkaðar *Trójukonur* blíðka hina óttalegu, hárfögru gyðju?“ Hin röskva ráðskona svaraði honum: „*Hektor,* með því þú biður mig að segja þèr satt, þá skal eg gera það: Hvorki gekk hún til mágkvenna sinna, nè til hinna fagur-

möttluðu svilkvenna sinna, nè heldur til *Aþenu*-hofs, þar sem aðrar fagurlokkaðar *Tróverjakonur* blíðka hina óttalegu, hárfögru gyðju; heldur gekk hún upp í hinn mikla turn *Ilíonsborgar*, því hún frètti, að *Trójumönnum* veitti þýngra, en *Akkear* bæru miklu hærra hlut; gekk hún nýlega upp að borgarvegg, og flýtti sèr, svo sem væri hún óð; en barnfóstran er með henni, og ber sveininn". Svo mælti ráðakonan, en *Hektor* skundaði út úr húsinu, og fór sama veg aptur um hin vel lögðu stræti gegnum borgina. En er hann kom til *Ske-hliða*, þar sem leið hans lá út á völlinn, þá kom þar hlaupandi móti honum hans gjafsæla kona *Andrómakka*, dóttir hins hugstóra *Eetíons*. *Eetíon* bjó undir enu skógótta *Plaks*-fjalli í *Undirplaks-Þebu*, og var konúngur yfir *Kilika-mönnum;* dóttir hans var gipt hinum eirvopnaða *Hektori*. Hún mætti þar manni sínum; var ein þjónustumær með henni, og hèlt í fángi sèr á hinum bernskulega, kornúnga, ástkæra *Hektorssyni;* hann var líkur fagri stjörnu. *Hektor* kallaði hann *Ska-mandríus*, en aðrir út í frá kölluðu hann *Astýanax (Borgarvörð)*, því *Hektor* einn varði *Ilíonsborg*. Þegar *Hektor* leit á sveininn, brosti hann og þagði, en *Andrómakka* gekk til hans grátandi, greip um hönd hans, tók til orða og mælti: „Góði *Hektor!* Áhugi þinn mun verða þèr að fjörlesti; þú kennir jafnvel ekki í brjósti um þinn únga son, og ekki um mig, vesæla konu, er bráðum mun verða ekkja

eptir þig; því bráðlega munu allir *Akkear* veitast að þèr og drepa þig; væri mèr þá betra, þegar þín missir við, að vera komin niður í jörðina, því þá hefi eg ekkert yndi framar, þegar þú hefir bana beðið, heldur harma eina. Eingan föður á eg heldur á lífi og einga heiðvirða móður; því hinn ágæti *Akkilles* drap föður minn og lagði í eyði ena háhliðuðu *Þebu,* hina fjölbygðu borg *Kilika.* Hann vó *Eetíon,* en fletti hann þó ekki vopnum, svo ósvífinn var hann ekki, heldur brendi hann með hinum gersemlegu vopnum hans, og varp haug eptir hann, en fjalladísirnar, dætur *Seifs* ægisskjalda, gróðursettu álmvið í kríng um hauginn. Eg átti sjö bræður heima; þeir fóru allir á einum degi inn í *Hadesar* heim; drap hinn fóthvati, ágæti *Akkilles* þá alla, þar sem þeir sátu yfir drattandi nautum og hvítum sauðum. Móðir mín var drottníng undir enu skógótta *Plaks-*felli. *Akkilles* flutti hana híngað með öðrum fjárhlutum, en lèt hana lausa aptur, og tók fyrir ógrynni lausnarfjár; þá skaut *Artemis* örumglöð hana í húsi föður hennar. En þú, *Hektor,* ert mèr faðir og heiðvirð móðir og bróðir, og þú ert eiginmaður minn í blóma aldurs þíns. Heyr nú, kenn í brjósti um mig, og vert hèr kyrr í turninum, svo þú eigi gerir son þinn munaðarlausan og konu þína að einstæðíngi; skipa heldur hernum í stöðu hjá fíkjuhólnum, þar sem helzt verður upp komizt í borgina og hlaupa má á borgvegginn; því hinir hraustustu kappar, báðir *Ajantar,* hinn

frægi *Idomeneifur,* þeir *Atreifssynir* og hinn sterki *Týdeifsson,* freistuðu þrisvar að ráðast hèr á; mun annaðhvort einhverr spáfróður maður hafa sagt þeim það, eða hugur sjálfra þeirra hefir hvatt þá og ráðið til þess". Hinn mikli, hjálmkviki *Hektor* svaraði henni: „Eg hefi athuga á öllu þessu, kona; en eg fyrirverð mig stórlega fyrir *Trójumönnum* og hinum síðmöttluðu konum *Tróverja,* ef eg flý úr orustu, sem huglaus maður; er það og móti skapi mínu, því em eg jafnan vanur að vera hraustur og berjast meðal hinna fremstu *Trójumanna,* til að halda uppi hinni miklu frægð föður míns, og svo sjálfs míns orðstír; því eg veit það með vissu í huga mèr og hjarta, að sá dagur mun eitt sinn koma, að hin helga *Ilíonsborg* mun undir lok líða, og svo *Príamus* og landslýður hins spjótfima *Príamuss.* En ekki tekur mig eins sárt til *Trójumanna,* hvorki til sjálfrar *Hekóbu,* nè hins volduga *Príamuss,* nè til bræðra minna, sem bæði eru margir og hraustir, þó þeir kynnu að falla til jarðar fyrir óvinunum, eins og mig tekur sárt til þín, ef einhverr hinna eirbrynjuðu *Akkea* firrir þig frelsisdegi þínum og leiðir þig burt með sèr; muntu þá vefa vef undir hendi útlendrar konu í *Argverjaborg,* og sækja vatn í *Messu*-lind eða *Hyperíu*-lind; mun þá hart rekið á eptir þèr og straung ánauð á þèr liggja. Þá mun einhverr segja, er hann sèr þig tárfella: „„Þetta er kona *Hektors,* þess er var hraustastur bardagamaður af hinum reiðkænu *Trójumönn-*

um, þá er þeir börðust í kríng um *Ilíonsborg*""; svo mun einhverr segja á síðan, mun þá af nýu vekjast upp hjá þèr sár harmur, þegar þú hefðir eingan þann mann, er bægt gæti frá þèr ánauðardeginum. En fyrr vildi eg að orpinn haugur hyldi mig dauðan, en eg heyrði óp þitt og sæi þig dregna í þrældóm". Þá hinn frægi *Hektor* hafði sagt þetta, rètti hann hendur sínar eptir sveininum, en sveinninn hljóðaði og hallaði sèr upp að brjósti hinnar fagurbeltuðu fóstru sinnar; varð hann skelkaður, er hann leit föður sinn, og hræddist, er hann sá eirvopnin og hrosshárs-skúfinn, er grúfði geigvænlega ofan af hjálminum. Þá hló faðir hans dátt og hans heiðvirða móðir; tók hinn frægi *Hektor* þá þegar hjálminn af höfði sèr og lagði hann niður á jörðina; hann var allur ljómandi; en er hann hafði kyst sinn kæra son og hampað honum á höndum sèr, þá hèt hann á *Seif* og aðra guði, og mælti: „*Seifur* og þèr aðrir guðir! Gefið það, að þessi son minn verði eins frábær meðal *Trójumanna,* og eg er, eins ágætur að afli, og ráði eins voldug-lega yfir *Ilíonsborg,* svo menn segi, þá hann kemur heim úr hernaði: „„Sá er miklu meiri, en faðir hans var""; og hafi hann þá með að fara blóðug hervopn, tekin af einhverjum óvini, er hann hefir drepið, en móður hans verði glatt um hjarta". Að því mæltu lèt hann son sinn í fáng sinnar kæru konu, en hún tók hann í sinn ilmandi faðm, og hló með tárin í augum. En er maður hennar tók eptir

því, viknaði hann, klappaði henni með hendinni, tók til orða og mælti: „Góða kona, gerðu það fyrir mig, vertu ekki of hrygg í huga, því eingi mun mig til *Hadesar* senda fyrir forlög fram; en það hygg eg, að eingi maður, þegar hann eitt sinn er fæddur, megi forðast skapadægur sitt, hvort sem hann er huglaus eða hraustmenni. En far þú nú til herbergis þíns, og annast hannyrðir þínar, vefinn og snælduna, og seg þjónustumeyum þínum að fara til verka; en allir karlmenn, þeir er í *Ilíonsborg* eru, og einkum eg, eiga að skipta sèr af ófriðnum“. Að því mæltu tók hinn frægi *Hektor* upp hinn taglskúfaða hjálm, en hans kæra kona gekk heim, leit opt aptur og feldi margt þrúngið tár. Hún kom skjótt til hinna vel settu húsa *Víga-Hektors,* og fann þar inni margar þjónustumeyar, og vakti hún hjá þeim öllum mikla kveinstafi; hörmuðu þær *Hektor* í húsi sjálfs hans, þó hann enn væri lífs, því þær hugðu, að hann mundi ekki framar aptur heim koma úr styrjöldinni, sloppinn úr hinum sterku greipum *Akkea.*

Paris stóð ekki heldur leingi við í hinum háreistu herbergjum. Þá hann hafði farið í hin ágætu hervopn, er alla vega voru eiri búin, tók hann á rás mikilli og hljóp gegnum borgina. Líkt og gjafarhestur, er alinn er á stalli, slítur festina og hleypur yfir völlinn og lætur hófana gánga, því hann er vanur að baða sig í hinu straumfagra fljóti; er hann þá hróðugur, reisir hátt höfuðið, en

faxið flaksast um herðakambinn; hann drambar af fegurð sinni, en fæturnir bera hann skjótt í átthaga og haglendi hestanna: svo gekk *Paris Príamsson* til *Pergamsborgar,* ljómandi af hervopnum, sem sól, og fagnaðarfullur, en hinir fráu fætur báru hann áleiðis. Hann hitti brátt hinn ágæta *Hektor,* bróður sinn, rètt í því hann veik á burt þaðan, er hann átti tal við konu sína. Hinn goðumlíki *Alexander* talaði þá til hans að fyrra bragði: „Víst tef eg fyrir þèr, kæri, er þú hraðar svo mjög ferð þinni; hefir mèr dvalizt, og kem eg eigi í tækan tíma, sem þú bauðst“. Hinn hjálmkviki *Hektor* svaraði honum: „Góði bróðir! Eingi sannsýnn maður getur frýað þèr framgaungu í bardögum, því þú ert hraustur maður; en þú ert tómlátur og viljalítill, og fellur mèr sárt að heyra þèr ámælt af *Trójumönnum,* er mikla þraut þola fyrir þína skuld. Förum nú af stað, en hitt skulum vèr til leiðar færa síðar, ef *Seifur* lætur oss þess einhvern tíma auðið verða, að setja fram frelsisskaptker í höllinni, til þakklætis við hina eilífu, himnesku guði, fyrir það að vèr höfum rekið hina fagurbrynhosuðu *Akkea* burt úr *Trójulandi.*

SJÖUNDI ÞÁTTUR.

Einvíg Hektors og Ajants. Valgröptur.

Að því mæltu hljóp hinn frægi *Hektor* út um borgarhliðið, og *Alexander,* bróðir hans, með honum; var í þeim báðum áhugi mikill að gánga í orustu og berjast. En svo sem skipverjar verða fegnir, ef guð gefur þeim byr, þá þeir eru orðnir þreyttir að lemja sjóinn með hinum slèttsköfnu árum, og limir þeirra eru lèmagna orðnir af erviði: svo urðu *Trójumenn* fegnir, þegar þeir komu, bræður. Þeir bræður tóku þegar til víga, drap *Alexander Menespíus,* hann bjó í *Örnu,* son *Arepóus* konúngs, sonar *Arepóus* kylfíngs og hinnar mikileygu *Fýlómedúsu. Hektor* skaut *Ejóneif* með hvössu spjóti; kom skotið í hálsinn undir hina eirsterku hjálmrönd, og var það hans bani. En *Glákus Hippolokkusson,* foríngi *Lýkíumanna* skaut spjóti í hinum harða bardaga; það kom í öxl á *Ifínóus Dexíussyni,* í því er hann stökk upp á kerru sína; fèll hann ofan af kerrunni til jarðar, og var þegar dauður.

Þá er hin glóeyga *Apena* varð þess vör, að *Argverjar* fèllu í hinum harða bardaga, þá fór hún brunandi ofan af *Ólymps*-tindum, og til hinnar helgu *Ilíonsborgar. Appollon* sá til ferða hennar frá *Pergams*-vígi; hann fór til móts við hana, því hann unni *Trójumönnum* sigurs. Þau hittust hjá ætibjörkinni. Hinn voldugi *Appollon,* sonur *Seifs,*

talaði til hennar að fyrra bragði: „Hví kemur þú svona óð ofan af *Ólympi,* dóttir hins mikla *Seifs?* Hví er þèr slíkur ákafi í hug? Hvort ætlar þú nú að veita *Danáum* þann sigur í orustunni, að úr slíti með þeim? Svo mun vera, þar er þú aumkvast yfir *Trójumenn* alls ekki, þó þeir falli. Nú ef þú vilt í nokkuru fara að ráðum mínum, og mun þá betur fara, þá skulum við nú láta staðar nema bardagann og styrjöldina í dag; geta þeir svo barizt síðar, þar til er þeir sjá fyrir enda á *Ilíonsborg,* með því það er vilji ykkar gyðjanna að leggja borg þessa í eyði“. Hin glóeyga gyðja *Aþena* svaraði honum: „Svo skal vera, *Fjarvirkur!* Þetta var og erindi mitt, er eg kom nú frá *Ólympi* til *Trójumanna* og *Akkea.* En heyr nú, hversu viltú stöðva ófrið hermannanna?“ Hinn voldugi *Appollon,* sonur *Seifs,* svaraði henni: „Við skulum æsa upp ofurhug hins reiðkæna *Hektors;* má vera, að hann skori á *Danáa,* að einhverr þeirra berjist aleinn við sig í grimmum bardaga; má þá svo fara, að hinum eirbrynhosuðu *Akkeum* þyki nóg um, og sendi einhvern einn til að berjast við hinn ágæta *Hektor*“. Svo mælti hann, en hin glóeyga gyðja *Aþena* fèllst á tillögur hans. *Helenus, Príamuss* kæri son, varð áskynja ráðagerðar þeirrar, er goðin höfðu ráðið og fest með sèr; hann gekk þá til *Hektors* og mælti til hans: „*Hektor Príamsson,* jafnráðsnjallur *Seifi!* Far nú að mínum ráðum, því eg er bróðir þinn. Seg öðrum *Trójumönnum* og öllum *Akkeum* að

setjast niður, en þú sjálfur skora á þann af *Akkeum*, sem hraustastur er, að berjast við þig í grimmum bardaga. Því þess hefi eg áheyrsla orðið af tali hinna eilífu guða, að ekki liggur enn fyrir þèr að deya og bíða bana". Svo mælti hann, en *Hektor* varð stórlega feginn, er hann heyrði þetta; hann gekk fram milli fylkínganna, hèlt um mitt spjótskaptið og þokaði aptur flokkum *Trójumanna;* settust þeir þá allir niður, og *Agamemnon* lèt þá og hina fagurbrynjuðu *Akkea* setjast. Þá settust þau *Aþena* og *Appollon* silfrinbogi, eins og skegggammar, á hina háfu ætibjörk *Seifs* ægisskjalda, og höfðu gaman af hermönnunum; sátu flokkar þeirra þètt saman með reistum skjöldum, hjálmum og spjótum. Eins og hafið dökknar af vindgráði, er leggst á sjóinn fyrir nýrisnum vestanvindi, eins voru flokkar *Akkea* og *Trójumanna,* þar þeir sátu á vellinum. *Hektor* talaði þá til hvorratveggju: „Hlýðið á, *Trójumenn* og þèr fagurbrynhosuðu *Akkear,* meðan eg mæli, það er mèr býr í brjósti. *Kronusson* hásætisguð hefir ekki látið sættir vorar verða framgeingar, heldur hefir hann ílt í hyggju, og ætlar hvorumtveggjum óhamíngju, þar til er annaðhvort verður, að þèr takið hina turnsterku *Trójuborg,* eða verðið sjálfir sigraðir hjá enum haffæru skipum. Nú hafið þèr með yður þá, er hraustastir eru af alþjóð *Akkea.* Komi hèr nú einhverr af yður öllum, sá er hug hefir til að berjast við mig, og veri forvígismaður móti hinum á-

gæta *Hektori*. En svo mæli eg um, og þar veri *Seifur* oss vottur að: ef svo fer, að hann drepur mig með hinu lángeggjaða eirvopni, þá skal hann fletta mig vopnum, og hafa þau með sèr til enna holu skipa, en skila aptur heim líki mínu, svo *Trójumenn* og konur *Tróverja* nái að gera mèr þann sóma, að brenna mig dauðan. En fari svo, að eg drepi hann, og *Appollon* veiti mèr ósk mína, þá skal eg fletta hann vopnum, og hafa þau með mèr til ennar helgu *Ilíonsborgar*, og festa þau upp í hofi ens lángskeyta *Appollons*, en líki hans skal eg skila aptur til hinna þóptusterku skipa, svo enir hárprúðu *Akkear* megi jarða það og verpa haug eptir hann við hið breiða *Hellusund*. Og þá mun einhverr eptirkomandi manna segja á síðan, þá er hann siglir á margþóptuðu skipi yfir hið dimmbláa sund: „„Þar er haugur þess manns, er fyrir laungu er dáinn, hreystimanns þess, er hinn frægi *Hektor* drap forðum““. Þannig munu menn að orði kveða, og mun svo minn orðstír aldrei undir lok líða“. Þannig mælti hann, en þeir þögðu allir og voru hljóðir; þókti þeim mikið fyrir að skorast undan, en þorðu ekki undir að gángast. Loksins stóð *Menelás* upp og tók til orða, veitti þeim harðar átölur, og var honum mjög þúngt niðri fyrir: „Vei veri skrumurum yðrum! Konur eruð þèr, en karlmenn ekki! Mun það verða hin mesta svívirðíng, ef eingi *Danáa* fer nú móti *Hektor*. Verði þèr allir að vatni og moldu, þar sem þèr sitjið hèr,

hverr sem einn, svo hjartalausir og sæmdarlausir sem þèr eruð. Eg skal sjálfur herklæðast móti honum, en afburður sigursins er í höndum hinna ódauðlegu goða á upphæðum“. Að því mæltu fór hann í hin fögru vopn. Þar hefðir þú nú, *Menelás,* bana beðið fyrir hendi *Hektors,* því hann var þèr miklu meiri maður, ef höfðíngjar *Akkea* hefðu ekki sprottið upp og aptrað þèr. Sjálfur *Atreifsson,* hinn víðlendi konúngur *Agamemnon,* greip um hönd *Menelási,* tók til orða, og mælti: „Þú fer óviturlega, *Menelás,* fósturson *Seifs;* slíkt óvit sæmir þèr ekki. Halt þèr í stilli, þó þú eigir bágt með, og hirð ekki að deila kappi við þèr meira mann, þar sem *Hektor* er *Príamsson,* er allir aðrir eru hræddir við, og jafnvel *Akkilles,* sem er miklu meiri fyrir sèr en þú, kveinkar sèr við að mæta honum í mannsæmum bardaga. Heyr nú, gakk í flokk sveitúnga þinna, og sit þar, en *Akkear* munu fá til annan forvígismann að gánga til móts við *Hektor;* og þó til verði sá maður, sem er óttalaus og óleiður á bardögum, er gáta mín, að hann muni þó feginn verða hvíldinni, ef hann að eins kemst lífs úr hinni skæðu styrjöld og grimmu baráttu“. Með þessum orðum taldi kappinn bróður sínum hughvarf, því þetta voru heilræði, enda hlýddi *Menelás* ráðum hans; urðu sveinar hans fegnir því, og tóku vopnin af herðum hans. Þá stóð *Nestor* upp meðal *Argverja,* og mælti: „Skelfíng er slíkt! Mikill harmur sækir heim *Akkealand!* Sannlega mundi hinn aldr-

aði maður, riddarinn *Peleifur,* sárlega kveina, sá hinn ágæti ráðanautur og orðsnillíngur *Myrmídóna,* er eitt sinn hafði mikið gaman af því í húsi sínu, að spyrja mig tíðinda, og frètti þá eptir ætt og uppruna allra *Argverja.* Ef hann spyrði nú, að þeir æðruðust allir fyrir *Hektori,* mundi hann af alvöru hefja upp hendur sínar til hinna ódauðlegu guða, að öndin mætti líða úr líkam sínum og fara niður í *Hadesar* heim. Faðir *Seifur* og *Aþena* og *Appollon!* Eg vildi óska, að eg hefði nú hið sama æskufjör, og eg hafði, þegar *Pýlverjar* og *Arkadar* fundust á fljótsbökkum hins straumharða *Keladons,* og börðust hjá *Fèborgar*-veggjum, nálægt *Jardans*-straumum. Þá gekk *Erevþalíon* fram; hann var forvígismaður *Arkada;* hann var goðunum jafn að frækníleik; hann bar á herðum sèr hervopn *Areþóuss* konúngs, hins ágæta *Areþóuss,* er bæði karlar og fagurbeltaðar konur kölluðu að viðurnefni *kylfíng,* því hann hafði ekki boga eða lángspjót í bardögum, heldur gekk hann í gegnum fylkíngar með járnkylfu. *Lýkúrgus* drap *Areþóus* ekki með vaskleik, heldur með vèlum, á einum þraungum stig; gat *Areþóus* þar ekki komið vörn fyrir sig með járnkylfunni, því *Lýkúrgus* varð skjótari að bragði, og lagði spjótinu á honum miðjum og í gegn, en *Areþóus* fèll til jarðar upp í lopt; tók *Lýkúrgus* þá af honum hervopn það, er hinn eirvopnaði *Ares* hafði gefið honum; bar hann það vopn síðan sjálfur í hernaði. En er *Lýkúrgus* tók að eldast í húsi

sínu, gaf hann kylfuna *Erevpalíoni,* sveini sínum, að vopni. *Erevpalíon* hafði nú kylfuna *Lýkúrgus*-naut, og skoraði á hvern mann, er hraustastur var, en allir skulfu og voru hræddir, og þorði eingi að gefa sig fram. Þá hvatti mig hinn djarfi hugur til vígs með áræði sínu, og var eg þó ýngstur allra að aldri. Barðist eg þá við *Erevpalíon,* og veitti *Apena* mèr ósk mína. Þann drap eg stærstan mann og sterkastan; var hann æðimikill um sig á hvorn veg, þar sem hann lá fallinn endilángur. Nú vildi eg óska, að eg væri orðinn eins úngur og þá, og hefði óskert afl mitt; þá skyldi hinn hjálmkviki *Hektor* bráðlega fá að berjast. En þó er eingi af yður, sem eruð hraustastir af alþjóð *Akkea,* svo öruggur, að hann treysti sèr til að fara móti *Hektori*". Þannig átaldi hinn gamli maður þá. Þá stóðu upp alls níu menn: fyrstur allra reis upp herkonúngurinn *Agamemnon;* næstur honum reis upp hinn sterki *Díómedes Týdeifsson;* þá þeir *Ajantar,* þeir voru berserkir að afli; þá *Idomeneifur,* og *Meríónes,* fylgdarmaður hans, líkur hinum mannskæða *Vígaguði;* þá *Evrýpýlus, Evemons* frægi son; þá *Þóant Andremonsson* og hinn ágæti *Odysseifur.* Þessir vildu allir berjast við hinn ágæta *Hektor.* Hinn gerenski riddari *Nestor* mælti þá aptur til þeirra: „Varpið nú hlutkesti allir saman, og vitið, hverr hlutskarpastur verður; því sá hinn sami mun stórum gleðja hina fagurbrynhosuðu *Akkea,* enda mun hann og

stórum fagna í hjarta sínu, ef hann að eins kemst lífs af úr hinni skæðu styrjöld og grimmu baráttu". Svo mælti hann, en þeir mörkuðu hverr sinn hlut, og köstuðu í hjálm *Agamemnons Atreifssonar*. Hermennirnir báðust þá fyrir, og hófu hendur sínar upp til guðanna; tók þá hverr svo til orða, og leit um leið upp í hinn víða himin: „Faðir *Seifur*, hljóti annaðhvort *Ajant* eða *Týdeifsson*, eða þá sjálfur konúngur hinnar gullauðgu *Mýkenu*". Þannig tóku menn til orða. Hinn gerenski riddari *Nestor* hristi hjálminn, og stökk út úr hjálminum sá hlutinn, sem þeir óskuðu; það var hlutur *Ajants*. Kallarinn bar hlutinn rèttsælis um allan flokkinn, og sýndi öllum höfðíngjum *Akkea*, en þeir könnuðust ekki við, og kvaðst eingi eiga. Gekk kallarinn nú alt um kríng, ok kom loks til hins fræga *Ajants*, þess er hlutinn hafði markað og kastað í hjálminn. *Ajant* hèlt hendi sinni undir, en kallarinn gekk til hans og kastaði hlutnum í lófa hans. *Ajant* kannaðist við hlutinn, þegar hann sá markið; varð hann glaður í huga, varpaði hlutnum fyrir fót sèr til jarðar, og mælti: „Þetta er minn hlutur, vinir; verð eg því og feginn, því eg vona, að eg muni sigrað fá hinn ágæta *Hektor*. Heyrið nú, meðan eg fer í hervopnin, þá biðji hverr yðar til hins volduga *Seifs Kronussonar* í hljóði, svo *Trójumenn* ekki heyri, eða þá í heyranda hljóði, því vèr hræðumst alls eingan. Eingi skal, þó hann vilji, hrekja mig nauðugan, hvorki með kröptum eða með

fimleik; því mig vonar, að eg hafi ekki fæðzt og upp alizt í *Salamsey* svo óvanur öllum íþróttum“. Þannig mælti hann, en menn hètu á hinn volduga *Seif Kronusson;* tók þá hverr svo til orða, í því hann leit upp í hinn víða himin: „Faðir *Seifur,* þú sem ríkir á *Ída-* fjalli, þú vegsamlegasti og mesti guð! Veit *Ajanti* að öðlast sigur og veglega frægð. En hafir þú einnig *Hektor* kæran og elskir hann, þá veit þeim báðum jafnan styrk og sóma!“ Þannig tóku menn til orða, en *Ajant* bjó sig blikanda eiri; en er hann var kominn í allan herbúnaðinn, þá óð hann af stað, og var í gaungu sem hinn afar-stóri *Ares,* þegar hann fer í orustu til þeirra manna, er *Kronusson* hefir saman att til að berjast með sárbeittu kappi. Þvílíkur var hinn afar-stóri *Ajant,* varnargarður *Akkea,* á velli að sjá: hann glotti með óalegum andlitssvip, skálmaði stórum, þá hann gekk, og veifaði lángskeptu spjóti; urðu *Argverjar* mjög glaðir, er þeir litu hann, en megn skjálfti kom í knè sèrhverjum *Trójumanni,* og þá barðist hjartað í brjósti sjálfs *Hektors,* en nú mátti hann ekki undan hvika eða hörfa aptur í flokk manna sinna, er hann hafði öðrum til einvígis boðið. Nú kom *Ajant* nær; hann hafði skjöld, sem turn, eirlagðan leðurskjöld, sjöbyrðíng; þann skjöld hafði *Tykkíus* smíðað með miklum hagleik; hann var allra skinnara hagastur og átti heima í *Hýlu;* hafði hann gert honum þenna handbæra skjöld af sjö eldisnauta húðum, en áttunda lagið hafði hann

smíðað af eiri. Þenna skjöld hafði *Ajant Telamonsson* fyrir sèr, þá hann gekk fram að *Hektori,* og talaði til hans stóryrðum þessum: „Nú muntu, *Hektor,* er þú ert aleinn, ljóslega komast að raun um, hvílíkir hreystimenn enn eru meðal *Danáa,* þó *Akkilles* sè frá, hinn ljónhugaði fylkíngabrjótur, er nú liggur niðri við hin stafnbognu, haffæru skip, og er síreiður þjóðhöfðíngjanum *Agamemnon.* Því vèr erum svo fræknir, að vèr munum geta mætt þèr, og það margir af oss. En byrja þú fyrri bardagann og orustuna!“ Hinn mikli, hjálmkviki *Hektor* svaraði honum: „Seifborni *Ajant Telamonsson,* þjóðhöfðíngi! Freista þú mín ekki, sem orkulauss sveins, eða sem konu, er ekki kann hernaðar-íþróttir. Því eg em vanur bardögum og manndrápum: kann eg að stýra þurrum hráskinns-skildi á báða bóga, jafnt til hægri sem vinstri handar, og em eg því þrautgóður í orustu; kann eg að veita áhlaup í kerru-bardögum; kann eg að stíga dans hins skæða *Aresar* í fasta-bardaga. En eg vil ekki svíkjast að þèr, slíkum manni: eg vil ekki skjóta á þig á laun, heldur með vitund þinni, og vita, hvort eg fæ hitt þig“. Að því mæltu reiddi hann aptur hið lángskepta spjót, og skaut; kom skotið í hinn ógurlega, sjöbyrða skjöld *Ajants,* í yzta eirlagið, sem var hið áttunda á skildinum; gekk hið ósljófa eirvopn í gegnum sex lögin, en nam staðar í sjöunda leðrinu. Því næst skaut hinn seifborni *Ajant* sínu lángskepta spjóti; kom skotið í hinn

krínglótta skjöld *Príamssonar,* og gekk hið sterka spjót í gegnum hinn fagra skjöld, og inn úr hinni gersemlegu brynju, og skar spjótið kyrtilinn gegnt náranum; en *Hektor* vèk sèr undan, og forðaði sèr við hinni svörtu *Valkyrju.* Síðan kiptu þeir báðir í senn hinum laungu spjótum út úr skjöldunum, og hlupust á, líkir hráætum ljónum eða villigöltum, er aldrei verður aflfátt; lagði *Príamsson* spjóti sínu í miðjan skjöldinn, og beit ekki á, bognaði spjótsoddurinn í eirlaginu. *Ajant* lagði í skjöld *Hektors,* og stökk á lagið; gekk spjótið í gegn, og hratt *Hektori* á bak aptur, í því er hann óð að fram; spjótið nam hálsinn og skar skinnsprett, og vall út svart blóð. En hinn hjálmkviki *Hektor* gaf ekki upp bardagann að heldur, heldur vèk hann aptur, og tók með sinni þreknu hendi stein einn, er lá á vellinum; hann var svartur, hrufóttur og stór. Þeim steini kastaði hann á hinn ógurlega, sjöbyrða skjöld *Ajants,* og kom steinninn á miðja skjaldarnöfina, og saung við í eirinu. Því næst tók *Ajant* upp miklu stærri stein, sveiflaði í hríng og henti, og tók á ofurafli sínu. Steinninn var sem kvernsteinn, og kom á skjöldinn, og brast inn skjöldurinn; kiknaði *Hektor* þá í knjáliðum, er skjöldinn bar að honum, og fèll hann flatur upp í lopt, en *Appollon* reisti hann skjótt á fætur aptur, og nú hefðu þeir geingizt að í höggorustu og barizt með sverðum, ef kallararnir, erindsrekar *Seifs* og manna, hefðu ekki til komið, þeir *Taltybíus* og *Ídeus;* var

annar þeirra kallari *Trójumanna,* en hinn enna eirbrynjuðu *Akkea;* voru þeir báðir vitrir menn. Þeir hèldu sprotum sínum mitt á meðal þeirra beggja. Kallarinn *Ídeus,* sem vissi mörg viturleg ráð, tók þá til máls: „Berjist eigi leingur, kæru synir! Skýsafnarinn *Seifur* elskar hvorntveggja ykkar, og báðir eruð þèr spjótfærir menn, það vitum vèr allir. En nú er nótt komin, og er bezt, að láta nótt ráða“. *Ajant Telamonsson* svaraði honum: „*Ídeus,* látið *Hektor* segja þetta, því hann skoraði fyrst á alla hina hraustustu til einvígis. Gegni hann fyrst, og þá skal eg gjarna gegna, þegar hann gegnir“. Hinn mikli, hjálmkviki *Hektor* svaraði honum: „*Ajant,* með því guð hefir veitt þèr vöxt og afl og viturleik, og þú ert maður spjótfimastur af *Akkeum,* þá skulum við nú hætta bardaganum í dag; getum vèr svo barizt aptur síðar meir, þar til er guð lætur úr slíta með okkur og veitir öðrumhvorum sigur. En nú er nótt komin, og er þá bezt, að láta nótt ráða, svo þú megir gleðja alla *Akkea* við skipin, og einkum fèlaga þína og sveitúnga, en eg megi gleðja *Trójumenn* í hinni miklu borg *Príamuss* konúngs, og hinar síðmöttluðu *Trójukonur,* er gánga munu inn í heilög goðahús og vinna heit fyrir heimkomu mína. En heyr nú, látum okkur gefa hvorr öðrum sæmilegar gjafir, svo *Akkear* og *Trójumenn* taki svo til orða: „„Þeir gerðu báðir hvortveggja, að þeir börðust af sárbeittri kappgirni, enda sættust þeir aptur og skildust vinir““. Þá hann hafði

þetta mælt, bar hann fram silfurneglt sverð með umgjörð og vel sniðnum fetli, og gaf honum; en *Ajant* gaf *Hektori* brynbelti, litað í ljómandi purpura. Síðan skildu þeir, fór *Ajant* í her *Akkea,* en *Hektor* gekk í flokk *Trójumanna;* urðu þeir fegnir, er þeir sáu hann gánga til sín lífs og heilan, og að hann var sloppinn undan afli *Ajants* og úr hinum óárennilegu höndum hans; leiddu þeir hann til borgarinnar, höfðu þeir ekki búizt við að heimta hann heilan aptur. En hins vegar leiddu enir fagurbrynhosuðu *Akkear Ajant* til hins ágæta *Agamemnons,* glaðan af sigri sínum.

En er þeir komu í búð *Atreifssonar,* lèt þjóðhöfðínginn *Agamemnon* slátra fimm vetra gömlum uxa til fórnar hinum afar-volduga *Kronussyni;* flógu þeir uxann og gerðu til, limuðu allan í sundur, brytjuðu svo limina kunnáttulega, og stúngu stykkjunum upp á teina, og steiktu þau gætilega, og tóku þau svo öll af teinunum. En er þeir höfðu lokið því starfi og matreidt, settust þeir að mat, og var einskis vant að skamtveizlu þeirri. En öðlíngurinn, hinn vídlendi konúngur *Agamemnon Atreifsson,* veitti *Ajanti* þá virðíngu, að hann lagði fyrir hann heilan uxahrygginn, eins og hann var sig til. En er þeir höfðu sadt lyst sína á mat og drykk, þá tók hinn aldraði *Nestor* til máls, og bar upp fyrir þeim ráðagjörð nokkura; þóttu og hans tillögur jafnan hinar beztu; hann var þeim vel viljaður, tók til orða og mælti: „Þú *Atreifsson,* og

þèr aðrir höfðíngjar af alþjóð *Akkea!* Nú með því að margir eru fallnir af hinum hárprúðu *Akkeum*, er hinn skapbráði *Ares* hefir stökt dauðablóði þeirra víðs vegar um bakka hins straumfagra *Skamanders*, en sálir þeirra geingnar niður í *Hadesar* heim, þá skaltu ekki láta *Akkea* berjast á morgun; skulum vèr þá safnast saman og aka líkunum híngað með nautum og múlum, og brenna þau skamt upp frá skipunum, svo hverr megi færa sonunum heim bein feðra sinna, þegar vèr förum heim aptur til föðurjarðar vorrar; skulum vèr svo út fara og verpa öllum einn sameiginlegan haug á vellinum í kríng um bálið; þá skulum vèr skjótlega byggja háfa turna hjá haugnum, skipunum og hernum til varnar; skulum vèr gera þar á vel feld hlið, svo þar í gegn megi vera akbrautar-vegur; en við hliðin að utanverðu skulum vèr grafa djúpa gröf; skal hún gánga alt með turnunum og vera til varnar kerrum og hermönnum, svo aðsókn hinna framgjörnu *Trójumanna* leggist aldrei þúngt á". Svo mælti hann, en allir höfðíngjarnir rómuðu vel mál hans.

Trójumenn áttu og samkomu í *Ilíonsborg*, í háborginni, hjá hallardyrum *Príamuss;* var sú samkoma full ótta og óróa. Hinn vitri *Antenor* tók þannig fyrstur til máls: „Hlýðið til, þèr *Tróverjar*, *Dardanar* og liðsmenn, meðan eg tala, það er mèr býður hugur um. Komið til, látum oss skila *Atreifssonum* aptur *Helenu* hinni argversku og fjárhlutum hennar með henni; því nú vegum vèr á gjörvar

sættir, og mun vor hlutur ekki batna við það“. Að því mæltu settist hann niður. Þá stóð upp hinn ágæti *Alexander,* maður hinnar hárfögru *Helenu;* hann talaði til hans skjótum orðum og mælti: „Ekki líkar mèr þetta, sem þú leggur nú til, *Antenor,* og muntu geta hugsað upp eitthvert annað betra ráð, en þetta. En ef þú leggur þetta til af fullri alvöru, þá hafa víst sjálfir guðirnir tekið frá þèr vitsmuni þína. Nú mun eg bera upp atkvæði mitt fyrir hinum reiðkænu *Trójumönnum,* og kveða skýrt á: ekki mun eg skila aptur konunni, en öllum þeim fjárhlutum, sem eg flutti frá *Argverjalandi* í hús mitt, vil eg aptur skila, og enn bæta þar við öðru meiru frá sjálfum mèr“. Að því mæltu settist hann niður. Þá stóð upp *Príamus, Dardanúngur,* jafnoki goðanna að ráðsnilli; hann var þeim vel viljaður, tók til orða og mælti: „Hlýðið á, þèr *Tróverjar, Dardanar* og liðsmenn, meðan eg tala, það sem mèr býður hugur um! Þèr skuluð nú taka kvöldverð í borginni, sem þèr hafið fyrr verið vanir, haldi síðan hverr yðar vörð, og vaki. En á morgun skal *Ídeus* fara til enna holu skipa, og segja þeim *Atreifssonum, Agamemnon* og *Menelási,* orð *Alexanders,* er rimma þessi hefir af risið; þá skal hann og bera upp þau kostaboð, hvort þeir vilji af láta hinum róstusama ófriði, meðan vèr brennum líkin; getum vèr svo barizt síðar, þar til er guð lætur úr slíta með oss og veitir öðrumhvorum sigur“. Þannig mælti hann, en þeir hlýddu honum, og gerðu,

sem hann bauð. Morguninn eptir fór *Ídeus* til enna holu skipa; fann hann *Danáa*, þjónustumenn *Aresar*, á samkomu hjá skutstafni skips *Agamemnons;* gekk hinn snjallrómaði kallari á fund þeirra, og tók svo til máls: „Þið *Atreifssynir*, og þèr aðrir höfðíngjar af alþjóð *Akkea! Príamus* og aðrir göfugir *Trójumenn* báðu mig, ef yður væri það ljúft og kært, að bera yður orð *Alexanders*, er rimma þessi hefir af risið: *Alexander* vill skila aptur öllum þeim fjárhlutum, er hann flutti til *Trójuborgar* á hinum holu skipum (betur hann hefði farizt áður!), og bæta þar við enn öðru frá sjálfum sèr, en ekki kveðst hann muni skila aptur eiginkonu hins fræga *Meneláss*, og eru þó *Trójumenn* þess mjög fýsandi; þá bað hann mig skila til yðar, hvort þèr viljið láta af hinum róstusama ófriði, meðan vèr brennum líkin; getum vèr svo barizt síðar meir, uns guð lætur úr slíta með oss, og veitir öðrumhvorum sigur". Svo mælti hann, en þeir þögðu allir og voru hljóðir; loksins tók hinn rómsterki *Díómedes* til orða: „Hvorki skal nú þiggja fjárhluti *Alexanders*, nè heldur sjálfa *Helenu;* því það sèr hvert barnið, að fullkomið tjón vofir nú yfir *Trójumönnum*". Svo mælti hann, en allir synir *Akkea* gerðu góðan róm að máli hans, og þókti þeim hinn reiðfimi *Díómedes* talað hafa ágætlega. Þá mælti *Agamemnon* konúngur til *Ídeuss:* „Þú heyrir sjálfur, *Ídeus*, atkvæði *Akkea*, hversu þeir svara þèr, og mèr líkar svo að hafa. En það er

til líkanna kemur, þá meina eg ekki, að brenna þau; því ekki má láta hjá líða, að friða andvana menn með bálför, jafnskjótt og þeir eru dánir. En *Seifur* háþrumu-goð, verr *Heru*, sè vottur þessarar sáttargjörðar“. Að því mæltu hóf hann veldissprotann upp til allra guðanna, en *Ídeus* fór aptur til ennar helgu *Ilíonsborgar*. Allir *Trójumenn* og *Dardanar* sátu á samkomu á torginu, og biðu þess, að *Ídeus* kæmi. Hann kom og gekk á samkomuna, og sagði fram erindi sitt; bjuggust menn þá skjótt, sumir að sækja líkin, en aðrir í skóg eptir viði. Hins vegar sendu *Argverjar* frá hinum þóptusterku skipum, suma til að sækja líkin, en suma í skóg eptir viði.

Helíus var nýkominn upp á himinhvolfið frá enum straumlygna, djúpa *Jarðarstraumi*, og var nýfarinn að skjóta geislum sínum á sáðlöndin, þegar þeir mættu hvorir öðrum, *Trójumenn* og *Akkear*. Þar var torvelt að þekkja hvern dauðan mann frá öðrum, en þeir þógu í vatni hið storkna blóðhlaup af líkunum, hófu þau upp á kerrur, og út heltu heitum tárum. Hinn mikli *Príamus* bannaði *Trójumönnum* að kveina, lögðu þeir því líkin þegjandi á bálið, harmþrúngnir í hjarta, brendu svo líkin í eldi, og fóru svo heim til ennar helgu *Ilíonsborgar*. Hins vegar lögðu hinir fagurbrynhosuðu *Akkear* líkin á sama hátt á bálið, harmþrúngnir í hjarta, brendu þau svo í eldi, og fóru að því búnu ofan til enna holu skipa.

Áður en dagaði, og meðan enn var hálfljós nótt, vöknuðu þeir menn af *Akkeum,* er þar til voru kjörnir, hjá bálinu, fóru síðan út og gerðu einn sameiginlegan haug á vellinum umhverfis um bálið, en hjá haugnum hlóðu þeir garð og háfa turna, skipunum og sjálfum þeim til varnar; hjá turnunum gerðu þeir vel feld hlið, svo þar mætti vera akbrautar-vegur um, en hjá garðinum að utanverðu grófu þeir djúpt díki, breitt og lángt, og ráku þar niður staura. Þetta störfuðu hinir hárprúðu *Akkear.* Guðirnir, er sátu á samkomu hjá *Seifi* eldíngaguði, horfðu á með undrun á stórvirki hinna eirbrynjuðu *Akkea. Posídon* landaskelfir tók þá svo fyrstur til máls: „Faðir *Seifur,* mun nokkurr sá dauðlegur maður til vera í víðri veröldu, er hèr eptir muni láta hina ódauðlegu guði vita af ætlun og ráðagerð sinni? Sèr þú ekki, að hinir hárprúðu *Akkear* hafa hlaðið nýan garð fyrir ofan skipin, og grafið díki lángs með honum, án þess þeir hafi fært guðunum sæmilegar hundraðsfórnir? Af þeim garði mun orðstírinn gánga, eins lángt og dagsbirtan dreifist; en hinum, sem við *Febus Appollon* hlóðum með miklum erviðismunum fyrir öðlínginn *Laomedon,* honum munu menn gleyma“. *Seifi* skýsafnara varð þúngt í skapi, og mælti til hans: „Mikil undur! Enn að þú, afar-sterki *Landaskelfir,* skulir mæla slíkt! Einhverr annar af guðunum, sem þèr væri miklu kraptaminni og hugminni, mætti vel hræðast þetta fyrirtæki, en þinn orðstír skal

fara, svo lángt sem dagsbirtan dreifist. Kom þú til, þegar hinir hárprúðu *Akkear* eru aptur farnir á skipum sínum heim í sitt kæra föðurland, þá brjót þú niður garðinn, og velt honum öllum út í sjó, og þek aptur hina víðu strönd með sandi; muntu með því móti eydt fá hinum mikla garði *Akkea*". Þannig töluðust þeir við um þetta; var nú komið að sólsetri, og höfðu *Akkear* af lokið starfi sínu. Slátruðu þeir nú uxum, hverr í sinni búð, og tóku náttverð. Þar voru komin við land mörg skip frá *Lemney* með vínfarm; þau skip hafði sent *Evneus Jasonsson*, er *Hypsípýla* hafði átt við þjóðhöfðíngjanum *Jasoni*. Auk þess hafði *Jasonsson* sent þeim *Atreifssonum*, *Agamemnon* og *Menelási*, þúsund mæla víns. Af þessu skipi keyptu hinir hárprúðu *Akkear* sèr vín, sumir fyrir eir, aðrir fyrir fagurt járn, aðrir fyrir húðir, aðrir fyrir nautin sjálf, og enn aðrir fyrir þræla. Efndu þeir nú til dýrrar veizlu. Sátu hinir hárprúðu *Akkear* að veizlu alla nóttina, en *Trójumenn* og liðsmenn þeirra í borginni. En hinn ráðvísi *Seifur* var í illum hug til þeirra alla nóttina, og lèt koma ógurlegar þrumur; greip þá bleikur ótti *Akkea*, og heltu til jarðar víni af drykkjarkerunum, og þorði eingi að drekka, fyrr en hann hafði dreypt hinum afar-sterka *Kronussyni*. Eptir það geingu þeir til svefns og tóku á sig náðir.

ÁTTUNDI ÞÁTTUR.

Hinn endasleppi bardagi.

Morgungyðjan, íklædd sóllauks-möttli, dreifði sèr nú yfir alla jörðina. Þá átti hinn þrumu-glaði *Seifur* goðaþíng á efsta hnúki hins fjöltindótta *Ólymps;* hann hèlt sjálfur ræðu fyrir þeim, en allir guðirnir hlýddu á: „Hlustið á, allir guðir og allar gyðjur, meðan eg mæli, það er mèr býður hugur um! Eingi yðar, hvorki guð nè gyðja, skal leita við að ónýta, það sem eg nú segi, heldur skuluð þèr allir saman verða því samþykkir, svo eg fái sem bráðast framkvæmt þessa fyrirætlun mína. En verði eg þess var, að nokkurr yðar fari burt hèðan af goðafjallinu, og vilji veita lið annaðhvort *Trójumönnum* eða *Danáum,* þá skal sá verða óvægilega þrumu-sleginn og fara við svo búið til *Ólymps* aptur; eða eg skal taka hann og fleygja honum ofan í hinn myrkva *Ógnarheim,* mjög lángt hèðan, þar sem geimurinn er dýpstur undir jörðinni; þar eru fyrir járngrindur og eirþröskuldur; það er svo lángt fyrir neðan *Myrkheim,* sem himinhvolfið er lángt upp frá jörðunni. Þá skal hann fá að finna, hve miklu eg em máttugastur allra goðanna. Komið, guðir, ef þèr viljið, og reynið yður við mig, svo þèr gángið allir úr skugga um. Heingið gullfesti ofan frá himinhvolfinu, og hángið allir í henni, guðir og gyðjur allar; þèr munuð þó

ekki fá dregið *Seif,* hinn æðsta ráðgjafa, ofan af himni niður til jarðar, hvað fast sem þèr takið í. En ef eg vildi taka á fyrir alvöru, þá gæti eg dregið yður upp með allri jörðinni og sjónum, brugðið svo festinni um hnúkinn á *Ólympi,* og hèingi svo alt, hvað til er, í loptinu. Svo miklu em eg meiri guðunum, svo miklu meiri mönnunum". Svo mælti hann, en þeir voru allir hljóðir og þögðu; urðu þeir forviða við þessa ræðu, því hann hafði talað skorinort. Loksins tók hin glóeyga gyðja *Aþena* til máls: „Þú vor faðir, *Kronusson,* æðstur konúnga! Víst vitum vèr fullvel, að afl þitt er ósigrandi; en ei að síður fellur oss sárt, að *Danáar* skuli drepast niður svo hraparlega. Nú viljum vèr að vísu eingan hlut eiga að styrjöldinni, með því þú býður svo; en ráð munum vèr leggja *Argverjum,* það er þeim megi að gagni verða, svo þeir tortýnist ekki allir fyrir reiði þinni". Skýsafnarinn *Seifur* svaraði henni brosandi: „Vertu óhrædd, kæra dóttir, *Trítogenía!* Eg tala þetta ekki í alvöru; eg skal vera þèr eptirlátur". Að því mæltu beitti hann tveimur hestum fyrir kerru sína; þeir hestar voru eirfættir, flugfráir og gullfextir. Sjálfur klæddi hann sig í gull, tók í hönd sèr vel tilbúna gullsvipu, og steig upp í kerru sína. Síðan keyrði hann hestana af stað, en þeir flugu viljugir milli jarðarinnar og hins stirnda himinhvolfs. *Seifur* kom til hins uppsprettu-ríka *Ída-* fjalls, móðurfjalls skógdýranna, á *Gargars-* tind, þar sem hann átti blótlund og

ilmandi blótstalla; þar lèt faðir manna og guða hestana nema staðar, beitti þeim frá kerrunni og brá yfir þá miklum myrkva; en sjálfur settist hann dáðum-hróðugur upp á tindinn, og horfði niður á borg *Tróverja* og skip *Akkea.*

Hinir hárprúðu *Akkear* tóku nú í skyndi dagverð í búðum sínum, og að loknum dagverði herklæddust þeir. Slíkt hið sama vopnuðust *Trójumenn* hins vegar í borginni; voru þeir mannfærri, en vildu ei að síður láta til skarar skríða, er brýn nauðsyn bar til að verja börn og konur. Nú var borghliðinu slegið upp og herinn þusti út, fótgaungumenn og riddarar, og varð þar af gnýr mikill. En er þeir voru komnir saman á einn stað, þá laust saman skjöldum og spjótum og afli hinna eirbrynjuðu hermanna, hinir baugnöfuðu skildir skullust á, og mikill hergnýr hófst. Gerðist þar þá bæði vein og fagnaðaróp af mönnum þeim, er drápu og drepnir voru, en jörðin flaut í blóði. Meðan morgun var og hinn signaði dagur fór vaxandi, leituðu spjótin sèr staðar í beggja liði, og gerðist mannfall mikið. En er *Helíus* ók yfir mitt himinhvolfið, þá vatt faðir *Seifur* upp gullskálum tveimur, og lagði þar í tvær *Bana-valkyrjur;* áttu hinir reiðkænu *Trójumenn* aðra, en hinir eirbrynjuðu *Akkear* hina. Þá tók hann um vogar-mundánginn, og hóf upp, og seig þá niður skapadagur *Akkea.* Síðan lèt hann koma miklar þrumur ofan af *Ída*-fjalli, og sendi brennanda leiptur í lið *Akkea;* en er þeir sáu það,

urðu þeir felmtsfullir, og bleikur ótti greip þá alla. Þá þorði hvorki *Idomeneifur* nè *Agamemnon* að bíða; þá biðu heldur ekki þeir tveir *Ajantar*, þjónustumenn *Aresar*. Sá eini, sem þá beið, var hinn gerenski *Nestor*, vörður *Akkea*; var það þó ekki af því, að hann vildi það, heldur af því, að annar hestur hans varð sár; hafði hinn ágæti *Alexander*, eiginmaður hinnar hárfögru *Helenu*, skotið ör efst í hvirfil hestsins, þar sem fyrstu toppliárin spretta upp á hauskúpunni, og banvænlegasti höggstaður er. Hesturinn stökk upp við sársaukann, en skeytið hljóp inn í heilann; veltist þá hesturinn um koll með eirskeytið í sèr, og fældi hina hestana. Hinn gamli maður brá við skjótt, og ætlaði að höggva með sverði á síðutaum lausa-hestsins, en í því bili komu hinir fráu hestar *Hektors* inn í meginflóttann með hinn hugdjarfa kerrustýri, *Hektor*; og þar hefði nú hinn aldraði maður látið líf sitt, ef hinn rómsterki *Díómedes* hefði ekki orðið hans skjótt var og kallað ógurlega til *Odysseifs*: „Seifborni *Laertesson*, ráðagóði *Odysseifur!* Hvert flýr þú, er þú snýr baki við, sem blauður maður í mannös? Vara þig, að eingi leggi spjóti í bak þèr, er þú flýr! Bíð heldur við, látum oss reka þenna berserk af hinum aldraða manni!“ Þannig mælti hann, en hinn þrautgóði, ágæti *Odysseifur* heyrði ekki, hvað hann sagði, heldur hleypti hann fram hjá honum til skipa *Akkea*. En þó *Týdeifsson* væri aleinn, fór hann samt fram til forvígismannanna, og nam

staðar fyrir framan kerru hins aldraða *Neleifssonar*, og talaði til hans skjótum orðum: „Heldur kreppa þeir nú að þèr, gamli maður, hinir úngu hermennirnir! Er kraptur þinn horfinn, en ervið elli sækir á hönd þèr, kerrusveinn þinn kjarklítill og hestarnir seinfærir. Kom nú, stíg á kerru mína, svo þú sjáir, hve góðir hinir flóttfimu *Trós*-hestar eru, þeir er eg tók áðan af *Eneasi*, og hve fimir þeir eru, bæði í skjótum eltíngum víðs vegar á vígvelli, og svo til að hörfa aptur og flýa. Kerrusveinarnir okkar skulu annast hestana þarna, en við skulum halda þeim hèrna móti hinum reiðkænu *Trójumönnum*; mun þá *Hektor* komast að raun um, hvort spjót mitt ólmast nokkuð í greipum mèr“. Þannig mælti hann, en hinn gerenski riddari *Nestor* fylgdi ráðum hans. Hinir hraustu kerrusveinar, *Stenelus* og hinn vaski *Evrýmedon*, önnuðust um hesta *Nestors*, en þeir *Nestor* stigu báðir á kerru *Díómedesar*; tók *Nestor* í hönd sèr hina glæsilegu tauma, og keyrði hestana, og bar þá brátt að *Hektori*, og í því er *Hektor* sókti fram, skaut *Týdeifssonur* spjót til hans, og misti hans; kom skotið í brjóstið hjá geirvörtunni á kerrusveini hans, *Eníópeifi*, syni hins ofurhugaða *Þebeuss*, þeim er taumhaldið hafði; fèll hann ofan af kerrunni, en hinir fótfráu hestar hrukku á bak aptur, en hann lá þar örendur og máttvana. Ógnar-harmur lagðist um hjarta *Hektors* af falli kerrusveinsins, en jafnvel þó hann tæki sárt til fèlaga síns, lèt hann hann þó þar eptir liggja,

og fór að leita sèr að öðrum huguðum kerrusveini, og leið ekki á laungu þaðan í frá, áður hestarnir feingu stjórnarann, því *Hektor* fann brátt hinn hugdjarfa *Arketólemus Iffítusson;* lèt *Hektor* hann þá stíga í kerru sína, og fèkk honum taumhaldið. Þar hefði nú orðið mikið mannfall, og gerzt þeir atburðir, er seint hefði orðið bót á ráðin, og nú hefðu *Trójumenn* verið hneptir inni í *Ilíonsborg,* eins og sauðir í kví, ef faðir manna og guða hefði ekki orðið þessa skjótlega var; hann þrumaði ógurlega, sendi frá sèr glóandi reiðarslag, og skaut því niður fyrir framan kerru *Díómedess,* og gaus þar upp mikill logi af hinum loganda brennusteini; hestarnir fyrir kerrunni hræddust og hrukku undan, hinir glæsilegu taumar skruppu úr höndum *Nestors;* varð hann skelkaður og mælti til *Díómedess:* „Snú þú aptur, *Týdeifsson,* og halt hinum einhæfðu hestum á flótta! Hvort skilur þú ekki, að *Seifur* ann þèr ekki sigurs, því *Seifur Kronusson* veitir *Hektori* þarna frægð nú í dag, en síðar meir mun hann og gera sóma vorn, ef hann vill svo. Eingi maður, hvað sterkur sem er, fær hamlað ráðstöfun *Seifs,* því hann er hverjum manni máttkari“. Hinn rómsterki *Díómedes* svaraði honum aptur: „Alt er þetta satt, er þú segir, gamli maður! En eitt leggst þýngst á hug minn og hjarta: það er það, að *Hektor* mun á síðan segja, þá hann heldur ræðu fyrir *Trójumönnum:* „„*Týdeifsson* flýði undan mèr til skipanna““. Þannig mun hann stæra sig á síðan,

og væri þá betur, að jörðin víð brysti undir mèr og sylgi mig!“ Hinn gerenski riddari *Nestor* svaraði honum: „En að þú, sonur hins herkæna *Týdeifs*, skulir mæla slíkt! Þó *Hektor* kalli þig huglausan og kjarklausan, þá munu þó ekki *Trójumenn* trúa því, og ekki *Dardansmenn*, og ekki konur hinna hugstóru tróversku skjaldmanna, er þú hefir að velli lagt únga og blómlega eiginmenn þeirra“. Að því mæltu snèri hann hinum einhæfðu hestum til undanhalds og aptur á flóttastiginn, en *Trójumenn* og *Hektor* lètu stynjandi skeyti drífa á þá með afskaplegum óhljóðum. Hinn mikli, hjálmkviki *Hektor* æpti þá hátt að honum: „*Týdeifsson*, fyrr meir virtu hinir hestfimu *Danáar* þig öðrum mönnum fremur; hafðir þú sæti fyrir öðrum, fèkkst stærri kjötskamt og ávalt full drykkjarker. En nú munu þeir leggja á þig óvirðíng; og er það að vonum, er þú ert sem kona. Snáfaðu burt, huglausa feiman! Aldrei skal það verða, að eg hopi á hæl fyrir þèr, og þú komist við það upp á turna vora eða siglir burt með konur vorar; fyrr en það verði, skal eg senda þèr óheilla-sendíngu“. Þannig mælti hann, en *Týdeifssonur* var á tveim áttum, hvort hann skyldi snúa við hestunum og leggja til orustu við *Hektor*, eða ekki. Þrisvar volkaði hann þetta í hug sèr og hjarta, og þrisvar dunaði hinn ráðvísi *Seifur* ofan af *Ída*-fjöllum til teikns fyrir *Trójumenn*, að hann ætlaði þeim eindreginn sigur í bardaganum. Þá eggjaði *Hektor*

Trójumenn, og kallaði hátt: „Þèr *Tróverjar,* þèr *Lýkíumenn,* og þèr hinir návígu *Dardanar!* Verið hraustir karlmenn, góðir hálsar, og leggið fram ofurefli yðvart! Því nú sè eg, að *Kronusson* hefir af einlægum hug heitið mèr sigri og mikilli frægð, en *Danáum* tjóni. Heimskir voru *Danáar,* er þeir fóru að hlaða þenna garð, sem er svo veikur og að eingu nýtur; ekki skal hann aptra áhuga mínum, en hestar mínir stökkva hæglega yfir díki það, er þeir hafa grafið. En komist eg að hinum holu skipum, þá muni menn eptir því, að hafa til eldkveykju, svo eg megi brenna skip þeirra í eldi, en drepa þá sjálfa“. Að því mæltu kallaði hann til hesta sinna og mælti: „*Bleikur,* og þú *Sokki,* og *Rauður,* og *Lýsíngur* hinn góði! Launið mèr nú fóðrið og hina góðu aðhjúkrun, er *Andrómakka,* dóttir hins hugstóra *Etjons,* hefir veitt ykkur: hefir hún látið fyrir ykkur ljúffeingt hveiti, áður en hún hefir fært mèr mat, og er eg þó eiginmaður hennar, í blóma aldurs míns. Verið nú samtaka og herðið ykkur, svo við getum náð skildi *Nestors,* er nú fer orðstírinn af alt til himins, að hann sè allur úr gulli, bæði skjaldrimarnar og sjálfur skjöldurinn, og svo brynjunni af herðum hins reiðkæna *Díómedess;* hún er mikið völundarsmíði, og hefir *Hefestus* gert hana með miklum hagleik. Ef við náum þessu tvennu, þá vonar mig, að eg geti hrakið *Akkea* til hinna fljótu skipa nú þegar í nótt“. Þannig mælti hann hróðugur. En hin tignarlega

Hera reiddist; hún hreifðist við á hástóli sínum og skelfdi hinn háfa *Ólymp;* þá mælti hún til *Posídons,* hins mikla guðs: „Ó þú voldugi *Landaskelfir!* Rennur þèr þá ekki heldur til rifja, að *Danáar* skuli drepast niður? þeir færa þèr þó margar fríðar fórnir, bæði í *Helíku* og í *Ægisborg.* Lát þá nú verða sigri fegna! Því ef allir vèr guðirnir, sem erum *Danáum* liðsinnandi, vildum hrekja *Trójumenn* aptur á hæl og aptra hinum víðskygna *Seifi,* þá mundi hann sitja með sáran hug einn saman uppi á *Ída*-fjalli“. Hinum volduga *Jarðarskelfi* varð þúngt í skapi, og mælti til hennar: „Þú djarfmælta *Hera!* En að þú skulir mæla slíkt! Ekki vil eg ráða til þess, að vèr hinir guðirnir deilum kappi við *Seif Kronusson,* því hann er öllum oss máttkari“. Þannig töluðust þau við um þetta.

Alt það svæði upp frá skipunum, er milli var garðsins og díkisins, varð nú fult af kerrum *Akkea* og skjölduðum hermönnum þeirra, er þar þreyngdust saman. *Hektor Príamsson,* jafnoki hins snara *Aresar,* hnepti þá þángað, því þá veitti *Seifur* honum sóma, og nú hefði hann kveykt í hinum jafnbyrðu skipum með loganda eldi, ef hin máttuga *Hera* hefði ekki skotið því í brjóst *Agamemnoni,* að eggja *Akkea* skjótlega fram, og var hann þó sjálfur í óða önn að því. Hann fór af stað til búða og skipa *Akkea,* og hèlt í sinni þreknu hendi á hinni stóru purpura-skikkju sinni. Hann gekk að hinu stórhúfaða, svarta skipi *Odysseifs,* er lá í miðj-

um flotanum, svo heyra mátti þaðan beggja vegna; þar nam hann staðar, og kallaði hárri röddu, svo *Danáar* heyrðu: „Mínkun er þetta, *Argverjar!* Mikil skömm er að yður, svo fríðir menn sem þèr eruð ásýndum! Hvað er nú orðið úr raupsyrðum þeim, er vèr þóktumst vera allra manna vaskastir? Hvað er orðið úr þeim hègómlegu stóryrðum, er þèr höfðuð, þegar þèr sátuð í *Lemney,* átuð gnógt kjöt beinhyrndra uxa, og drukkuð upp skaptker, barmafull af víni? Þóktist þá hverr yðar vera jafnmaki hundraði og jafnvel tveim hundruðum *Trójumanna* í orustu; en nú erum vèr ekki svo mikið sem jafnsnjallir *Hektori* einum, er bráðum mun kveykja í skipum vorum með brennanda eldi. Faðir *Seifur,* hefir þú nokkuru sinni steypt nokkurum voldugum konúngi í aðra eins ógæfu, eða svipt hann jafnmiklum sóma? Má eg þó segja, að eg hefi aldrei geingið fram hjá þínum fagra blótstalla á nokkuru margþóptuðu skipi, síðan eg mèr til ógæfu kom híngað. Nei, á öllum blótstöllum þínum hefi eg brent uxamör og blótbita, óskandi, að eg feingi í eyði lagt hina ramveggjuðu *Trójuborg.* En veit mèr þó, *Seifur,* þessa ósk mína: lát þó sjálfa oss af komast og undan sleppa, og lát ekki *Akkea* þannig drepast niður fyrir *Trójumönnum*“. Þannig mælti hann, en faðir *Seifur* sá aumur á honum, er hann jós út tárum, og hèt honum því, að herinn skyldi heill af komast og ekki týnast. Hann sendi þegar að bragði örn einn, sem er hinn áreið-

anlegasti spáfugl; örninn hèlt á hindarkálfi í klónum, og fleygði honum niður hjá hinum fagra blótstalla *Seifs*, þar sem *Akkear* voru vanir að færa fórnir *Seifi* alspáar-goði. En er *Akkear* sáu, að fuglinn kom frá *Seifi*, þá stukku þeir enn ákafar á *Trójumenn*, og hèldu upp bardaga. Af öllum *Danáum*, þó margir væru, átti eingi því að hrósa, að hann hèldi kerru sinni betur fram en *Týdeifsson*, hleypti á undan honum út frá gröfinni og hèldi upp bardaga. Því fyrstur allra drap hann hlífaðan mann tróverskan, *Agelás Fradmonsson*; hann snèri kerru sinni til undanhalds, en er hann hafði snúizt við, lagði *Díómedes* spjóti í bak honum meðal herðanna, svo út gekk um brjóstið, fèll hann ofan af kerrunni, og glömruðu vopnin ofan á honum. Næstir *Díómedes* geingu fram þeir *Atreifssynir*, *Agamemnon* og *Menelás*, þá þeir *Ajantar*, þeir voru berserkir að afli, þá *Ídomeneifur* og kerrusveinn hans, *Meríónes*, jafnmaki hins mannskæða *Vígaguðs*, þá *Evrýpýlus*, *Evemons* frægi son; *Tevkrus* var hinn níundi; hann benti staðharðan boga, og stóð undir skildi *Ajants Telamonssonar*; vèk *Ajant* skildi sínum til hliðar, en *Tevkrus* litaðist þá um, skaut ör að einhverjum í flokkinum, og fèll sá dauður niður, er fyrir varð, en kappinn hörfaði þá aptur og kraup að *Ajanti*, eins og barn krýpur upp að móður sinni, en *Ajant* brá yfir hann sínum blikanda skildi. Hvern drap hinn ágæti *Tevkrus* þar fyrstan af *Trójumönnum*? Hann drap

fyrst þá *Orsílokkus, Ormenus* og *Ofelestus, Detor* og *Kromíus* og hinn goðumlíka *Lýkófontes, Amópáon Polýemonsson* og *Melanippus;* feldi hann alla þessa til hinnar margfrjófu jarðar, hvern á fætur öðrum. En er herkonúngurinn *Agamemnon* sá, að hann eyddi flokkum *Trójumanna* með hinum sterka boga, þá varð hann glaður, gekk til hans og mælti: „Kæri vin, *Tevkrus Telamonsson,* þjóðhöfðíngi! Hæf þú svona, að þú megir verða *Danáum* til sóma, og svo *Telamoni,* föður þínum, er ól þig upp, meðan þú varst lítill, og annaðist um þig í húsi sínu, þó þú værir óskilgetinn; er skylt, að þú hefjir hann svo til frægðar, þó hann sè þèr nú fjarlægur. En eitt vil eg segja þèr fyrir víst, og það skal framgeingt verða, að ef *Seifur* ægisskjaldi og *Aþena* veita mèr það, að eg leggi í eyði hina ramgjörvu *Ilíonsborg,* þá skal eg gefa þèr fyrstum heiðursgjöf næst sjálfum mèr, annaðhvort þrífót, eða tvo hesta og kerru með, eða konu, er stíga megi á sama beð og þú“. Hinn ágæti *Tevkrus* svaraði honum og sagði: „Frægasti *Atreifsson,* hví eggjar þú mig fram, er eg berst af kappi sjálfkrafa? Eg læt aldrei af, meðan mèr vinnst megn til. Og upp frá því að vèr rákum *Trójumenn* af oss á leið til *Ilíonsborgar,* þá hefi eg síðan sætt lagi, að drepa menn með boga mínum; hefi eg nú skotið átta oddlaungum örum, og hafa allar komið á einhvern hinna vígfimu hermanna, en þenna ólma hund get eg ekki hæft“. Þá hann hafði sagt þetta, sendi

hann aðra ör af streing beint á *Hektor,* og var meir í mun, að á hann kæmi; en hann misti hans þó; kom örin í brjóst hinum ágæta *Gorgyþíon,* hinum hrausta syni *Príamuss;* hin fagra *Kastíaníra* var móðir hans; hún var lík gyðjum að vexti; hún hafði gipzt frá *Esýmu.* Svo sem valmeyar-gras, það er vex í aldingarði, leggur út af höfuð sitt, niðurþýngt af ávexti og vorskúrum: svo hneig höfuð hans út af til annarar hliðar, og gat ekki valdið hjálminum. Enn sendi *Tevkrus* aðra ör af streing beint á *Hektor,* og var meir í mun, að á hann kæmi; en hann misti hans enn þá, því *Appollon* sveifði örinni til hliðar; kom örin í brjóstið hjá geirvörtunni á *Arketólemus,* hinum hugdjarfa kerrusveini *Hektors,* í því hann hleypti fram í bardagann; fèll hann ofan af kerrunni, en hinir fótfráu hestar hrukku á bak aptur, en hann lá þar örendur og aflvana. Ógnar-harmur lagðist um hjarta *Hektors* af missi kerrusveins síns; en jafnvel þó hann tæki sárt til fèlaga síns, lèt hann hann þar eptir, en bað *Kebríones* bróður sinn, sem þar var nær staddur, að taka við taumhaldinu, og það gerði hann. En sjálfur stökk *Hektor* ofan úr hinum ljómanda kerrustól til jarðar; hann grenjaði ógurlega, tók vopnstein í hönd sèr, gekk móti *Tevkrus* og ætlaði að kasta í hann steininum. Þá hafði *Tevkrus* tekið hvassa ör úr örvamæli sínum og lagt á streing; en í því hann dró upp bogastreinginn og ætlaði að skjóta, kastaði hinn hjálmkviki *Hektor* hinum hruf-

ótta steini, og kom á öxlina, þar sem viðbeinið skilur hálsinn og brjóstið, og hættulegasti höggstaður er; steinninn sleit í sundur bogastreinginn, en hönd *Tevkrusar* dofnaði upp í úlnliðnum; fèll hann þá á knè, en stóð þó, en boginn datt úr hendi honum. *Ajant* yfirgaf ekki sinn fallna bróður, heldur hljóp í kríng um hann honum til varnar og hlífði honum með skildi sínum; en tveir trúir fèlagar hans, *Menisteifur Ekkíusson* og hinn ágæti *Alastor* hófu *Tevkrus* upp á axlir sèr og báru hann til hinna holu skipa, og stundi hann þá þúngan.

Hinn ólympski guð vakti nú af nýu hugmóð *Trójumanna*, og hröktu þeir *Akkea* beint að hinu djúpa díki; var *Hektor* fremstur í flokki, hróðugur af styrkleik sínum. Eins og þegar fótfrár hundur nær á hlaupi aptan í lærin eða þjóhnappana á villigelti eða ljóni, og hefir gát á, þegar það snýr sèr við: eins elti *Hektor* hina hárprúðu *Akkea*, og drap ávalt þann, er aptastur varð, en hinir flýðu. En er þeir höfðu flúið yfir staurgerðið og díkið, og margir voru fallnir fyrir *Trójumönnum*, þá stöðvuðu þeir sig hjá skipunum og hèldu þar kyrru fyrir, eggjaði þá hverr annan, fórnuðu höndum upp og báðu ákaflega til allra guðanna, hverr um sig. En *Hektor* snèri hinum faxprúðu hestum í kríng á allar hliðar, og voru þá augu hans, sem augun í *Gorgóar*-hausi eða í hinum mannskæða *Aresi*. En er hin hvítarmaða gyðja *Hera* sá *Akkea*, kendi hún í brjósti um þá, og mælti þegar skjótum orðum til

Aþenu: „Mikil skelfíng! Dóttir *Seifs* ægisskjalda, eigum við enn ekki að láta okkur til rifja renna manntjón *Danáa,* þar sem nú mjög sígur að seinni hluta fyrir þeim? Er nú ei annað sýnna, en að þeir drepist niður hraparlega fyrir eins manns áhlaupi; því nú ofsast *Hektor Príamsson* svo, að ekki er leingur þolanda, og margt ílt hefir hann nú þegar gert". Hin glóeyga gyðja *Aþena* svaraði henni: „Víst mundi nú ofsinn og fjörið vera farið úr þessum manni, og hann vera af lífi tekinn af *Argverjum* á föðurjörðu sinni, ef faðir minn ekki ylmdist í ógóðum hug; er hann óvæginn, jafnan rángsleitinn og mótstæður mínum fyrirætlunum. Man hann nú alls ekki, að eg hjálpaði margsinnis syni hans úr þrautum þeim, er *Evrýsteifur* lagði á hann. Í þeim raunum sínum grátmændi hann til himins; sendi *Seifur* mig þá af himni ofan til að hjálpa honum. Hefði eg sèð þetta fyrir af hyggjuviti mínu, þegar *Evrýsteifur* sendi hann til hinnar harðlæstu hallar *Hadesar,* til að sækja hund hins hræðilega *Hadesar* frá *Myrkheimi,* þá skyldi hann ei hafa klaklaust komizt yfir hina djúpu strauma *Stýgar*-vatns. Nú þar á móti leggur *Seifur* fæð á mig, en framkvæmir ráðagerðir *Þetisar,* af því hún kysti knè hans, tók hendi sinni um höku hans, og bað hann að rètta hlut *Akkillesar* borgabrjóts. Sú mun þó koma tíðin, að hann mun kalla mig aptur kæru *Glóeyg* sína! En heyr nú, bú þú hina einhæfðu hesta handa okkur, meðan eg geing ofan

í vopnasal *Seifs* ægisskjalda og bý mig herklæðum til orustu, svo eg sjái, hvort hinn hjálmkviki *Hektor,* sonur *Príamuss,* verður feginn, þegar sèst til okkar beggja í herkvíunum. Víst skulu þó nokkrir af *Trójumönnum* falla í valinn hjá skipum *Akkea,* og seðja hunda og hræfugla á ístru sinni og holdi". Þannig mælti hún, en hin hvítarmaða *Hera* hlýddi orðum hennar. Og *Hera,* hin tignarlega gyðja, dóttir hins mikla *Kronusar,* fór til og bjó hina gullóluðu hesta. En *Aþena,* dóttir *Seifs* ægisskjalda steypti af sèr á gólfi *Seifs* hinum voðfelda, marglita möttli, er hún hafði sjálf búið til handa sèr og vandað sig á. Þá fór hún í kyrtil skýsafnarans *Seifs,* og herklæddi sig út í hinn hörmulega ófrið. Síðan steig hún fótum sínum upp í hina logandi kerru, og tók í hönd sèr þúngt, stórt og sterkt spjót, er dóttir hins máttuga föður sigrar með herflokka kappanna, ef hún reiðist þeim. Þá snart *Hera* hestana snögt með svipunni, en himin-hliðin hrukku upp sjálfkrafa; þeirra hliða gættu *Misserisgyðjurnar,* þær er hinn háfi himin og *Ólympus* er til gæzlu feinginn, bæði til að láta upp hið þètta ský, og til að láta það aptur. Þar í gegnum þau hlið hèldu þær hinum sporumkeyrðu hestum. En er faðir *Seifur* gat að líta þetta ofan af *Ída*-fjalli, varð hann stórreiður, og sendi hina gullvængjuðu *Íris* af stað til að flytja erindi sitt: „Heyr þú, fljóta *Íris* (kvað hann), far þú, og snú þeim aptur, og lát þær ekki komast áfram, því ósætur mun sá

fundur verða, ef okkur lendir saman í orustu. Því það segi eg þèr, og það skal eg enda: eg skal helta hina fráu hesta fyrir kerru þeirra, fleygja þeim sjálfum ofan úr kerrustólnum og mölva í sundur kerruna. Ekki munu þær á tíu árshríngum alheilar verða sára þeirra, er þær munu fá, ef reiðarslagið kemur á þær. Skal *Glóeyg* fá að finna, hvernig þá fer, ef hún berst við föður sinn. En eg lái síður *Heru*, og reiðist henni ekki eins; því það er jafnan vandi hennar, að raska ráðagerðum mínum". Þannig mælti hann, en hin stormfráa *Íris* fór af stað með þessa orðsendíngu. Hún fór ofan af *Ída*-fjöllum og upp til hins háfa *Ólymps*; hún mætti gyðjunum fremst í hliði hins margbugótta *Ólymps*, aptraði þar för þeirra, og sagði þeim orðsendíngu *Seifs:* „Hvert farið þið svo geist? Hví er hjartað svo ákaft í brjósti ykkar? *Kronusson* bannar ykkur að veita *Argverjum* lið. Sonur *Kronusar* hótar ykkur, ef hann annars endir það, að hann skuli helta hina fráu hesta fyrir kerru ykkar, fleygja ykkur sjálfum ofan úr kerrustólnum og mölva í sundur kerruna; munu þið ekki á tíu árshríngum alheilar verða sára þeirra, er þið munuð fá, ef reiðarslagið kemur á ykkur. Skaltú þá fá að finna, *Glóeyg,* hvernig þá fer, ef þú berst við föður þinn. En *Heru* láir hann síður, og reiðist henni ekki eins, af því það er jafnan hennar vandi, að raska ráðagerðum hans. En þú hin ofstopafyllsta, ósvífna og blygðunarlausa gyðja, þèr mun hann reiðast, ef þú

verður svo djörf, að lypta hinu ógnar-stóra spjóti þínu móti *Seifi*". Að því mæltu fór hin fóthvata *Íris* burt, en *Hera* mælti við *Aþenu:* „Mikil skelfíng! Dóttir *Seifs* ægisskjalda, ekki vil eg ráða til þess, að við berjumst leingur fyrir dauðlega menn, í þrá við *Seif*. Drepist þeir, sem drepast eiga, og lifi þeir, sem þess verður auðið! Fari hann sínum ráðum fram, og skeri úr málum milli *Trójumanna* og *Danáa,* sem honum líkar!" Að því mæltu snèri hún við hinum einhæfðu hestum, en *Misserisgyðjurnar* beittu hinum faxprúðu hestum frá kerrunni, og bundu þá við himneskar jötur, en hölluðu kerrunni upp við hina skínandi forsals-veggi. En gyðjurnar settust á gulllega legubekki meðal hinna annara guða, og voru sorgbitnar í huga.

Faðir *Seifur* ók hinni hjólsterku kerru sinni og hestum frá *Ída*-fjalli upp til *Ólymps,* og kom á samkundu goðanna. Hinn frægi *Landaskelfir* beitti frá hestum hans, en lagði kerruna upp á pall og tjaldaði líni um hana. Sjálfur settist hinn víðskygni *Seifur* í gulllegt hásæti, og bifaðist hinn háfi *Ólympus* undir fótum hans. Þær *Aþena* og *Hera* sátu einar sèr, lángt frá *Seifi,* ortu ekki orði á hann og spurðu einskis; en *Seifur* varð þess var af hugspeki sinni, og mælti: „Hví eruð þið svo sorgbitnar, *Aþena* og *Hera?* Ykkur hefir þó víst ekki orðið mikið fyrir að drepa niður *Trójumenn,* er þið hafið svo ákafa heipt á, í enum mannsæma bardaga! Sannarlega skulu allir þeir guðir, sem á

Ólympi eru, ekki fá mèr á flótta snúið; slíkan mátt og slíkt ósigrandi afl hefi eg. En ykkar fögru limir skulfu nú fyrr af ótta, en þið sáuð styrjöldina og hin hroðalegu verk styrjaldarinnar. En það segi eg ykkur fyrir satt, og það mundi eptir hafa geingið, að ef þið hefðuð slegnar verið af reiðarslagi mínu. munduð þið ekki á ykkar kerrum komizt hafa til *Ólymps,* þar er guðanna aðsetur er". Þannig mælti hann, en þær ýskruðu við, *Aþena* og *Hera;* þær sátu hvor hjá annari og höfðu illan hug til *Trójumanna. Aþena* þagði og mælti ekki orð; var hún reið *Seifi* föður sínum, og grimm heipt bjó í brjósti henni. En *Hera* mátti eigi innibyrgja bræðina í brjósti sèr, og því mælti hún til *Seifs:* „Harðráðasti *Kronusson,* en að þú skulir mæla slíkum orðum! Víst vitum við fullvel, að afl þitt er ósigrandi; en ei að síður fellur okkur sárt, að *Danáar* skuli drepast niður svo hraparlega". Skýsafnarinn *Seifur* svaraði henni aptur: „Þú mikileyga, tignarlega *Hera,* á morgun muntu enn betur fá að sjá, ef þú vilt, að hinn afar-sterki *Kronusson* mun drepa niður mikinn flokk af argneskum hermönnum. Því ekki mun hinn sterki *Hektor* lètta orustunni, fyrr en hinn fóthvati *Peleifsson* rís upp hjá skipunum; því svo er ákveðið af forlögunum. En um þig hirði eg ekkert, þó þú reiðist. Þó þú farir til yztu takmarka jarðar og sjáfar, þar sem þeir sitja *Japetus* og *Kronus,* og njóta hvorki skins *Helíuss Hýperíonssonar,* nè nokkurs vindblæs, því

hinn djúpi *Ógnarheimur* er alt í kríng um þá: þó þú hvarflir þángað, þá hirði eg ekkert um reiði þína, því eingi hlutur er ósvífnari en þú". Þannig mælti hann, en hin hvítarmaða *Hera* ansaði honum eingu. Nú steyptist hið skæra sólarljós niður í *Jarðarstrauminn*, og dró svarta nótt yfir hina kornfrjófu jörð. *Trójumönnum* kom það illa, að ljósið gekk undir, en *Akkear* urðu fegnir, er hin margþreyða dimma nótt kom yfir. Hinn frægi *Hektor* stefndi nú *Trójumönnum* til þíngs, og fór með þá burt frá skipunum þar hjá hinu sveipharða fljóti, er autt var og sást í beran völlinn fyrir valköstum. Stigu menn til jarðar af kerrum sínum, og hlýddu ræðu þeirri, er *Hektor* hèlt, ástvinur *Seifs*. Hann hèlt á ellefu álna laungu spjóti í hendi sèr; oddur var framan á spjótinu af eiri, og lýsti af, og gullhólkur um utan. Við þetta spjót studdist hann, og mælti til *Trójumanna:* „Heyrið mál mitt, þèr *Tróverjar, Dardanar* og liðsmenn! Eg hugsaði, að eg mundi nú fá eydt skipunum og drepið alla *Akkea,* og komast við það aptur til hinnar veðurnæmu *Ilíonsborgar.* En rökkrið datt fyrr á, og það hefir nú mest frelsað *Argverja* og skip þeirra á hinni brimbitnu strönd. Nú skulum vèr láta hina svörtu nótt ráða, og efna til náttverðar; skuluð þèr leysa hina faxprúðu hesta frá kerrunum og kasta fyrir þá fóðri, sækið svo í skyndi til borgarinnar uxa og feita sauði, og fáið yður ljúffeingt vín og brauð að heiman, og viðið

aᵭ nóg eldsneyti, svo vèr megum kynda mörg bál náttlángt alt til morguns, og bjarmann leggi alt til himins; má vera, aᵭ hinir hárprúᵭu *Akkear* reyni til í náttmyrkrinu aᵭ flýa yfir sjáfarins breiᵭu hryggi, og væri þá betur, aᵭ þeir kæmust ekki fyrirhafnarlaust og í náᵭum út á skip sín. Nei, margur þeirra skal skotinn verᵭa annaᵭhvort meᵭ ör eᵭa hvössu spjóti, í því hann stökkur út á skip sitt, og eiga um sárt aᵭ binda heima hjá sèr; skal svo leiᵭa öᵭrum, aᵭ fara meᵭ her á hendur hinum reiᵭkænu *Trójumönnum*. Nú skulu kallararnir, ástvinir *Seifs*, fara meᵭ þau boᵭ um borgina, aᵭ frumvaxta sveinar og gráhærᵭir höfᵭíngjar safnist saman uppi á hinum goᵭreistu veggjum umhverfis um borgina, en hinar þýᵭu konur skulu brenna bál mikiᵭ, hver í sínu húsi; skal stöᵭugt hafa gát á, aᵭ eingi hleypiflokkur leynist inn í borgina, meᵭan hermennirnir eru ekki viᵭ. Skal þetta svo vera, þèr hugstóru *Trójumenn*, sem nú segi eg fyrir; hefi eg nú kveᵭiᵭ upp, þaᵭ sem nú er tiltækilegast, en annaᵭ ráᵭ mun eg upp bera á morgun fyrir enum reiᵭkænu *Trójumönnum*. Þess biᵭ eg *Seif* og aᵭra guᵭi, og þaᵭ vona eg, aᵭ eg muni fá hèᵭan burt rekiᵭ hunda þá, er *Valkyrjurnar* hafa híngaᵭ flutt. Nú skulum vèr gæta sjálfra vor í nótt, en á morgun meᵭ birtíngu skulum vèr herklæᵭast og vekja snarpan bardaga hjá hinum holu skipum; skal eg þá vita, hvort hinn sterki *Díómedes Týdeifsson* muni fá hrakiᵭ mig frá skipunum upp aᵭ borgarveggi, eᵭa hvort eg mun geta banaᵭ honum meᵭ

eirvopni mínu og náð af honum vopnum hans blóðugum. Á morgun getur hann látið sjá karlmennsku sína, hvort hann þorir að bíða eptir spjóti mínu, þegar það stefnir að honum. Nei, meðal hinna fremstu, þegar sól rennur upp á morgun, mun hann liggja, vonar mig, vopnum veginn, og í kríng um hann margir fèlagar hans. Eg vildi óska, að eg væri eins viss um að vera ódauðlegur og ellivana alla daga, og vera eins virtur og *Aþena* og *Appollon* eru virt, eins og eg er viss um það nú, að þessi dagur verður *Argverjum* óhamíngjudagur". Slíka ræðu hèlt *Hektor*, en *Trójumenn* gerðu góðan róm að máli hans, leystu þeir hina sveittu hesta undan okinu og bundu þá við kerrurnar með böndum, hverr hjá sinni kerru, sóktu í skyndi uxa og feita sauði til borgarinnar, feingu sèr ljúffeingt vín og brauð heiman frá sèr, og söfnuðu að sèr miklum viði. Sátu þeir svo alla nóttina á vígvellinum, og voru hinir hugrökkustu; brunnu þar margir eldar hjá þeim. Eins og þegar stjörnur sjást á himni í kríng um hið bjarta túngl, ber mikið á þeim, þegar uppheimsloptið er vindlaust, og sjást þá allar stjörnurnar, og verður hjarðmaðurinn glaður af því í huga sínum: eins margir voru eldar þeir, er *Trójumenn* kyntu, og sáust brenna fyrir framan *Ilíonsborg* milli skipanna og *Ksanþus*-strauma; voru þúsund eldar kyntir á vellinum, en hjá hverju báli sátu 50 menn við loga hins brennanda elds; en hestarnir stóðu við kerrurnar, og átu hvítt bygg og einkorn, og biðu hinnar stólprúðu *Morgungyðju*.

NÍUNDI ÞÁTTUR.

Sendiför til Akkilless. Bænir.

Þannig hèldu þeir vörð, *Trójumenn;* en afskaplegur flótti, lagsbróðir hins ískalda ótta, hepti *Akkea,* og allir enir hraustustu voru slegnir óbærilegri sorg. Eins og þegar tveir vindar, norðanvindur og vestanvindur, sem blása frá *Þraklandi,* koma á snögglega og æsa upp hið fiskisæla haf; þeytist þá jafnskjótt upp dimm alda, en vindarnir þyrla miklum þara upp úr sjónum: eins var hugurinn á tveim áttum í brjóstum *Akkea.* En *Atreifsson,* særður í hjarta af megnum harmi, gekk um kríng og bauð hinum hvellrómuðu köllurum að kveðja hvern mann til málstefnu með nafni, en kalla ekki; en sjálfur átti hann ráðagjörðir við höfðíngjana. Þeir settust á málstefnuna harmsfullir. Þá stóð *Agamemnon* upp og jós út tárum, sem kolblá vatnslind, sú er spýtir dökkvu vatni fram af bröttum hamri; eins andvarpaði hann þúngan og mælti til *Argverja:* „Kærir vinir, þèr fyrirliðar og höfðíngjar *Argverja! Seifur Kronusson* hefir fastlega fjötrað mig með þúngu meini, sá hinn harðráði guð, er lofaði mèr

í fyrstu og hèt með hneigðu höfði, að eg skyldi leggja í eyði hina ramveggjuðu *Ilíonsborg* og komast svo heim, en nú hefir hann prettað mig illa, er hann býður mèr að fara heim í *Argverjaland* við einga frægð, en mikinn mannskaða; mun þetta víst vera vilji hins afar-sterka *Seifs,* er rofið hefir höfuðvirki margra borga, og mun enn rjúfa, því hans er mátturinn mestur. Heyrið nú, gerum allir, svo sem eg segi fyrir: flýum burt á skipum vorum heim í vort kæra föðurland, því ekki munum vèr framar fá tekið hina strætabreiðu *Trójuborg*". Svo mælti hann, en þeir voru allir hljóðir og þögðu, og hinir sorgbitnu synir *Akkea* voru leingi orðlausir. Loksins tók hinn rómsterki *Díómedes* til máls: „Með því þú, *Atreifsson,* ber upp svo óviturlegt ráð, þá mun eg nú í fyrsta sinni mæla á móti þèr, og hæfir svo að gera á málstefnu, konúngur; og máttú ekki reiðast mèr fyrir það. Það var eitt sinn, að þú fryaðir mèr karlmennsku í viðurvist *Danáa,* kvaðst mig vera óherskáan og þreklausan; alt þetta vita *Argverjar,* úngir sem gamlir. En sonur hins brögðótta *Kronusar* hefir misskipt gjöfum sínum við þig; gaf hann þèr með veldissprotanum mannvirðíngu um fram alla menn aðra, en synjaði þèr þess, er mest kveður að, en það er vaskleikurinn. Hugsar þú, vinur, að synir *Akkea* sèu svo óherskáir og þreklausir, sem þú segir þá? Leiki þèr sjálfum hugur á að fara heim aptur, þá far þú; þèr er innan handar að fara, því skip þín,

þau er fylgdu þèr mjög mörg frá *Mýkenu*, standa skamt frá sjó; en aðrir hárprúðir *Akkear* munu verða hèr kyrrir eptir, þar til er vèr höfum lagt *Trójuborg* í eyði. En vilji þeir einnig burt, þá flýi þeir á skipum sínum heim til föðurlands síns; við *Stenelus* skulum samt berjast, þar til er við sjáum fyrir endann á *Ilíonsborg*, því guð vísaði okkur leið híngað“. Þannig mælti hann, en allir synir *Akkea* rómuðu mál hans; fannst þeim mikið koma til þess, er hinn reiðkæni *Díómedes* hafði sagt. Þá stóð upp riddarinn *Nestor* og mælti til þeirra: „Að vísu ertú öðrum mönnum hraustari, *Týdeifsson*, í bardaga, og fremstur allra jafnaldra þinna á ráðstefnu, og eingi *Akkea* mun lasta það, sem þú hefir sagt, eða mæla móti því; en þó hefir þú ekki rædt þetta mál til lykta; er það von, þar sem þú ert úngur, og mættir vel vera ýngsti sonur minn að aldrinum til; en skynsamlega talar þú til höfðíngja *Akkea*, og hefir þú mælt, svo sem vera byrjaði. En heyr nú; með því eg þykist vera þèr eldri, þá mun eg ræða þetta mál út, og fara orðum um það alt, og mun eingi virða mál mitt einskis, og ekki sjálfur *Agamemnon* konúngur. Sá maður er frændlaus, lagalaus og heimilislaus, sem elskar innanlands-ófriðinn þann hinn hryllilega. En látum nú hina dimmu nótt ráða, og efnum til náttverða. Vökumenn úr hverjum flokki skulu hafa náttból hjá gröfinni utangarðs; þetta mæli eg til hinna ýngri. En úr því skaltú, *Atreifsson*, gerast

forgángsmaður, því þú ert höfðíngi mestur. Þú skalt gera höfðíngjunum veizlu; sómir það þèr, og er vel til fallið: eru búðir þínar fullar af víni, er skip *Akkea* flytja híngað daglega frá *Þraklandi;* hefir þú og alls konar veizlufaung, og átt yfir mörgum mönnum að ráða. En á mannamótinu skaltú hlýða þeim, sem bezt leggur til; hafa allir *Akkear* þörf á góðum tillögum og viturlegum, þar er óvinir vorir kynda marga elda skamt frá skipunum; og hverr mun geta verið glaður að svo búnu? Því þessi nótt mun annaðhvort glata hernum eða frelsa hann“. Þannig mælti hann, en þeir hlýddu honum, og gerðu, sem hann bauð. Varðmennirnir hlupu vopnaðir út úr herbúðunum, þjóðhöfðínginn *Þrasýmedes Nestorsson* og hans menn, þeir *Askaláfur* og *Jalmenus,* synir *Aresar,* þeir *Meríónes, Afareifur* og *Deipýrus,* svo og hinn ágæti *Lýkómedes Kreonsson* og hans sveit. Fyrirliðar vökumanna voru sjö, og fylgdu hundrað sveinar hverjum, og höfðu þeir laung spjót í höndum sèr; fóru þeir og settust milli díkisins og garðsins, kveyktu þar upp eld, og bjó hverr til náttverðar sèr. *Atreifsson* fór með alla höfðíngja *Akkea* til búðar sinnar, og hèlt þeim þar dýrlega veizlu, og rèttu þeir hendur sínar til hins tilreidda matar, er á borð var borinn. En er þeir höfðu sadt lyst sína á mat og drykk, varð hinn aldraði höfðíngi *Nestor* fyrstur til að bera upp ráðagjörð sína, þóktu og hans tillögur fyrrum jafnan hinar beztu. Hann var þeim vel viljaður, tók til

orða og mælti: „Frægasti *Atreifsson, Agamemnon* herkonúngur! þú skalt vera endir og upphaf orða minna, sökum þess að þú ert konúngur margra manna, og að *Seifur* hefir þèr í hendur feingið veldissprotann og lögin, til þess að þú ráðir þeim heilt. þess vegna áttú fremur öðrum að leggja orð til, og hlýða á tillögur manna, svo og framkvæma tillögur annara, ef einhverjum kann að koma eitthvert gott ráð til hugar, og undir þèr mun komið verða, hvert atkvæði ræður málslokum. Nú vil eg bera upp, það sem mèr þykir ráðlegast; því eingum manni mun hugsast betra ráð, en það ráð, sem eg hefi í huga, bæði áður fyrr meir, og eins enn nú, alt í frá þeim tíma, seifborni konúngur, að *Akkilles* reiddist þèr, er þú lèzt fara til búðar hans og taka þaðan *Brísesdóttur;* var það ekki eptir voru skapi, því eg afrèð þèr það mjög einlæglega, en þú fórst fram stórhuga þínum, og svívirtir hinn mesta mann, er guðirnir sjálfir höfðu miklar mætur á, þar sem þú tókst heiðursgjöf hans og heldur henni. En látum oss nú enn finna ráð til, hversu vèr fáum snúið skapi hans og þegið hann í sátt við oss með þægilegum gjöfum og blíðum orðum“. Herkonúngurinn *Agamemnon* svaraði honum: „Gamli maður, ekki hefir þú ósennilega vikið á ávirðíngar mínar. Mèr varð á; eg ber ekki móti því. Víst er sá maður ígildi margra manna, er *Seifur* ann hugástum, eins og hann hefir haldið uppi virðíngu þessa manns, en látið þúngan verða

hlut *Akkea*. En með því að mèr hefir orðið á, fyrir þá skuld að eg lèt vondslegt skap við mig ráða, þá vil eg bæta það aptur, og gefa í bætur geysimikið fè; skal eg nú nafngreina þær dýrlegu gjafir, er eg vil gefa, í viðurvist yðar allra: sjö nýir þrífætur, er aldrei hafa á eld komið, tíu vættir gulls, tuttugu fagrir katlar, tólf aldir hestar, sigursælir í veðhlaupi, er borið hafa verðlaun úr býtum fyrir fráleik sinn. Væri sá maður ekki fèlaus eða snauður af dýru gulli, sem feingi eins mikið fè, og þessir hinir einhæfðu hestar hafa aflað mèr í sigurlaun. Eg skal gefa honum 7 konur lesbeyskar, hagar á fagrar hannyrðir; þær konur tók eg að afnámsfè, þá er hann sjálfur tók hina fjölbygðu *Lesbey;* voru þær konur allra kvenna fríðastar. Þessar konur vil eg gefa honum, og þeim skal fylgja dóttir *Bríses*s, er eg tók frá honum um daginn; skal eg vinna þar að dýran eið, að eg hefi aldrei stigið á beð hennar eða átt samlag við hana, sem manna er siður til, karla og kvenna. Allar þessar gjafir skulu vera til reiðu þegar í stað, en ef guðirnir láta oss auðnast síðar meir að leggja í eyði hina miklu *Príams*-borg, þá skal hann sjálfur gánga út á skip sitt og alferma það af gulli og eiri, þá vèr *Akkear* skiptum meðal vor herfánginu. Hann skal sjálfur velja sèr tuttugu tróverskar konur, sem fríðastar eru næst hinni argversku *Helenu*. En er vèr komum til hins akkneska *Argverjalands*, þess hins frjófsama sáðlandsins, þá skal hann verða

dótturmaður minn; hann skal hafa jafnt yfirlát af mèr, sem *Órestes,* hinn ástkærasti son minn, sem nú vex upp í fullsælu. Eg á þrjár dætur í hinni fagursmíðuðu höll minni, *Krýsópemisi, Laódíku* og *Iffíanössu.* Af þeim má hann velja, hverja sem hann vill, og hafa þá, sem hann kýs sèr, heim í hús *Peleifs* ókeypis, án þess að færa henni brúðgjafir, en eg skal láta fylgja henni heimanfylgju svo mikla, að eingi skal hafa gefið jafnmikla með dóttur sinni: eg skal gefa honum sjö fjölbygðar borgir, *Kardamýlu, Enópu,* og hina grösugu *Íru,* hina sannhelgu *Feruborg* og hina eingjamiklu *Anpíu,* hina fögru *Epíu* og hina vínviðóttu *Pedasusborg.* Allar þessar borgir liggja nálægt sjó, og eru yzt í landi hinnar sendnu *Pýlusborgar;* menn þeir, er þar búa, eru auðugir af sauðfè og uxum; munu þeir sæma hann með gjöfum, svo sem væri hann einhverr goðanna, og greiða honum ríflegar skyldir, meðan þeir eru undir veldissprota hans. Þetta skal eg gjalda honum, ef hann lætur af reiði sinni. Láti hann nú til! *Hades* einn er ómýkjandi og ótillátssamur, og fyrir því er hann dauðlegum mönnum leiðastur allra goða. Hann verður að vægja til við mig, að svo miklu leyti sem eg hefi æðra vald og er eldri en hann“. Hinn gerenski riddari *Nestor* svaraði honum: „Frægasti *Atreifsson, Agamemnon* herkonúngur! Víst eru ekki fyrirlitlegar gjafir þær, er þú býður *Akkillesi* konúngi. Heyrið þá, látum oss senda tilkjörna menn, er fari þegar

í stað til búðar *Akkils Peleifssonar*. Eða ef þèr viljið heldur, skal eg taka þá til, og skulu þeir þá hlýða mèr. Tek eg fyrst til *Fenix*, ástvin *Seifs*; hann skal vera forkólfur fyrir förinni; þar næst tek eg til hinn mikla *Ajant* og hinn ágæta *Odysseif*; þeim skulu fylgja kallararnir *Ódíus* og *Evrýbates*. Takið nú handlaugar, og segið öllum að hafa hljótt um sig, meðan vèr gerum bæn vora til *Seifs Kronussonar*, að hann sè oss miskunsamur".

Þannig mælti hann, en öllum líkaði vel, það er hann hafði mælt. Heltu kallararnir þegar vatni á hendur þeim, en sveinarnir fyltu skaptkerin á barma af drykk, skeinktu á drykkjarkerin til dreypifórnar handa hverjum, og skömtuðu öllum. En er þeir höfðu dreypt, og drukkið, sem þá lysti, fóru þeir af stað frá búð *Agamemnons Atreifssonar*; horfði hinn gerenski riddari *Nestor* framan í sèrhvern þeirra, en einkum framan í *Odysseif*, og lagði ríkt á við þá að freista, ef þeir feingi talið hinum ágæta *Peleifssyni* hughvarf. Þeir *Odysseifur* geingu með strönd hins brimótta hafs, og báðu mjög innilega til hins jarðkríngjanda *Landaskelfis*, að sèr mætti takast að vinna hinn stórlynda hug *Eaks-niðja*. Þeir komu til búða og skipa *Myrmídóna*, og fundu *Akkilles*; var hann að leika á hvella hörpu sèr til gamans; var harpan fögur og haglega tilbúin, og á henni lyklarim af silfri; þá hörpu hafði hann tekið af herfánginu, þá hann lagði í eyði *Etjonsborg*. Á þessa hörpu lèk hann

sèr til skemtunar, og saung um afreksverk kappanna. Eingi var hjá honum, nema *Patróklus;* hann sat gagnvart honum og þagði, beið þess, að *Eaks-niðji* hætti saungnum. Þá geingu þeir *Ajant* þángað, og fór *Odysseifur* fyrir; þeir numu staðar frammi fyrir *Akkilli;* varð *Akkilles* forviða, og spratt upp með hörpuna upp af sæti því, er hann sat í; svo stóð og *Patróklus* upp, er hann sá mennina. Hinn fóthvati *Akkilles* kvaddi þá og mælti: „Verið velkomnir! Það er mèr kært, að þèr vinir mínir komið til mín, er mèr eruð kærastir *Akkea;* víst ber yður mikla nauðsyn að hendi, er þèr komið, er eg er reiður!“ Þá hinn ágæti *Akkilles* hafði þetta mælt, leiddi hann þá innar, og lèt þá setjast á legubekki; voru þar breiddar yfir purpuraábreiður. Hann mælti þegar til *Patrókluss,* er þar var hjá honum: „Set hið stærra skaptkerið á borð, *Menöytsson,* og byrla vín í áfeingara lagi, og haf til reiðu borðker handa hverjum þeirra; því beztu vinir mínir hafa nú sókt mig heim“. Þannig mælti hann, en *Patróklus* gerði, sem vinur hans bauð; en *Akkilles* setti fram stórt kjötborð nálægt eldsbirtunni, og lagði þar á krof af sauð og feitri geit, og hrygg af alisvíni; var hann allfeitur og stirndi á hann af spiki; hèlt *Átómedon* í hrygginn, en hinn ágæti *Akkilles* skar hann í stykki, brytjaði síðan vandlega og stakk á teina. Hinn goðumlíki kappi, *Menöytsson,* kveykti upp eld mikinn; en er eldurinn var útbrunninn og loginn

slokknaður, skaraði hann sundur glóðinni og hèlt teinunum þar uppi yfir; hann dreifði helgu salti á stykkin, og lèt teinana liggja á undirlags-steinunum. En er hann hafði steikt, lèt hann kjötið hvað ofan á annað á fjöl. *Patróklus* tók brauð, sem var í fallegum körfum, og skamtaði það á borðinu, en *Akkilles* skamtaði kjötið. *Akkilles* settist sjálfur gagnvart hinum ágæta *Odysseifi,* við hinn búðarvegginn. Hann bað *Patróklus* vin sinn að fórna goðunum, og kastaði hann frumfórnum á eldinn. Tóku þeir nú til hins tilreidda matar, er á borð var borinn. En er þeir höfðu sadt lyst sína á mat og drykk, þá gerði *Ajant Fenixi* höfuðbendíngu; en er hinn ágæti *Odysseifur* varð þess varr, skeinkti hann fult drykkjarker af víni, og drakk *Akkillesi* til: „Heill sèrtú, *Akkilles!* Hvorki förum vèr á mis við jafndeildan verð í búð *Agamemnons Atreifssonar,* nè heldur hèr nú; er hèr á borð borinn nógur ljúffeingur matur. En nú stendur ekki hugur vor til þess, að sitja að skemtilegri veizlu, því nú erum vèr óttafullir, seifborni konúngur, er vèr sjáum oss búið mikið tjón; er nú tvísýna á, hvort vèr munum heilum haldið fá hinum þóptusterku skipum, eða muni þau týnast, nema þú íklæðist nú styrk þínum. Því hinir ofurhuguðu *Trójumenn* og hinir lángt að komnu liðsmenn þeirra hafa nú náttból sitt nálægt skipunum og garðinum, og kynda marga elda í herbúðum sínum, og segja, að *Akkear* muni nú ekki fá staðizt, heldur muni

þeir nú falla hjá hinum svörtu skipum. *Seifur Kronusson* birtir þeim heillavænlegar jarteiknir, og sendir eldíngar; en *Hektor* er nú mjög hróðugur af afli sínu, og æðir ógurlega; treystir hann *Seifi*, en skeytir ekki mönnum, og ekki goðum; er nú kominn á hann mikill æðisgángur; óskar hann, að sem fyrst lýsi af degi; kveðst hann þá muni af höggva skuttrjónurnar af skipum vorum, en brenna skipin sjálf að björtu báli, en drepa *Akkea* hjá skipunum reykmóða. Er eg mjög hræddur um, að guðirnir láti þessi stóryrði hans framgeing verða, og muni oss eiga auðið að verða, að deya í *Trójulandi*, lángt frá hinu hestauðga *Argverjalandi*. Rís nú upp, ef þú vilt, þó seint sè, frelsa sonu *Akkea*, sem nú eru mjög aðþreyttir af hergný *Trójumanna*. Síðar meir mun þèr sjálfum sárna ófarir þeirra, og þá mun eingi kostur verða til að ráða bót á, þegar bölið er unnið; er því betur fyrr, að þú ráðir með sjálfum þèr, hversu þú megir afstýra þeim hinum illa degi frá *Danáum*. Þau áminníngarorð gaf faðir þinn *Peleifur* þèr, vinur, þann dag er hann sendi þig til *Agamemnons* frá *Fiðju*: sigur munu þær veita þèr, kvað hann, þær *Aþena* og *Hera*, ef þær vilja; en þú halt í taumi hinu stórgjörva skapi, er býr í brjósti þínu, því betri er blíðskapar hugur; lát af allri kappdeilu, er ílt eitt af hlýzt, muntu þá enn meiri virðíngu fá af *Argverjum*, úngum sem gömlum. Þessi áminníngarorð gerði þèr hinn aldraði maður, en þú hefir nú gleymt

þeim. Lát nú þó enn af, og slepp bræði þeirri, er særir huga þinn. *Agamemnon* býður þèr sæmilegar gjafir, ef þú lætur af reiðinni. Heyr nú á mál mitt! Ef þú vilt, skal eg telja upp fyrir þèr, hve miklar þær gjafir eru, er *Agamemnon* hèt þèr í búð sinni: sjö nýir þrífætur, er aldrei hafa á eld komið, tíu vættir gulls, tuttugu fagrir katlar, tólf aldir hestar, sigursælir í veðhlaupi, er borið hafa verðlaun úr býtum fyrir fráleik sinn; væri sá maður ekki fèlaus eða snauður af dýru gulli, er ætti eins mikið fè, og hestar *Agamemnons* hafa aflað í sigurlaun með fráleik sínum. Hann vill gefa þèr sjö konur lesbeyskar, hagar á fagrar hannyrðir; þær konur fèkk hann að afnámsfè, þá er þú sjálfur tókst hina fjölbygðu *Lesbey;* voru þær konur allra kvenna fríðastar í það mund. Þessar konur vill hann gefa þèr, og þeim skal fylgja dóttir *Brísess,* er hann tók frá þèr á dögunum; vill hann vinna þar að dýran eið, að hann hafi aldrei stigið á beð hennar eða átt við hana samlag, svo sem mönnum er títt, körlum og konum. Allar þessar gjafir skulu vera til reiðu þegar í stað; en láti guðirnir oss auðnast síðar meir að leggja í eyði hina miklu *Príamsborg,* þá skaltú sjálfur gánga út á skip þitt og alferma það af gulli og eiri, þá vèr *Akkear* skiptum meðal vor herfánginu. Þú skalt sjálfur velja þèr tuttugu tróverskar konur, sem fríðastar eru, næst hinni argversku *Helenu.* En er vèr komum til hins akkneska *Argverjalands,* þess hins frjófsama sáðlands-

ins, þá skaltú verða dótturmaður hans; skaltú hafa jafnt yfirlát af honum, sem *Órestes,* hinn ástkærasti son hans, er nú vex upp í fullsælu. *Agamemnon* á þrjár dætur í hinni fagursmíðuðu höll sinni, *Krýsóþemisi, Laódíku* og *Iffíanössu.* Af þeim máttu velja þèr, hverja sem þú vilt, og hafa þá, sem þú kýs þèr, heim í hús *Peleifs* ókeypis, án þess að færa henni brúðgjafir, en *Agamemnon* vill láta fylgja henni heimanfylgju svo mikla, að eingi skal hafa gefið jafnmikla með dóttur sinni. Hann vill gefa þèr sjö fjölbygðar borgir, *Kardamýlu, Enópu* og hina grösugu *Íru,* hina sannhelgu *Feruborg,* og hina eingjavíðu *Anþíu,* hina fögru *Epíu* og hina vínviðóttu *Pedasusborg;* liggja allar þessar borgir nálægt sjó, og eru yzt í landi hinnar sendnu *Pýlusborgar;* menn þeir, er þar búa, eru auðugir af sauðfè og uxum; munu þeir sæma þig gjöfum, sem værir þú einhverr goðanna, og greiða þèr ríflegar skyldir, meðan þeir þjóna undir veldissprota þinn. Þetta mun hann gjalda þèr, ef þú lætur af reiðinni. Nú þó þú hatir *Atreifsson* um fram aðra í hjarta þèr, bæði sjálfan hann og gjafir hans, þá sjá þó aumur á hinum öðrum af alþjóð *Akkea,* þeim er nú eru nauðulega staddir í herbúðunum; munu þeir þá virða þig, sem værir þú einn af goðunum; muntu nú öðlast mega mjög mikla frægð hjá þeim, því nú muntu drepið fá *Hektor;* mun hann nú gánga í berhögg við þig, er svo fársfult óðafar er á honum, því nú þykir honum, sem eingi muni vera sinn

jafníngi af *Danáum*, þeim er híngað fluttust á skipunum".

Hinn fóthvati *Akkilles* svaraði honum og sagði: „Seifborni *Laertesson*, ráðagóði *Odysseifur!* Eg verð að segja ætlan mína fortakslaust, eins og mèr býr í hug, og eins og fram mun koma, svo þèr komið ekki sinn úr hverri áttinni, og sèuð að vola framan í mig, því þann mann hata eg jafnt *Hadesar* grindum, sem felur eitt í brjósti sèr, en talar annað. En eg skal segja, eins og eg vil vera láta. Hvorki hygg eg að *Agamemnon Atreifsson*, nè aðrir *Danáar*, muni telja mèr hughvarf; því manni er litlu launað, þó hann berjist sí og æ við óvinina; jafnt ber sá úr býtum, sem heima situr í herbúðunum, og hinn, sem berst, sem hann má; jafnan heiður fær sá, sem er huglaus, og hinn, sem hraustur er; jafnt fellur sá maður, er í eingu er nýtur, og hinn, er afrekar mikið. Mig stoðar það ekki í þeim hugraunum, sem eg verð að þola, að hætta lífi mínu í bardögum. En eins og fuglinn færir ófleygum úngum sínum fæðslu, þá hann getur náð henni, en situr fyrir skort sjálfur: þannig hefi eg legið marga svefnlausa nótt og barizt margan blóðugan dag, meðan eg hefi haldið uppi orustu við óvinina sökum eiginkvenna *Akkea*. Á skipum hefi eg lagt í eyði tólf bygðar borgir, og í landorustum ellefu borgir í hinu landfrjófa *Trójulandi*. Í þessum borgum tók eg margar ágætar gersemar, og fèkk *Agamemnon Atreifssyni* alt herfángið, en hann sat

kyrr eptir niðri við skipin, tók við fènu og skipti öðrum fáu af því, en hèlt miklu sjálfur. Þó gaf hann hraustustu mönnum og höfðíngjum heiðursgjafir, og halda þeir þeim enn óskertum, en eg var sá eini af *Akkeum,* sem hann tók frá heiðursgjöf sína, er hann heldur hjá sèr konu þeirri, er mèr var ástkær. Skemti hann sèr að henni, og sofi hann hjá henni! Hver þörf er *Argverjum* á, að eiga í ófriði við *Tróverja?* Hví safnaði *Atreifsson* her og fór með hann upp híngað? Var það ekki vegna hinnar hárfögru *Helenu?* Hvort eru það *Atreifssynir* einir meðal mæltra manna, sem elska konur sínar? Nei, sèrhverr góður og skynsamur maður elskar konu sína og ann henni, eins og eg elskaði þessa konu af alhuga, þó hún væri hertekin. En með því hann hefir nú tekið heiðursgjöf þessa úr höndum mèr og svikið mig, þá þarf hann ekki að reyna til að telja mèr hughvarf; eg þekki hann of vel til þess. Það er bezt, að hann ráðgist um við þig, *Odysseifur,* og við aðra höfðíngja, að hann fái afstýrt hinum háskalega eldi frá skipunum. Hann hefir nú, hvort heldur er, starfað mjög margt, án þess eg hafi til komið; hefir hann nú hlaðið garð, og grafið með honum breiða gröf mikla, og rekið niður staura við gröfina. Og alt fyrir það getur hann ekki hamlað afli *Víga-Hektors.* En meðan eg hèlt upp orustu með *Akkeum,* fýsti *Hektor* ei að vekja bardaga lángt frá borgarveggnum; þá komst hann ekki leingra en að *Ske-hliðum* og ætibjörkinni.

þar beið hann mín eitt sinn, og var eg þá einn saman, og komst hann naumast undan á flótta undan áhlaupi mínu. En nú, með því eg hefi einga lyst að berjast við hinn ágæta *Hektor*, þá muntu sjá, ef þú vilt og ef þèr er um það gefið, á morgun árla, þegar eg hefi fært *Seifi* fórnir og öllum goðunum, sett skip mín á sjó fram og alfermt þau, þá skaltu sjá, hvar skip mín sigla yfir hinn fiskisæla *Hellumar*, og þar á menn róandi af kappi; og ef hinn frægi *Landaskelfir* gefur gott leiði, verð eg á þriðja degi kominn til hinnar landfrjófu *Fiðjuborgar*; á eg þar mjög miklar eigur, er eg skildi við, þá eg til allrar ógæfu fór híngað; mun eg hafa hèðan heim með mèr annað fè, er eg hefi feingið að hlutskipti, gull, rautt eir, fagurbeltaðar konur og grátt járn; en *Agamemnon* konúngur *Atreifsson* gerði mèr þá svívirðíngu, að hann tók frá mèr aptur þá heiðursgjöf, er hann hafði gefið mèr. Flytjið honum nú í heyranda hljóði alt, eins og eg legg fyrir yður, svo einnig aðrir *Akkear* reiðist honum, ef honum kemur enn í hug að svíkja einhvern af *Danáum*, sem vel má verða, þar sem hann er jafnan útbúinn með ósvífni. Dirfist hann ekki, hundurinn, að koma fyrir augu mèr! Eg vil eingi mök við hann hafa, hvorki í ráðagjörðum eða í framkvæmdum; því hann hefir svikið mig og gert á hluta minn; hann skal ekki gabba mig aptur með orðum sínum hèr eptir; hann hefir gert það nóg! Ani hann út í ógæfuna í náðum fyrir mèr,

því hinn ráðvísi *Seifur* hefir gjörsamlega blindað hugskot hans. Tröll hafi gjafir hans; eg met hann ekki meir en hundshár. Þó hann bjóði mèr tífalt og tvítugfalt við það, sem hann á nú og kynni að eignast síðar, þó hann bjóði mèr eins mikil auðæfi, og flytjast til *Orkómensborgar,* eða til hinnar egypzku *Þebu,* þar sem mestu auðæfi liggja geymd, þar sem hundrað borgarhlið eru, og tvö hundruð menn með hestum og kerrum fara út um hvert borgarhlið, þó hann bjóði mèr fè, eins og sand og mold, þá skal *Agamemnon* aldrei að heldur telja mèr hughvarf, fyrr en hann hefir tekið gjöld fyrir þá sáru svívirðíngu, sem hann gerði mèr. En ekki vil eg eiga dóttur *Agamemnons Atreifssonar;* þó hún jafnaðist að fríðleik við hina gullfögru *Afrodítu,* og í hannyrðum við hina glóeygu *Aþenu,* vil eg þó ekki eiga hana. Kjósi hann einhvern annan af *Akkeum,* þann er honum líkar og meiri höfðíngi er, en eg em. Því ef guðirnir láta mig heilan heim komast, þá vonar mig, að *Peleifur* muni sjálfur biðja konu mèr til handa. Margar eru akkneskar konur bæði á *Hellu,* og í *Fiðju,* dætur höfðíngja þeirra, er fyrir borgum eiga að ráða; get eg feingið hverja af þeim mèr til konu, sem eg vil. Mèr hefir stórum leikið hugur á að kvongast þar og fá einhverrar konu, sem mèr væri að skapi, og njóta svo eigna þeirra, er *Peleifur* gamli hefir aflað. Lífið er meira vert, en öll sú auðlegð, sem sagt er að átt hafi hin fjölbygða *Ilíonsborg* áður fyrr, meðan friður var,

áður en synir *Akkea* komu þángað; það er meira vert, en allir þeir fjársjóðir, er geymdir eru í steinhúsi skotguðsins *Febusar Appollons* í hinni klettóttu *Pýþó*. Uxum og feitum sauðum má ræna, þrífótum og jörpum hestum má ná, en önd mannsins næst ekki aptur, nè fæst, þegar hún eitt sinn er liðin fram af vörunum. Gyðjan, hin silfurfætta *Þetis*, móðir mín, segir, að tvennar *Valkyrjur* leiði mig til dauðans; ef eg verð hèr kyrr eptir og berst hjá borg *Trójumanna*, þá á eg aldrei heimvon aptur, en þá mun eg öðlast ævarandi orðstír; en ef eg fer heim til minnar kæru föðurjarðar, missi eg hinn fræga orðstír, en æfi mín mun þá verða laung, og algjörlegur dauði ekki ná mèr svo fljótt. Nú vil eg ráða hinum öðrum til að sigla heim aptur, með því yður mun ekki hèr eptir auðið verða að vinna hina háfu *Ilíonsborg*, því hinn víðskygni *Seifur* heldur hendi sinni yfir henni, og borgarlýðurinn er hughraustur. Farið nú og segið þjóðhöfðíngjum *Akkea* þessi boð, að þeir hugsi upp annað betra ráð, er frelsað geti skipin og her *Akkea* hjá hinum holu skipum; það er skylda höfðíngjanna; því þetta ráð, sem þeir hafa nú upp hugsað, dugir þeim ekki, þar sem eg held áfram heiptinni. En *Fenix* skal vera hèr eptir, og sofa hèr í nótt, og sigla heim með mèr á morgun til síns kæra föðurlands, ef hann vill, en ekki mun eg fara með hann nauðugan".

Þannig mælti hann, en þeir urðu allir hljóðir og þögðu; fannst þeim mikið til koma þess, er hann mælti, því hann hafði talað mjög skorinort. Loksins

tók hinn aldraði riddari *Fenix* til máls; hrundu honum tár af augum, því hann bar mikinn kvíðboga fyrir skipum *Akkea:* „Ef þú, frægi *Akkilles*, hefir einsett það í huga þèr, að fara heim aptur, og vilt fyrir eingan mun bægja hinum vofeiflega eldi frá skipunum, sökum reiði þeirrar, er þú býr yfir, hversu má eg þá skiljast við þig, sonur sæll, og vera hèr eptir einmana? Hinn aldraði riddari *Peleifur* lèt mig fara með þèr, þann dag er hann sendi þig frá *Fiðju* til *Agamemnons;* varstu þá úngur, og enn óvanur hernaði og mannfundum, þar er menn verða frábærir um fram aðra. Því var það, að hann lèt mig fara með þèr, til að kenna þèr alt þetta, svo þú yrðir snillíngur í orðum og framkvæmdarmaður í verkum. Þess vegna vildi eg ekki við þig skiljast, elskusonur, þó sjálfur guð hèti mèr því, að hann skyldi láta mig kasta ellibelgnum og gera mig að úngum manni á bezta aldri, eins og eg var, þá eg flýði fyrrum úr hinu kvennfagra *Hellulandi* fyrir fáryrðum föður míns, *Amyntors Ormenussonar.* Hann varð reiður mèr sökum hinnar hárprúðu frillu sinnar; hafði hann hana kæra, en svívirti eiginkonu sína, móður mína. Móðir mín sárbændi mig þá að leggjast áður með frillunni, svo hún feingi óbeit á hinum gamla manni. Eg hlýddi móður minni og gerði þetta; en jafnskjótt sem faðir minn varð þess vís, hèt hann á hinar óttalegu refsinornir, og bað mèr mikilla óbæna, kvaðst aldrei mundi setja á knè sèr þann svein, er

af mèr fæddist; lètu guðirnir þessar óbænir rætast, þau *Undirheima-Seifur* og hin ógurlega *Persefóna*. Þá ásetti eg mèr að drepa föður minn með hvössu eirvopni; en einhverr hinna ódauðlegu guða hepti reiði mína, og til þess eg yrði ekki nefndur föðurbani af *Akkeum*, lèt hann mèr í hug koma umtal alþýðu og hið mikla álas, er eg mundi fá af mönnum. Nú gat eg með eingu móti unað mèr að vera leingur í húsi föður míns, er hann var mèr reiður. En frændur mínir og kunnmenn, þeir er hjá mèr voru, báðu mig innilega að vera kyrran, og hèldu mèr heima; slátruðu þeir mörgum feitum sauðum og drattandi, bjúghyrndum nautum; mörgum bráðfeitum svínum var haldið yfir loganda sviðueldi, og mikið vín drukkið af leirkerum hins aldraða manns. Þeir vöktu yfir mèr í níu nætur, og hèldu vörð til skiptis; slokknaði eldurinn aldrei; var einn eldurinn í svölugángi hins ramgirta forgarðs, en annar í framhúsinu fyrir framan herbergisdyrnar. En er hin tíunda dimma nótt kom yfir mig, þá braut eg upp hinar vel feldu herbergisdyr, og komst út, stökk síðan með hægu móti upp yfir forgarðsvegginn, svo varðmennirnir og ambáttirnar urðu ekki varar við. Síðan flýði eg burt þaðan yfir hið víðlenda *Hellu-land*, og komst til hinnar landfrjófu *Fiðju*, móður sauðanna, til *Peleifs* konúngs; hann tók mèr góðfúslega, og elskaði mig, svo sem faðir elskar einkason sinn, þann er hann hefir átt í elli sinni, og stendur til alls arfs eptir hann: hann gerði mig

auðugan af fè, og fèkk mèr stórt mannaforráð; bjó eg yzt í *Fiðjulandi* og rèð yfir *Dolópum*. Eg kom þèr til manns, goðumlíki *Akkilles*, því eg elskaði þig af hjarta. Þú vildir ekki fara til veizlu með neinum öðrum, en mèr; þú vildir heldur ekki matast heima, nema eg setti þig á knè mèr og mataði þig, bitaði fyrir þig og rètti þèr vín. Þú vættir opt kyrtil minn að framan í víni, þegar þú varst að blása bólur að gamni þínu, og er bágt að fást við börnin. Þannig þoldi eg margt og lagði á mig marga þraut þín vegna, því mèr kom það til hugar, að guðirnir höfðu ekki látið mèr verða barna auðið, og því tók eg þig í sonar stað, goðumlíki *Akkilles*, að þú eitt sinn mættir veita mèr rauna-lètti. Tem nú, *Akkilles*, hið mikla hjarta þitt! Ekki sæmir þèr að bera grimt hjarta í brjósti. Jafnvel sjálfir guðirnir eru auðbeðnir, og er þó atgjörvi þeirra og tign og kraptur meiri, en þinn; og þó snúa mennirnir huga þeirra með bænum sínum, brennifórnum, blíðum áheitum, dreypifórn og blótum, þá þeir hafa brotið móti guðunum og syndgazt. Því *Bænirnar* eru dætur ens mikla *Seifs*, haltar, hrukkóttar og hjáleitar, og bera sig að feta á eptir *Glæpskunni;* en *Glæpskan* er hraust og fótfim, stökkur þess vegna lángt á undan þeim öllum, hleypur undan þeim á hvert land og glepur menn, en þær bæta úr á eptir. Sá sem tekur með lotníngu móti dætrum *Seifs*, þá þær koma til hans, þeim manni hjálpa þær og heyra bæn hans. En synji nokkurr þeim

viðtöku og neiti þeim þverlega, þá fara þær til *Seifs Kronussonar,* og biðja, að *Glæpskan* fylgi þeim manni, svo honum förlist vit og hann taki gjöld fyrir glæpsku sína. En þú, *Akkilles,* láttú einnig heiðurinn falla *Seifs* dætrum í skaut, því heiðurinn hrærir hjörtu allra göfuglyndra manna. Því ef *Atreifsson* hefði ekki boðið þèr neinar gjafir, heldur lofað þeim síðar meir, en verið þèr alt af ákaflega reiður, þá skyldi eg ekki ráða þèr til að kasta heiptinni og hjálpa *Argverjum,* þó þeim liggi mjög á; en nú er hvortveggja, að hann gefur þèr miklar gjafir nú þegar, og lofar sumum síðar, enda valið hina beztu menn í hinum akkneska her, þá er þèr eru kærastir af *Argverjum,* og sent þá til að leita sætta. Þú mátt ekki gera hæðilegt erindi eða sendiför þessara manna; en áður var þèr ekki láandi, þó þú reiddist. Það höfum vèr heyrt sagt frá ágætismönnum í fornöld, að þegar ákafleg reiði kom að einhverjum þeirra, þá mátti koma gjöfum við þá og telja þeim hughvarf með orðum. Eg man eina sögu; er sá atburður gamall, en ekki nýorðinn, og vil eg segja yður öllum frá, vinum mínum. *Kúretar* og hinir vígdjörfu *Etólar* börðust hjá *Kalýdonsborg,* og drápu hvorir aðra; vörðu *Etólar* hina fögru *Kalýdonsborg,* en *Kúretar* vildu eyða borginni með herskildi. Því *Artemis* gullinstóla hafði sent *Etólum* einn meinvætt; var hún þeim reið, fyrir þá sök að *Öynefur* hafði ekki fært henni frumgróðafórn á hinu frjófsama sáðlandi, þar sem

hinir aðrir guðir sátu þá að hundraðsblótum; en dóttir hins mikla *Seifs* var sú eina, er hann hafði sett hjá, annaðhvort af gleymsku eða hugsunarleysi, og var það mikið glappaverk. En hin goðkynjaða *Örumglöð* sendi honum vobeyðu, villigölt einn, hvíttentan, sem lagðist á akurland *Öynefs* og vann því mikinn skaða; kastaði hann mörgum stórtrjám til jarðar frá grunni, ásamt með rótunum sjálfum og hinum blómfögru eplum. *Meleager,* sonur *Öynefs,* stefndi að sèr veiðimönnum og dýrhundum úr mörgum borgum, og drap göltinn; því ekki varð hann unninn af fám mönnum, svo var hann mikill, og kom hann þó mörgum manni á banabál, áður hann yrði unninn. En þá kom gyðjan til leiðar miklum ys og hergný út af geltinum milli *Kúreta* og hinna stórhuguðu *Etóla;* reis sú deila af hausi galtarins og hinni loðnu galtarhúð. Meðan *Meleager,* ástvinur *Aresar,* var í orustunni, gekk *Kúretum* miður, gátu þeir ekki haldizt við utan borgar, þó þeir væru mjög margir. En er reiðin var komin í *Meleager,* sú er opt lætur hjartað þrútna í brjóstum manna, jafnvel þeirra, sem mjög eru vitrir, þá hèlt hann kyrru fyrir heima hjá eiginkonu sinni, hinni fríðu *Kleópötru,* af því hann var reiður *Alpeu,* móður sinni. *Kleópatra* var dóttir hinnar öklafríðu *Marpessu Evenusdóttur,* og *Ídasar. Ídas* var manna hraustastur, þeirra er þá voru uppi: hann greip boga sinn og barðist við *Febus Appollon* um þá öklafríðu mey. Þá var *Kleópatra*

kölluð að viðurnefni *Alkýóna* af föður sínum og sinni heiðvirðu móður í höllinni, sökum þess að móðir hennar kveinaði, eins og hinn harmsfulli ísfugl, þegar hinn fjarvirki *Febus Appollon* rænti henni. *Meleager* hvíldi nú hjá konu sinni, og sekti hina sáru reiði sína; var hann reiður sökum óbæna móður sinnar; en henni hafði sárnað dráp bróður hennar, og bað ákaflega til goðanna: hún kraup á knè, og skaut hennar vöknaði af tárum; hún barði ákaft hina margfæðandi jörð með höndum sínum, og hèt á *Hades* og hina ógurlegu *Persefónu* að veita fjörlöst syni hennar; en hin myrkförula refsinorn, sem hefir ómjúklátt hjarta, heyrði bæn hennar frá *Myrkheimi.* Nú varð bráðum ys mikill og skarkali af *Kúretum* í kríng um borgina, er skotið var á turnana; sendu þá höfðíngjar *Etóla* hina göfugustu hofgoða guðanna til *Meleagers,* og báðu hann gánga út og reka burt *Kúreta;* hètu þeir honum stórri gjöf, báðu hann velja sèr fallegan akurteig, fimmtíu plóglönd að vídd, þar sem feitastur var jarðvegur í hinni fögru *Kalýdonsborg;* var annar helmíngur þess vínland, en hinn helmíngurinn var kvistlaus, svo plægja mátti í akurland. Hinn aldraði riddari *Öynefur* bað og son sinn innilega, steig upp á þröskuld hins háræfraða sals, knúði hinar vel feldu hurðir, og fèll á knè fyrir honum. Systur hans og hin heiðvirða móðir báðu hann og mjög, en hann synjaði þverlega. Svo geingu og fèlagar hans mjög eptir honum, þeir er hann unni mest og

honum voru kærstir allra, og varð honum þó ekki að heldur talið hughvarf, fyrr en *Kúretar* tóku til að skjóta óðum að loptsalnum; voru þeir þá teknir til að stíga upp á turnana og brenna hina háfu borg. Þá bað hin fagurbeltaða kona *Meleagers* hann grátandi, og tjáði fyrir honum alla þá harma, er mönnum mæta, þegar borg þeirra verður hertekin, hversu karlmenn verða drepnir, borgin brend upp til kaldra kola, börn og síðgyrðar konur leiddar í burt. En er *Meleager* heyrði sagt frá þeim níðíngsverkum, þá gekkst honum hugur við, færði hann sig þá í hinn ljómanda herbúnað, og gekk af stað. Þannig afstýrði hann ógæfudeginum frá *Etólum* af sjálfræði sínu; þurftu þeir nú ekki að gefa honum þær hinar mörgu og fögru gjafir, og afstýrði hann þó ógæfunni alt að einu. En þú, kæri, lát þèr ekki annað eins í hug koma! Eg vildi, að guð snèri ekki hug þínum á þá leið! Því verra mun þá verða að afstýra hættunni, þegar skipin eru tekin til að loga. Far heldur nú, meðan gjafir standa til boða, því þá munu *Akkear* virða þig jafnt einhverjum guðanna; en ef þú geingur út í hinn mannskæða bardaga, þegar eingar gjafir eru í boði, þá muntu ekki fá jafnmikla virðíngu, enda þó þú fáir afstýrt styrjöldinni“.

Hinn fóthvati *Akkilles* svaraði honum: „Gamli faðir, *Fenix*, fóstursonur *Seifs!* Eg þarf ekki þessarar virðíngar við; því eg hygg, að eg hafi notið virðíngar að ráðstöfun *Seifs*, og sú virðíng mun

fylgja mèr hèr niðri við hin stafnbognu skip, meðan önd er í brjósti, og meðan knè mín hreifast. En eitt vil eg segja þèr, sem þú skalt leggja á hjarta þitt: ángraðu ekki hjarta mitt með kveinstöfum þínum og harmatölum, um leið og þú heldur með öðlíngnum *Atreifssyni*. Ekki skaltu vera vinur hans, svo þú verðir ekki óvinur minn, vinar þíns. Þú átt að ángra þann, sem eg ángra og mig ángrar. Haf þú jafnan hlut ríkis við mig, og njóttu hálfrar virðíngar móti mèr. Skili þessir menn erindum sínum, en þú vert hèr eptir og legg þig í mjúka rekkju; en þegar er birtir á morgun, munum vèr ráðgast um, hvort vèr skulum fara heim aptur, eða vera hèr eptir".

Þegar hann hafði mælt þetta, benti hann *Patróklus* þegjandi með augnabrúnunum, að búa *Fenix* góða rekkju, til þess hinir bjyggist sem fyrst til burtfarar úr búðinni. Þá tók til orða hinn goðumlíki *Ajant Telamonsson:* „Seifborni *Laertesson*, ráðagóði *Odysseifur!* Förum nú, því svo virðist mèr, sem sendiför þessi verði að erindisleysu. Verðum vèr sem fyrst að segja *Danáum*, sem sitja nú og bíða vor, frá svörum þessum, þó ekki sèu góð. En *Akkilles* hefir gert sína hina stórúðugu sál trylta í brjósti sèr. Hinn harðbrjóstaði, er metur einskis jafnvel vináttu vora, fèlaga sinna, er virtum hann um fram aðra menn, þá er í herbúðunum eru. Sá hinn miskunarlausi! Og þó tekur margur maður við bótum af bróðurbana sínum eða sonarbana, og

fær vegandi þá landsvist, er hann hefir bætt fullu fyrir sig; en sá, sem við bótunum tekur, stillir hjarta sitt og hið framgjarna skap. En í þitt brjóst hafa guðirnir lagt ílt skap og óhemjandi sökum einnar konu, og nú bjóðum vèr þèr þó sjö afbragðsvænar meyar, og margt annað auk þeirra. Kom nú mjúkum huga í brjóst þèr, og virð hús þetta; erum vèr nú undir búðarþaki þínu, komnir úr liði *Danáa,* og viljum gjarna vera þínir virkta-menn og ástvinir um fram alla aðra *Akkea*".

Hinn fóthvati *Akkilles* svaraði honum og sagði: „Seifborni *Ajant Telamonsson,* þjóðhöfðíngi! Nálega virðist mèr alt af einlægni talað, það er þú hefir sagt. En hjarta mitt þrútnar af reiði, þegar eg minnist, hversu *Atreifsson* hefir svívirt mig í augum *Argverja,* svo sem væri eg einhverr sæmdarlaus reikunarmaður. Farið nú og skilið erindunum, því ekki mun eg fyrr taka þátt í enni blóðugu styrjöld, en hinn ágæti *Hektor,* sonur hins herkæna *Príamuss,* hefir drepið *Argverja,* svælt skip þeirra í eldi, og er kominn að búðum og skipum *Myrmídóna;* hugsa eg, að *Hektor* muni, þó hann sè ákafur, láta af orustunni, þá hann er kominn að búð minni og hinu svarta skipi".

Þá hann hafði sagt þetta, tók hverr sitt tvíker og dreypti, fóru síðan aptur til skipa sinna, og gekk *Odysseifur* á undan. En *Patróklus* bað fèlaga sína og þernurnar að búa *Fenix* góða rekkju sem bráðast; gerðu þær, sem hann bauð, og breiddu yfir

legubekkinn gærur, ábreiður og smágjörvar línblæur. Þar lagði hinn aldraði maður sig til svefns, og beið hinnar helgu *Morgungyðju;* en *Akkilles* svaf innst inni í hinni vel smíðuðu búð; hvíldi þar hjá honum kona hans, hin kinnfagra *Díomeda Forbantsdóttir,* er hann hafði numið frá *Lesbey. Patróklus* lá hinu megin í búðinni, og hjá honum hin fagurbeltaða *Ífis,* er hinn ágæti *Akkilles* hafði gefið honum, þá hann tók hina háfu *Skyrey,* borg *Enýeifs.*

En er sendimenn komu til búðar *Atreifssonar,* þá stóðu synir *Akkea* upp, hverr úr sínu rúmi, og drukku þeim til af gullnum skálum, og spurðu tíðinda. Hershöfðínginn *Agamemnon* spurði fyrstur: „Seg mèr, marglofaði *Odysseifur,* þú mikli sómi *Akkea!* Vill hann afstýra eldi óvinanna frá skipunum? eða neitar hann því með öllu, og ríkir reiðin enn í hinu stórúðuga skapi hans?“ Hinn þolgóði, ágæti *Odysseifur* svaraði honum: „Frægasti *Atreifsson, Agamemnon* hershöfðíngi! Ekki vill hann stilla reiðina, heldur fyllist hann enn meir af heipt: hann fyrirlítur þig og gjafir þínar; hann biður þig sjálfan að ráðslaga með *Argverjum,* hversu þú megir bjarga skipunum og her *Akkea;* hann hótaði, að undir eins og birti af degi, skyldi hann setja hin þóptusterku, borðrónu skip sín til sjóar, kvaðst og mundi ráðleggja hinum öðrum að sigla heim líka: „„Því yður mun ekki framar auðið verða að vinna hina háfu *Ilíonsborg,* því hinn víðskygni *Seifur* heldur mjög hendi sinni yfir henni, og borgarlýðurinn er hug-

hraustur"". Þetta voru orð hans; *Ajant* og báðir kallararnir, er fylgdu mèr, hvorirtveggju vitrir menn, eru hèr til vitnis, að hann mælti þetta. En gamli *Fenix* gekk til hvílu sinnar, því svo sagði *Akkilles* fyrir; ætlar hann að láta hann fylgjast með sèr á skipunum á morgun heim til síns kæra föðurlands, ef hann vill verða samferða, en ekki vill hann taka hann með sèr nauðugan". Þá hann hafði þetta mælt, urðu allir hljóðir og þögðu. Synir *Akkea* voru leingi orðlausir; svo fèll þeim þetta sárt. Loksins mælti hinn rómsterki *Díómedes:* „Frægasti *Atreifsson, Agamemnon* herforíngi! Þú hefðir aldrei átt að fara bónarveg til hins ágæta *Peleifssonar,* og ekki bjóða honum slíkar stórgjafir; hann er nógu dramblátur, hvort sem er, en nú hefir þú æst enn meir upp í honum stórmennskuna. Vèr skulum láta hann sjálfráðan, hvort heldur hann er eða fer. Hann mun gánga í bardagann, þegar honum býður svo hugur um og guð eggjar hann. Vèr skulum nú allir gera, eins og eg segi fyrir. Gángið til hvílu, þegar þèr hafið endurnært hjarta yðar á mat og víni, því hvíldin eykur þrek og krapt. En þegar er hin fagra, rósfíngraða *Morgungyðja* kemur í ljós, skaltu skipa herliðinu og hestaliðinu fyrir framan skipin, og eggja til bardaga, og berjast sjálfur í brjósti fylkíngar". Þannig mælti hann, og gerðu allir höfðíngjarnir góðan róm að máli hins hestfima *Díómedess,* og þótti hann hafa talað ágætlega. Og er þeir höfðu dreypt, gekk hverr til búðar sinnar, lögðu sig þar til svefns og tóku á sig náðir.

TÍUNDI ÞÁTTUR.

Dólons-þáttur.

Allir höfðíngjar af alþjóð *Akkea* sváfu niðri við skipin alla nóttina, sigraðir mjúkum svefni, nema þjóðhöfðínginn *Agamemnon Atreifsson;* honum kom ekki sætur svefn á augu, af því hann var að velta mörgu í huga sèr. Eins og þegar frumver hinnar hárfögru *Heru* lætur eldíngar koma, þá hann er að búa til æsilegt steypiregn, eða hagljel, eða kafaldsbyl, þegar snjórinn hylur sáðlöndin, eða þá hann lætur hina bitru styrjöld sperra sundur ginið: eins ótt stundi *Agamemnon,* og tóku andvörpin sig upp neðan frá hjarta í brjósti hans, en hugrenníngarnar pipruðu þar inni fyrir. Í hvert sinn, er hann horfði út á hinn tróverska völl, undraðist hann hina mörgu elda, er brunnu fyrir framan *Ilíonsborg,* hljóm pípnanna og munnharpnanna, og glaum mannanna. En er hann leit á skip og her *Akkea,* kipti hann mörgum hárum úr höfði sèr frá rótum, frammi fyrir *Seifi,* sem býr í upphæðinni, og hið frægðarfulla hjarta hans stundi þá stórum. Þá leizt honum í huganum það vera bezta ráðið, að fara á fund *Nestors Neleifssonar,* og hitta hann fyrstan manna, og vita, ef hann gæti lagt honum eitthvert gott ráð, er verða mætti meinabót öllum *Danáum.* Hann reis á fætur,

og lagði kyrtilinn um brjóst sèr, batt fagra sóla undir hina hraustlegu fætur sína, lagði síðan yfir sig dumbrauða húð fótsíða af stóru ljóni mórauðu, og tók spjót í hönd sèr.

Á sama hátt var *Menelás* óttafullur, og kom ekki heldur svefn á brár hans; var hann hræddur um, að *Argverjum* yrði eitthvað að meini; en þeir höfðu fyrir hans sakir farið til *Trójulands* yfir mikið haf, og hugðu þar á vægðarlausan ófrið. Fyrst huldi hann hið breiða bak sitt með flekkóttum pardusfeldi, tók eirhjálm og setti á höfuð sèr, og greip spjót með sinni þreknu hendi. Hann gekk af stað til að vekja bróður sinn, er þá var voldugur konúngur yfir öllum *Argverjum,* og var virtur af lýðnum, sem væri hann einhverr goðanna. Hann hitti hann við skutstafn skips síns, þar sem hann var að leggja um herðar sèr hin fögru herklæði; og varð *Agamemnon* feginn komu hans. Þá tók hinn rómsterki *Menelás* fyrri til orða, og mælti til hans: „Hví herklæðist þú svo, kæri? Ætlar þú að senda einhvern fèlaga þinn á njósn til *Trójumanna?* Mjög em eg hræddur um, að eingi bjóði sig til þess starfs, að fara einn á njósn til óvina á næturþeli; skal þar mjög hugdjarfan mann til“. Hinn voldugi *Agamemnon* svaraði honum og sagði: „*Menelás,* fóstursonur *Seifs,* báðir þurfum við nú viturlegra ráða, er frelsað gæti *Argverja* og bjargað skipunum; því nú hefir *Seifi* snúizt hugur; er það sýnilegt, að hann hneigir nú hug sinn meir

að blótum *Hektors*. Því eg hefi enn ekki sèð, og ekki heldur heyrt sögur af, að nokkurr einn maður hafi framið svo mörg stórvirki, sem *Hektor*, ástvinur *Seifs*, hefir unnið á sonum *Akkea* af sjálfs síns eðli, þar sem hann er hvorki af gyðjum nè guðum borinn; og þó hefir hann unnið þau verk, að eg hygg *Argverja* muni leingi minni til reka; svo margt ílt hefir hann gert *Akkeum*. En far þú nú og hlaup fljótt til skipanna, og kalla á *Ajant* og *Idomeneif*; en eg mun fara til hins ágæta *Nestors*, og biðja hann að rísa upp, og vita, ef hann vill fara til hins helga flokks varðmannanna, og segja þeim fyrir; munu þeir helzt láta að orðum hans, því sonur hans og *Meríónes*, sveinn *Idomeneifs*, ráða fyrir varðmönnunum, og höfum vèr falið þá helzt á hendur þeim“. Hinn rómsterki *Menelás* svaraði honum: „Hver er þá ætlan þín með þessu boði, er þú leggur fyrir mig? Á eg að vera þar kyrr hjá þeim, og bíða, þar til þú kemur? eða skal eg hlaupa til þín aptur, þá er eg hefi skilað til þeirra erindinu?“ Hinn voldugi *Agamemnon* svaraði honum: „Þú skalt bíða þar, svo við ekki förumst á mis á leiðinni, því víða liggja vegamót um herbúðirnar. Kalla þú, þar sem þú kemur, og bið þá vaka, kenn hvern mann við föðurætt sína, og tala lofsorðum til allra, og vert ekki mikillátur í viðmóti. Því við verðum að starfa, eins og aðrir; þá þúngu þraut lagði *Seifur* á okkur, þá við fæddumst“.

Að því mæltu sendi hann bróður sinn frá sèr í þessum erindum. En *Agamemnon* fór til þjóðhöfðíngjans *Nestors,* og fann hann í mjúkri rekkju hjá búð sinni og hinu svarta skipi; lá þar hjá honum alvepni hans, skjöldur, tvö spjót og skínandi hjálmur; þar lá og hjá honum hið liðuga brynbelti, er hinn gamli maður ávalt hafði um sig, þá hann bjóst út í mannskæðan bardaga og hafði lið með sèr, því hann lèt ekki bugast af hinni aumlegu elli. Hann reis upp á olboga, hóf upp höfuð sitt, spurði *Atreifsson,* og mælti til hans: „Hverr ert þú, sem geingur einmana á dimmri nóttu um skipin í herbúðunum, þegar aðrir menn sofa? Gerðu vart við þig, og gaktu ekki að mèr þegjandi! Hvert er erindi þitt?“ *Agamemnon* herkoníngur svaraði honum: „*Nestor Neleifsson,* þú mikli sómi *Akkea!* Hèr máttu þekkja *Agamemnon Atreifsson,* þann er *Seifur* hefir steypt í þá harma, er æ munu vara, meðan önd er í brjósti mèr, og hnè mín hreifast. Mèr verður svo reikult, af því að vær svefn sezt ekki á augu mèr, en hefi stórar áhyggjur fyrir ófriðinum og raunum *Akkea.* Því eg ber stóran kvíðboga fyrir *Danáum;* hugur minn er á flökti, og eg hvarfla ángistarfullur um kríng; hjarta mitt ætlar að stökkva út úr brjósti mèr, og fótlimirnir skjálfa undir mèr. Nú með því þèr verður ekki svefnsamt heldur, og viljir þú að hafast eitthvað, þá látum oss gánga ofan til varðmannanna, svo vèr sjáum, hvort þeir eru ekki sofnaðir, yfirkomnir af

þreytu og vökum, og hafi gleymt með öllu að halda vörðinn. Því óvinir vorir sitja í nánd, og er ekki að vita, nema þeir hafi í hyggju að berjast, þó nótt sè". Hinn gerenski riddari *Nestor* svaraði honum: „Frægasti *Atreifsson, Agamemnon* hershöfðíngi! Hinn ráðvísi *Seifur* mun víst ekki veita *Hektori* allar óskir sínar, þær er honum kunna nú til hugar að koma; hitt er heldur ætlan mín, að *Hektor* muni meiri raunum sæta, ef svo verður, að *Akkilles* snúi huga sínum frá hinni sáru reiði. En gjarna vil eg fara með þèr, og skulum vèr enn vekja aðra, bæði hinn spjótfima *Týdeifsson* og *Odysseif,* hinn skjóta *Ajant* og hinn hrausta *Fýleifsson.* Væri gott, ef einhverr vildi fara og kalla á þessa, og svo á hinn goðumlíka *Ajant* og *Idomeneif* konúng; því þeirra skip eru leingst burt hèðan, og ekki allnærri. En *Menelás* mun eg átelja, þó hann sè vinur minn og heiðvirður maður; og þó þèr svo kunni að líka illa við mig, mun eg ekki draga dulur á, hversu hann sefur, en lætur þig einan hafa alla fyrirhöfnina. Hann ætti nú að ómaka sig og fara bónarveg til allra höfðíngjanna, því nú ber brýn nauðsyn til". *Agamemnon* herkonúngur svaraði honum: „Það ræð eg þèr, gamli maður, að þú áteljir hann í annað sinn; því opt er hann tómlátur og tregur til starfa, og kemur það þó hvorki af viljaleysi eða vankunnáttu, heldur af því að hann hefir augastað á mèr, og bíður þess, að eg verði fyrri að bragði. En í þetta sinn vaknaði hann enda

fyrr en eg, og kom til mín; sendi eg hann þá að kalla á þá, er þú komst orði á. Förum nú af stað, munum við hitta þá fyrir framan hliðin meðal varðmannanna; því þar bað eg þá að koma saman“. Hinn gerenski riddari *Nestor* svaraði honum: „Sè svo, mun eingi af *Argverjum* reiðast honum eða verða ófús að gegna boðum hans og áminníngum“. Að því mæltu lagði hann kyrtilinn um brjóst sèr, batt fagra sóla undir sínar hraustlegu fætur, þá spenti hann á sig skikkju; hún var purpurarauð, tvíbrotin og víð, og á þètt ló; hann tók og í hönd sèr sterkt spjót með hvössum eiroddi, og gekk til skipa hinna eirbrynjuðu *Akkea.* Hinn gerenski riddari *Nestor* vakti fyrst *Odysseif,* jafníngja *Seifs* að ráðkænsku; hann kallaði til hans, en jafnskjótt og hljóðið barst til eyrna *Odysseifs,* gekk hann út úr búðinni og mælti til þeirra: „Hví reikið þið svo einir um skipin í herbúðunum á næturþeli? Hvað liggur ykkur svo á?“ Hinn gerenski riddari *Nestor* svaraði honum: „Seifborni *Laertesson,* ráðagóði *Odysseifur!* Reiðst ekki, því mikil sorg þreyngir að *Akkeum;* kom með okkur, að vèr og vekjum aðra til að ráðgast um, hvort flýa skal eða halda bardaga“. Þannig mælti hann, en hinn ráðagóði *Odysseifur* gekk inn í búðina, lagði alla vega litan skjöld á herðar sèr, og gekk með þeim. Þá geingu þeir til *Díómedess Týdeifssonar;* fundu þeir hann fyrir utan búðina herklæddan. Kríng um hann sváfu sveitúngar hans; höfðu þeir skjölduna undir höfð-

um sèr, en spjót þeirra stóðu í jörðunni á aurfalnum; blikaði eirfjöðrin áleingdar, eins og eldíng föður *Seifs.* Þar svaf kappinn, og var breidd undir hann húð af villiuxa, en skínandi dúkur undir höfuð hans. Hinn gerenski riddari *Nestor* gekk að honum, snart hann með fæti sínum framanverðum, eggjaði hann, og veitti honum átölur berlega: „Vakna þú, *Týdeifsson!* Hví sefur þú alla nóttina? Veiztu ekki, að *Trójumenn* hafa setu á einni hæð á vellinum nálægt skipum vorum, og eru allskamt frá oss?“ Þannig mælti hann, en *Díómedes* vaknaði og spratt þegar upp mjög skjótt. Hann talaði til hans skjótum orðum og mælti: „Seinþreyttur ertu, gamli maður; aldrei hættir þú að starfa. Eru þá ekki til aðrir ýngri menn af sonum *Akkea,* til að fara hvervetna um kríng og vekja sèrhvern af höfðíngjunum? Á þig vinnur ekkert, gamli maður“. Hinn gerenski riddari *Nestor* svaraði honum: „Alt segir þú þetta satt, vinur. Bæði á eg svo hrausta sonu, og hefi svo marga menn, að einhverr þeirra gæti farið og kallað á þá. En stór vandræði sækja nú að *Akkeum:* er nú svo komið, að leikur á hnífsegg fyrir öllum *Akkeum* annaðhvort líf eða dapur dauði. Far nú, fyrst þú ert ýngri en eg, ef þú vorkennir mèr, og vek hinn skjóta *Ajant* og *Fýleifsson*“. Svo mælti hann, en *Díómedes* lagði yfir herðar sèr fótsíðan feld af stóru ljóni mórauðu, og tók spjót í hönd sèr. Síðan gekk kappinn af stað, og vakti þá *Ajant,* og kom með þá með sèr. En er þeir

komu þángað sem varðmennirnir voru, þá hittu þeir ekki varðmanna-foríngjana sofandi, heldur sátu þeir allir með vopnum sínum vakandi. Eins og hundar eiga órólega nótt, þar sem þeir vaka yfir sauðum í fjárborg, þegar þeir heyra til hins óarga dýrs, er kemur eptir skóginum ofan af fjöllunum; verður við það glaumur mikill í mönnunum og hundunum, og flýr allur svefn frá þeim: eins hvarf hinn væri svefn af brám varðmannanna, þar sem þeir vöktu þessa voðalegu nótt; því þeir snèru sèr ávalt fram að vellinum, ef þeir kynni að verða varir við *Trójumenn* koma. Hinn gamli maður varð glaður við, er hann sá þá, og hughreysti þá með þessum orðum: „Svona skuluð þèr vörð halda, eins og þèr nú gerið, börnin góð. Láti eingi yðar svefn sigra sig, svo vèr verðum ekki óvinum vorum að augnagamni“.

Þá hann hafði þetta sagt, snaraðist hann yfir díkið, en allir höfðíngjar *Argverja* fylgdu honum, þeim er stefnt hafði verið til ráðstefnu. *Meríónes* og hinn frægi *Nestorsson* geingu með þeim, því þeir höfðu kvadt þá til ráðaneytis með sèr. En er þeir voru komnir yfir hið grafna díki, þá settust þeir niður, þar sem autt var og sást í beran völlinn fyrir hinum fallna val; þar hafði hinn sterki *Hektor* snúið aptur, þá hann drap niður *Argverja* og náttmyrkrið kom á. Hèr settust þeir niður og töluðust við, og tók hinn gerenski riddari *Nestor* fyrstur til máls: „Kæru vinir, mundi eingi maður treysta

svo áræði sínu, að hann þyrði að fara til hinna hugstóru *Tróverja,* ef svo mætti verða, að hann gæti handsamað einhvern, þann er yztur væri í herbúðum óvinanna, eða heyrt á tal *Trójumanna,* hvað þeir ætlast fyrir, hvort þeir ætli að vera hèr kyrrir hjá skipunum fjarri borginni, eða vilji þeir hverfa aptur til borgarinnar, þar sem þeir hafa unnið sigur á *Akkeum?* Ef hann yrði alls þessa vísari og kæmist heill aptur til vor, þá mundi frægð hans fara meðal allra manna undir himninum, og hann öðlast góðar gjafir. Því allir höfðíngjar, þeir er fyrir skipum eiga að ráða, skulu gefa honum eina svarta á með lambi hverr, og jafnast eingin eign við lambána; þá skal hann og jafnan sitja að veizlum vorum og mannboðum". Þannig mælti hann, en þeir urðu allir hljóðir og þögðu. Þá tók hinn rómsterki *Díómedes* til máls: „Hjarta mitt og hinn framgjarni hugur hvetur mig, *Nestor,* til að fara inn í herbúðir óvina vorra, *Trójumanna,* sem hèr eru í nánd. En miklu væri hughægra og raunbetra, ef einhverr annar maður fylgdi mèr til; því þegar tveir verða samferða, sèr einn öðrum betur, hvað hagar; en þó einn maður sjái það, þá verður þó hugur hans seinni til, og úrræðið sljóft". Þannig mælti hann, en margir vildu þá fara með *Díómedes;* það vildu báðir *Ajantar,* sveinar *Aresar;* það vildi *Meríónes,* og það vildi og *Nestorsson* gjarna, og það vildi *Atreifsson,* hinn spjótfimi *Menelás.* Hinn þrautgóði *Odysseifur* vildi og hætta sèr inn í flokk

Trójumanna, því hann hafði áræðinn hug í brjósti. Þá mælti herkonúngurinn *Agamemnon* til þeirra: „Hjartkæri *Díómedes Týdeifsson*, kjóstu til fylgdar við þig, hvern sem þú vilt, og þann er hraustastur er, af þeim er bjóða sig fram; því margir vilja fara. En nú skaltú ekki fara að mannvirðíngum; þú skalt ekki gánga fram hjá þeim, sem hraustari er, og ekki líta á ættgöfgina, nè fyrir vegsmuna sakir taka til fylgdar þèr þann, sem síður er að hreysti búinn, enn þótt hann sè konúngbornari“. Svo mælti hann, því hann var hræddur um hinn bleikhára *Menelás*. Þá mælti hinn rómsterki *Díómedes* til þeirra: „Með því þèr bjóðið mèr að kjósa sjálfur mann til fylgdar við mig, hví skyldi eg þá gleyma hinum ágæta *Odysseifi*, sem hefir ótrautt hjarta og framgjarnan hug í öllum þrautum, og *Pallas Aþena* elskar hann? Ef hann fylgdist með mèr, mundum við báðir komast heim aptur, þó úr loganda eldi væri, því hann er öðrum mönnum framar að hugviti“. Hinn þolgóði, ágæti *Odysseifur* svaraði honum: „*Týdeifsson*, hvorki skaltu hrósa mèr mjög, nè heldur átelja mig, því *Argverjar* vita þetta, sem þú ert nú að tala um. En förum nú af stað, því mjög er liðið á nótt, og komið undir birtíngu; stjörnurnar eru komnar lángt á leið, og liðinn meiri hluti nætur, tveir þriðjúngarnir, en einn þriðjúngur lifir“.

Að því mæltu fóru þeir báðir í hinn óttalega herbúnað. Hinn herdjarfi *Þrasýmedes* fèkk *Tý-*

deifssyni tvíeggjað sverð og skjöld, því *Díómedes* hafði skilið eptir sverð sitt niðri við skipið; hann lèt á höfuð hans hjálm af nautsleðri, bólulausan og skúflausan; kallast þess konar hjálmur brynhúfa, og hlífði hún höfði úngra kappa. *Meríónes* fèkk *Odysseifi* boga og örvamæli og sverð, og setti hjálm á höfuð hans; hann var af leðri, og brugðinn sterklega mörgum ólum að innanverðu, en að utanverðu stóðu út beggja vegna þèttar raðir af hvítum galtartönnum; var þeim vel fyrir komið og kunnáttulega, en í milli var fylt upp með flóka. Þann hjálm hafði *Átolýkus* forðum tekið af *Amyntor Ormenussyni* í *Eleonsborg,* þegar hann braut upp hina ramgjörvu höll hans; *Átolýkus* sendi hjálminn til *Skandíu,* og gaf hann *Amfídamanti* á *Kýperu,* en *Amfídamant* gaf hann *Mólusi,* gestavin sínum, en *Mólus* gaf hann *Meríónesi,* syni sínum, en nú var hann látinn á höfuð *Odysseifs,* til að hlífa því. En er þeir höfðu farið í hinn óttalega herbúnað, fóru þeir af stað, og skildust þar við alla höfðíngjana. *Pallas Aþena* sendi þeim hegra nálægt veginum hægra megin. Þeir gátu ekki eygt fuglinn vegna náttmyrkurs, en heyrðu hann gjalla. *Odysseifur* varð glaður við þessa jarteikn, og bað til *Aþenu:* „Heyr bæn mína, dóttir *Seifs* ægisskjalda, þú sem ávalt stendur hjá mèr í öllum þrautum og gætir að hverju fótmáli mínu. En unn mèr einkum nú, *Aþena!* Gef, að við vinnum það stórvirki, er *Trójumenn* megi minni til reka, og lát okkur

svo ná að komast aptur til skipanna með frægð og sóma". Hinn rómsterki *Díómedes* baðst því næst fyrir: „Heyr og bæn mína, *Atrýtóna,* dóttir *Seifs!* Veit mèr fylgd þína, slíka sem þú veittir föður mínum, hinum ágæta *Týdeifi,* þá hann fór sendiför fyrir *Akkea* til *Þebu.* Hann skildist við hina eirbrynjuðu *Akkea* hjá *Asópsá,* og fór svo þángað með sáttaboðum til *Kadmúnga.* En á leiðinni þaðan vann hann mikil stórvirki með aðstoð þinni, ágæta gyðja, af því þú stóðst honum miskunsöm til annarar handar. Statt mèr nú eins vel viljuð til annarar handar, og gæt mín, en eg skal í staðinn fórnfæra þèr ársgamla kvígu, ennisbreiða og óþjáða, er eingi maður hefir enn undir ok leidt; skal eg gullbúa horn hennar, áður eg fórnfæri þèr hana". Þannig báðust þeir fyrir, en *Pallas Aþena* heyrði bæn þeirra. En er þeir höfðu gert bæn sína til dóttur ens mikla *Seifs,* geingu þeir af stað, eins og tvö ljón, í hinu svarta náttmyrkri, og óðu yfir dauðablóð og nái, vopn og dökkvan dreyra.

En *Hektor* lofaði heldur ekki hinum framgjörnu *Trójumönnum* að sofa, heldur stefndi hann saman öllum höfðíngjum, þeim er fyrirliðar voru og foríngjar *Trójumanna.* Og er hann hafði kallað þá saman, bar hann upp fyrir þá eitt viturlegt ráð: „Hverr vill undirgángast fyrir stóra gjöf að vinna það verk, er eg mun ákveða? Hann skal fá nægileg laun; því eg skal gefa kerru og tvo hnarreista hesta, þá er beztir eru hjá enum fljótu skipum

Akkea, hverjum þeim, er áræði hefir til og það vill vinna til frægðar sèr, að fara til hinna örskreiðu skipa, og njósna, hvort enn sè vörður haldinn yfir enum fljótu skipum, svo sem áður hefir verið, eða hafi þeir í ráði með sèr að flýa, er þeir hafa nýlega orðið undir í viðskiptum vorum, og treysti sèr ekki til að vaka á nóttum sökum ofurþreytu". Þannig mælti hann, en þeir urðu allir hljóðir og þögðu. Sá maður var með *Trójumönnum,* er *Dólon* hèt, auðugur af gulli og eiri; hann var sonur *Evmedess,* ágæts kallara; hann var maður ljótur ásýndum, en fljótur á fæti; hann var einkason og átti fimm systur; hann mælti þá til *Trójumanna* og *Hektors:* „Hjarta mitt og minn framgjarni hugur hvetur mig, *Hektor,* til að fara á njósn til hinna örskreiðu skipa. En þú lypt upp sprota þínum, og vinn mèr þess eið, að þú viljir gefa mèr hesta þá og hina eirbúnu kerru, er hinn ágæti *Peleifsson* ekur í; mun eg ekki verða þèr ónýtur í njósninni, og ekki frá því, er þú ætlast til af mèr; því svo lángt skal eg fara fram inn í herinn, þar til er eg kem að skipi *Agamemnons,* þar sem höfðíngjarnir munu ráða ráðum sínum, hvort þeir skuli flýa eða berjast". Þannig mælti hann, en *Hektor* tók sprotann í hönd sèr og vann honum eið: „Viti það sjálfur *Seifur,* hinn þrumandi frumver *Heru,* að eingi af *Trójumönnum* skal aka með þessum hestum, nema þú; lofa eg því, að þú skalt hafa þá æfinlega til ágætis þèr". Þannig mælti hann,

og sór þar ósæran eið, og hvatti fram *Dólon;* en hann varpaði þegar bjúgum boga um bak sèr, fór utan yfir í gráan úlfhèðin, lèt marðarskinns-hjálm á höfuð sèr, og tók í hönd sèr hvassa lensu. Hann fór af stað frá herbúðunum á leið til skipanna, en þess átti honum ekki auðið að verða, að koma frá skipunum aptur til *Hektors* með tíðindasögu. En er hann var kominn frá hestaþvögunni og mannfjöldanum, fór hann fram veginn og flýtti sèr. Hinn seifborni *Odysseifur* varð hans var, þá hann kom nær, og mælti til *Díómedess:* „Þar kemur maður frá herbúðunum, *Díómedes,* og veit eg ekki, hvort hann kemur til að njósna um skip vor, eða hann ætlar að ræna einhvern í valnum. Látum hann fara fyrst fram hjá okkur spölkorn út á völlinn, hlaupum síðan skyndilega að honum, og tökum hann. En verði hann fljótari á fæti, en við, þá skaltú elta hann með spjótið í hendinni, og bægja honum ávalt frá herbúðunum til skipanna, svo hann nái ekki að flýa undan til borgarinnar". Að því mæltu lögðust þeir niður í valinn fyrir utan veginn, en *Dólon* gáði einskis og hljóp fram hjá í skyndi. En er hann var kominn svo lángt frá þeim, sem múlar komast í einni lotu, því þeir eru uxum fljótari að draga samskeyttan plóg yfir djúpa ekru, þá hlupu þeir báðir eptir honum. En er hann heyrði dyninn, stóð hann við, því hann gerði sèr í hug, að einhverjir fèlagar sínir mundu þar koma frá *Trójumönnum* til að snúa sèr aptur, og mundi *Hektor*

hafa boðað sig aptur heim. En er hann var frá þeim eitt spjótvarp, eða skemur, þá þekti hann, að þetta voru fjandmenn hans; tók hann þá til fótanna og flýði, en þeir tóku þegar á rás eptir honum. Svo sem þegar tveir tannhvassir hundar, er vel kunna til veiði, elta í sífellu hindarkálf eða hèra um skógi vaxið land, en hann hleypur undan þeim ýlandi: svo eltu þeir *Dólon* í sífellu, þeir *Týdeifs-sonur* og *Odysseifur* borgabrjótur, og afkvíuðu hann frá hernum. Flýði hann nú á leið til skipanna; en er hann var nálega kominn til varðmannanna, þá lèt *Aþena* hugmóð koma í brjóst *Týdeifssyni,* svo eingi hinna eirbrynjuðu *Akkea* gæti hrósað því, að hann hefði komið fyrr sári á *Dólon,* en *Díó-medes* hefði orðið seinni að bragði. Hinn sterki *Díómedes* óð þá að honum með spjótið, og mælti til hans: „Stattu kyrr, eða eg skýt þig með spjóti mínu, og vonar mig, að þú forðir þèr ekki leingi bráðum bana frá minni hendi“. Svo mælti hann, og skaut spjótinu, og misti hans með vilja, og flaug oddur hins fágaða spjóts fyrir ofan hægri öxl hans, og í jörðina; nam *Dólon* þá staðar bleikur af ótta; hann felmtraði og stamaði, og nötruðu tennurnar í munni hans. Þeir *Odysseifur* náðu honum hlaup-móðir og höfðu hendur á honum; þá grèt *Dólon* og mælti: „Gefið mèr líf, en eg skal leysa mig út; því til er heima fyrir bæði eir og gull og seig-unnið járn; mun faðir minn greiða ykkur þar af ógrynni fjár í útlausn, ef hann spyr mig á lífi hjá

skipum *Akkea*". Hinn ráðugi *Odysseifur* svaraði honum og sagði: „Vert óhræddur, og lát ekki dauðann þèr í hug koma. Seg mèr heldur nokkuð, og inn með sannindum: hví fer þú svo einn frá herbúðunum til skipanna á náttarþeli, þegar aðrir menn sofa? Ætlar þú að ræna nokkurn í valnum? eða hefir *Hektor* sent þig til enna holu skipa á njósn? eða hefir hugur sjálfs þín eggjað þig?" *Dólon* svaraði, og skalf á beinunum: „*Hektor* hefir leidt afleiðis hyggju mína með margs konar blekkíngum; hèt hann að gefa mèr hina einhæfðu hesta og hina eirbúnu kerru ens ágæta *Peleifssonar*, en sagði mèr að vera á ferð um svipula, dimma nótt, koma nærri herbúðum óvinanna, og njósna, hvort enn sè vörður haldinn yfir enum fljótu skipum, svo sem áður hefir verið, eða hafið þèr í ráði með yður að flýa, þar er þèr hafið nýlega orðið undir í viðskiptum vorum, og treystizt ekki til að vaka á nóttum sakir ofurþreytu". Hinn ráðvísi *Odysseifur* glotti við, og mælti til hans: „Þó stendur hugur þinn til stórra gjafa, þar sem þú girnist hesta hins herkæna *Eaks-niðja;* er það torvelt fyrir dauðlega menn að ráða við þá hesta og stýra þeim, nema fyrir *Akkilles*, er alinn er af ódauðlegri móður. En seg mèr nokkuð, og inn með sannindum: Hvar skildir þú við þjóðhöfðíngjann *Hektor*, þá þú fórst híngað? Hvar eru hervopn hans og hestar? Hversu hagar til um varðhöld annara *Trójumanna*, og um náttból þeirra?" *Dólon Evmedesson* svaraði hon-

um: „Þar skal eg segja þèr alt satt frá. *Hektor* heldur ráðstefnu við þá, sem höfðíngjar eru liðsins, hjá haugi *Ílusar,* lángt frá skarkalanum. En um varðhöld þau, er þú spyr að, öðlíngur, þá er eingi einkavörður kosinn herbúðunum til varnar eða gæzlu. Eldstæðin heyra *Trójumönnum* til, þeim er þau verða að hafa, og vaka þeir, og eggjar hvorr annan að halda vörð; en hinir lángt að komnu liðsmenn sofa, og fela *Trójumönnum* á hendur að halda vörðinn, því liðsmennirnir eiga þar eingin börn eða konur í nánd“. Hinn ráðagóði *Odysseifur* svaraði honum og mælti: „Hversu er nú? Sofa þeir innan um hina hestfimu *Trójumenn,* eða einir sèr? Seg mèr það, svo eg verði vísari!“ *Dólon Evmedesson* svaraði honum: „Þar skal eg segja þèr alt satt frá. Sjóar megin eru *Kárar,* hinir bogfimu *Peónar, Lelegar, Kákónar* og hinir ágætu *Pelasgar;* en þeim megin, er veit til *Timburvallar,* þar var náttból hlutað *Lýkíumönnum,* hinum framgjörnu *Mýsum,* hinum reiðkænu *Frýgum* og hinum hestfimu *Meónum.* En hví spyrjið þið mig svo grant um hvað eina af þessu? Því ef ykkur leikur hugur á að fara inn í safnað *Trójumanna,* þá eru *Þrakar* þarna einir sèr, yztir allra; þeir eru nýkomnir. Með þeim er konúngur þeirra, *Resus Ejoneifsson;* hann á þá fríðustu og stærstu hesta, sem eg hefi sèð: þeir eru hvítari, en snjór, og fráir á hlaupi, sem vindar; hann á kerru, fagurbúna gulli og silfri; vopn þau, er hann kom með híngað, eru af gulli,

afar-stór og hinar mestu gersemar; hæfir ekki dauðlegum mönnum, heldur ódauðlegum guðum einum að bera þau vopn. En gerið nú annaðhvort, að flytja mig til enna örskreiðu skipa, eða bindið mig hörðum fjötri, og skiljið mig hèr eptir, þar til er þèr komið aptur og reynið, hvort eg hefi sagt ykkur satt, eða ekki“. Hinn sterki *Díómedes* leit til hans með reiðisvip, og mælti: „Ekki skaltu gera þèr það í hugarlund, *Dólon,* þó þú hafir sagt okkur góðar frèttir, að þú munir undan sleppa, þar sem þú ert kominn í greipar okkar. Því ef við látum þig nú lausan eða sleppum þèr, þá muntú víst síðar meir koma til enna fljótu skipa *Akkea,* annaðhvort til að njósna, eða til að berjast við þá; en ef þú lætur hèr líf þitt fyrir mèr, muntu aldrei framar verða *Argverjum* til meins“. Þannig mælti *Díómedes;* þá ætlaði *Dólon* að taka sinni þreknu hendi um höku hans og biðja sèr svo lífs, en *Díómedes* reiddi sverðið, hjó á þveran hálsinn og sneið í sundur báðar hálssinarnar; fèll höfuðið til moldar, í því hann tók að mæla. Þeir tóku þar af höfði hans marðarskinns-hjálminn, vargstakkinn, bogann og spjótið. Hinn ágæti *Odysseifur* hóf vopnin hátt upp með hendi sinni, hinni feingsælu *Aþenu* til dýrðar, baðst fyrir og mælti: „Þigg þetta, gyðja, því við munum ákalla þig fyrsta af öllum ódauðlegum guðum á *Ólympi.* En leiðbein okkur nú einnig að hestum og náttbóli hinna þraknesku manna!“ Að því mæltu hóf hann vopnin hátt upp yfir sig, og

lagði þau á eina porsbjörk; hann lagði á trèð til augsýnilegs merkis eitt fáng af reyrleggjum og blómlegum porskvistum, svo þeir rötuðu á vopnin í hinu svipula náttmyrkri, þá þeir kæmu aptur. Síðan geingu þeir áfram yfir vopn og dökkvan dreyra, og komu skjótt til herflokks hinna þraknesku manna; sváfu þeir örþreyttir, og lágu hin fögru vopn þeirra hjá þeim á jörðinni; var þeim vel fyrir komið, í þrjár raðir; hjá hverjum þeirra stóðu tveir samokshestar. *Resus* svaf í miðjum flokknum; voru þar hjá honum hinir fráu hestar hans, og bundnir með ólum við yzta hlýrann á kerrustólsþreminum. *Odysseifur* kom fyrst auga á *Resus*, og benti *Díómedes* á hann, og mælti: „Þar sèr þú, *Díómedes*, þann mann, og þá hesta, er *Dólon* sagði okkur frá, sem við drápum. Kom nú til, og legg fram hið sterka afl þitt; nú hæfir þèr ekki að standa með vopnin og hafast ekki að. Leys þú hestana, eða dreptu mennina, en eg skal annast hestana“. Þannig mælti hann, en hin glóeyga *Aþena* blès hugmóð í brjóst honum; hann drap á báða bóga, en hræðileg hljóð komu upp hjá mönnunum, er þeir voru slegnir með sverðinu, og jörðin roðnaði af blóðinu. Svo sem ljón stökkur í illum hug á fènað, geitur eða sauði, sem það kemur að hirðislausum: svo rèðst *Týdeifsson* á hina þraknesku menn, þar til er hann hafði drepið tólf af þeim; en jafnótt og *Týdeifsson* hjó hvern með sverðinu, jafnótt tók hinn ráðugi *Odysseifur* í fót hvers eins, og dró hann út öfugan;

gerði hann það í þeirri veru, að hinir faxprúðu hestar ættu hægra með að komast þar um, og fældust ekki, þá þeir stigi á líkin, því þeir voru enn óvanir valfalli. En er *Týdeifsson* kom að konúnginum, tók hann hann af lífi; hann var hinn þrettándi; var honum mótt í svefninum, því illur draumur stóð yfir höfði hans. Á meðan leysti hinn áræðni *Odysseifur* hina einhæfðu hesta, batt þá saman með ólunum og rak þá út úr flokknum; hann sló á þá með boga sínum, því hann hafði ekki gáð að taka hina fögru svipu úr hinum fjölskreytta kerrustól; síðan blístraði hann, ok gaf hinum ágæta *Díómedes* vísbendíngu, en *Díómedes* var kyrr, og var hann að velkja fyrir sèr, hvað hann skyldi til taka, það er mest væri áræði í, hvort hann skyldi taka kerru þá, er í lágu hin fagurbúnu vopn, og draga hana út á kerrustaunginni, eða lypta kerrunni á bak sèr og bera hana út; eða skyldi hann taka meiri hluta *Þrakverja* af lífi. En er hann velkti þetta í huga sèr, kom *Aþena* þángað að, og mælti til hins ágæta *Díómedess:* „Sonur hins hugstóra *Týdeifs,* hugsa nú til heimfarar aptur til enna holu skipa, svo þú ekki komist þángað á flóttaferli; em eg hrædd um, að einhverr hinna guðanna veki *Trójumenn*“. Þannig mælti hún, en hann varð þess áskynja, að það var gyðja, sem við hann talaði. Steig hann þá skyndilega á hestbak, en *Odysseifur* keyrði upp á með boga sínum; flugu þeir þá á leið til hinna fljótu skipa *Akkea.* *Appollon* silfrinbogi hèlt eingan

blindíngsvörð, þegar hann sá, að *Apena* fylgdist með *Týdeifssyni;* hafði hann illan grun á henni, og fór því inn í hinn mikla mannsöfnuð *Trójumanna.* Hann vakti *Hippókóon,* sem var einn höfðíngi *Þrakverja,* frændi *Resusar* og hraustur maður. En er hann spratt upp af svefninum, og sá, að rúm það var autt, er hinir fráu hestar voru vanir að standa, en mennina spriklandi í banasárum sínum, þá hljóðaði hann upp og kallaði á sinn kæra vin með nafni; en mikið óp og ósegjanlegt hark varð af *Trójumönnum,* þá þeir þustu að alt í einu, og undruðust stórlega þessi hin hryggilegu verk, og að vegendurnir skyldu komizt hafa til enna holu skipa eptir slík stórvirki. En er þeir *Díómedes* komu þar, er þeir höfðu drepið njósnarmann *Hektors,* þá stöðvaði *Odysseifur,* ástvinur *Seifs,* hina fráu hesta, en *Týdeifsson* stökk til jarðar, og fèkk *Odysseifi* hin blóðugu vopn, fór svo á bak og keyrði hestana, en þeir flugu viljugir af stað. *Nestor* heyrði fyrstur dyninn, og mælti: „Góðir vinir, þèr foríngjar og fyrirliðar *Argverja,* mun eg fara með hègóma, eða mun eg segja satt? Mig lángar þó til að segja það. Mèr ber fyrir eyru hófasláttur fótfrárra hesta. Eg vildi óska, að þeir *Odysseifur* og hinn sterki *Díómedes* riði híngað skyndilega frá *Trójumönnum* á einhverjum einhæfðum hestum! En eg er mjög hræddur um, að þessir hinir hraustustu menn af *Argverjum* hafi orðið fyrir einhverjum óskunda af skarkala *Trójumanna*". Hann hafði

enn ekki lokið að mæla til fulls, þegar þeir komu sjálfir og stigu af baki til jarðar. Hinir urðu glaðir, og fögnuðu þeim með handabandi og blíðum orðum, en hinn gerenski riddari *Nestor* spurði þá fyrstur: „Lofsæli *Odysseifur,* þú mikli sómi *Akkea,* seg mèr, hvernig þið náðuð þessum hestum. Fóruð þið eptir þeim inn í herbúðir *Trójumanna?* eða mætti ykkur einhverr af guðunum og gaf ykkur þá? Þeir líkjast mjög geislum sólarinnar. Ávalt hefi eg átt eitthvert vopnaskipti við *Trójumenn,* og þó eg sè gamall hermaður, vonar mig, að eg haldi ekki mjög kyrru fyrir niðri við skipin, og þó hefi eg enn ekki sèð eða var orðið við slíka hesta. Held eg því, að einhverr guð hafi mætt ykkur og gefið ykkur þá; því skýsafnarinn *Seifur* og hin glóeyga *Apena,* dóttir *Seifs* ægisskjalda, unna ykkur báðum“. Hinn ráðvísi *Odysseifur* svaraði honum: „*Nestor Neleifsson,* þú mikli sómi *Akkea!* Hægt á guð með, ef hann vill, að gefa manni hesta, og þó betri sèu, en þessir eru; því guðirnir eru hverjum manni máttugari. En hestar þessir, er þú spyr um, gamli maður, það eru þraknesku hestarnir, hinir nýkomnu. Hinn hrausti *Díómedes* drap eiganda þeirra, og með honum alls tólf hraustustu fèlaga hans; en hinn þrettándi, sem við drápum nálægt skipunum, var njósnarmaður nokkur, er *Hektor* og aðrir ágætir *Trójumenn* höfðu sent til að njósna um herbúðir vorar“. Að því mæltu rak hann hina einhæfðu hesta yfir gröfina, kýmilega hlæandi, og með honum

geingu hinir aðrir *Akkear* fagnandi. En er þeir komu til hinnar vel smíðuðu búðar *Týdeifssonar*, bundu þeir hestana með vel sniðnum ólum við hestastall þann, er hinir fótfráu hestar *Díómedess* voru vanir að standa og eta ljúffeingt hveitikorn. En *Odysseifur* lagði hin blóðugu vopn *Dólons* upp á skutstafn skipsins; ætluðust þeir til, að þau skyldu vera helgigjöf, *Aþenu* til dýrðar. Síðan geingu þeir sjálfir út í sjóinn, og þvoðu þar af sèr hinn mikla svita, bæði af fótleggjum sèr og hálsi og lærum. En er sjáfarbylgjan hafði afskolað hinn mikla svita af hörundi þeirra, og þeir höfðu svalað hjarta sínu, þá stigu þeir niður í vel skafin laugarker og lauguðu sig. En er þeir höfðu laugað sig og smurt með viðsmjörsviðarfeiti, þá settust þeir að náttverði, jusu ljúffeingt vín af hinu fulla skaptkeri, og dreyptu *Aþenu* til dýrðar.

ELLEFTI ÞÁTTUR.

Afreksverk Agamemnons.

Morgungyðjan reis úr rekkju frá hinum ágæta *Tíþóni,* til að bera birtu ódauðlegum guðum og dauðlegum mönnum. Þá sendi *Seifur* hina meingjörnu *Þrætugyðju* til hinna fljótu skipa *Akkea;* hún hèlt á ófriðarteikni í höndum sèr. Hún nam staðar hjá hinu stórhúfaða, svarta skipi *Odysseifs,* er lá í miðjum flotanum, svo heyra mátti þaðan á tvær hendur, bæði til búðar *Ajants Telamonssonar* og til búðar *Akkilless;* þeir höfðu sett upp hin jafnbyrðu skip sín yzt allra, því þeir treystu karlmennsku sinni og styrkleik handa sinna. Þar stóð gyðjan upprètt, ok kallaði bæði hátt og ógurlega; kom hún miklum þrótt í hjarta sèrhvers af *Akkeum,* til að vera án afláts í ófriði og bardögum. Þá kallaði *Atreifsson* og bað *Argverja* herklæðast. Hann fór sjálfur í hin ljómandi eirvopn sín. Fyrst lagði hann fagrar brynhosur um fótleggi sèr, kræktar silfurlegum öklapörum; því næst færði hann sig í brynju þá, er *Kinýras* hafði forðum gefið honum að gestgjöf; því *Kinýras* hafði frètt til *Kípur* þann mikla frama, að *Akkear* ætluðu að sigla á skipum til *Trójuborgar,* og gaf því konúnginum brynjuna í vináttuskyni. Á brynjunni voru tíu ræmur af

svörtu blástáli, tólf af gulli og tuttugu af tini. Þrír drekar af blástáli lágu upp að hálsinum hvoru megin, líkir regnbogum þeim, er *Kronusson* skorðar í skýinu, til teikns fyrir mælta menn. Hann varpaði sverði um herðar sèr; á því blikuðu naglar af gulli, en um utan var silfurbúin umgjörð, fest með gullbúnum annfetlum. Hann tók upp hinn fagra hlífskjöld; hann var gerður með miklum hagleik og áriðamikill; um kríng á honum voru tíu baugrendur af eiri, og tuttugu hvítar bólur af tini, og í miðjunni nöf af svörtu blástáli; á skildinum alt í kríng var *Gorgó* með hin voðalegu augu; var útlit hennar ógurlegt, og í kríng um *Óttinn* og *Flóttinn*; skjaldar-fetillinn var silfurbúinn, og þar á hríngaði sig dreki af blástáli; á honum voru þrír kríngsnúnir hausar, vaxnir út úr einum svíra. Hann setti á höfuð sèr bóluhjálm, fjórbólaðan, fextan, og slútti faxburstin fram geigvænlega. Hann tók í hönd sèr tvö sterk spjót, eirbúin, hvöss, og lýsti eirið á þeim lángt til himins. Þá lètu þær *Aþena* og *Hera* koma þrumur til virðíngar við konúng hinnar gullauðugu *Mýkenu*.

Því næst bauð hverr sínum kerrusveini að halda hestunum í röð þar við díkið. En fótgaungumennirnir þustu af stað herklæddir, og reis þá upp óstöðvandi kall í dagsljósinu, því fótgaunguliðið varð miklu fyrri til að fylkja sèr hjá díkinu, en kerruliðið, og komu því riddararnir skamt á eptir. Vakti *Kronusson* þá upp illan gný, og sendi ofan

úr uppheimsloptinu blóðlitaða daggardropa, því hann ætlaði að senda mörg hraust höfuð til *Hadesarheims*. Svo bjuggust og *Trójumenn* hins vegar á vallarhólnum. Fyrir þeim var hinn mikli *Hektor*, hinn ágæti *Polýdamant*, og *Eneas*, sem virtur var af alþýðu *Trójumanna*, sem væri hann einhverr guðanna, og þrír *Antenorssynir*, *Polýbus*, hinn ágæti *Agenor* og hinn úngi *Akamant*, er líkur var hinum ódauðlegu guðum. *Hektor* var í broddi fylkíngar, og bar krínglóttan skjöld. Svo sem hin meinsamlega stjarna sèst ýmist skína frá skýunum, ýmist geingur aptur inn undir hin dimmu ský: svo sást og *Hektor*, þegar hann eggjaði liðið, ýmist meðal hinna fremstu, en annan tíma meðal hinna öptustu; ljómaði hann allur af eirvopnunum, eins og eldíng föður *Seifs* ægisskjalda.

Svo sem kornskerumenn slá hveiti eða bygg í múga, hvorir gegnt öðrum, á akri auðugs manns, svo hver málhöndin fellur við aðra: svo æddu *Trójumenn* og *Akkear* hvorir gegn öðrum og hjuggust á; hugðu hvorugir á hinn skaðvæna flótta, heldur hèldu nokkurir þeirra fylkíngum sínum jafnt í bardaganum, en aðrir ólmuðust sem úlfar. Hin hörmulega *Prætugyðja* hafði gaman af að horfa á þá, því hún ein af guðunum var viðstödd bardaga þeirra. Aungvir aðrir guðir voru þar viðstaddir, heldur sátu þeir kyrrir í höllum sínum, þar er hverr átti sèr fögur herbergi á *Ólymps* hálsum; átöldu þeir allir skýsafnarann *Kronusson* fyrir það, að hann vildi

veita *Trójumönnum* sigur; en faðir *Setfur* skeytti ekki átölum þeirra, heldur skildist frá þeim, og settist einn sèr lángt frá öðrum, hróðugur af vegsemd sinni, og horfði á borg *Trójumanna* og skip *Akkea,* á leiptur vopnanna og á menn þá, er drápu og drepnir voru.

Meðan morgun var og hinn signaði dagur fór vaxandi, leituðu spjótin sèr staðar í beggja liði, og gerðist mikið mannfall. En í það mund er skógarhöggsmaður uppi í fjalldölum býr til miðdagsverðar sèr, þá hann er lúinn orðinn í handleggjum af því að fella stórtrèn, og leiður á erviðinu, og hann tekur til að verða matlystugur: í það mund þá eggjuðu *Danáar* fèlaga sína, hverr í sínum flokki, og sýndu þann dreingskap, að þeir brutust í gegnum fylkíngar óvinanna. *Agamemnon* ruddist fyrstur fram meðal þeirra, og drap þjóðhöfðíngjann *Bíenor,* og því næst fèlaga hans, riddarann *Öyleif*. *Öyleifur* hafði stokkið ofan af kerrunni og að honum, og snúizt öndverður við honum; en í því hann ruddist áfram, lagði *Agamemnon* hinu hvassa spjóti í enni hans, en hin eirsterka hjálmrönd stóðst ekki spjótið, því það gekk í gegnum hjálmröndina og í gegnum beinið, og varð heilinn allur inni fyrir blóði blandinn; vann hann svo á honum á framhlaupinu. Herkonúngurinn *Agamemnon* lagði hina skínandi brynstakka þeirra um brjóst sèr og lèt líkin liggja þar eptir, en fór til að vega að tveimur sonum *Príamuss, Ísus* og *Antífus;* þeir voru báðir á sömu kerru; var annar þeirra

laungetinn, en annar skilgetinn; sá laungetni var kerrusveinn, en hinn frægi *Antífus* var hjástöðumaður. *Akkilles* hafði eitt sinn handtekið þá bræður báða, þar sem þeir sátu að sauðum á hálsum *Ída*-fjalls, og bundið þá með víðitágum, og látið þá lausa aptur fyrir fè. En hinn víðlendi *Agamemnon Atreifsson* skaut þá annan þeirra með spjóti í brínguna fyrir ofan geirvörtuna, en hjó *Antífus* með sverði hjá eyranu, og feldi hann út af kerrunni, hljóp svo til og fletti þá báða hinum fögru vopnum; þekti hann þá bræður, því hann hafði sèð þá fyrrum hjá hinum fljótu skipum, þegar hinn fóthvati *Akkilles* flutti þá frá *Ída*- fjalli. Þeim fórst, sem úngum hindarkálfum, er ljónið hittir í bæli sínu; það grípur þá með hinum sterku tönnum sínum, bítur þá í sundur hæglega og tekur af þeim hið veika líf þeirra; en þó hindin sè þar mjög nálægt, getur hún ekki hjálpað þeim, því skelfilegur ótti kemur að henni, svo hún hleypur í ofboði, kófsveitt, gegnum hina þèttu skógarrunna, undan áhlaupi hins sterka dýrs. Svo gat eingi af *Trójumönnum* forðað þeim við bana, heldur flýðu sjálfir fyrir *Argverjum*.

Nú náði *Agamemnon* þeim *Písander* og hinum vígglaða *Hippolokkus;* þeir voru synir hins herkæna *Antímakks;* hann hafði tekið við fögrum gjöfum í gulli af *Alexander,* og stóð mest móti því, að *Helena* væri feingin aptur hinum bleikhára *Menelási.* Hinn voldugi *Agamemnon* náði báðum sonum hans;

þeir voru á sömu kerru, og stýrðu báðir jafnt hinum fljótu hestum. Hinir glæsilegu taumar sluppu úr höndum þeim, en þeir urðu báðir óttaskelfdir; reis *Atreifsson* þá upp í móti þeim, eins og ljón, en þeir krupu á knè í kerrunni og báðu hann: „Gef okkur líf, *Atreifsson,* og þigg fult lausnargjald fyrir. Í húsum *Antímakks* eru geymdir margir menjagripir, bæði eir og gull og seig-unnið járn; mun faðir okkar greiða þèr þar af ógrynni fjár til útlausnar okkur, ef hann spyr, að við erum á lífi niðri við skip *Akkea*". Þannig báðu þeir konúnginn báðir grátandi með blíðum orðum, en heyrðu aptur það ómilda orð: „Fyrst þið eruð synir hins herkæna *Antímakks,* þess er ráðlagði einu sinni á samkomu *Trójumanna,* að drepa *Menelás,* er kominn var í erindagjörðum ásamt með hinum goðumlíka *Odysseifi,* og lofa honum ekki aptur til *Akkea:* þá skuluð þið nú taka gjöld fyrir hina svívirðilegu rángsleitni föður ykkar". Þannig mælti hann, og lagði spjóti fyrir brjóst *Písander,* og hratt honum ofan af kerrunni, en hann sleyngdist upp í lopt á jörðina. *Hippolokkus* stökk ofan, og drap *Agamemnon* hann niðri, hjó af honum hendur með sverðinu og sneið í sundur hálsinn, skopraði svo búknum, sem sleggjusteini, gegnum mannþraungina. Lèt hann þá svo liggja þar, en hljóp, og með honum aðrir fagurbrynhosaðir *Akkear,* þángað sem flestir þyrptust saman flokkarnir. Þar voru fótgaungumenn að drepa fótgaungumenn þá, er flýðu ofurliði bornir;

riddarar hjuggu niður riddara með eirvopnum, og moldarstrokan stóð upp af vellinum undan dunandi fótum hestanna. En hinn voldugi *Agamemnon* sókti eptir þeim, eggjaði *Argverja,* og vó drjúgum menn. Svo sem þegar upp kemur vofeiflegur eldur í óhöggnum skógi, og hvirfilvindur feykir eldinum um alt, og runnarnir falla frá rótum fyrir eldsgánginum: svo fèllu *Trójumenn* á flóttanum fyrir *Agamemnon Atreifssyni,* og margir hnarreistir hestar, er söknuðu hinna ágætu vagnstjóra, skröltu tómum kerrunum um herkvíarnar, því kerrusveinarnir lágu á jörðunni, miklu velkomnari gömmunum, en konunum.

En *Seifur* kom *Hektori* undan skotunum og moldrykinu, úr manndrápunum, blóðinu og skarkalanum. *Atreifsson* sókti á eptir honum, og eggjaði *Danáa* ákaft; en *Tróverjar* þustu yfir þveran völlinn fram hjá haugi *Ílusar* gamla *Dardanúngs* og til fíkjuhólsins, og vildu til borgarinnar, en *Atreifsson* sókti á eptir ávalt kallandi; voru hinir óárennilegu armleggir hans blóði drifnir. En er þeir komu til *Ske-hliða* og ætibjarkarinnar, numu þeir staðar, og beið hverr eptir öðrum, en sumir voru enn á flótta á miðjum vellinum, eins og naut, er öll verða óttaslegin, þegar ljónið kemur um lágnættið, því þá er einhverju þeirra vís bani búinn; þrífur ljónið eitt nautið með sínum sterku tönnum, hálsbrýtur það fyrst, og hvomar svo í sig blóðið og öll innýflin. Svo sókti *Agamemnon* konúngur *Atreifsson* eptir

Trójumönnum, og drap ávalt þann, er aptastur varð, en hinir flýðu; fèllu þá margir flatir og á grúfu ofan af kerrunum fyrir atlögu *Atreifssonar*, því hann lèt spjótið gánga í kríng um sig og fram fyrir sig, sem hann væri óður. En er hann átti skamt ófarið til hinnar háfu borgar og borgarveggsins, þá stè faðir manna og guða af himni ofan, og settist á tinda hins vatnsríka *Ída*-fjalls; hann hèlt á eldíngu í hendi sèr; hann sendi hina gullvængjuðu *Íris* í erindagjörðir: „Far þú, skjóta *Íris*, og flyt *Hektori* þau boð, að meðan hann sèr *Agamemnon* herkonúng æða meðal forvígismannanna og drepa niður fylkíngar kappanna, þá skal hann hörfa undan, en segja hinu liðinu að halda uppi snarpri orustu við óvinina. En þegar *Agamemnon* verður lagður spjóti eða skotinn öru, og stökkur upp á kerru sína, þá skal eg veita *Hektori* styrk til að vega menn, þar til hann kemst til hinna þóptusterku skipa og sól er runnin og signað rökkur á komið". Þannig mælti hann, en hin vindfráa *Íris* gegndi boði hans, og fór ofan af *Ída*-fjöllum til hinnar helgu *Ilíonsborgar*. Hún fann hinn ágæta *Hektor*, son ens herkæna *Príamuss*, þar sem hann stóð uppi á kerru sinni. Hin fóthvata *Íris* gekk til hans og mælti: „*Hektor Príamsson*, jafnmaki *Seifs* í ráðsnild! Faðir *Seifur* sendi mig til þín með þessi boð: Meðan þú sèr herkonúnginn *Agamemnon* æða meðal forvígismannanna, og drepa niður fylkíngar kappanna, þá skaltú víkja undan í orustunni, en bjóða hinu liðinu að

halda uppi snörpum bardaga við óvinina. En þegar hann verður lagður spjóti eða skotinn öru, og stökkur upp á kerru sína, þá mun *Seifur* veita þèr styrk til að vega menn, þar til þú kemst til hinna þóptusterku skipa og sól er runnin og signað rökkur á komið". Að því mæltu gekk hin fóthvata *Íris* á burt, en *Hektor* stökk alvopnaður ofan af kerrunni til jarðar. Hann sveiflaði hvössum spjótum og gekk um allan herinn, og bað menn berjast, og vakti ógurlegan vopnagný; snèrust menn skjótt við og horfðu öndverðir við *Akkeum*. En hins vegar styrktu *Argverjar* fylkíngar sínar; festist þá orustan, og horfðu menn við öndverðir, en *Agamemnon* ruddist fyrstur áfram, því hann vildi vera lángfremstur allra forvígismannanna.

Segið mèr nú, *Saunggyðjur*, þèr sem búið í *Ólymps* sölum, hverr fyrstur gekk fram móti *Agamemnon* af *Trójumönnum* eða hinum frægu liðsmönnum. Það var hinn hrausti og mikli *Ifídamant Antenorsson;* hann var uppfæddur í hinu jarðfrjófa *Þraklandi,* móðurlandi sauðanna; *Kisses* móðurfaðir hans, faðir hinnar kinnfögru *Þeanóar,* ól hann upp í barnæsku í höll sinni. En er hann var kominn á hinn dýrlega frumvaxta-aldur, hèlt hann honum þar hjá sèr, og gaf honum dóttur sína; og er hann var kvongaður, barst honum fregn um herför *Akkea;* fór hann þá út úr brúðarhúsinu og í hernaðinn með tólf stafnbognum skipum, er honum fylgdu; lèt hann eptir hin jafnbyrðu skip í

Perkótu, en fór á fæti til *Ilíonsborgar.* Það var hann, sem þá gekk á móti *Agamemnon Atreifssyni.* En er þeir geingust í mót og áttu skamt hvorr til annars, misti *Atreifsson* lagsins, og gekk spjótið fyrir utan; en *Ifídamant* lagði í bryngyrðilinn fyrir neðan brynjuna; hann fylgdi á eptir laginu með hinni sterku hendi sinni, og gekk þó ekki í gegnum hið glæsilega brynbelti, því oddurinn bognaði, sem blý, þegar hann mætti silfrinu. Hinn víðlendi *Agamemnon* greip spjótið með hendi sinni og dró til sín, ákafur sem ljón, og kipti því úr hendi hans, hjó síðan sverði á háls honum, svo af tók höfuðið. Þannig fèll hann þar og svæfðist eirsvefni, vesall maður, þá hann hjálpaði borgarmönnunum, fjarri eiginkonu sinni, án þess hann hefði haft nokkurt yndi af henni; hafði hann þó gefið henni margar gjafir; fyrst gaf hann henni hundrað nauta, og síðar meir lofaði hann henni þúsund geitum og ám, því hann hèlt ógrynni fjár á beit. *Agamemnon Atreifsson* fletti hann þá herklæðum, og gekk með hin fögru vopn inn í flokk *Akkea.* En er *Kóon* varð hans varr, eldri sonur *Antenors,* sem var afbragð annara manna, þá sveif harður harmur yfir augu hans við fall bróður hans. Hann stóð með spjót í hendi á hlið við hinn ágæta *Agamemnon,* svo hann vissi ekki, og lagði hann í miðjan handlegginn fyrir neðan olnboga, og gekk oddur hins fagra spjóts út hins vegar. Þá varð herkonúngurinn *Agamemnon* skelfdur, en alt fyrir það lèt hann ekki af orustunni

og bardaganum, heldur óð hann að *Kóon,* og hafði í hendi sèr vindstælt spjót. *Kóon* var þá að í ákafa að draga *Ifídamant,* bróður sinn samfeðra; hèlt hann í fót hans, og hèt á hina hraustustu sèr til liðs. En meðan hann var að draga hann í þraunginni undir hinum baugnafaða skildi, hjó *Agamemnon* hann með hinu eirslegna spjóti, og feldi hann, gekk þá að og hjó af honum höfuð ofan á *Ifídamanti.* Biðu *Antenorssynir* þar bana sinn fyrir konúnginum *Atreifssyni,* og fóru ofan í *Hadesar*-heim. *Agamemnon* óð nú í gegnum flokka hinna annara kappa með spjóti og sverði og stórum vopnsteinum, meðan heitt blóðið vall enn þá úr undinni; en er sárið þornaði og blóðrásin stöðvaðist, tók hinn sterki *Atreifsson* að kenna sárra verkja. Svo sem jóðsjúk kona finnur til þess hvassa, bitra skeytis, er senda dætur *Heru, Lausnargyðjurnar,* er gera fæðíngarhríðirnar og hafa með sèr sára verki: svo kendi hinn sterki *Atreifsson* sárra verkja; hann stökk upp á kerru sína og bauð kerrusveininum að hleypa til enna holu skipa, því honum varð mjög þúngt fyrir hjarta. Hann kallaði þá hátt, svo *Danáar* heyrðu: „Kæru vinir, þèr fyrirliðar og höfðíngjar *Argverja!* Verjið nú hin haffæru skip fyrir hinum hættulega orustugný, því hinn ráðvísi *Seifur* lofar mèr ekki að berjast allan dag út við *Trójumenn*“. Þannig mælti hann, en kerrusveinninn keyrði hina faxprúðu hesta til hinna holu skipa; runnu þeir viljugir af stað; þeir voru froðugir um brjóstin og ryki drifnir

að neðanverðu, þar sem þeir drógu hinn þjáða konúng burt úr bardaganum.

En er *Hektor* varð þess varr, að *Agamemnon* var farinn burtu, kallaði hann hátt til *Tróverja* og *Lýkíumanna:* „Þèr *Tróverjar,* þèr *Lýkíumenn,* og þèr hinir nágaunglu *Dardanar!* Verið hraustir karlmenn, góðir hálsar, og leggið fram ofurefli yðart! Nú er hinn hraustasti kappi farinn burtu, og hefir nú *Seifur Kronusson* veitt mèr mikið vegsefni. Hleypið nú hinum einhæfðu hestum fram móti hinum hraustu *Danáum,* svo þèr öðlizt enn meiri frægð". Með þessum orðum hvatti hann hug og dug hvers manns. Svo sem veiðimaður etur hvíttentum hundum á ólman villigölt eða ljón: svo atti *Hektor Príamsson* hinum hugstóru *Trójumönnum* á *Akkea,* líkur hinum mannskæða *Aresi;* en sjálfur gekk hann meðal hinna fremstu í stórum hug, og geystist út í bardagann, líkur afar-hvössum vindbyl, er stökkur ofan á hið dimmbláa haf og æsir það. Hvern drap *Hektor Príamsson* þar fyrstan, og hvern síðastan, þegar *Seifur* veitti honum sæmdarefni? Hann drap fyrst *Aseus, Átónóus* og *Opítes, Dólops Klytíusson, Ofeltíus* og *Agelás, Esymnus, Órus* og hinn vígglaða *Hipponóus.* Þessa feldi hann af höfðíngjum *Danáa,* en síðan drap hann niður múginn. Svo sem vestanstormur feykir burtu skýum hins hvíta sunnanvinds, og lemur þau með sterku hreggviðri; veltist þá mörg digur alda, en froðan fýkur í háfa lopt undan hinum svipótta vind-

byl: svo hrundu höfuð kappanna hrönnum fyrir *Hektori*. Þar hefði nú orðið mikið manntjón, og þeir atburðir gerzt, er seint hefði orðið bót á ráðin, og nú hefðu *Akkear* flúið og stokkið til skipanna, ef *Odysseifur* hefði ekki kallað til *Díómedess Týdeifssonar*: „Hvað geingur að okkur, *Týdeifsson*, að við skulum ekki neytt hafa ofurefliskrapta okkarra? Kom nú híngað, kæri, og statt hjá mèr; því það verður sannlega okkur að ámæli gert, ef hinn hjálmkviki *Hektor* nær skipunum“. Hinn sterki *Díómedes* svaraði honum og mælti: „Eg vil gjarna bíða hèr og þreya. En þetta mun verða stundargaman fyrir okkur, þar sem skýsafnarinn *Seifur* vill nú heldur fulltíngja *Trójumönnum*, en oss“. Að því mæltu lagði hann spjóti sínu á *Þymbreus* í vinstri geirvörtuna, og steypti honum ofan af kerrunni til jarðar; en *Odysseifur* vann á *Molíon*, hinum ágæta kerrusveini konúngsins. En er þeir höfðu gert þá óvíga, lètu þeir þá vera, en geingu út í mannþraungina, og ólmuðust, sem tveir stórhuga geltir, er ráðast á veiðihunda. Svo hrukku þeir við og drápu niður *Trójumenn*; en *Akkear*, sem flýðu fyrir hinum ágæta *Hektor*, urðu fegnir að kasta mæðinni. Þar náðu þeir *Díómedes* kerru einni með tveimur mönnum á; það voru einhverjir hinir hraustustu menn í landinu, tveir synir *Meróps Perkósussonar*, er allra manna var spávitrastur; hann bannaði sonum sínum að fara í hinn mannskæða ófrið, en þeir gegndu honum ekki, því val-

kyrjur hins dimma dauða teygðu þá með sèr. Hinn spjótfimi *Díómedes Týdeifsson* skildi þá við fjör og líf, og tók af þeim hin ágætu vopn þeirra; en *Odysseifur* drap *Hippódamus* og *Hýperokkus*. Nú leit *Kronusson* ofan af *Ída*-fjalli, og jafnaði bardagann með þeim; drápu þá hvorir aðra. *Týdeifsson* lagði kappann *Agastrófus Peonsson* með spjóti í mjöðmina, en hann hafði ekki hjá sèr kerru sína til að forða sèr á, og hafði honum mjög yfirsèzt í því; var sveinn hans með kerruna lángt burtu þaðan; en hann ólmaðist sjálfur fótgángandi meðal frumherjanna, þar til hann lèt líf sitt. *Hektor* varð skjótt varr við þá í fylkíngunum; kallaði hann þá upp og sókti móti þeim, en sveitir *Trójumanna* fylgdu honum. En er hinn rómsterki *Díómedes* leit hann, varð hann skelkaður, og mælti þegar til *Odysseifs*, er hjá honum stóð: „Þar steðjar að okkur mikill vogestur, þar sem er hinn sterki *Hektor*. Látum okkur nú standa við og verjast hèðan!" Að því mæltu reiddi hann aptur hið lángskepta spjót, og skaut; ekki misti hann, þar er hann skaut til, kom skotið í höfuðið, ofan til í hjálminn, en eirspjótið hrökk af eirinu og gekk ekki inn í hið fríða hörund; því honum hlífði hinn þrefaldi pípuhjálmur, er *Febus Appollon* hafði gefið honum. *Hektor* hljóp þegar aptur afar-lángt inn í flokkinn, fèll hann þá á knè, og studdi hinni þreknu hendi sinni við jörðina, en svart myrkur seig fyrir augu hans. En meðan *Díómedes* fór eptir spjóti sínu

lángt fram meðal frumherjanna, þángað sem hann hafði kastað spjótinu, og það hafði hlaupið í jörðina, á meðan þá raknaði *Hektor* við aptur, stökk aptur upp á kerru sína, hleypti á burt út í flokkinn og forðaðist hina svörtu *Valkyrju*. Hinn sterki *Díómedes* óð fram með spjótið, og mælti til hans: „Þar slappstu aptur undan bananum, hundurinn, og var þó ógæfan ekki lángt frá þèr; en í þetta skipti hefir *Febus Appollon* frelsað þig, er þú munt vanur vera að heita á hann, áður þú geingur út í spjótadyninn. Eg skal þó sjá fyrir þèr, þó síðar verði, ef við hittumst; því vísast er, að einhverr guðanna veiti mèr einnig fulltíngi. En nú mun eg fara móti öðrum, hverr sem fyrir mèr verður". Að því mæltu tók hann til að fletta hinn spjótfima *Peonsson*. En *Alexander*, eiginmaður hinnar hárfögru *Helenu*, stóð upp við súlu eina á haugi þeim, er af mönnum var hlaðinn yfir hinn gamla þjóðhöfðíngja *Ílus Dardanúng*. Hann benti boga móti þjóðhöfðíngjanum *Týdeifssyni*. Þá var *Díómedes* að taka hina glæsilegu brynju af brjósti hins hrausta *Agastrófs*, en skjöldinn af herðum hans, og hinn sterka hjálm. *Alexander* dró nú bogarifið, og skaut í hægra fótar rist hans, því hann var ekki missifeingur, þar er hann skaut til; gekk örin í gegnum ristina, og stóð í jörðinni. Hann hló þá dátt, stökk fram úr sátrinu og mælti hróðugur: „Þar fèkkstu skot, og flaug ekki skeyti mitt til ónýtis. Væri betur, að eg hefði hitt í smáþarmana og tekið þig af lífi;

mundi það orðið hafa raunalèttir fyrir *Trójumenn*, er óttast þig, sem kumrandi geitur hræðast ljón". Hinn sterki *Díómedes* svaraði honum óskelfdur: „Þú bogsveigir, orðhákur, horngassi, konuglanni! Ef þú reyndir þig við mig í vopnaviðskipti, hygg eg, að ekki mundi þig stoða bogi nè tíðar örvar; en nú hrósar þú því hègómlega, að þú skeindir mig á ristinni. Eg hirði ekki um það, heldur en þó kona eða óviti hefði sært mig, því sljóft er skeyti auðvirðilegrar bleyðu. Öðruvísi fer mitt hvassa skeyti; þó ekki komi nema lítið eitt við, þá veitir það manni fjörlöst; kona þess manns geingur með sundurrifnar kinnar, börn hans verða munaðarlaus, en sjálfur rýður hann jörðina blóði og fúnar þar, og fleiri eru hræfuglar kríng um hann, en konur". Þannig mælti hann, en hinn spjótfimi *Odysseifur* gekk til hans og nam staðar fyrir framan hann, en *Díómedes* settist að baki hans, og dró hið fljóta skeyti út úr fætinum; kendi hann þá mikils sársauka; stökk hann þá upp á kerru sína, og bað kerrusveininn hleypa til enna holu skipa, því honum var þúngt fyrir brjósti. Hinn spjótfimi *Odysseifur* var þá orðinn einn eptir, og eingi *Argverja* hjá honum, því óttinn hafði gripið alla. Hann mælti þá í þúngu skapi við sína hugstóru sál: „Eg vesall maður! Hvað mun um mig verða? Stór mínkun er það, ef eg flý af hræðslu fyrir mannfjöldanum; þó er hitt enn verra, ef eg verð handtekinn hèr aleinn, því *Kronusson* hefir stökt öðrum

Danáum á flótta. En hví velki eg þetta í huga mèr? Eg veit þó, að það eru hinir huglausu, sem firrast bardagann; en sá sem vill vera öðrum mönnum ágætari í orustu, hann hlýtur að standa fast, hvort sem hann verður sár, eða hann særir annan". Meðan hann velkti þessu í huga sèr og hjarta, komu þángað flokkar tróverskra skjaldmanna. Þeir slógu hríng um hann, og lètu meinvættinn vera milli sín. Svo sem þegar hundar og úngir veiðimenn hlaupa í kríng um villigölt, en hann geingur út úr þykkum skógarrunni, og brýnir hvítu tönnina í hinum beygða skolti sínum; þeir ólmast í kríng um hann; heyrast þá af og til tannaskellirnir, er þeir þroka einlægt við, enn þótt hann sè næsta ógurlegur: svo geystust *Trójumenn* þá í kríng um *Odysseif,* ástvin *Seifs;* en hann hljóp til og lagði fyrst hvössu spjóti ofan í öxl hins ágæta *Deíópítess;* því næst drap hann þá *Þóon* og *Ennómus;* þá lagði hann spjótinu undir hinn baugnafaða skjöld *Kersídamants,* í því hann stökk ofan af kerru sinni, og kom lagið í kviðinn; fèll hann þá ofan í moldina og greip í jörðina með lófanum. *Odysseifur* lèt þá liggja þar, en lagði spjóti á *Karópi Hippasussyni,* albróður hins ættgöfga *Sókusar.* Þá kom að *Sókus,* hinn goðumjafni kappi, og vildi hjálpa bróður sínum; hann gekk til *Odysseifs* og mælti til hans: „Lofsæli *Odysseifur,* sem aldrei verður ráðþrota eða eljulaus! Það skal verða annaðhvort í dag, að þú skalt eiga því að hrósa, að þú hafir drepið tvo slíka menn,

sem *Hippasussynir* eru, og tekið af þeim vopn þeirra, eða þú skalt láta lífið fyrir spjóti mínu". Þá hann hafði þetta sagt, lagði hann spjóti í hinn krínglótta skjöld; gekk hið sterka spjót í gegnum hinn fagra skjöld og inn úr hinni gersemlegu brynju, og fletti öllu holdinu af síðunni, en *Pallas Aþena* varnaði spjótinu að gánga á hol. *Odysseifur* fann, að lagið var ekki banvænt, hopaði hann þá á bak aptur og mælti til *Sókusar:* „Bráður bani bíður þín, vesall maður. Að sönnu gerðir þú mig óvígan til orustu móti *Trójumönnum;* en eg hygg, að þú hreppir hèr bana í dag og svarta *Valkyrju;* muntu falla fyrir spjóti mínu og veita mèr ósk mína, en gefa líf þitt hinum hestfræga *Hadesi*". Þannig mælti hann, en *Sókus* snèrist þá undan og ætlaði að leggja á flótta; en í því hann snèrist við, lagði *Odysseifur* spjótinu í bak hans milli herðanna, og rak það í gegnum brjóstið; fèll hann þá niður mikið fall, en hinn ágæti *Odysseifur* hrósaði sigri og mælti: „Þú *Sókus,* sonur hins herkæna riddara *Hippasuss!* Algjörr dauði varð fyrri til að ná þèr, en þú að komast undan. Þú vesall maður, ekki mun faðir þinn og hin heiðvirða móðir þín apturlykja augum þínum á þèr deyanda, heldur munu hræfuglar draga þig og slá um þig hinum þèttfiðruðu vængjum sínum. En þegar eg dey, munu hinir ágætu *Akkear* gera sæmilega útför eptir mig". Að því mæltu dró hann hið sterka spjót hins herkæna *Sókusar* út úr holdinu og hinum baugnafaða skildi. En er

spjótið var út dregið, gaus út blóðið, og ángraði það hjarta hans. En er hinir hugstóru *Trójumenn* sáu, að *Odysseifi* blæddi, þá fóru þeir móti honum allir, og eggjaði hverr annan. Þá hörfaði *Odysseifur* á bak aptur, og kallaði á fèlaga sína. Hann kallaði þrenn köll, svo mikil sem einn mannshaus orkar mest. *Menelás,* ástvinur *Aresar,* heyrði öll köllin, og mælti þegar til *Ajants,* er hjá honum stóð: „Þú seifborni herforíngi, *Ajant Telamonsson!* Mèr bar til eyrna raust hins þolgóða *Odysseifs,* og var því líkast, sem *Trójumenn* hefðu króað hann einan sèr í hinum harða bardaga og veitt honum aðsókn. Látum okkur fara í mannþraungina, og er gott góðum dreing að duga; er eg hræddur um, að honum verði nokkuð, þar sem hann er einn síns liðs innan um *Trójumenn,* og að *Danáum* verði stór söknuður að honum". Að því mæltu gekk hann á undan, en hinn goðumjafni kappi fylgdi honum. Síðan fundu þeir *Odysseif,* ástvin *Seifs,* voru *Trójumenn* þar utan um hann og sóktu að honum, svo sem mórauðir gullúlfar ásækja særðan hyrndan hjört á fjöllum uppi, er maður hefir skotið með ör af bogastreing; meðan blóðið í hirtinum er volgt og hann getur hreift fæturna, kemst hann undan á flótta sökum fráleiks síns; en er hin skjóta ör hefir unnið á honum, rífa gullúlfarnir, hráæturnar, hann í sundur í dimmum skógarrunni á fjöllunum. Þá stefnir einhverr guð þángað morðgjörnu ljóni; þjóta þá gullúlfarnir víðs vegar lafhræddir, en ljónið

fer og rífur í sig. Svo sóktu margir og hraustir *Trójumenn* alla vega að hinum herkæna, margbrögðótta *Odysseifi*, en kappinn ruddist um með spjót í hendi, og varði líf sitt. Þá kom *Ajant* þar að; hann hafði skjöld, sterkan sem turn; hann nam staðar út frá honum til hliðar; þutu þá *Trójumenn* lafhræddir í sína átt hverr; en hinn herskái *Menelás* leiddi *Odysseif* út úr þraunginni, og hèlt um hönd hans, þar til sveinninn ók þángað kerrunni.

Ajant stökk þá á *Trójumenn*, og vó *Dorýklus*, launson *Príamuss*; því næst hjó hann *Pandokus*, þá hjó hann *Lýsander*, *Pýrasus* og *Pýlartes*. Svo sem bakkafult vatnsfall, uppbelgt af regni *Seifs*, hleypur í vatnavöxtum ofan af fjöllum niður á undirlendið, tekur með sèr mörg þurr eikitrè og mörg tyrvitrè, og ryður mikilli leirbleytu út í sjóinn: svo tvístraði þá hinn frægi *Ajant Trójumönnum* um allan völlinn, og hjó í sundur bæði hesta og menn. *Hektor* vissi enn þá ekki af þessu; því hann barðist þá í vinstra fylkíngararminum á bökkum *Skamander*-fljóts; var þar mannfallið og herópið mest, þar sem þeir voru, hinn mikli *Nestor* og hinn herskái *Idomeneifur*. Við þá átti *Hektor* vopnaskipti, og gerði hann þar mikið hervirki með spjótfimi sinni og riddaraíþrótt, og eyddi mjög fylkíngar hermannanna. Þó hefðu hinir hárprúðu *Akkear* ekki brugðið stöðu sinni, ef *Alexander*, maður hinnar hárfögru *Helenu*, hefði ekki skotið þríeggri ör í hægri öxl á þjóðhöfðíngjanum *Makáon*, og gert hann óvígan. Þegar

hann gekk sem hraustast fram. Urðu hinir hugfullu *Akkear* þá mjög hræddir um *Makáon,* að *Trójumenn* mundu drepa hann, ef bardaginn hallaðist á þá. Þá mælti *Idomeneifur* þegar við hinn ágæta *Nestor:* „*Nestor Neleifsson,* þú mikli sómi *Akkea!* Kom og stíg á kerru þína, lát *Makáon* fara upp í hjá þèr, og halt hinum einhæfðu hestum sem skjótast til skipanna, því einn læknir er jafngildi margra manna“. Þannig mælti hann, en hinn gerenski riddari *Nestor* gerði, sem hann bauð, stè þegar upp á kerru sína, og *Makáon* hjá honum, sonur hins ágæta læknis *Asklepíuss. Nestor* keyrði á hestana, en þeir runnu viljugir, sem fugl flygi, til hinna holu skipa, því þángað vildu þeir komast. *Kebríones,* hjástöðumaður *Hektors,* sá, að felmt var komið yfir *Trójumenn,* og mælti til *Hektors:* „*Hektor,* við eigum hèr viðskipti við *Danáa* yzt í hinni róstusömu orustu, en aðrir *Trójumenn* riðlast hvorr innan um annan, jafnt hestar, sem menn. *Ajant Telamonsson* eltir þá; eg þekki hann gjörla; hefir hann víðan skjöld á hlið sèr. Við skulum stýra hestunum og kerrunni, þángað sem kerruliðið og fótgaungumennirnir hafa vakið skæða rimmu og drepa hvorir aðra, og þángað sem háreystin er áköfust“. Að því mæltu keyrði hann á hina faxprúðu hesta með snjallri svipu; en er þeir heyrðu svipuhvininn, drógu þeir skyndilega hina skjótu kerru til *Trójumanna* og *Akkea,* og stikluðu yfir mannabúkana og skjölduna; allur hjól-

ásinn undir kerrunni varð blóði drifinn, og blóðsletturnar af hestahófunum og hjólröndunum geingu yfir kerrustólsbogana. En *Hektor* lángaði ákaft til að komast inn í mannþraungina og rjúfa hana með áhlaupi sínu; hleypti hann nú enum háskalega hergný inn á meðal *Danáa,* og gaf spjótinu ekki stundarfrið. Þó varaðist hann að leggja til atlögu við *Ajant Telamonsson,* en óð í gegnum herfylkíngar hinna annara kappa með spjóti og sverði og stórum vopnsteinum. Faðir *Seifur,* öndvegisguð, kom nú *Ajanti* á flótta; hann varpaði á bak sèr hinum sjöbyrða skildi og stóð agndofa; þá gaut hann augum yfir mannþraungina og hörfaði til baka, líkur dýri, leit opt aptur fyrir sig og bar seint fæturna. Hann var líkur mórauðu ljóni, er bændur reka með hundum frá fjárhúsi sínu; bændurnir vaka alla nóttina, því þeir vilja ekki lofa ljóninu að taka feitasta uxann þeirra; en ljónið lángar í kjötið, leitar ákaft á, en verður ekkert ágeingt, því spjót og brennandi logbrandar fljúga óðum á móti því úr hinum óvægnu höndum bændanna, en hvað ólmt sem ljónið er, fælist það þó brandana, og lötrar burt með morgunsárinu í ángráðum hug. Svo gekk *Ajant* þá frá *Trójumönnum* mjög nauðugur, og ángráður í hjarta, því hann var mjög hræddur um skip *Akkea.* Hann var sem asni sá, er svo er latur, að margir lurkar hafa verið brotnir á honum; hann geingur utan með akurlendinu og treður sèr inn, þó smásveinar vilji verja honum; en þegar hann er kom-

inn inn, þá bítur hann akurinn, þar sem hann er loðnastur; sveinarnir lemja hann með lurkum, og verða heldur smá únglínga-höggin, og varla geta þeir rekið hann út, þegar hann hefir jetið sig fullan af grasinu: svo fórst hinum ofurhuguðu *Trójumönnum* og hinum lángt að komnu liðsmönnum þeirra við hinn mikla *Ajant Telamonsson;* þeir sóktu ávalt að honum og lögðu spjótum í skjöld hans, en *Ajant* gerði ýmist, að hann snèrist við móti þeim og tók á heljarafli sínu, og tafði fyrir fylkíngum hinna hestfimu *Trójumanna,* eða hann snèrist undan á flótta; en öllum varði hann að komast til hinna fljótu skipa, því hann stóð mitt á milli *Trójumanna* og *Akkea,* og hamaðist þar; en af spjótum þeim, er flugu fram úr hinum óvægnu höndum óvinanna, stóðu sum föst í hinum mikla skildi *Ajants,* en mörg þeirra, þó þau lángaði til að seðja sig á holdi hans, hlupu í jörðina og stóðu þar, áður en þau næði að snerta hans fríða hörund. En er *Evrýpýlus, Evemons* frægi son, sá, að sókt var að *Ajanti* með tíðum skotum, þá gekk hann til og nam staðar hjá honum, og skaut hinu fagra spjóti sínu, og kom á þjóðhöfðíngjann *Apísáon Fásíasson,* í lifrina undir þyndinni, og var hann þegar dauður; hljóp *Evrýpýlus* þá til og fór að fletta hann vopnum. En er hinn goðumlíki *Alexander* sá, að hann fletti *Apísáon* vopnum, dró hann boga sinn og skaut til *Evrýpýluss;* kom örin í hægra lærið; brotnaði þá örvarleggurinn

og jók það sársauka í lærinu; hörfaði *Evrýpýlus* þá aptur í flokk fèlaga sinna og forðaði sèr. Hann kallaði þá hátt, svo *Danáar* heyrðu: „Kærir vinir, fyrirliðar og yfirmenn *Argverja,* snúizt við til móts, og forðið *Ajanti* við bana, því mikill vopnagángur stendur á honum, og hygg eg, að hann muni ekki undan stýra hinum róstusama bardaga. Standið nú öndverðir í kríng um hinn mikla *Ajant Telamonsson*“. Svo mælti hinn sári *Evrýpýlus,* en þeir geingu til og stóðu hjá honum, höfðu skjölduna á hlið sèr og spjótin á lopti. Þá kom *Ajant* á móti þeim, og er hann kom í flokk sinna manna, snèrist hann við og stóð svo. Þannig börðust þeir, sem eldur brynni.

Neleifs-hryssur hlupu sveittar með *Nestor* úr orustunni, og drógu þjóðhöfðíngjann *Makáon.* Hinn fóthvati, ágæti *Akkilles* gat að líta hann, því hann stóð þá uppi á skutstafni hins stórhúfaða skips, og horfði á hið þúnga erviði og hina grátlegu sókn. Hann kallaði af skipinu til *Patróklus,* vinar síns; en hann heyrði úr búðinni og gekk út, líkur *Aresi;* var þetta hið fyrsta upphaf ógæfu hans. Hinn hrausti *Menöytsson* mælti til *Akkils* að fyrra bragði: „Hví kallar þú á mig, *Akkilles?* Hvað viltu mèr?“ Hinn fóthvati *Akkilles* svaraði honum og mælti: „Ágæti *Menöytsson,* ástkæri vin, nú hygg eg, að *Akkear* muni koma að knjám mínum, og biðja liðveizlu, því nú ber brýn nauðsyn til. Far nú, *Patróklus,* ástvinur *Seifs,* og spyr *Nestor,* hverr sá sè,

er hann flytur þar sáran úr orustunni. Á bak að sjá er hann öllu deili, sem *Makáon Asklepíusson*, en eg sá ekki framan í hann, því hestarnir flugu áfram og þutu fram hjá mèr“. Svo mælti hann, en *Patróklus* gerði, sem vinur hans bauð. Hann hljóp af stað til búða og skipa *Akkea*. En er þeir *Makáon* komu til búðar *Neleifssonar*, stigu þeir *Nestor* af kerrunni niður á hina margfrjófu jörð, en *Evrýmedon*, sveinn hins aldraða höfðíngja, leysti hestana frá kerrunni; en þeir *Nestor* stóðu á sjáfarströndinni móti vindgolunni, og viðruðu svitann af kyrtlum sínum, geingu síðan inn í búðina og settust á legubekkina. Hin hárprúða *Hekameda* bjó þeim milskudrykk; hún var dóttir hins hugstóra *Arsínóuss*; hafði *Nestor* feingið hana frá *Tenedusey*, þegar *Akkilles* herjaði þar, og höfðu *Akkear* valið *Nestori* hana að afnámsfè, sökum þess að hann var öllum mönnum framar að ráðsnilli. Hún setti fyrst fram fyrir þá fagurt borð, slètt skafið, með svartbláum fótum, setti þar á körfu af eiri, lèt þar í hnapplauk til viðbits með drykknum, og bleikt hunáng, og þar með heilög byggkorn möluð. Þar hjá setti hún mjög fagurt drykkjarker, er hinn gamli maður hafði heiman frá sèr; það var neglt gyltum nöglum; þar voru á fjögur eyru, og á hverju eyra beggja vegna tvær gyltar dúfur, sem voru að tína; undir því voru tveir fætur. Þegar það var fult, gat óvalinn maður varla lypt því af borðinu, en gamli *Nestor* tók það upp þrautarlaust. Í þessu

drykkjarkeri bjó hún til hræríng, hin gyðjumlíka kona, af pramnisku víni, skóf þar út í geitarost með eirsköfu og sáði þar yfir hvítu byggmjöli; og er hún hafði búið til hræringinn, bað hún þá drekka. En er þeir höfðu slökt sinn brennandi þorsta með drykknum, töluðust þeir við og skemtu sèr með samræðum. *Patróklus,* hinn goðumjafni kappi, stóð nú við búðardyrnar; en er hinn gamli maður sá hann, spratt hann upp af hinum fagra hástól, tók í hönd hans, leiddi hann inn og bað hann setjast. *Patróklus* neitaði því síns vegar og mælti: „Eg má ekki sitja, gamli maður, fóstri *Seifs,* bjóð mèr það ekki. Ægilegur er sá maður og ávítull, er sendi mig híngað til að spyrja eptir, hverr hinn sári maður sè, er þú fer með. Og þekki eg hann nú sjálfur; sè eg, að það er þjóðhöfðínginn *Makáon.* Nú mun eg fara aptur til *Akkils* og segja honum tíðindin; því þú veizt, gamli maður, fóstri *Seifs,* hversu þessi hinn óttalegi maður er skapi farinn; hefir hann það til, að gefa þeim sök, er saklaus er". Hinn gerenski riddari *Nestor* svaraði honum: „Hví tekur *Akkilles* svo sárt til sona *Akkea,* þeirra er nú eru sárir af skotum? Hann veit ekki, hversu mikill harmur er upp risinn í herbúðunum: hinir hraustustu kappar liggja niðri við skipin, skotnir og höggnir: *Týdeifsson,* hinn sterki *Díómedes,* er skotinn, hinn spjótfimi *Odysseifur* er höggvinn, og svo *Agamemnon,* og þar að auki flutti eg nýlega þenna mann, sem hèr er, úr orustunni; er hann

skotinn með ör af bogastreing. En *Akkilles*, þó hann sè hraustur maður, skeytir ekki *Danáum*, og kennir eigi í brjósti um þá. Hvort ætlar hann að bíða þess, að hin fljótu skip verði brend við sjóinn af óvina-eldi að óvilja *Argverja*, en vèr sjálfir drepnir, hverr á fætur öðrum? Því nú hefi eg ekki þá krapta í kögglum, sem eg hafði fyrr meir. Eg vildi eg væri nú í þeim blóma aldurs, og afl mitt væri svo óbilugt, sem það var, þá er deilan varð milli *Elea* og vor út af uxaráninu, þegar eg drap hinn hrausta *Itýmoneif Hýperokkusson*, er þá bjó í *Eleaborg;* fór eg þá ránsför til að fá skaðabætur; en hann varði naut sín; skaut eg þá spjóti á hann úr hendi mèr, þar sem hann stóð fremstur í flokki, og fèll hann til jarðar; flýðu bændur þá, í sína átt hverr. Tókum vèr þar mjög mikið herfáng í hèr-aðinu, fimmtygi hjarðir nauta, og jafnmargar hjarðir sauða, og enn jafnmargar af svínum og jafnmargar af geitum, hundrað og fimmtygi bleik hross; voru það alt merhryssur, og geingu folöld undir mörgum þeirra. Rákum vèr fè þetta til *Pýlus*, borgar *Ne-leifs*, og komum til borgarinnar um nóttina; varð *Neleifur* stórfeginn, er mèr hafði fènazt svo vel í herförinni, úngum manni. Þá fóru kallarar, þegar er birti af degi, og kölluðu upp hátt, að allir skyldu koma, er skaðabætur áttu að heimta í hinni á-gætu *Eleaborg*. Söfnuðust þá saman höfðíngjar *Pýlusmanna*, og skiptu fènu; áttu *Epear* mörgum manni skaðabætur að gjalda, því vèr vorum fáliða í

Pýlusborg, og höfðum orðið fyrir mannskaða miklum; því á fyrirfarandi árum hafði *Herakles* hinn sterki komið og gert oss mannskaða mikinn; höfðu þá látizt allir hinir beztu menn. Hinn ágæti *Neleifur* átti tólf sonu; af þeim varð eg einn eptir lífs, en allir hinir voru drepnir. Af þessu urðu hinir eirbrynjuðu *Epear* ofdrambsfullir, smánuðu oss og frömdu illvirki. Því tók gamli *Neleifur* eina hjörð nauta og aðra af sauðum, að tölu þrjú hundruð, og hjarðmennina með; átti hann eptir miklum skaðabótum að sjá í hinni ágætu *Eleaborg;* það voru fjórir hestar, er sigur höfðu unnið í kappleikum, og kerrurnar með; höfðu þeir verið sendir þángað til kappleiks, og áttu að hlaupa um þrífót; en herkonúngurinn *Ágeas* hèlt hestunum þar hjá sèr, en slepti kerrusveininum, og þótti honum sár hestamissirinn. Varð gamli *Neleifur* reiður, bæði sökum orða þeirra, er *Ágeas* hafði haft, og verka þeirra, er hann framdi, og tók því afar-miklar skaðabætur af fènu, en lèt lýðnum eptir hitt. Lukum vèr svo öllu þessu starfi, og stofnuðum guðunum blót í borginni. En á þriðja degi komu allir *Epear* með öllum styrk sínum; voru þeir mannmargir og höfðu marga einhæfða hesta. Með þeim voru þeir *Molíónusynir:* voru þeir þá enn úngir, og vissu enn ekki gjörla, hvað þeir máttu sèr. Lángt frá hinni sendnu *Pýlusborg,* yzt í landinu við *Alfeus,* liggur borg nokkur á háfum hól, og heitir *Prýoessa;* á þessa borg herjuðu þeir og vildu brjóta hana. En

er þeir breiddust yfir alt láglendið, kom *Aþena* til vor hlaupandi frá *Ólympi* með þau boð, að vèr skyldum herklæðast; það var um nóttina; safnaði hún saman lýðnum í *Pýlusborg;* voru menn þess allfúsir og vildu ákaft berjast. En *Neleifur* faldi hestana fyrir mèr, og vildi ekki, að eg færi í bardagann, kvað mig enn vera óvanan hernaði. En ei að síður, þó eg væri fótgángandi, þá hagaði *Aþena* svo orustunni, að það bar á framgaungu minni meir en riddara vorra. Þar fellur fljót nokkurt til sjáfar að nafni *Minýeus,* nálægt *Arenuborg.* Þar biðum vèr, til þess er morgnaði, riddarar *Pýlusmanna,* en flokkar fótgaungumannanna streymdu þá að. Þaðan lögðum vèr með allan herinn alvopnaðir, og komum að miðjum degi til hins helga *Alfeus-* straums. Þar færðum vèr fríð blót hinum afar-sterka *Seifi,* griðúng *Alfeusi,* griðúng *Posídoni,* en hjarðarkvígu hinni glóeygu *Aþenu.* Síðan tókum vèr kvöldverð í herbúðunum, hverr í sínum flokki, lögðumst svo til svefns á fljótsbökkunum, og lá hverr maður með vopn sín. Hinir hugstóru *Epear* lágu um borgina, og vildu leggja hana í eyði, en þeim gafst áður efni til mikillar orrahríðar; því þegar er hin lýsandi sól stè upp yfir jörðina, hètum vèr á *Seif* og *Aþenu,* og lögðum til orustu. En er rimman hófst milli *Pýlverja* og *Epea,* vó eg fyrstur mann, og náði hinum einhæfðu hestum hans; sá hèt *Múlíus;* hann var spjótfimur maður; hann var dótturmaður *Ágeass,* og átti elztu dóttur hans,

hina bleikháru *Agamedu;* hún þekti öll þau lyfjagrös, er vaxa á víðri jörðu. Þenna mann skaut eg með eirslegnu spjóti, í því er hann fór að mèr; sleyngdist hann ofan í moldina, en eg stökk upp á kerru hans, og stóð nú meðal forvígismannanna. En er hinir hugstóru *Epear* sáu, að fallinn var einn riddari þeirra, er verið hafði einhverr mesti framgaungumaður í orustunni, þá flýðu þeir lafhræddir í sína átt hverr. En eg geystist þá fram í óvinaherinn, líkur dimmum vindbyl; náði eg þá fimm tugum kerrna, en í kríng um hverja kerru þrifu tveir kappar tönnum í jörðina, sæfðir á spjóti mínu; og nú hefði eg tekið af lífi þá *Aktors* sonu og *Molíónu,* ef faðir þeirra, hinn víðlendi *Jarðarskelfir,* hefði ekki brugðið yfir þá miklum myrkva og bjargað þeim með því úr orustunni. Þar veitti *Seifur Pýlverjum* mikinn sigur; því vèr eltum *Epea* um víðan völlinn, drápum mennina, en tíndum upp hin fögru vopn þeirra, alt þar til er vèr höfðum hrakið kerruliðið til *Búprasíons* og til *Ólens*-hamars, og þar er kallast *Alisíons*-hóll. Þar snèri *Apena* liðinu aptur, og þar skildi eg við hinn síðasta mann, er eg vó; hèldu *Akkear* þá hinum fljótu hestum aptur frá *Búprasíon* til *Pýlusborgar,* og þökkuðu allir sigurinn *Seifi* af guðum til, en *Nestori* af mönnum. Svona var eg, ef eg nokkurn tíma var með öðrum mönnum. En *Akkilles* vill einn hafa gott af hreysti sinni, og hygg eg, að hann muni þess mjög iðrast síðar, þegar svo fer, að herinn verður drepinn niður.

Þau heilræði lagði *Menöytíus* þèr, kæri vin, þá hann sendi þig frá *Fiðju* til *Agamemnons*. Við vorum þá báðir þar inni í höllinni, eg og hinn ágæti *Odysseifur*, og heyrðum gjörla öll þau heilræði, er hann gaf þèr; höfðum við komið til hinna vel settu herbergja *Peleifs*, þá við vorum í liðsafnaði um hið margfrjófa *Akkealand*. Þá hittum við þar heima kappann *Menöytíus* og þig; þar var og *Akkilles* við; en hinn aldraði riddari *Peleifur* var þá í hallarforgarðinum og brendi feita blótbita af uxalæri til fórnar hinum þrumuglaða *Seifi;* hèlt hann á gullskál, og dreypti skæru víni yfir blótbitana, sem voru á eldinum, en þið voruð báðir að starfa að uxaslátrinu. Þá komum við *Odysseifur* í fordyrnar; brá *Akkilli* þá við, spratt upp, tók í hendur okkur og leiddi okkur inn, og bað okkur setjast; veitti hann okkur vel, eins og siður er til að veita gestum. En er vèr vorum saddir af mat og drykk, þá bar eg upp erindi mitt, og bað ykkur ráðast með í förina, og tókuð þið báðir vel undir það. En þeir *Peleifur* báðir lögðu ykkur mörg heilræði. Gamli *Peleifur* bað þess *Akkilles,* son sinn, að hann væri jafnan afburðarmaður og skörúngur annara manna. En *Menöytíus Aktorsson* gaf þèr þessi heilræði: „„Sonur minn, að sönnu er *Akkilles* ættgöfgari, en þú; en þú ert aptur eldri. Miklu er hann meiri kraptamaður, en þú; legg þú honum þá viturleg ráð, áminn hann og seg honum til; mun hann hlýða öllum góðum tillögum þínum““.

þessi heilræði gaf hinn aldraði maður þèr, og hefir þú nú gleymt þeim. En mintú *Akkilles* á þetta nú, þó síðar sè, því vera má, að hann láti að orðum þínum. Hverr veit, nema þú með guðs hjálp kunnir að hræra hug hans með fortölum þínum, en gott er vin að vara. En ef hann setur fyrir sig einhverja goðaspá, og hafi hans heiðvirða móðir sagt honum spá nokkura frá *Seifi*, þá láti hann þig að minnsta kosti fara og nokkura menn með þèr af *Myrmídónum*, ef verða mætti, að þú yrðir *Danáum* að einhverju liði. Fái hann þèr hin fögru vopn sín, að þú berir þau í orustunni; því vera kann, að *Trójumenn* haldi þá, að þú sèrt *Akkilles*, láti svo af bardaganum, en hinir herkænu synir *Akkea* fái þá hvíld, því þeir eru nauðulega staddir, en nú er lítið hlè á orustunni; mun yður og hægt veita, er þèr eruð óþreyttir, að hrekja vígmóða menn frá skipunum og búðunum til borgarinnar“. þannig mælti *Nestor*, og hrærði hugann í brjósti hans. Fór *Patróklus* nú af stað, og hljóp til skipanna til *Akkils Ajaksniðja*. En er hann kom hlaupandi til skipa hins ágæta *Odysseifs*, þar sem var dómstaður þeirra, og þeir höfðu gert blótstalla handa goðunum, þá mætti honum hinn seifborni *Evrýpýlus Evemonsson*; hann kom úr bardaganum og var haltur; hafði hann verið skotinn með ör í lærið; svitinn draup af herðum hans og höfði, svart blóðið rann af hinu sviðafulla sári, en þó hafði hann óskerta rænu. Og er hinn hrausti *Menöytíus*-

son leit hann, aumkvaðist hann yfir hann, og talaði harmsfullur til hans skjótum orðum: „Vesalir eruð þèr, fyrirliðar og höfðíngjar *Danáa.* Átti það þá fyrir yður að liggja, að verða þannig fljótum hundum að bráð í *Trójulandi,* fjarri vinum og föðurlandi yðar? En seg mèr það, *Evrýpýlus* kappi, fósturson *Seifs,* hvort munu *Akkear* fá af sèr hrundið hinum afar-stóra *Hektori,* eða munu þeir bráðum hníga, ofurliða bornir af spjóti hans?“ *Evrýpýlus,* hinn sári maður, svaraði honum: „Seifborni *Patróklus,* ekki mun hèðan af verða úr vörn *Akkea,* heldur munu þeir falla hjá hinum svörtu skipum. Því allir þeir, sem áður geingu bezt fram, liggja nú við skipin skotnir og höggnir í viðureign þeirra við *Trójumenn;* vex nú styrkur *Trójumanna* óðum. En ger nú svo vel og bjarga mèr, og leið mig til míns svarta skips, drag örina úr lærinu, og þvo af því hið svarta blóð í volgu vatni, ríð svo þar á heilnæmum, verkeyðandi smyrslum, er menn segja þú hafir lært að þekkja hjá *Akkilli,* en hann lærði hjá *Kíron,* sem var rèttlátastur af *Kentárum.* Því nú er ekki kostur á þeim læknunum, *Podalíríus* og *Makáon;* ætla eg annan þeirra liggja sáran í búð sinni og þurfa sjálfan góðs læknis við, en hinn er á vígvellinum í snörpum bardaga við *Trójumenn*“. Hinn sterki *Menöytíusson* mælti til hans: „Hvernig fer þetta? Hvað skulum við gera, *Evrýpýlus* kappi! Eg vil fara og flytja hinum herkæna *Akkilli* erindi það, er hinn gerenski *Nestor,* vörður *Akkea,* bað

mig segja honum. Þó mun eg ekki skiljast hèr við þig svo nauðulega staddan“. Að því mæltu tók *Patróklus* höndum undir brjóst hans, og kom þjóðhöfðíngjanum inn í búðina. Sveinn nokkurr, sem sá það, breiddi uxahúð á gólfið; þar lagði *Patróklus* hann flatan, og skar hið hvassa, sárbeitta skeyti með kníf úr lærinu, þvoði af því hið svarta blóð í volgu vatni, tók beiska, verkeyðandi rót, muldi milli handa sèr, og lagði yfir sárið; tók sú rót úr alla verki; þornaði þá sárið og blóðrásin stöðvaðist.

TÓLFTI ÞÁTTUR.

Skipagarðs - orusta.

Þannig læknaði hinn hrausti *Menöytíusson Evrýpýlus* hinn sára í búðinni, en *Argverjar* og *Trójumenn* börðust flokkum saman. En nú átti ekki díki *Danáa* og hinn breiði garður þar fyrir ofan að standast leingur ásókn óvinanna; höfðu *Danáar* hlaðið þann garð skipunum til varnar, og grafið díki með garðinum, án þess að færa goðunum vegleg hundraðsblót; ætluðust þeir til, að garðurinn skyldi verja hin fljótu skip og hið mikla herfáng, er fyrir innan garðinn var. En garður þessi hafði gerður verið móti vilja goðanna, og því stóð hann heldur ekki leingi. Meðan *Hektor* var á lífi og enn hèlzt heipt *Akkils,* og meðan borg *Príamuss* konúngs var óbrotin, þá stóð hinn mikli garður *Akkea* óhaggaður. En þegar látnir voru hinir hraustustu af *Trójumönnum,* og margir *Akkea,* sumir fallnir, en sumir enn uppi standandi, og þegar *Príamsborg* var í eyði lögð á tíunda árinu, en *Argverjar* heim sigldir í föðurland sitt: þá rèðu þeir það með sèr, þeir *Posídon* og *Appollon,* að eyða garðinn með því að veita á hann vatnsmegni allra þeirra fljóta, er renna til sjáfar af *Ída*-fjöllum, en það er *Resus* og *Heptaporus, Karesus* og *Ródíus, Graníkus*

og *Esepus,* hið ágæta *Skamanders*-fljót og *Símóis,* þar sem fallið höfðu til moldar margir uxaleðursskildir og þríbóluhjálmar og kyn hálf-goðkunnugra kappa. *Febus Appollon* veitti saman ósum allra þessara fljóta, og hleypti straumnum á garðinn í níu daga; en *Seifur* lèt rigna í sífellu, svo garðarnir sykki því fyrr í sjó. En sjálfur *Landaskelfir* gekk á undan og tvíhenti þríforkinn; velti hann þá út í sjóinn öllum þeim grundvelli, er *Akkear* höfðu lagt með stórri fyrirhöfn af eikabolum og steinum, og gerði hann að jafnslèttu fram með hinu straummikla *Hellusundi;* hann lagði garðinn í eyði, en þakti aptur hina miklu strönd með sandi; síðan hleypti hann fljótunum aptur í farveg sinn, þar sem hið straumfagra vatn hafði áður runnið. Þessu áttu þeir síðar meir að koma til leiðar, þeir *Posídon* og *Appollon.* En þá var sem óðust orustan og hergnýrinn í kríng um hinn sterka garð, og buldi í timburstokkum turnanna, þegar skotin dundu á þeim; en *Argverjar,* yfirkomnir af refsíngu *Seifs,* urðu hraktir til hinna holu skipa og lètu þar fyrir berast, af ótta fyrir *Hektor,* hinum sterka flóttafrömuði; en hann barðist, svo sem áður gerði hann, líkur stormbyl. Svo sem þá er villigöltur eða ljón, er drambar af afli sínu, snýr sèr ótt innan um hunda og veiðimenn, en þeir skipa sèr þètt saman í flokkum og standa öndverðir og láta spjótin drífa óðum úr höndum sèr; hið hugfulla hjarta galtarins verður aldrei felmtrað, nè hrædt; ofurhugi hans

verður honum að bana; hann snýr sèr við ótt og títt, og leitar á manngarðinn, en þar sem hann sækir fram, þar láta flokkarnir undan síga. Svo ótt snèrist *Hektor* við, þá er hann fór um herinn og eggjaði menn sína að fara yfir díkið. En hinir fótfráu hestar hans áræddu ekki yfir um; þeir stóðu fremst á díkisbarminum, og settu upp hnegg mikið; reis þeim hugur við breidd díkisins; var þar hvorki skamt yfir að hlaupa, nè auðvelt yfirferðar, því framslútandi heingjur gnæfðu með öllu díkinu beggja vegna, en að ofanverðu var díkið alsett oddmjóum staurum, þèttum og stórum, en synir *Akkea* höfðu reist þar upp til varnar fyrir óvinum sínum; var þar ekki auðvelt ofan í að fara fyrir hest, er dró hjólkerru, því jafnvel fótgángandi mönnum þótti áhorfsmál, hvort þeir mundi komast þar yfir. Þá gekk *Polýdamant* til hins hugdjarfa *Hektors,* og mælti: „*Hektor,* og þèr aðrir fyrirliðar *Tróverja* og liðsmanna! Óráð er það, að hleypa hinum fráu hestum yfir díkið. Díkið er mjög ógreitt yfirferðar; eru þar reistir upp á díkisbakkanum oddmjóir staurar, og hjá staurunum er garður *Akkea;* er þar ófært fyrir riddara ofan að fara og berjast, því þar er órými, og mun mörgum verða þar skeinusamt. Því hafi hinn háþrumandi *Seifur* ílt í hyggju, og vilji hann með öllu eyða *Akkeum,* en hjálpa *Trójumönnum,* þá mundi eg óska, að það yrði nú þegar, að *Akkear* fèlli hèr við eingan orðstír lángt í burt frá *Argverjalandi;* en ef þeir hrökkva við og veita

aðsókn frá skipunum, þegar vèr erum komnir ofan í hið grafna díki, þá hygg eg, að eingi muni aptur komast til borgarinnar undan aðsókn *Akkea,* ef þeir hrökkva við, og jafnvel mun eingi kunna frá tíðindum að segja. Heyrið nú, gerum allir, svo sem eg mæli fyrir: sveinarnir skulu halda kyrrum hestunum við díkið, en vèr fótgaungumennirnir skulum allir fylgja *Hektori* alvopnaðir í einum hnapp, en *Akkear* munu ekki bíða úr stað, þar sem fullkomið fjörtjón vofir nú yfir þeim". Þannig mælti *Polýdamant,* og líkaði *Hektori* vel þetta heillaráð; stökk hann þegar í herbúnaði sínum til jarðar ofan af kerrunni. Og er aðrir *Trójumenn* sáu hinn ágæta *Hektor,* hèldu þeir ekki til á kerrunum, heldur stukku allir ofan; síðan bað sèrhverr sinn kerrusvein að halda hestunum í góðri skipan þar við díkið; en hinir skiptu sèr í fimm sveitir, skipuðu sveitunum í þèttar fylkíngar, og fylgdu yfirmönnum sínum. Þeir, sem fóru með *Hektori* og hinum ágæta *Polýdamanti,* voru hinir flestu og hraustustu, og fúsastir til þess að brjóta garðinn og berjast við hin holu skip. *Kebríones* fylgdi þeim hinn þriðji maður, því *Hektor* lèt eptir hjá kerrunni annan mann, sem var minna hraustmenni en *Kebríones.* Fyrir annari sveit var *Paris* og *Alkapóus* og *Agenor.* Fyrir þriðju sveit var *Helenus* og hinn goðumlíki *Deífobus;* þeir voru báðir synir *Príamuss;* hinn þriðji maður var kappinn *Asíus;* sá *Asíus* var *Hyrtaksson;* hann ók með rauðum hestum stórum

frá *Arisbu* við *Selles*-fljót. Fyrir fjórðu sveit var *Eneas,* hinn hrausti son *Ankísess;* með honum voru tveir synir *Antenors, Arkelokkus* og *Akamant;* þeir kunnu báðir vel til orustu. *Sarpedon* rèð fyrir hinum frægu liðsmönnum; tók hann með sèr þá *Glákus* og hinn hergjarna *Asteropeus;* þótti honum þeir gánga sèr sjálfum næst að hreysti og vera um fram aðra menn, en sjálfur bar hann af þeim öllum. En er þeir höfðu skipazt svo þètt, að hverr skjöldur nam annan, þá geingu þeir móti *Danáum* í áhuga miklum, og hugðu, að þeir mundu eigi fá staðizt, heldur mundu þeir falla hjá hinum svörtu skipum.

Nú hlýddu allir *Tróverjar* og hinir lángt að komnu liðsmenn ráði hins ágæta *Polýdamants,* nema herforínginn *Asíus Hyrtaksson;* hann vildi ekki láta þar eptir hesta sína og kerrusvein, heldur sókti hann á kerrunni til hinna fljótu skipa, fávís maður; en þó hann stærði sig af kerru sinni og hestum, átti honum ekki auðið verða að komast undan hinum illu *Valkyrjum* heim aptur til hinnar veðurnæmu *Ilíonsborgar,* því hin hryllilega *Skapanorn* sveif yfir hann áður með spjóti hins ágæta *Idomeneifs, Devkalions-niðja. Asíus* fór vinstra megin skipanna, þar sem *Akkear* voru vanir að fara ofan aptur af vellinum með hesta sína og kerru; þar hleypti hann yfir hestunum og kerrunni; hitti hann þá svo á, að hurðirnar höfðu ekki verið látnar fyrir hliðin og hinn mikli slagbrandur, heldur hèldu menn hliðunum á gátt, svo menn gætu bjargað til

skipanna lagsmönnum sínum, þeim er flýa kynnu úr orustunni. Beint þángað hèlt hann hestum sínum; gerði hann það með ásettu ráði; menn hans fylgdust með honum; þeir æptu hátt, því þeir hugðu, að *Akkear* mundu ekki fá staðizt framar, heldur mundu þeir falla hjá hinum svörtu skipum; svo voru þeir grunnhyggnir. En þeir hittu fyrir tvo menn við hliðin, mestu hraustmenni, þá ofurhuguðu sonu hinna spjótfimu *Lapíta;* var annar hinn sterki *Polýpöytes Píripóusson,* en hinn var *Leonteifur,* jafníngi hins mannskæða *Aresar.* Þeir stóðu báðir fyrir framan hin háfu hlið, sem hávaxin eikitrè á fjöllum, er standa föst á miklum rótum og laungum, og bíða hregg og hret alla daga. Svo treystu þeir báðir handa-afli sínu og kröptum, og biðu hins mikla *Asíusar,* er hann fór að þeim, og hörfuðu ekki undan. Þeir *Asíus* konúngur, *Jamenus, Órestes, Adamant Asíusson, Þóon* og *Öynómás* og menn þeirra geingu með miklu ópi beint að hinum ramgjörva garði, og hèldu hátt upp þurrum uxaleðursskjöldum. Á meðan þeir *Lapítarnir* voru inni í hliðinu, eggjuðu þeir hina fagurbrynhosuðu *Akkea* að verja skipin. En er þeir urðu varir við, að *Trójumenn* sóktu að garðinum, og óp og felmtur *Danáa* kom upp, þá stukku þeir út, og börðust fyrir framan hliðin, líkir villigöltum á fjöllum uppi, þeim er bíða eptir þeim manngný og hundaglammi, er að þeim fer; þeir skjótast út á hlið og brjóta viðinn í kríng um sig; þeir sníða viðinn af við rót-

ina, og heyrast þá af og til tannaskellirnir, og þetta láta þeir gánga, þar til einhverr skýtur þá til dauðs. Svo small í hinum fögru eirhlífum á brjóstum þeirra, þegar skotin dundu á þeim; því þeir börðust mjög hraustlega; treystu þeir afli sínu og svo mönnum þeim, er uppi voru á garðinum, en þeir köstuðu vopnsteinum ofan af hinum ramgjörvu turnum til að verja sjálfa sig og búðirnar og hin örskreiðu skip. Svo sem fjúk fellur til jarðar, þegar hvass vindur, er feykir hinum dimmu skýum, eys því óðum niður á hina margfrjófu jörð: svo drifu skotvopnin úr höndum bæði *Akkea* og *Trójumanna;* buldi dimt í hjálmunum og hinum baugnöfuðu skjöldum, þegar hnullúngarnir skullu á þeim. Þá sló *Asíus Hyrtaksson* á bæði lær sèr, hljóðaði upp og mælti ángistarfullur: „Faðir *Seifur,* mjög gerist þú nú ósannsögull; því eg hèlt, að hinir akknesku kappar mundu ekki standast áhuga vorn og ofurefli. En þeir eru nú sem liðamjúkir geitúngar eða býflugur, sem hafa gert sèr hús á grýttum alfaravegi; þær yfirgefa ekki holur sínar, heldur bíða við og verja únga sína fyrir mönnum þeim, er vilja veiða þær. Svo eru og þessir menn, að þó þeir sèu ekki nema tveir, þá vilja þeir þó ekki hörfa frá hliðunum, fyrr en þeir hafa sigrazt, eða þeir verða drepnir“. Þannig mælti hann, en hann hrærði ekki huga *Seifs,* þó hann mælti þessum orðum, því hugur *Seifs* var á það snúinn að veita *Hektori* sóma. Hinn sterki *Polýpöytes Píríþóusson* skaut þá spjóti til *Damasus*

í hjálminn; hann var með kinnbjörgum af eiri; stóðst eirhjálmurinn ekki skotið; gekk eiroddurinn í gegn og rauf beinið; varð þá allur heilinn í höfðinu blóði blandinn; vann hann þar á honum, þá hann sókti sem ákafast áfram. Því næst vó hann *Pýlon* og *Ormenus*. *Leonteifur*, afspríngur *Aresar*, skaut spjóti til *Hippomakkuss Antímakkssonar*, og kom í brynbeltið, dró síðan hið hvassa sverð úr slíðrum, hljóp fram í þraungina, og hjó fyrst með sverðinu til *Antifatess*, svo hann sleyngdist flatur til jarðar; síðan feldi hann *Menon*, *Jamenus* og *Órestes*, hvern á fætur öðrum, og hnigu þeir niður á hina margfrjófu jörð. Meðan þeir flettu þessa hinum skínandi vopnum, geingu hinir hermennirnir með þeim *Polýdamanti* og *Hektori;* var það mikill fjöldi manns og hinir hraustustu menn; var í þeim mesti áhugi að brjóta garðinn og brenna skipin í eldi. Þeir stóðu nú við díkið, og hugsuðu sig um; því þegar þeir ætluðu yfir díkið, kom spáfugl til þeirra vinstra megin hersins; það var háfleyg örn, og bar í klónum blóðrauðan dreka, geysi-stóran; hann var lifandi, og var enn að sprikla; þó var enn ekki úr honum víghugurinn, því hann beygði sig á bak aptur og hjó örnina, sem hèlt honum, í brínguna við hálsinn; en er örnin kendi sársaukans, slepti hún lausum drekanum niður og fleygði honum ofan í miðja mannþyrpínguna, en hún flaug sjálf burt gjallandi, og lèt vindgoluna bera sig. *Trójumenn* urðu skelkaðir, þegar þeir sáu jarteikn *Seifs* ægisskjalda, orminn

kvikanda liggja mitt á meðal sín. Þá gekk *Polýdamant* til hins hugdjarfa *Hektors* og mælti: „Ávalt finnur þú eitthvað að við mig, þegar eg legg til nokkur heilræði; því eingan veginn sæmir þeim, sem undirgefinn er, að mæla hègóma, hvorki á ráðstefnu, nè í her, heldur að tala það jafnan, er þèr sè vegsauki í. En nú mun eg enn upp kveða, hvað mèr þyki ráðlegast. Förum ekki til móts við *Danáa* til að berjast við þá hjá skipunum. Því svo hygg eg fara muni, að svo sannarlega sem spáfugl kom til *Trójumanna,* þá er þeir ætluðu yfir um díkið, vinstra megin hersins, hin háfleyga örn, er bar í klóm sèr blóðrauðan dreka lifandi, geysi-stóran, en slepti honum svo, áður en hún kæmist í hreiður sitt og næði að færa hann úngum sínum: svo mun og fyrir oss fara, að þó vèr brjótum hlið og garð *Akkea* með miklu ofurefli, og *Akkear* víki undan, þá munum vèr ekki komast með góðri skipan sama veg frá skipunum aptur; því vèr munum láta eptir marga af *Trójumönnum,* er *Akkear* munu vega með eirvopnum, þá þeir verja skip sín. Svo mundi þessa jarteikn þýða sá spámaður, er glögt skynbragð hefði á fyrirburðum, og mundu allir menn leggja trúnað á sögu hans“. Hinn hjálmkviki *Hektor* leit til hans með reiðisvip og mælti: „Ekki líkar mèr enn þetta, sem nú segir þú, *Polýdamant;* muntu kunna betra ráð upp að hugsa, en þetta er. En ef þú talar þetta í alvöru, þá hafa goðin sjálf brjálað viti þínu, er þú ræður mèr að gleyma ráðstöfunum hins há-

þrumanda *Seifs*, þeim er hann birti mèr og staðfesti með jarteiknum; en þú segir mèr að trúa vængjalaungum spáfuglum. Eg skeyti því ekki, og hirði alls ekki um, hvort heldur þeir fljúga hægra megin gegn dagsheimi og sólarheimi, eða vinstra megin gegn enum dimma næturheimi. En vèr gegnum ráðstöfun hins mikla *Seifs*, þess er ræður yfir öllum dauðlegum mönnum og ódauðlegum guðum. Ein er forspáin öllum betri, og það er sú, að verja ættjörð sína. Hví óttast þú ófrið og orustu? Þó vèr verðum allir drepnir niður við skip *Argverja*, þá þarft þú þó ekki að óttast bana þinn; því þú átt ekki það hjarta, er staðizt fái óvini eða orustu. En ef þú skýzt undan ófriðnum, eða teygir aðra menn frá orustu með ginníngum, þá skaltu þegar lífið láta fyrir mínu spjóti". Að því mæltu fór *Hektor* fyrir, en þeir fylgdu honum með geysimiklum gný. Þá sendi hinn þrumuglaði *Seifur* vindbyl ofan af *Ída*-fjöllum, er bar moldrykið beint á skipin; sljófgaði hann með því hug *Akkea*, en veitti uppgáng mikinn *Hektori* og *Trójumönnum*; treystu þeir nú jarteiknum *Seifs* og afli sínu, og freistuðu að rjúfa hinn mikla garð *Akkea*. Þeir rifu af tinda turnanna, feldu vígin, losuðu með vindásum stólpa þá, er fremstir stóðu og sem *Akkear* höfðu rekið þar niður fyrir framan til stuðníngs við turnana; þá stólpa undu þeir á bak aptur, og gerðu sèr í hug, að þeir mundu fá brotið garð *Akkea*. En *Danáar* lètu enn ekki undan akast, heldur vörðu

þeir vígskörðin með skjaldborg, og skutu úr vígskörðunum á óvini þá, er sóktu upp undir garðinn. Báðir *Ajantar* geingu alt um kríng uppi á garðinum og hvöttu liðið ákaft, og eggjuðu mjög hug *Akkea;* átöldu þeir suma með blíðum orðum, aðra ávíttu þeir með hörðum orðum, þegar þeir sáu, að einhverr lá með öllu á liði sínu í bardaganum: „Góðir menn (kváðu þeir), bæði þeir *Argverja,* sem eru afburðarmenn, og svo þeir, sem meðalmenn eru, og enn þeir, er síður eru að hreysti búnir; því ekki eru allir menn jafnir í orustu. Eg vona, að þèr sjáið sjálfir, að nú verða allir eitthvað að gera. Hverfi því eingi aptur til skipanna, þó hann heyri einhvern eggja þess. Sækið heldur fram, og eggi hverr annan, ef svo mætti verða, að *Seifur,* hinn ólympski eldíngaguð, lèti oss auðnast að afstýra rimmu þessari og reka óvinina til borgarinnar“. Þannig eggjuðu þeir *Akkea* til orustunnar, og heyrðist kall þeirra upp yfir alla. En grjótflaugin var þá, sem þá er snjóar falla á vetrardegi, þegar hinn ráðvísi *Seifur* rís upp til að snjóa, og sýnir mönnunum skeyti sín; svæfir hann þá vindana, en eys niður snjónum jafnt og þètt; þar til hann hylur gnýpur hárra fjalla og yztu útskaga, smáravaxin valllendi og feit akurlönd manna; þá drífur og snjórinn niður á voga og strendur hins gráa hafs, en báran, sem geingur upp að landinu, ver fjörumálið, en alt þar fyrir ofan verður snjóþakið, þegar úrkoma *Seifs* leggst á með þúnga sínum. Svo þètt

var grjótflaugin beggja vegna, frá *Akkeum* til *Trójumanna,* og aptur frá *Trójumönnum* til *Akkea,* en dýnkirnir heyrðust yfir allan garðinn.

Trójumenn og hinn frægi *Hektor* mundu ekki í það sinn hafa upp brotið hlið garðsins og hinn lánga slagbrand, ef hinn ráðvísi *Seifur* hefði ekki sent *Sarpedon* son sinn móti *Argverjum,* sem ljón meðal bjúghyrndra nauta. *Sarpedon* skaut þegar fyrir sig krínglóttum skildi fögrum, af hömruðu eiri; hafði eirsmiðurinn flatt út skjaldarmánann, og fest innanvert á mánann mörg lög af uxaleðri með einlægum gullröndum alt í kríng. Þenna skjöld hafði hann fyrir sèr, veifaði í hendi sèr tveimur spjótum, og gekk af stað, sem fjallaljón, er leingi hefir á eingu kjöti bergt, en hinn framgjarni hugur þrýstir því til að fara til og ráðast jafnvel á ramgjört sauðahús; og þó það hitti þar fyrir fjármenn vopnaða með spjótum, er vaka yfir sauðunum og hafa hunda með sèr, þá vill það þó ekki hörfa ófreistað frá fjárhúsunum, heldur verður annaðhvort, að það stökkur til og grípur einhvern sauðinn, eða einhverr af þeim, sem fremstir standa, verður svo bragðfljótur að skjóta það til dauðs með spjóti. Þannig hvatti hugurinn hinn goðumlíka *Sarpedon* til að ráðast á garðinn og brjóta vígin. Hann mælti þá þegar til *Glákuss Hippolokkussonar:* „Hví erum við, *Glákus,* virtir öðrum mönnum framar í *Lýkíu,* bæði með sessakostum og kjötskamti og fullum drykkjarkerum? Hví horfa allir á okkur, sem værum við einhverjir

guðir? Hví höfum við hlotið til eignar mikið land á *Ksantus*-bökkum, gott trèland og hveitiland? Þess vegna eigum við að standa fremstir meðal *Lýkíumanna* og gánga út í hinn brennheita bardaga, svo einhverr hinna harðbrynjuðu *Lýkíumanna* taki svo til orða: eingin vansemd er konúngum vorum í, þeim er vald hafa yfir *Lýkíu*, að neyta feitra sauða og drekka útvalið ljúffeingt vín; því hugrekki þeirra er ágæt, með því þeir berjast fremstir í flokki *Lýkíumanna*. Kæri vin, ef við, með því að hliðra okkur hjá þessum ófriði, hefðum átt von á að verða ellivana og ódauðlegir, þá mundi eg hvorki hafa barizt sjálfur fremstur í flokki, nè heldur sent þig út í hinn mannfræga bardaga. En nú standa yfir okkur ótölulegar valkyrjur dauðans, er eingum dauðlegum manni er unt að umflýa eða hjákomast. Förum því af stað; annaðhvort skal einhverr vinna sèr til ágætis á okkur, eða við á einhverjum". Þannig mælti hann, en *Glákus* gegndi honum mótmælalaust; geingu svo báðir fram með mikinn flokk af *Lýkíumönnum*, og stefndu á turn þann, er *Menesteifur Peteósson* varði, í vígahug; varð hann skelkaður, er hann sá þá. Hann litaðist um garð *Akkea*, hvort hann sæi nokkurn þann af fyrirliðunum, er bægt gæti háska þessum frá mönnum sínum. Sá hann þá, hvar þeir stóðu skamt þaðan, báðir *Ajantar*, berserkirnir, og *Tevkrus;* hann var þá nýkominn frá búð sinni. En svo var mikið vopnaglamið, að ekki varð kallað, svo mál manns heyrðist; lagði óminn til himins af skjöldunum og

hinum fextu hjálmum, er skotin dundu á, og af hliðunum, sem voru allæst; stóðu þeir *Sarpedon* gegnt þeim, og ætluðu að reyna til að brjótast inn um þau. Þá sendi *Menesteifur* kallarann *Póotes* til *Ajants:* „Far þú, ágæti *Póotes* (kvað hann), hlaup og kalla á *Ajant,* eða þó heldur á þá báða, sem allra-bezt væri, þar sem hèr bráðum mun yfir dynja mikið tjón; því fyrirliðar *Lýkíumanna* veita hèr þúnga aðsókn; eru þeir endrarnær vanir að vera mjög harðskeyttir í hinum snörpu orustum. En ef þeir eiga þar og baráttu og rimmu nokkura, þá komi þó hinn hrausti *Ajant Telamonsson* einn saman, og með honum hinn bogfimi *Tevkrus*“. Svo mælti hann. Kallarinn gerði, sem hann bauð, hljóp af stað til garðs hinna eirbrynjuðu *Akkea,* gekk til þeirra *Ajanta,* og mælti til þeirra: „Þið *Ajantar,* fyrirliðar enna eirbrynjuðu *Akkea,* sonur *Peteóss, Seifs-fóstra,* biður ykkur að koma til sín, til þess að taka þar þátt í orustunni um hríð; þykir honum allra-bezt, að þið komið heldur báðir, en annarhvorr, því þar mun bráðum á dynja mikið tjón, með því fyrirliðar *Lýkíumanna* veita þar þúnga aðsókn, en eru jafnan vanir að vera mjög harðskeyttir í snörpum orustum. En ef þið eigið hèr í baráttu og rimmu nokkurri, þá komi þó að minnsta kosti hinn hrausti *Ajant Telamonsson* einn saman, og með honum hinn bogfimi *Tevkrus*“. Þannig mælti hann, en hinn mikli *Ajant Telamonsson* gerði, sem hann mæltist til, og talaði þegar skjótum orðum til *Öyleifssonar:* „Þið báðir,

þú *Ajant* og hinn sterki *Lýkómedes,* skuluð standa hèr og eggja *Danáa* að berjast af kappi; en eg ætla að fara þángað og eiga þar nokkurn hlut að orustunni; mun eg brátt koma aptur, þegar eg hefi veitt þeim vígsgeingi“. Að því mæltu gekk *Ajant Telamonsson* burt, og með honum *Tevkrus* bróðir hans samfeðra. *Pandíon* fór með þeim; hann bar boga *Tevkrusar*. Þegar þeir komu til turns hins hugstóra *Menesteifs,* geingu þeir inn á garðinn; var þá mjög ekið að þeim *Menesteifi,* er þeir komu þar, því hinir hraustu fyrirliðar og höfðíngjar *Lýkíumanna* voru þá að gánga upp á vígin, líkir dimmu jeli; laust þá saman bardaga milli þeirra, og hergnýrinn hófst. *Ajant Telamonsson* vó þar fyrstur víg; hann drap hinn hugstóra *Epíkles,* fèlaga *Sarpedons,* og kastaði til hans hrufóttum harðsteini, er þar lá innan garðs efst uppi hjá víginu; var sá steinn svo stór, að ekki mundi maður á bezta skeiði lypta honum með báðum höndum, þeirra manna, er nú gerast; en *Ajant* hóf hann hátt á lopt, og kastaði honum; mölvaði steinninn fjórbóluhjálminn og spreingdi í einu öll beinin í höfðinu, en hann datt, líkur kafhlaupara, ofan af turninum, og var þegar dauður. Þá sókti *Glákus* að, hinn sterki *Hippolokkusson,* en *Tevkrus* skaut til hans ör ofan af hinum háfa garði, þar sem hann sá, að skjöldinn bar frá handleggnum; varð *Glákus* þá óvígur, stökk aptur ofan af garðinum í kyrrþey, svo eingi *Akkea* skyldi sjá, að hann var sár orðinn, og stæra sig af því. *Sarpedoni* sárnaði mjög, þegar

er hann varð þess varr, að *Glákus* var burt farinn. Þó gaf hann ekki upp bardagann, heldur lagði spjóti til *Alkmans Þestorssonar* og kom lagi á hann, kipti svo út spjótinu, en *Alkman* loddi á spjótinu og fèll á grúfu, en hin eirbúnu vopn glömruðu utan á honum. Þá greip *Sarpedon* með sínum sterku höndum um vígið, og togaði að sèr, fèll þá fram alt vígið gjörsamlega; varð garðurinn þá auður að ofan, og gerðist þar þá uppgánga fyrir marga menn. Nú veittust þeir *Ajant* og *Tevkrus* báðir samt að *Sarpedoni;* skaut *Tevkrus* ör í hina fögru hlífskjaldarreim, er lá um brjóst *Sarpedons,* en *Seifur* varði son sinn fyrir *Valkyrjunum,* að hann yrði ekki sigraður hjá skutstöfnum skipanna. *Ajant* hljóp til og lagði í skjöldinn, og gekk spjótið ekki í gegn, en hratt honum, í því hann sókti fram. Veik *Sarpedon* þá lítið eitt frá víginu, en hörfaði ekki á hæl, því hann hugsaði sèr að öðlast þar frægð; snèrist hann þá við, og kallaði til hinna goðumlíku *Lýkíumanna:* „Þèr *Lýkíumenn,* hví liggið þèr svo á ofurafli yðar? Ervitt veitir mèr, þó eg sè mjög svo hraustur, að brjótast einn í gegn og greiða mèr veg til skipanna. Leggist á eitt með mèr; margar hendur vinna lètt verk“. Þannig mælti hann, en þeir urðu smeykir við átölur konúngsins, og lögðu sig nú betur fram beggja vegna við höfðíngja sinn. Hins vegar styrktu *Argverjar* fylkíngar sínar innan garðs; áttu þeir nú mikið starf fyrir höndum; því hvorki gátu hinir hraustu *Lýkíumenn* brotizt yfir garð *Danáa,* og

greidt sèr veg til skipanna, nè enn heldur hinir spjótfimu *Danáar* hrakið *Lýkíumenn* aptur frá garðinum, þegar þeir eitt sinn höfðu á hann ráðizt. Svo sem tveir menn, er deila um landamerki á sameignarlandi, halda á mælistaungum í höndum sèr, og þrátta um jafnaðarskipti á litlum bletti: svo skildu vígin í milli *Akkea* og *Trójumanna,* en þeir börðust um vígin, og ónýttu krínglótta nautsleðursskildi og lèttar hráskinnstjörgur hvorir fyrir brjóstum annara. Margir feingu sár af hinum hörðu eirvopnum, bæði þeir er snèru bökum við í bardaganum og gáfu svo höggstaði á sèr, og svo margir í gegnum heila skildina. Turnarnir og vígin voru hvervetna drifin mannablóði, hvorratveggju, *Trójumanna* og *Akkea,* þó gátu *Trójumenn* ekki snúið *Akkeum* á flótta. Þeir voru hvorirtveggju, sem ráðvönd spunakona, er heldur á metinu og ullinni, og jafnar svo niður, að jafnþúngt verður á hvorri skálinni, svo hún fái lítilfjörleg vinnulaun handa börnum sínum: svo hèlzt bardaginn og orustan jöfn milli þeirra, áður en *Seifur* veitti *Hektori Príamssyni* vegsmuninn, þá hann hljóp fyrstur upp á garð *Akkea.* Hann kallaði hátt til *Trójumanna,* svo þeir heyrðu allir: „Rísið upp, þèr hestfimu *Trójumenn,* brjótið garð *Argverja,* og skjótið loganda eldi í skip þeirra!“ Með þessum orðum eggjaði hann þá fram, en þeir heyrðu allir orð hans, og rèðust upp á garðinn allir í einu, geingu því næst upp á vígin með oddhvöss spjót í höndum. *Hektor*

greip upp stein, er lá fyrir framan hliðin; hann var þykkur að neðanverðu, en uppmjór ofan til; þeim steini mundu ekki tveir röskvustu almúgamenn auðveldlega lypt hafa af jafnslèttu upp á kerru, slíkir menn sem nú gerast; en hann veifaði honum einn, og veitti ekki um megn. Svo sem smalamaður tekur upp sauðarreifi, og ber það hæglega í annari hendi, svo það verður honum lítill byrðarauki: svo tók *Hektor* upp steininn, og bar hann móts við hinar tvílokuðu, háfu hurðir, er voru fyrir hinum mjög þètt-feldu hliðum; á þeim hurðum innanvert geingu tveir slagbrandar á mis, en einn lykill gekk að þeim. *Hektor* gekk að dyrunum, stóð gleitt, svo ekki yrði all-lítið úr kastinu, spyrndi í og kastaði steininum á miðja hurðina, og braut af báðar nafirnar; fèll steinninn þá inn af þýngslunum, hrikti þá mjög í öllum hliðunum; stóðust þá ekki slagbrandarnir, en hurðirnar spreingdust í sundur hvor frá annari af steinkastinu. Hinn frægi *Hektor* stökk þá inn í hliðið, líkur undir brún að sjá sviplegri nótt; hann glóaði allur af óttalegum eirmálmi, er hann var búinn með, og hèlt á tveimur spjótum, sínu í hvorri hendi. Eingi, sem orðið hefði á vegi hans, mundi hafa aptrað för hans, nema guðirnir einir, þegar hann stökk inn í hliðið. Augu hans brunnu af eldi. Hann snèrist við í þraunginni og kallaði til *Trójumanna,* og bað þá gánga upp á garðinn. Þeir gerðu, sem hann bauð; geingu sumir þegar upp á

garðinn, en aðrir streymdu inn um hin ramgjörvu hlið. *Danáar* flýðu til hinna holu skipa, og gerðist nú hinn mesti hávaði.

